

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

**«Η ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΦΙΛΑΝΑΓΝΩΣΙΑΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ
ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗΣ ΗΛΙΚΙΑΣ ΜΕ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΤΗΣ ΔΑΝΕΙΣΤΙΚΗΣ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΤΟΥ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟΥ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΜΠΛΟΚΗ ΤΩΝ
ΓΟΝΕΩΝ»**

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: ΝΑΣΤΑ ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ

ΕΠΙΒΛΕΨΗ: ΤΣΙΛΙΜΕΝΗ ΤΑΣΟΥΛΑ

2η ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΤΡΙΑ: ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ ΜΑΡΙΑ

ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΕΤΟΣ: 2004- 2005

ΒΟΛΟΣ 2005

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ & ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ
ΕΙΔΙΚΗ ΣΥΛΛΟΓΗ «ΓΚΡΙΖΑ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ»

Αριθ. Εισ.: 150/1
Ημερ. Εισ.: 05-07-2005
Δωρεά: Συγγραφέα
Ταξιθετικός Κωδικός: ΠΤ - ΠΠΕ
2005
ΝΑΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΡΟΛΟΓΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ.....σελ. 5

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: ΘΕΩΡΗΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

1.1 Η έννοια της φιλαναγνωσίας και η ανάπτυξη της σε παιδιά προσχολικής ηλικίας
1.1.1 Φιλαναγνωσία, η έννοια.....σελ. 7
1.1.2 Παιδί, οικογενειακό περιβάλλον και βιβλίο.....σελ. 10
1.1.3 Παιδικό βιβλίο και χώρος προσχολικής αγωγής.....σελ. 13
1.2 Η βιβλιοθήκη στο χώρο του νηπιαγωγείου
1.2.1 Έννοια και σκοπός της οργάνωσης.....σελ. 23
1.2.2 Οι «γωνιές» στη τάξη του νηπιαγωγείουσελ. 25
1.2.3 Η βιβλιοθήκη.....σελ. 25
• Γενικά περί βιβλιοθηκών.....σελ. 25
• Η βιβλιοθήκη του νηπιαγωγείου και η οργάνωση της.....σελ. 26
1.2.4 Η δανειστική βιβλιοθήκη.....σελ. 32
1.2.5 Η δανειστική βιβλιοθήκη και η ανάπτυξη της φιλαναγνωσίας των νηπίων.....σελ. 34
1.3 Η συμμετοχή των γονέων στην καλλιέργεια της φιλαναγνωσίας σε παιδιά προσχολικής ηλικίας
1.3.1 Παιδί και οικογένεια.....σελ. 36
1.3.2 Η ανάγνωση βιβλίων και η ανάπτυξη της αξίας του βιβλίου στα νήπια από το οικογενειακό του περιβάλλον.....σελ. 39
1.3.3 Η συμμετοχή των γονέων στην εκπαιδευτική διαδικασία στο χώρο του νηπιαγωγείου.....σελ. 45

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: Η ΕΡΕΥΝΑ

2.1	Το αντικείμενο και ο σκοπός της έρευνας	σελ. 50
2.2	Το ερευνητικό δείγμα.....	σελ. 51
2.3	Πλαίσιο έρευνας.....	σελ. 51
2.4	Φάσεις έρευνας.....	σελ. 52
2.5	Αναλυτικό πλαίσιο επεξεργασίας της έρευνας.....	σελ. 53

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3: ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

3.1	Αποτελέσματα της έρευνας.....	σελ. 59
3.2	Παρουσίαση ερωτηματολογίων και αποτελεσμάτων.....	σελ. 59
3.2.1.	1 ^ο Ερωτηματολόγιο - Καταγραφή τρόπου οργάνωσης βιβλιοθήκης και δανεισμού.....	σελ. 59
3.2.2	2 ^ο Ερωτηματολόγιο - Ερωτηματολόγιο γονέων.....	σελ. 63
3.2.3	3 ^ο Ερωτηματολόγιο - Ατομικό φύλλο παρατήρησης στην βιβλιοθήκη.....	σελ. 88
3.2.4	4 ^ο Ερωτηματολόγιο - Δανεισμός.....	σελ. 103
3.2.5	5 ^ο Ερωτηματολόγιο - Επιστροφή.....	σελ. 111
3.2.6	6 ^ο Ερωτηματολόγιο - Αξιολόγηση του προγράμματος από τις νηπιαγωγούς.....	σελ. 117
3.2.7	7 ^ο Ερωτηματολόγιο - Αξιολόγηση του προγράμματος από τους γονείς.....	σελ. 124
3.3	Σχολιασμός αποτελεσμάτων.....	σελ. 137

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4: ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

4.1	Συμπεράσματα.....	σελ. 139
-----	-------------------	----------

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....	σελ. 141
--------------------------	-----------------

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

A. Δείγματα Ερωτηματολογίων

1. Φύλλο 1^ο- Καταγραφή τρόπου οργάνωσης βιβλιοθήκης και δανεισμού
2. Φύλλο 2^ο- Ερωτηματολόγιο γονέων
3. Φύλλο 3^ο- Ατομικό φύλλο παρατήρησης στην βιβλιοθήκη
4. Φύλλο 4^ο- Παρασκευή- δανεισμός
5. Φύλλο 5^ο- Δευτέρα ή Τρίτη- επιστροφή
6. Φύλλο 6^ο- Αξιολόγηση του προγράμματος από τη νηπιαγωγό
7. Φύλλο 7^ο- Αξιολόγηση του προγράμματος από τους γονείς
8. Φύλλο 8^ο- Φυλλάδιο ενημέρωσης για τους γονείς - Αγαπάω το Βιβλίο

B. Πίνακες

- Πίνακας 27: καταγραφή του τρόπου οργάνωσης της βιβλιοθήκης και του τρόπου δανεισμού
- Πίνακας 28: καταγραφή απόψεων γονέων- ερωτήσεις 1- 7
- Πίνακας 29: καταγραφή απόψεων γονέων- ερωτήσεις 8- 17 α
- Πίνακας 30: καταγραφή απόψεων γονέων- ερωτήσεις 18- 24
- Πίνακας 31: καταγραφή απόψεων γονέων- ερωτήσεις 25- 31
- Πίνακας 32: καταγραφή απόψεων γονέων- ερωτήσεις 32-33
- Πίνακας 33: καταγραφή καθημερινής δραστηριότητας των παιδιών στη βιβλιοθήκη- 1^η παρακολούθηση
- Πίνακας 34: καταγραφή καθημερινής δραστηριότητας των παιδιών στη βιβλιοθήκη- 2^η παρακολούθηση
- Πίνακας 35: καταγραφή καθημερινής δραστηριότητας των παιδιών στη βιβλιοθήκη- 3^η παρακολούθηση
- Πίνακας 36: καταγραφή διαδικασίας δανεισμού- 1^η παρακολούθηση
- Πίνακας 37: καταγραφή διαδικασίας δανεισμού- 2^η παρακολούθηση
- Πίνακας 38: καταγραφή διαδικασίας δανεισμού- 3^η παρακολούθηση
- Πίνακας 39: καταγραφή διαδικασίας δανεισμού- 1^η παρακολούθηση
- Πίνακας 40: καταγραφή διαδικασίας δανεισμού- 2^η παρακολούθηση
- Πίνακας 41: καταγραφή διαδικασίας δανεισμού- 3^η παρακολούθηση
- Πίνακας 42: απαντήσεις ερωτηματολογίου της αξιολόγησης του προγράμματος από τη νηπιαγωγό
- Πίνακας 43: καταγραφή απόψεων γονέων- ερωτήσεις 1- 7
- Πίνακας 44: καταγραφή απόψεων γονέων- ερωτήσεις 7α- 10
- Πίνακας 45: καταγραφή απόψεων γονέων- ερωτήσεις 11- 12

ΠΡΟΛΟΓΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Ο χώρος της βιβλιοθήκης στην προσχολική εκπαίδευση αποτελεί μία από τις δυσπρόσιτες περιοχές του νηπιαγωγείου και λειτουργεί με μικρή συχνότητα ως δανειστική βιβλιοθήκη και τις περισσότερες φορές αυτή η πτυχή της βιβλιοθήκης του νηπιαγωγείου δεν αξιοποιείται καθόλου. Από την πλευρά η αγάπη του παιδιού για το βιβλίο ενθαρρύνεται τις περισσότερες φορές, μόνο από οργανωμένες δραστηριότητες στο χώρο του νηπιαγωγείου και μέσα από το οικογενειακό περιβάλλον του νηπίου.

Η παρούσα έρευνα στοχεύει να εξετάσει αν η φιλαναγνωσία των παιδιών προσχολικής ηλικίας μπορεί να αναπτυχθεί μέσα από τη δανειστική βιβλιοθήκη, αλλά και την συμμετοχή και εμπλοκή των γονέων.

Ειδικότερα, στο πρώτο κεφάλαιο το οποίο αποτελείται από τέσσερις επιμέρους ενότητες προσεγγίζονται θεωρητικά οι μεταβλητές της έρευνας, δηλαδή η έννοια της φιλαναγνωσίας και πως μπορεί να αναπτυχθεί σε παιδιά προσχολικής ηλικίας, η βιβλιοθήκη στο χώρο του νηπιαγωγείου, η συμμετοχή των γονέων στην καλλιέργεια της φιλαναγνωσίας σε παιδιά προσχολικής ηλικίας και κάποιες προτάσεις τόσο για τους γονείς όσο και για τους παιδαγωγούς προσχολικής εκπαίδευσης.

Στο δεύτερο κεφάλαιο, το οποίο αναφέρεται στην έρευνα που πραγματοποιήθηκε, ενημερώνει τον αναγνώστη για το αντικείμενο και τον σκοπό της παρούσας έρευνας, για το ερευνητικό δείγμα, για το πλαίσιο μέσα στο οποίο στηρίχτηκε η έρευνα, για τις φάσεις της έρευνας και τέλος παρουσιάζεται το αναλυτικό πλαίσιο μέσα στο οποίο πραγματοποιήθηκε η έρευνα.

Στο επόμενο κεφάλαιο (Κεφάλαιο 3) παρατίθενται τα αποτελέσματα της έρευνας. Το συγκεκριμένο κεφάλαιο χωρίζεται σε δύο υποκεφάλαια τα οποία αναφέρονται στην παρουσίαση των αποτελεσμάτων με σχολιασμό των απαντήσεων σε κάθε ερώτηση, διαγράμματα και πίνακες. Στο δεύτερο υποκεφάλαιο υπάρχει ο σχολιασμός των αποτελεσμάτων.

Τέλος, στο τέταρτο κεφάλαιο προβαίνουμε σε κάποια συμπεράσματα. Στο παράρτημα παρατίθενται τα φύλλα όλων των ερωτηματολογίων και οι πίνακες με τις αναλυτικές απαντήσεις ανά ερωτηματολόγιο.

Στο σημείο αυτό επιθυμώ να ευχαριστήσω θερμά τη λέκτορα του Π.Θ. Τσιλιμένη Τασούλα, και την επίκουρη καθηγήτρια Παπαδοπούλου Μαρία για το ενδιαφέρον και την

εμπιστοσύνη με την οποία με περιέβαλαν και συνέβαλαν ουσιαστικά στην διεκπεραίωση της έρευνας. Επίσης τις νηπιαγωγούς του 23^{ου} νηπιαγωγείου Βόλου, για την πολύτιμη βοήθεια, συνεργασία και την κατανόηση τους, τα νήπια και τους γονείς τους, που με τη στάση τους έκαναν επιτυχέστερη τη δημιουργία και διεξαγωγή της πτυχιακής.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1:ΘΕΩΡΗΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

1. Η έννοια της φιλαναγνωσίας και η ανάπτυξη της σε παιδιά προσχολικής ηλικίας

1.3.4 Φιλαναγνωσία, η έννοια

Η φιλαναγνωσία και μάλιστα αυτή των λογοτεχνικών βιβλίων είναι ή θα έπρεπε να είναι μια υπόθεση που αφορά κυρίως την πρωτοβάθμια εκπαίδευση, αφού δεν αντιλέγετε ότι στις πολύ μικρές και τρυφερές ηλικίες ο άνθρωπος επιδέχεται κάθε είδους ερέθισμα με ιδιαίτερη δεκτικότητα. (<http://www.hri.org>) Η καλλιέργεια της φιλαναγνωσίας αποτελεί προϋπόθεση για την καταπολέμηση του αναλφαβητισμού. Η φιλαναγνωσία είναι επίκτητη ιδιότητα, δεν είναι έμφυτη και καλλιεργείται μέσω της εξοικείωσης του ατόμου με τον έντυπο λόγο. (<http://www.edc.uoc.gr>)

Υπάρχουν πολλοί λόγοι, πού συνηγορούν για το διάβασμα βιβλίων. Εδώ θα αναφέρουμε μόνο τους πιο σημαντικούς, πού είναι γενικά αναγνωρισμένοι:

Εικόνα 1

Το διάβασμα αποτελεί μία ειδική *μορφή βοήθειας για τη ζωή του ανθρώπου*. Για να μπορέσει ο άνθρωπος να βρει τη θέση του στο σύγχρονο κόσμο με τις συνεχείς μεταλλαγές του, χρειάζεται μία σταθερή τοποθέτηση, μία εσωτερική ασφάλεια. Αυτά μπορεί να τ' αποκτήσει μόνο με την εμπειρία της ζωής και σε αντιπαράθεση με την εμπειρία της ζωής άλλων ανθρώπων. Με το διάβασμα των βιβλίων ερχόμαστε σ' *επαφή με ανθρώπινα προβλήματα*, πού δεν είναι καθορισμένα από την άποψη του χρόνου ή του τόπου, πού μπορούν να τοποθετηθούν στο παρελθόν, στο παρόν ή στο μέλλον, αλλά και πολύ κοντά μας ή πολύ μακριά. Επίσης, το διάβασμα διαμορφώνει το *χαρακτήρα* του αναγνώστη. Οι σκέψεις που κάνει το παιδί γύρω από την υπόθεση του βιβλίου δημιουργούν ήδη στο παιδί την ικανότητα να διαμορφώνει τη δική του άποψη. Ακόμα, δεν πρέπει να παραμελήσει και η αξία, πού έχει σαν *ψυχαγωγικό μέσο*. Η διασκέδαση και ή χαλάρωση στην εποχή μας, πού είναι εποχή άγχους και πίεσης, είναι σημαντικοί παράγοντες για την ανάπαυση μας και την κινητοποίηση των αποθεμάτων της δραστηριότητας μας. Αν ωστόσο κανείς υποστήριζε πως απουσιάζει μια επαφή με τα βιβλία, όπως αυτή που περιγράφετε παραπάνω, θα είχε απόλυτο δίκιο. Γιατί, η επιλογή λογοτεχνικών κειμένων, για να εμπλουτιστούν τα γλωσσικά

εγχειρίδια με λογοτεχνικό υλικό, από μόνη της δεν είναι ικανή να κάνει το μικρό αναγνώστη να εντοπίσει και να εκτιμήσει τη διαφορετικότητά της. (Γκρέμμινγκερ, 1979)

Παρά την πολύπλευρη θετική σημασία και συμβολή της, στη σχετική ερευνητική και θεωρητική βιβλιογραφία επισημαίνεται ότι η φιλαναγνωσία, ως επιλογή και πρακτική, δεν αποκτιέται εύκολα ούτε σε σύντομο χρονικό διάστημα. Αντίθετα, προϋποθέτει και απαιτεί την αδιάλειπτη, συστηματική και συνδυασμένη καθοδηγητική παρέμβαση όλων των φορέων που εμπλέκονται στη διαπαιδαγώγηση των παιδιών και ιδιαίτερα μάλιστα της οικογένειας και του σχολείου. (<http://www.edc.uoc.gr>) Η συμβολή της οικογένειας, παρότι καθοριστική, περιορίζεται ως προς τις δυνατότητες καθοδηγητικής παρέμβασης από οικονομικές και μορφωτικές παραμέτρους. (Μαραγκουδάκη, 1995: 46)

Αλλά, η ανάγνωση ενός λογοτεχνικού κειμένου, έτσι όπως προσφέρεται στο ελληνικό σχολείο, δεν είναι αρκετή για την ανάπτυξη της αγάπης για τη λογοτεχνία. Αγάπη, στην προκειμένη περίπτωση, σημαίνει γνωρίζω καλά αυτό που κρατώ στα χέρια μου, το επεξεργάζομαι διανοητικά και συναισθηματικά, το παρατηρώ, το αφουγκράζομαι, το νιώθω, για να παραδοθώ ύστερα άνευ όρων στη μαγεία του, αν τύχει και την ανακαλύψω. (<http://www.hri.org>) Η αγάπη για τη λογοτεχνία μπορεί να γίνει πραγματικότητα, να ενισχυθεί, αν ο παιδαγωγός, το σχολείο, η οικογένεια βοηθήσουν. (Παπας Α., 1994: 29)

Οι προβληματισμοί για την ανάπτυξη της φιλαναγνωσίας και τη διάδοση του βιβλίου στο ευρύτερο παιδικό κοινό κινητοποίησαν την ιδιωτική πρωτοβουλία, που με διαλέξεις, ομιλίες, άρθρα σε περιοδικά κι εφημερίδες, προσπάθησαν να κάνουν την κοινή γνώμη να ενδιαφερθεί για το παιδικό βιβλίο. Τα διάφορα πολιτιστικά σωματεία, οι σύλλογοι γονέων και εκπαιδευτικών άρχισαν να ενεργοποιούνται προς αυτήν την κατεύθυνση και να οργανώνουν παιδικές και σχολικές βιβλιοθήκες με περιορισμένα, φυσικά, οικονομικά μέσα. (Αγγελοπούλου, 1989: 17)

Επειδή καταρχήν οι σχέσεις των ενηλίκων με το έντυπο, γενικά, δεν είναι καλές, το επίπεδο της παιδικής φιλαναγνωσίας στη χώρα μας είναι χαμηλό,. Συγκεκριμένα, σε σχέση με ό,τι συμβαίνει σε άλλες χώρες της Ευρώπης (εξαιρουμένης της Αλβανίας), στην Ελλάδα:

1. Προκύπτει ότι λόγο του μεγάλου ποσοστό αναλφάβητων (οργανικά η λειτουργικά) και λόγο του χαμηλού επιπέδου φιλαναγνωσίας παιδιών και ενηλίκων:

- i. Διαβάζονται οι λιγότερες εφημερίδες.
- ii. Εκδίδεται ο μικρότερος αριθμός βιβλίων.

iii. Υπάρχει ο μικρότερος αριθμός δημόσιων βιβλιοθηκών.

2. Ειδικότερα αίτια της περιορισμένης παιδικής φιλαναγνωσίας της χώρας μας:

- i. Δεν υπάρχει παράδοση φιλαναγνωσίας στην ελληνική οικογένεια. Η βιβλιοθήκη του σπιτιού έχει μόνο διακοσμητικό και όχι λειτουργικό ρόλο. Ο ρόλος των γονέων και των νηπιαγωγών στο θέμα της εξοικείωσης του παιδιού με το βιβλίο είναι καθοριστικός.
- ii. Η τηλεόραση και τα λοιπά Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης δεν προωθούν τη σχέση του παιδιού με το βιβλίο, ενώ θα μπορούσαν να επιδράσουν ευεργετικά.
- iii. Στη Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση ο τρόπος διδασκαλίας των λογοτεχνικών κειμένων ελάχιστα καλλιεργεί τη φιλαναγνωσία ή και απωθεί το παιδί από το βιβλίο.
- iv. Η πολιτική των εκάστοτε κυβερνήσεων υπήρξε αρνητική προς το βιβλίο δημιουργώντας προβλήματα στο χώρο της έκδοσης και εμπορίας του. (<http://www.i-m-patron.gr>)

Η άποψη εκείνου που υποστηρίζει ότι αρκεί το χάρισμα ενός σωστά επιλεγμένου βιβλίου για να ανοίξει στο παιδί το μονοπάτι της φιλαναγνωσίας είναι αν όχι λάθος, τουλάχιστον άκαιρη.

Θα ήταν άλλωστε ιδιόρρυθμο να υποστηρίξει κανείς πως: κάτω από το μεγάλο πεύκο, χαζεύοντας το παιχνίδισμα του ήλιου με τις πευκοβελόνες, η Μαρία αρμενίζει σε τόπους μαγικούς, αγκαλιά με το βιβλίο που της χάρισε η μαμά. Ή ότι οι γλάροι που βλέπει ο Γιάννης από το παράθυρο σίγουρα κάποτε θα τον οδηγήσουν στο καράβι των πειρατών. (<http://www.hri.org>)

Το βιβλίο είναι ένας ανεκτίμητος θησαυρός που γίνεται για τα παιδιά ένα παράθυρο στον κόσμο, προσφέροντας τους γνώσεις αλλά και ένα μέσο για να πάνε στη χώρα της φαντασίας. Όποιος και αν είναι ο ρόλος του, το καλό βιβλίο ωφελεί τα παιδιά. Τους δίνει το κλειδί για τον κόσμο της γνώσης, ακονίζει το μυαλό

Εικόνα 2

τους και τα βοηθάει να γνωρίσουν κόσμους πλούσιους και μαγικούς. Γι' αυτό, λοιπόν, είναι επιτακτική ανάγκη οι εκπαιδευτικοί, οι παιδαγωγοί και οι γονείς να μυήσουν τα παιδιά στο

κόσμο του βιβλίου και να τα βοηθήσουν να αγαπήσουν από μικρά το βιβλίο και να γίνουν καλοί αναγνώστες. Με κατάλληλες διδακτικές προσεγγίσεις και με την ανάλογη παιδαγωγική ευαισθησία, να δώσουμε την ευκαιρία να βιώσουν τα παιδιά την ανάγνωση, όχι σαν καταναγκαστικό έργο, αλλά σαν πηγή αυτοπραγμάτωσής τους μέσα στην κοινωνία, αφού όλες οι οδοί προς την δεξιότητα, την επικοινωνία, τα χόμπι, την απόλαυση ή την αποτελεσματικότητα, συναντούν την ανάγνωση στον δρόμο τους. (<http://www.edc.uoc.gr>) Και καθώς η φιλιαναγνωσία είναι κάτι που καλλιεργείται, και μάλιστα από τις πολύ τρυφερές ηλικίες, καλό είναι να προσπαθήσουν όλοι μαζί ώστε να στραφεί το κάθε παιδί προς το βιβλίο και να γευτεί από πολύ νωρίς τη χαρά του διαβάσματος. (<http://topaidimou.dolnet.gr>)

1.3.5 Παιδί, οικογενειακό περιβάλλον και βιβλίο

Ο κόσμος του βιβλίου είναι ένας υπέροχος, μαγικός κόσμος, που προσφέρει στο παιδί γνώσεις και ψυχαγωγία. Καθήκον των γονιών είναι να μυήσουν τα παιδιά στο βιβλίο και να τα βοηθήσουν να ανακαλύψουν τη χαρά της ανάγνωσης.

Όπως επισημαίνει η κυρία Τζέλα Λέπμαν, "Το βιβλίο είναι γέφυρα που ενώνει τους λαούς". Και το παιδικό βιβλίο είναι πρωτεργάτης σ' αυτό το όμορφο παγκόσμιο σχέδιο. Αλήθεια, ποιο παιδί δεν θέλει να βάλει το δικό του πετραδάκι σ' αυτήν τη γέφυρα; (<http://topaidimou.dolnet.gr>)

Πολλοί ερευνητές έχουν επισημάνει αφενός τη θετική επίδραση που ασκούν στα

Εικόνα 3

παιδιά η επαφή και η ενασχόληση με τα βιβλία από τη νηπιακή ηλικία και η ανάγνωση ιστοριών σε αυτά από τους γονείς και δασκάλους και αφετέρου τη συμβολή αυτών των δραστηριοτήτων στον καθορισμό της στάσης τους στη μάθηση και τη χρήση

του γραπτού λόγου. (Τάφα, 2001: 211) Από τη βρεφική ηλικία αντιλαμβάνεται το παιδί ως ένα παιχνίδι το βιβλίο. Χρειάζεται λοιπόν να έχει μια φιλική σχέση μ' αυτό. Σίγουρο είναι

ότι ο γονιός πρέπει να αφιερώνει χρόνο στο παιδί και στην ανάγνωση των αγαπημένων του βιβλίων. (<http://www.kastorianet.gr>) Τα παιδιά, από τους πρώτους μήνες της ζωής τους, καθισμένα στην αγκαλιά των γονιών τους, ακούν να τους διαβάζουν μια ιστορία, παρακολουθούν τις εικόνες του βιβλίου, τους βλέπουν να κρατούν το βιβλίο με συγκεκριμένο τρόπο και να γυρίζουν τη σελίδα προς συγκεκριμένη κατεύθυνση. Συχνά είτε οι γονείς είτε τα παιδιά υποβάλλουν ερωτήσεις ή σχολιάζουν τα γεγονότα. Αυτές οι πρακτικές, αλλά και η εξοικείωση των παιδιών με τα βιβλία, διευκολύνουν τα παιδιά να κατακτήσουν ευκολότερα γνώσεις θεμελιώδεις για την ανάπτυξη του γραπτού λόγου. (Τάφα, 2001: 211-212) Ένα βιβλίο μπορεί να προσφέρει χαρά και καλλιτεχνική συγκίνηση στο παιδί ενώ μπορεί αποφασιστικά να συμβάλει στην πνευματική του ανάπτυξη αλλά και στην ηθική συγκρότηση της προσωπικότητάς του. Γι' αυτό έχει τεράστια σημασία η αγωγή και η ποιότητα της πνευματικής τροφής που δίνουμε στο μικρό παιδί με τη μορφή μύθων και παραμυθιών στην προσχολική του ηλικία. Μέσω λοιπόν των εικονογραφημένων παραμυθιών θα πρέπει να γίνει η πρώτη προσέγγιση του παιδιού με το βιβλίο. Το παραμύθι, η ανάγνωση ή ακόμα και η αφήγηση είναι ο συντομότερος δρόμος για να αγγίξουμε την καρδιά και το νου του παιδιού. Τα παιδιά ακούγοντας παραμύθια ασκούνται γλωσσικά, καλλιεργούνται οι νοητικές λειτουργίες τους και αναπτύσσεται η συναισθηματικότητα τους, αλλά και η κοινωνικότητα τους, μέσω των εμπειριών που συλλέγουν από τα βιβλία. (<http://www.kastorianet.gr>, Γκρέμμινγκερ, 1979)

Για να καλλιεργηθεί η φιλαναγνωσία, υπάρχουν πολλοί τρόποι. Η οικογένεια, η φυσική αυτή “φωλιά” των παιδιών μας, είναι η πρώτη που θα δημιουργήσει το ευνοϊκό κλίμα για να γνωρίσει και ν’ αγαπήσει το παιδί το καλό βιβλίο. (<http://dim-pylon.dod.sch.gr>) Όταν το παιδί βλέπει τους γονείς του με ένα βιβλίο θα τους μιμηθεί γιατί τους αγαπά και τους θαυμάζει και γιατί το ζωντανό παράδειγμα είναι το πιο αποτελεσματικό. Για να μπορέσει όμως ο γονέας να φέρει τα παιδιά του σε επαφή με το βιβλίο όλοι αυτή η λειτουργία θα πρέπει να ενσωματωθεί στο πρόγραμμα της οικογενειακής ζωής. Οι γονείς, λοιπόν, πρώτα είναι εκείνοι που πρώτοι αναλαμβάνουν την ευθύνη να φέρουν σε επαφή το παιδί με το βιβλίο. Στις μέρες μας, η παιδική λογοτεχνία έχει να παίξει έναν τεράστιο ρόλο στη διαμόρφωση ενός νέου τύπου ανθρώπου και κατά συνέπεια και ενός νέου τρόπου κοινωνικής διαβίωσης. (<http://www.kastorianet.gr>)

Τα παιδικά βιβλία για τα πολύ μικρά παιδιά είναι γεμάτα με εικόνες. Κι είναι έτσι φτιαγμένα για να μπορέσει να δημιουργηθεί μια ευχάριστη, μια ζεστή σχέση, ανάμεσα στο

γονέα και το παιδί. Γρήγορα η εικόνα μπαίνει στο οπτικό πεδίο του παιδιού. Μετά απομένει να έρθει ο πατέρας ή η μητέρα να πάρει το παιδί στην αγκαλιά του και μέσα στη μοναδική αυτή θαλπωρή, να ερμηνεύσει την εικόνα, να διηγηθεί μια ιστορία, ν' ανακαλύψουν μαζί τις λεπτομέρειες των εικόνων, να του διαβάσει μεγαλόφωνα το κείμενο... Ήδη το παιδί γεύθηκε το μαγικό δώρο της ανάγνωσης! Έτσι λοιπόν το λογοτεχνικό βιβλίο δεν στέκεται μόνο του ούτε κατανοείται ούτε αγαπιέται από την πρώτη του ανάγνωση. Ο αναγνώστης χρειάζεται να μπει μέσα του, να γίνει ο ίδιος ήρωας της ιστορίας, να γίνει ο άνθρωπος ή η μάγισσα ή το ξωτικό που πλέκει τα νήματα και καθορίζει τις τύχες.

Παίρνοντας το παιδί στα χέρια του εικονογραφημένα βιβλία δείχνει εκεί το καθετί που βλέπει και το λέει με τ' όνομά του. Σιγά-σιγά συνδέει την εικόνα με τα γράμματα πού τη συνοδεύουν, ζητά να του διαβάσουν τα παράξενα αυτά “σημαδάκια” και ταυτόχρονα του γεννιέται η επιθυμία να μπορέσει αυτό, μόνο του, να διαβάσει το ίδιο. Και δεν είναι καθόλου παράξενο, που ακούμε τα παιδιά μας σ' αυτή την ηλικία, να διηγούνται μια ιστορία στον εαυτό τους, βλέποντας απλώς και μόνο τις εικόνες του βιβλίου! (<http://dim-pylon.dod.sch.gr>) Τα μικρά παιδιά, συμμετέχοντας στην ανάγνωση ενός βιβλίου, αντιλαμβάνονται ότι διαβάζουμε το κείμενο και όχι την εικόνα και ότι οι λέξεις είναι φορείς των μηνυμάτων. (Τάφα, 2001: 212)

Γενικά θα μπορούσαμε να πούμε ότι όσο βαθύτερα και πληρέστερα καταλαβαίνει το παιδί τις ιστορίες που τού διαβάζουν, τόσο καλύτερα θα είναι σε θέση να κατανοήσει τα

κείμενα που θα διαβάσει το ίδιο αργότερα από μόνο του. Επειδή όμως ανάγνωση δεν είναι μόνο κατανόηση, αλλά και αποκωδικοποίηση των σημείων του γραπτού λόγου, ο ενήλικος μπορεί να βοηθήσει το παιδί και προς αυτήν την κατεύθυνση. Εκτός από το να δείχνει με το δάκτυλο ότι διαβάζει, η ενθάρρυνση του μικρού να ‘διαβάσει’ και αυτό λέξεις /φράσεις/ αποσπάσματα του βιβλίου είναι μάλλον επιβεβλημένη. Μάλιστα

Εικόνα 4

ορισμένες φράσεις ή λέξεις του κειμένου, όπως για παράδειγμα ο τίτλος, στερεότυπα γλωσσικά μοτίβα ή τα ονόματα των ηρώων, είναι ευκολότερο να «διαβαστούν» ακόμη και από παιδιά που δεν έχουν διδαχθεί ανάγνωση και γραφή. (Γιαννικοπούλου, 2003: 8-13)

Το κυριότερο όμως είναι να μάθουν να διαλέγουν τα βιβλία που θα διαβάσουν. Να βάζουν οι γονείς στην αρχή τα κριτήρια με τα οποία θα επιλέξουν τα βιβλία τους, για να μάθουν κι εκείνα να κάνουν μόνα τους το ίδιο, μετά.

Το πολύχρωμο εξώφυλλο του βιβλίου, το μεγάλο σχήμα ή ακόμη και τ' όνομα του συγγραφέα δε θα πρέπει να είναι αναπόσπαστα κριτήρια ή τα μόνα, για την επιλογή ενός βιβλίου. Ο ενημερωμένος εκπαιδευτικός, μπορεί να βοηθήσει για την καταλληλότητα του βιβλίου, αλλά και να καθοδηγήσει διακριτικά τα παιδιά να ξεχωρίζουν το καλό βιβλίο.

Ένας τρόπος που μαζί με άλλους βοηθάει ώστε να επιτευχθούν τα παραπάνω, είναι να υπάρχει στο σπίτι η “γωνιά του βιβλίου”. Μέσα στο δωμάτιο των παιδιών μας, όπου είναι, αυτό δυνατό, ένα έπιπλο απλό ή έστω ένα ράφι, για να δημιουργείται σιγά-σιγά η προσωπική τους βιβλιοθήκη. Για να μπορεί το παιδί, να χρησιμοποιεί όποτε θέλει τα βιβλία του, αλλά κυρίως να τα βλέπει. Γιατί κι αυτό ακόμη, έστω κι αν δεν τα διαβάζει, επιδρά στη φιλαναγνωσία. Είναι πολύ σημαντικό να διαμορφώσουμε ένα κλίμα ευνοϊκό για την καλλιέργεια της φιλαναγνωσίας μέσα στην οικογένεια, μια στάση ζωής.

Οι προσπάθειες των δασκάλων και των Συλλόγων Γονέων για τη διάδοση του καλού βιβλίου πρέπει να ενθαρρυνθούν και να αυξηθούν! Δεν πρέπει να λησμονείται, ότι το παιδί επιλέγει τη συμπεριφορά του, ανάλογα με τα πρότυπα με τα οποία ταυτίζεται! Είναι κατανοητό, πόσο σημαντική είναι η εμπύχωση του παιδιού από τους γονείς, για να διαβάσει κάτι, αλλά και περισσότερο σημαντικό να διαβάζουν οι ίδιοι. (<http://dim-pylon.dod.sch.gr>)

1.3.6 Παιδικό βιβλίο και νηπιαγωγείο

Εικόνα 5

Παρόλο που η φιλαναγνωσία πραγματώνεται στον ελεύθερο χρόνο, ωστόσο η θεμελίωση και η καλλιέργεια της, αναμένεται ως ένα μεγάλο βαθμό να γίνεται στα πλαίσια του σχολικού χρόνου. Το σχολείο δηλαδή θεωρείται ότι είναι δυνατό να συμβάλλει αποτελεσματικά στη θεμελίωση και ανάπτυξη της φιλαναγνωσίας. Όπως πολύ εύστοχα επισημαίνεται, «Αν υπάρχει ένας προνομιακός χώρος για να ασκηθούν οι δραστηριότητες αυτές (δηλαδή δραστηριότητες ενδιαφέροντος για το βιβλίο, αυτός είναι το σχολείο, η μόνη κοινωνική δομή όπου βρίσκονται συγκεντρωμένα, λόγω υποχρεωτικής φοίτησης, όλα τα παιδιά, φιλαναγνώστες και μη... Κανένας άλλος θεσμός δεν μπορεί να έχει μια τόσο μαζική εμβέλεια προς την κατεύθυνση των μη αναγνωστών όσο το

σχολείο. Όσο κι αν πολλαπλασιαστούν οι εξωσχολικοί χώροι για διάβασμα, όσο κι αν λέγεται ότι πάνω απ' όλα το διάβασμα πρέπει να είναι απόλαυση και δραστηριότητα του ελεύθερου χρόνου, δεν πρόκειται ν' αλλάξουν πολλά πράγματα χωρίς τη συνδρομή του σχολείου, αφού οι μη αναγνώστες δε συχνάζουν σε άλλους αναγνωστικούς χώρους και σε μέρη όπου επιφυλάσσεται μια θέση στο διάβασμα». (Μαραγκουδάκη, 1995: 52)

Η ανάγνωση παιδικών βιβλίων περιλαμβάνεται στις μαθησιακές ενότητες των αναλυτικών προγραμμάτων της προσχολικής εκπαίδευσης. (Τάφα, 2001: 150) Η συμβολή του σχολείου στην ανάπτυξη μιας σχέσης δημιουργικής ανάμεσα στον μαθητή και το βιβλίο, είναι καθοριστική. Συμβαίνει όμως το «παράδοξο» να θεωρείται η ανάγνωση από τους μαθητές μια όχι ευχάριστη ενασχόληση, αλλά –αντίθετα- μια υποχρέωση και μάλιστα σε μεγάλο βαθμό βαρετή και κοπιαστική. (<http://www.edc.uoc.gr>) Συνεπώς η ανάγνωση μιας ιστορίας ή ενός παραμυθιού από τους παιδαγωγούς της προσχολικής ηλικίας αποτελεί συνήθη δραστηριότητα στη τάξη. Το παιδικό βιβλίο είναι ένα άριστο παιδαγωγικό μέσο, με το οποίο τα παιδιά της προσχολικής ηλικίας γνωρίζουν τον κόσμο που τα περιβάλλει. Οι ιστορίες και τα παραμύθια διεγείρουν τη φαντασία των μικρών παιδιών, καλλιεργούν τον συναισθηματικό τους κόσμο και τους παρέχουν πλήθος γνώσεων. Γι' αυτό το λόγο πολλοί παιδαγωγοί έχουν κατά καιρούς εγκωμιάσει τις ιστορίες και τα παραμύθια, τονίζοντας την παιδαγωγική τους αξία. Τα παιδικά βιβλία, όμως, εκτός από τη ψυχαγωγία και την αισθητική καλλιέργεια που παρέχουν στα παιδιά, στοχεύουν επίσης στη νοητική τους ανάπτυξη και τη γλωσσική τους καλλιέργεια. (Τάφα, 2001: 150)

Ταυτόχρονα, όμως, κοινοποιούνται πορίσματα ερευνών (όπως της πρόσφατης για τον αναλφαβητισμό του Παρατηρητήριου Βιβλίου -Ε.ΚΕ.ΒΙ., Αθήνα 1998) τα οποία εντοπίζουν αύξηση του λειτουργικού αναλφαβητισμού και οδηγούν τους επιστήμονες να επιρρίψουν την ευθύνη στο σχολείο: (<http://www.edc.uoc.gr>)

Είναι αλήθεια ότι στην Ελλάδα δεν έχουν διαμορφωθεί επαρκείς διδακτικές μέθοδοι για την ανάγνωση, τέτοιες που να εξασφαλίζουν την ικανότητα για ταχεία και συνεχή ανάγνωση σε όλους τους αποφοίτους της υποχρεωτικής εκπαίδευσης. (Λεοντσίνη, 2000: 41)

Η διάσταση που προβάλλει ανάμεσα στους θεσμοθετημένους σκοπούς του σχολείου και τις πρακτικές και τα μέσα που αυτό χρησιμοποιεί προς την επίτευξή τους, έχει σαν αποτέλεσμα την απομάκρυνση του νέου ανθρώπου από το βιβλίο, ή ακόμα και τον κίνδυνο της ένταξής του στην κατηγορία των λειτουργικά αναλφάβητων. (<http://www.edc.uoc.gr>)

Τα τελευταία χρόνια, η ανάγνωση παιδικών βιβλίων στη τάξη της προσχολικής εκπαίδευσης χρησιμοποιείται για έναν άλλο σκοπό: να διευκολύνει τα παιδιά να κατανοήσουν τη λειτουργία του γραπτού λόγου. Με την ανάγνωση ιστοριών τα παιδιά αντιλαμβάνονται τη φορά της ανάγνωσης, εξοικειώνονται με τον ρόλο του αναγνώστη και το είδος του γραπτού λόγου που χρησιμοποιείται στα βιβλία και συνειδητοποιούν τη λειτουργία του. Αυτά όμως επιτυγχάνονται όταν η ανάγνωση της ιστορίας γίνεται με συγκεκριμένο τρόπο και υπάρχει αλληλεπίδραση μεταξύ ενήλικου και παιδιού. Εκείνο δηλαδή που παίζει τον πιο σημαντικό ρόλο είναι η ποιότητα της αλληλεπίδρασης μεταξύ γονέα ή παιδαγωγού και παιδιού. (Τάφα, 2001: 211)

Όμως η ανάγνωση ενός βιβλίου στην προσχολική τάξη δε γίνεται από «έναν προς έναν», όπως συμβαίνει στο σπίτι, όταν ο γονέας ή άλλος ενήλικας διαβάζει μια ιστορία στο παιδί και εκείνο έχει άμεση επαφή με το κείμενο, σχολιάζει τις εικόνες, υποβάλλει ερωτήσεις, βλέπει τον τρόπο με τον οποίο ο ενήλικας κρατά το βιβλίο και γυρίζει τη σελίδα. Για να αποκομίσουν τα παιδιά τα ίδια οφέλη και από την ανάγνωση «από έναν προς πολλούς», δηλαδή την ανάγνωση όπως οργανώνεται στην προσχολική τάξη, πρέπει οι παιδαγωγοί να προετοιμάζουν και να κατευθύνουν με συγκεκριμένο τρόπο τη δραστηριότητα αυτή. (Τάφα, 2001: 212)

Ο δάσκαλος που θέλει να μορφώσει καλούς αναγνώστες που να μπορούν να κατανοούν αυτό που διαβάζουν, να μπορούν μέσα από την ανάγνωση να μαθαίνουν, να ψυχαγωγούνται, να κρίνουν, να αναπτύσσουν την διάνοια, το συναίσθημα και τις επικοινωνιακές τους ικανότητες, θα πρέπει κατ' αρχήν να γνωρίζει πώς θα το πετύχει. Πρέπει ο ίδιος να μελετά, να επινοεί, να πειραματίζεται, να εφαρμόζει ιδέες. Να αποτελεί για τους μαθητές του ο ίδιος πρότυπο επιδέξιου, εύστροφου, ερευνητικού αναγνώστη. Να τους ενθαρρύνει στην επικοινωνία με το βιβλίο. (<http://www.edc.uoc.gr>) Ο ρόλος του δασκάλου για την ενίσχυση της αγάπης του παιδιού στα λογοτεχνικά κείμενα περνάει, από ένα κλίμα αντιαυταρχικό. Έχει αφετηρία την ελευθερία της επιλογής των κειμένων από τους μαθητές και δεν είναι μάθημα κατά «διαταγή». Είναι αναγκαίο ν' ανευρίσκονται λογοτεχνικά κείμενα που ερεθίζουν τη φαντασία των μαθητών, που αναφέρονται στις ανάγκες και στα ενδιαφέροντα των παιδιών, που απελευθερώνουν το μαθητή, που του δημιουργούν μια έντονη καταξίωση αμφισβήτησης και διαλεκτικών αντιθέσεων και όχι αντιφάσεων, όπως τονίζει ο Μ. Μερακλής. Λογοτεχνικά κείμενα που δε θα διέπονται από πνευματικό βραχμανισμό, ούτε θα μονοπωλούν τη σοφία και τις ανθρώπινες αξίες. (Παπας Α., 1994: 22- 23)

Οι μαθητές, όταν έρχονται στο σχολείο για να «μάθουν γράμματα», θέλουν όλοι να το πετύχουν – κανείς μας δεν επιθυμεί την αποτυχία, άλλωστε. Είναι ευθύνη του σχολείου να βοηθήσει τα παιδιά να το καταφέρουν, να μπορέσουν να κατακτήσουν στόχους, να αισθανθούν δημιουργικοί, να εισπράξουν ικανοποίηση και χαρά. *Όσο αγαπώ και πιο πολύ γνωρίζω*, έλεγε ο Παλαμάς. Έτσι μόνο θα μπορούν να νιώσουν την αγάπη για το διάβασμα και να κατακτήσουν τη δυνατότητα πρόσβασης στις πηγές των αγαθών του. (<http://www.edc.uoc.gr>)

Όλοι οι ενήλικοι, δεν διαβάζουν βιβλία στα παιδιά με τον ίδιο τρόπο ή την ίδια συχνότητα. Άλλοι θεωρούν την ανάγνωση καθημερινή δραστηριότητα και άλλοι δεν κατορθώνουν να διαβάσουν πάνω από ένα βιβλίο το μήνα. Από την άλλη, ο τρόπος ανάγνωσης διαφέρει ολοκληρωτικά, αφού οι ενήλικοι κινούνται ανάμεσα σε δύο αντίθετους πόλους: τη *‘διεπιδραστική, διαλογική ανάγνωση’* (*interactive style*) που περιλαμβάνει αρκετή συζήτηση κυρίως κατά τη διάρκεια του διαβάσματος και την *‘ανάγνωση-παράσταση’* (*performance style*) όπου η ιστορία αντιμετωπίζεται ως μια ενιαία εμπειρία που αντιτίθεται σε κάθε διακοπή. (Γιαννικοπούλου, 2003: 8-13)

Η Wixson (1983) υποστήριξε ότι τα αποτελέσματα της μάθησης από την ανάγνωση ενός κειμένου είναι ανάλογα με το είδος και το περιεχόμενο των ερωτήσεων. Το παιδί θυμάται και μαθαίνει καλύτερα από ένα κείμενο τις πληροφορίες εκείνες για τις οποίες του υπέβαλαν συγκεκριμένες ερωτήσεις κατά τη διάρκεια της ανάγνωσης, ακόμα και αν οι πληροφορίες αυτές δεν ήταν σημαντικές. Αυτό δηλαδή που αποκομίζει ένα παιδί από την ανάγνωση μιας ιστορίας είναι αποτέλεσμα αλληλεπίδρασης μεταξύ του αναγνώστη, του κειμένου αλλά και του είδους των ερωτήσεων που θα υποβληθούν. Ο αριθμός των ερωτήσεων, η χρονική στιγμή κατά την οποία αυτές υποβάλλονται καθώς και η οργάνωση τους επηρεάζουν τον βαθμό κατανόησης του κειμένου. (Τάφα, 2001: 152) Επίσης σύμφωνα με την Α.Α. Γιαννικοπούλου, η Ενεργητική συμμετοχή του παιδιού στη διαδικασία της ανάγνωσης, παίζει μεγάλο ρόλο. Όσο περισσότερο εμπλέκεται το μικρό παιδί στη διαδικασία της ανάγνωσης του εικονογραφημένου παιδικού βιβλίου, τόσο πιο πολύ ωφελείται από αυτή. Αρχίζοντας από το απλό γύρισμα της σελίδας και την παρατήρηση της εικονογράφησης, ως το σχολιασμό των γεγονότων, τη διευκρίνιση ασαφών σημείων, την έκφραση συναισθημάτων, την πρόβλεψη της εξέλιξης, ή την *‘ανάγνωση’* λέξεων και φράσεων, τα

παιδιά αποκτούν πολύτιμες αναγνωστικές εμπειρίες.¹ Οι **συχνές αναγνώσεις του ίδιου βιβλίου**. Τα παιδιά έχουν πολλά να κερδίσουν από την επανειλημμένη ανάγνωση του ίδιου βιβλίου, και αναφορικά με την κατανόηση του περιεχομένου του και σχετικά με τις συμβάσεις του γραπτού λόγου. Αυτό επιβεβαιώνεται και από την καθημερινή εμπειρία γονιών και εκπαιδευτικών που είναι σε θέση να παρατηρήσουν θεαματικές αλλαγές στα ερωτήματα, τα σχόλια και τις παρεμβάσεις των παιδιών. Ενώ συνήθως οι πρώτες αναγνώσεις ενός βιβλίου συνοδεύονται από ερωτήσεις που ζητούν τη διευκρίνιση άγνωστων λέξεων και δυσνόητων εκφράσεων καθώς και το σχολιασμό της εικονογράφησης, μετέπειτα επαφές με το ίδιο κείμενο δίνουν την ευκαιρία στα παιδιά να εκφράσουν τις απόψεις τους για θέματα πλοκής, χαρακτήρων, να επιχειρήσουν συνδέσεις με προσωπικά τους βιώματα, να κρίνουν πρόσωπα ή καταστάσεις και ορισμένες φορές να προβούν και σε διακειμενικές παρατηρήσεις (π.χ. «Αυτή η ιστορία με τα τρία λυκάκια είναι σαν τα τρία γουρουνάκια. Μόνο, όλα έχουν μπερδευτεί!»). Έρευνα² έδειξε ότι πεντάχρονα παιδιά βελτίωσαν πολύ την ικανότητα εξαγωγής συμπερασμάτων και τη διατύπωση προβλέψεων μετά από πολλαπλά διαβάσματα των ίδιων ιστοριών. (Γιαννικοπούλου, 2003: 8-13)

Η χρονική στιγμή κατά την οποία υποβάλλονται οι ερωτήσεις από τις/ τους παιδαγωγούς, όταν διαβάζουν μια ιστορία στη τάξη, φαίνεται να επηρεάζει τον βαθμό κατανόησης του κειμένου από τα παιδιά προσχολικής ηλικίας. Οι ερωτήσεις και η συζήτηση που γίνονται πριν αρχίσει η ανάγνωση της ιστορίας βοηθούν τα παιδιά να ενημερωθούν για την υπόθεση, να γνωρίσουν τους ήρωες ή να ανακαλέσουν στη μνήμη τους γνωστές πληροφορίες, σχετίζοντας τες με τα γεγονότα της ιστορίας που πρόκειται να ακούσουν. Η ανάκληση των ήδη γνωστών πληροφοριών βοηθά τα παιδιά να κατανοήσουν καλύτερα τη πλοκή της ιστορίας και τις ενέργειες των πρωταγωνιστών. Άλλωστε αυτή είναι μια συνήθη διαδικασία, την οποία ακολουθεί και ο ενήλικος πριν αρχίσει την ανάγνωση ενός βιβλίου. Το κρατά στα χέρια, διαβάζει τον τίτλο και την περίληψη που υπάρχει συνήθως στο οπισθόφυλλο και μετά ξεκινά την ανάγνωση. Με ανάλογους τρόπους οι παιδαγωγοί, πριν αρχίσουν την ανάγνωση μιας ιστορίας, προτρέπουν τα παιδιά να στρέψουν την προσοχή τους στο εξώφυλλο και να σχολιάσουν τον τίτλο του βιβλίου, να εντοπίσουν τα ονόματα του

¹ Για ανασκόπηση των σχετικών ερευνών δεξ: Γιαννικοπούλου, Α. Α. (2000). *Από την Προανάγνωση στην Ανάγνωση. Οδηγός για Γονείς και Εκπαιδευτικούς*. Καστανιώτης, σελ. 102-115.

² Elster, C., & Walker, C. A. (1992). Flexible scaffolds: Shared reading and rereading of story books in Head Start classrooms. In C. K. Kinzer & D. J. Leu (Eds), *Literacy Research and Practice: Views from Many Perspectives*. Forty-first Yearbook of the National Reading Conference (pp. 445-452). Chicago: National Reading Conference, Inc.

συγγραφέα και του εικονογράφου ή τα στοιχεία της εκδοτικής εταιρείας. Οι προκαταρκτικές αυτές ερωτήσεις χρειάζεται να γίνονται από τις/ τους παιδαγωγούς, διότι βοηθούν τα παιδιά να κατανοήσουν έννοιες του γραπτού λόγου. (Τάφα, 2001: 153)

Από την άλλη πλευρά, οι ερωτήσεις που υποβάλλονται κατά τη διάρκεια της ανάγνωσης μιας ιστορίας δίνουν στα παιδιά την ευκαιρία να αποσαφηνίσουν έννοιες που ίσως δεν έχουν κατανοήσει ή να κατακτήσουν νέες έννοιες. Εξάλλου οι ερωτήσεις που γίνονται μετά την ανάγνωση μιας ιστορίας παρέχουν στα παιδιά την ευκαιρία να επαναλάβουν τα στοιχειώδη της, δηλαδή το θέμα, τους στόχους των πρωταγωνιστών οι τις λύσεις των προβλημάτων που εκείνοι αντιμετώπισαν· ακόμη τα διευκολύνει να συνδέσουν την ιστορία με γεγονότα της δικής τους ζωής. Επιπλέον οι ερωτήσεις μετά την ανάγνωση διευκολύνουν τις/ τους παιδαγωγούς να επεκτείνουν τη συζήτηση και τον σχολιασμό των γεγονότων της ιστορίας. (Τάφα, 2001: 153) Αξίζει όμως εδώ να διευκρινισθεί ότι εκείνο που παίζει καθοριστικό ρόλο δεν είναι τόσο ο συνολικός αριθμός των ερωτήσεων-παρεμβάσεων, όσο το είδος και η αυθεντικότητά τους. Για παράδειγμα, οι γνωστές και ιδιαίτερα δημοφιλείς στο σχολείο ερωτήσεις ελέγχου της προσοχής ή της μνήμης δεν είναι οι πλέον ενδεδειγμένες (Π.χ. «Ποιον συνάντησε η Κοκκινোসκουφίτσα στο δάσος;», «Τι ρώτησε η Κοκκινোসκουφίτσα το λύκο όταν τον είδε στο κρεβάτι της γιαγιάς και τι της απάντησε εκείνος;»). (Γιαννικοπούλου, 2003: 8-13)

Ένας άλλος παράγοντας που επηρεάζει την έκταση και την ποιότητα της συζήτησης κατά την διάρκεια της ανάγνωσης μιας ιστορίας είναι το είδος του κειμένου. Υπάρχουν παιδικά βιβλία που έχουν μόνο εικόνες, αλλά και βιβλία που έχουν μόνο κείμενο. Υπάρχουν βιβλία, στα οποία το κείμενο που συνοδεύει την εικόνα αποτελείται από μία μόνο φράση, όπως και βιβλία στα οποία το κείμενο κυριαρχεί της εικόνας. Άλλα βιβλία αναφέρονται σε μια απλή ιστορία, ενώ άλλα σε επιστημονικά θέματα (βιβλία γνώσεων). Ανάλογα με το είδος του βιβλίου, οι παιδαγωγοί καθορίζουν και τον τρόπο της ανάγνωσης. Ένα βιβλίο, για παράδειγμα, στο οποίο το συνοδευτικό της εικόνας κείμενο αποτελείται από μερικές μόνο φράσεις διευκολύνει τις/ τους παιδαγωγούς να το κρατούν στραμμένο προς τα παιδιά, δείχνοντας με το δάχτυλο τους τη γραμματοσειρά που διαβάζουν, ώστε τα παιδιά να αντιλαμβάνονται τη φορά της ανάγνωσης. Το ίδιο όμως δεν μπορεί να γίνει σε ένα βιβλίο με συνεχές, εκτεταμένο κείμενο, χωρίς καθόλου εικόνες. Τα μικρά και απλά κείμενα αποστηθίζονται εύκολα από τα παιδιά, με αποτέλεσμα να μπορούν να τα διαβάσουν συγχρόνως με τις/ τους παιδαγωγούς ή να τα διαβάσουν εναλλάξ μαζί τους και να

παριστάνουν τους έμπειρους αναγνώστες. Επίσης, τα μικρά και απλά κείμενα επιτρέπουν στις/ στους παιδαγωγούς να δείχνουν με το δάχτυλο τους τη γραμματοσειρά που διαβάζουν και να παροτρύνουν τα παιδιά να αναγνωρίσουν γράμματα, να μαντέψουν λέξεις ή να παρατηρήσουν τη στίξη του κειμένου. (Τάφα, 2001: 155)

Ένα άλλο στοιχείο που διαμορφώνει και επηρεάζει τη συζήτηση στη τάξη είναι η χρονική στιγμή στην οποία πραγματοποιείται η ανάγνωση μιας ιστορίας κατά τη διάρκεια του ημερήσιου προγράμματος. Στην προσχολική εκπαίδευση, όπως είναι γνωστό, δεν υπάρχουν τακτές ώρες για κάθε δραστηριότητα. Οι παιδαγωγοί μπορούν να διαβάσουν μια ιστορία στην αρχή, στη μέση ή στο τέλος του ημερήσιου προγράμματος και λίγο πριν την αναχώρηση των παιδιών. Μάλιστα φαίνεται ότι οι παιδαγωγοί συχνά διαβάζουν ή διηγούνται μια ιστορία στο τέλος του ημερήσιου προγράμματος, όταν τα παιδιά είναι κουρασμένα, ώστε να χαλαρώσουν και να φύγουν από την τάξη ήρεμα. Εκείνη την ώρα η ανάγνωση μιας ιστορίας γίνεται χωρίς διακοπές και συζητήσεις. Άλλωστε είναι επιβεβλημένο να διαβαστεί στην τάξη ένα λογοτεχνικό κείμενο χωρίς διακοπές και συζητήσεις, για να διεγερθεί η φαντασία των αιδιών και να περιπλανηθούν στον μαγικό κόσμο των συναισθημάτων, των σκέψεων και των οραμάτων. Οι ιστορίες είναι, επίσης, καλό να διαβάζονται και σε ώρες όπου τα παιδιά είναι ξεκούραστα, όπως, για παράδειγμα, το πρωί κατά την έναρξη του ημερήσιου προγράμματος ή και κατά τη διάρκεια της ημέρας. Το χρονικό αυτό διάστημα είναι ίσως πιο κατάλληλο για να ενθαρρύνονται τα παιδιά σε αβίαστες, ανοιχτές συζητήσεις, σχετικά με την πλοκή της ιστορίας ή τους χαρακτήρες των πρωταγωνιστών, τις αιτίες των συγκρούσεων μεταξύ των ηρώων, τον χώρο και τον χρόνο όπου διαδραματίζεται η ιστορία, ή ακόμα για να εμπνέονται και να κάνουν υποθέσεις. Επιπλέον, τις πρώτες ώρες του προγράμματος, όταν τα παιδιά έρχονται ξεκούραστα στην τάξη, είναι ίσως η καταλληλότερη στιγμή να ενθαρρύνονται για να επικεντρώνουν την προσοχή τους στο κείμενο και για να κατανοούν τις βασικές συμβάσεις ανάγνωσης του αλφαβητικού συστήματος γραφής, συνειδητοποιώντας τη λειτουργία του γραπτού λόγου. (Τάφα, 2001: 156)

Η ανάγνωση μια ιστορίας στην τάξη της προσχολικής εκπαίδευσης πραγματοποιείται συνήθως στη γωνιά της συζήτησης, αν και μπορεί να πραγματοποιηθεί και σε άλλα σημεία της τάξης, όπως στη γωνιά της βιβλιοθήκης ή ακόμα και στον χώρο όπου τα παιδιά αναπαύονται κατά τη μεσημβρινή διακοπή, εφόσον το σχολείο λειτουργεί με διευρυμένο ωράριο. Η ανάγνωση μιας ιστορίας στη γωνιά της βιβλιοθήκης, όπου η οργάνωση του χώρου επιδρά θετικά στα παιδιά, είναι πολλές φορές πιο αποδοτική για αυτά. Μάλιστα, όσο πιο

καλά είναι οργανωμένος ο χώρος της βιβλιοθήκης στην τάξη και όσες περισσότερες δραστηριότητες οργανώνονται από την/ τον παιδαγωγό στον χώρο αυτόν, τόσο αυξάνεται ο αριθμός των παιδιών που προτιμούν να παραμείνουν εκεί και να διαβάσουν βιβλία, μόνα τους ή σε συνεργασία με άλλα παιδιά. (Τάφα, 2001: 156)

Τέλος, ο αριθμός των παιδιών της ομάδας κατά την ανάγνωση μιας ιστορίας φαίνεται ότι επηρεάζει τον βαθμό της αλληλεπίδρασης όχι μόνο μεταξύ της/ του παιδαγωγού και των παιδιών, αλλά και μεταξύ των ίδιων των παιδιών. Όπως υποστηρίζει η Morrow (1988), όταν ο αριθμός της ομάδας είναι μικρός, τότε φαίνεται ότι τα παιδιά όχι μόνο κατανοούν καλύτερα την ιστορία που τους διαβάζεται, αλλά κάνουν περισσότερα σχόλια και με μεγαλύτερη συχνότητα. Παρά ταύτα, η ίδια ερευνήτρια αναφέρει ότι, όπως διαπίστωσε σε δύο παλαιότερες μελέτες της, ακόμα και όταν μια ιστορία διαβάζεται σε όλα τα παιδιά της τάξης, εάν οι παιδαγωγοί οργανώνουν και κατευθύνουν κατάλληλα τη συζήτηση που γίνεται πριν, κατά τη διάρκεια και μετά την ανάγνωση, η κατανόηση του κειμένου διευκολύνεται και τα παιδιά αποκομίζουν πολλές από τις απαραίτητες γνώσεις για την ανάδυση της ανάγνωσης και της γραφής. (Τάφα, 2001: 156)

Σε σχετικά πρόσφατη έρευνα της Παπούλια- Τζελέπη (1993) για τις στάσεις και τις γνώμες των παιδαγωγών ως προς τον ρόλο της προσχολικής εκπαίδευσης στην υποβοήθηση της ανάδυσης του γραπτού λόγου, οι παιδαγωγοί της προσχολικής ηλικίας δήλωσαν ότι καθημερινά πρέπει να διαβάζονται βιβλία στα παιδιά και ότι όλα τα παιδιά πρέπει να μάθουν να απολαμβάνουν το διάβασμα και να ενθαρρύνονται να δανείζονται βιβλία, έστω και αν δεν γνωρίζουν ανάγνωση.

Εικόνα 6

Ο ρόλος των παιδαγωγών είναι τέτοιος που τους καθιστά τα πλέον αρμόδια άτομα ώστε να στρέψουν το ενδιαφέρον των παιδιών στα βιβλία και να θεμελιώσουν μία καλή σχέση με αυτά. Για να επιτευχθεί αυτό υπάρχουν πολλοί τρόποι, όπως το να διαβάζουν στα παιδιά ιστορίες κάθε μέρα και έπειτα να τις σχολιάζουν, να συζητούν με τα παιδιά ιστορίες που διαβάζουν τα ίδια, να τους δοθεί κάποιο κίνητρο ώστε να δανειστούν βιβλία από τη βιβλιοθήκη της τάξης ή ακόμα και να παροτρύνουν οι παιδαγωγοί τα παιδιά να επισκεφθούν τη γωνιά της βιβλιοθήκης, καθ' όλη τη

διάρκεια που βρίσκονται στη σχολική τάξη (νηπιαγωγείο). Για παράδειγμα, όπως αναφέρει η Τάφα Ε (Τάφα, 2001: 125) «στο δέντρο του βιβλίου» τα παιδιά τοποθετούν ένα φύλλο με το όνομά τους για κάθε τρία βιβλία που διαβάζουν στο σπίτι. Το χρώμα του φύλλου αλλάζει ανάλογα με τον αριθμό των βιβλίων που τα παιδιά διάβασαν. Τοποθετούν δηλαδή ένα κίτρινο φύλλο αφού διαβάσουν τρία βιβλία, ένα πορτοκαλί για έξι, ένα κόκκινο για εννέα βιβλία και καταλήγουν στο χρυσό, αφού διαβάσουν δεκαοκτώ βιβλία. (Τάφα, 2001)

Συμπερασματικά, η γλωσσική συμμετοχή των νηπίων κατά τη διάρκεια της ανάγνωσης και παρουσίασης είναι σχετικά περιορισμένη, καθώς το μεγαλύτερο μέρος της συζήτησης εξαντλείται σε κλειστές ερωτήσεις. Ωστόσο υπάρχει ένα εύρος ερωτήσεων, παρατηρήσεων με διαφορετικά επίπεδα γνωστικής εμπλοκής τα οποία συμβάλλουν στη γλωσσική ανάπτυξη νηπίων με διαφορετικές γλωσσικές δεξιότητες. Επειδή πρόκειται για μια ομαδική δραστηριότητα, είναι σημαντικό να μπορούν να συμμετέχουν και παιδιά με πιο περιορισμένες γλωσσικές ικανότητες. Επομένως πρέπει η νηπιαγωγός να μπορεί να προσαρμόζει τη συζήτηση ανάλογα με το γλωσσικό-νοητικό επίπεδο των νηπίων που συνθέτουν την τάξη της. Η διήγηση προσωπικών εμπειριών, καθώς και η επαναδιήγηση του βιβλίου από το ίδιο τα παιδιά μπορούν να αποτελέσουν καλές στρατηγικές για την αξιολόγηση των γλωσσικών ικανοτήτων των παιδιών προσχολικής ηλικίας. (Παπούλια-Τζελέπη, 2001: 321)

Προτάσεις για την ανάγνωση ενός παραμυθιού ή μιας ιστορίας

Πριν την ανάγνωση

- Δείξτε στα παιδιά το εξώφυλλο του βιβλίου και ζητήστε τους να προβλέψουν το περιεχόμενο.
- Προτρέψτε τα παιδιά να προβλέψουν τον τίτλο του βιβλίου ή να αναγνωρίσουν σε αυτόν γνωστές τους λέξεις ή γράμματα.
- Συζητήστε μαζί τους σχετικά με τον συγγραφέα και τον εικονογράφο του βιβλίου.
- Παροτρύνετε τα παιδιά να μιλήσουν για τις δικές τους εμπειρίες, οι οποίες σχετίζονται με την υπόθεση του βιβλίου.
- Συζητήστε με τα παιδιά σχετικά με το είδος του βιβλίου που θα τους διαβάσετε (παραμύθι, μύθος ή πραγματική ιστορία).
- Παρουσιάστε τους κεντρικούς χαρακτήρες του βιβλίου.

- Καθορίστε έναν σκοπό, για τον οποίο θα ακούσουν την ιστορία.

Κατά την διάρκεια της ανάγνωσης

- Παροτρύνετε τα παιδιά να σχολιάζουν την ιστορία καθώς την ακούν.
- Αναλύστε, όταν είναι απαραίτητο, έννοιες του κειμένου, ώστε να βοηθήσει τα παιδιά να καταλάβουν τι εννοεί ο συγγραφέας.
- Απευθύνετε πότε- πότε ερωτήσεις για να ελέγξετε κατά πόσο τα παιδιά κατανοούν το νόημα της ιστορίας.
- Ξαναδιατυπώνετε το κείμενο, όταν γίνεται φανερό ότι τα παιδιά δεν κατανοούν το νόημα της ιστορίας.
- Ζητήστε από τα παιδιά να προβλέψουν σε ορισμένα σημεία της ιστορίας τι θα συμβεί αργότερα.
- Επιτρέψτε τα παιδιά να εκφράσουν την άποψη τους για την εξέλιξη της ιστορίας.

Μετά την ανάγνωση

- Επαναλάβετε τα στοιχεία της ιστορίας(σκηνικό, θέμα, στόχο, λύση).
- Βοηθήστε τα παιδιά να συσχετίσουν τα γεγονότα που αφορούν τους βασικούς πρωταγωνιστές της ιστορίας με παρόμοια γεγονότα της δικής τους ζωής.
- Επιτρέψτε στα παιδιά να υποβάλλουν ερωτήσεις σχετικά με το περιεχόμενο του βιβλίου.
- Απασχολείστε τα παιδιά με δραστηριότητες που θα τα ωθήσουν είτε να σκεφθούν πάνω στο περιεχόμενο του βιβλίου (π.χ. να ζωγραφίσουν εικόνες σχετικές με το κείμενο) είτε να «εξερευνήσουν» γράμματα και λέξεις του κειμένου και να αντιγράψουν μερικά από αυτά.
- Παροτρύνεται τα παιδιά να συνθέσουν μια παρόμοια δική τους ιστορία.
- Δραματοποιήστε την ιστορία. (Τάφα, 2001: 157)

1.2 Η βιβλιοθήκη στο νηπιαγωγείο

1.2.1 Έννοια και σκοπός της οργάνωσης

Οργάνωση σημαίνει ένα σύστημα εργασίας, όπου με λιγότερη προσπάθεια και εξοικονομώντας δυνάμεις και χρόνο πετυχαίνει κανείς μεγαλύτερα και καλύτερα αποτελέσματα. Πενιχρά αποτελέσματα εργασίας είναι συμπτώματα κακής οργάνωσης.

Μεγάλη είναι λοιπόν η σημασία της καλής οργάνωσης, γιατί αυτή καθορίζει τη δυνατότητα σωστής λειτουργίας οποιοδήποτε χώρου, ικανοποιώντας τις ανάγκες και τα ενδιαφέροντα των ανθρώπων που κινούνται στο χώρο αυτό και εκπληρώνοντας έτσι, κατ' επέκταση, την αποστολή του. (Παπανικολάου, 1999: 19- 20)

Μεγάλοι παιδαγωγοί όπως ο Pestalozzi, ο Froebel και η Montessori, έχουν επισημάνει την επίδραση του περιβάλλοντος στη διαδικασία της μάθησης των παιδιών της προσχολικής ηλικίας. Ο Froebel, επηρεασμένος από τις ιδέες του Pestalozzi, ιδρύει τον «νηπιακό κήπο» (Kindergarden), όπου τα παιδιά αναπτύσσονται σε ένα περιβάλλον γεμάτο ερεθίσματα, παίζοντας με τα «δώρα», όπως εκείνος είχε ονομάσει το υλικό που παρείχε στα παιδιά. Για τη Montessori, η κατάλληλη οργάνωση του χώρου της τάξης και το κατάλληλο παιδαγωγικό υλικό αποτελούσαν βασικές αρχές του μοντεσσοριανού συστήματος. Σύμφωνα με τον Piaget, τα παιδιά κατακτούν τη γνώση αφομοιώνοντας στις καινούριες εμπειρίες τους και προσθέτοντας τις στις είδη υπάρχουσες μέσα από την αλληλεπίδραση τους με τα στοιχεία του περιβάλλοντος. Κατά τον Vygotsky, τα παιδιά «χτίζουν» τις γνώσεις τους από την αλληλεπίδραση τους με το περιβάλλον, τους συνομήλικους και τους ενήλικους που τα περιστοιχίζουν. (Τάφα, 2001: 112)

Τα παιδιά πρέπει να εξασκούνται από πολύ μικρή ηλικία σε στοιχειώδεις δραστηριότητες που έχουν σχέση με το χώρο, μία από τις οποίες είναι και η τακτοποίηση, η οργάνωση γενικότερα. Με αυτό τον τρόπο αναπτύσσονται δεξιότητες του παιδιού, οι οποίες έχουν να κάνουν με τη συμπεριφορά του στο στενό του περιβάλλον-πέρα από τη συμπεριφορά του και ως προς το χώρο- και είναι αποφασιστικής σημασίας για α δημιουργηθεί και να διατηρηθεί ένας κόσμος με τάξη. Και αυτό γιατί όταν το παιδί μάθει αρχικά να φροντίζει το στενότερό του περιβάλλον είναι έτοιμο να φροντίσει και το ευρύτερο περιβάλλον στο οποίο κινείται και ζει, που είναι το σχολείο, το σπίτι, το νηπιαγωγείο του.

Ως κύριο σκοπό η οργάνωση του νηπιαγωγείου πρέπει να 'χει την αυτοεξυπηρέτηση των παιδιών, την ανάπτυξη της πρωτοβουλίας τους και την υπευθυνότητα για πολλές από τις πράξεις τους. Παράλληλα θα πρέπει να ικανοποιεί τις ανάγκες των παιδιών, όπως την ανάγκη για κίνηση και δράση, για έκφραση και δημιουργικότητα, για μάθηση και γνώση, για

ασφάλεια, για αυτονομία, για βίωση του ωραίου και αισθητική απόλαυση. (Παπανικολάου, 1999: 20- 21)

Όταν ο χώρος στον οποίο εκπαιδεύονται τα παιδιά είναι κατάλληλα διευθετημένος, τότε τα παιδιά έχουν τη δυνατότητα να προσαρμοστούν πιο εύκολα και να συμμετέχουν ακόμα περισσότερο στο ημερήσιο πρόγραμμα, ενώ αν α παραπάνω συνδυαστούν με κατάλληλο εξοπλισμό, θα ενισχύσουν την πρωτοβουλία των παιδιών. Αν ο χώρος είναι άρτια οργανωμένος και εξοπλισμένος, τότε θα δοθούν κίνητρα ώστε τα παιδιά να κινηθούν και να πειραματιστούν αυτόνομα για να μάθουν.

Η καλή οργάνωση καθορίζει σε μεγάλο βαθμό την επιτυχία όλων των δραστηριοτήτων που γίνονται στο νηπιαγωγείο και τη μορφή των εμπειριών που θα αποκτήσουν τα νήπια, ενώ για τη νηπιαγωγό που εργάζεται σε ένα καλά οργανωμένο νηπιαγωγείο σημαίνει οικονομία δυνάμεων και οικονομία χρόνου, με μεγαλύτερα και καλύτερα αποτελέσματα. Γι αυτό αξίζει να αφιερωθεί σημαντικός χρόνος για το σκοπό αυτό. (Παπανικολάου, 1999: 22)

Αντίθετα, η έλλειψη τάξης και οργάνωσης φορτώνει στη νηπιαγωγό διάφορες δουλειές ρουτίνας, περιορίζοντας έτσι κατά πολύ τον ελεύθερο χρόνο της. Επιπλέον την εμποδίζει να έχει τον έλεγχο της τάξης, της δημιουργεί άγχος, κούραση έλλειψη υπομονής. (Παπανικολάου, 1999: 137)

Ακόμα και τα παιδιά εκδηλώνουν αρνητική συμπεριφορά σε ένα μη οργανωμένο περιβάλλον. Όταν απασχολούνται σε ελεύθερες δραστηριότητες, ο χρόνος δεν αξιοποιείται δημιουργικά. Πολλές φορές τα παιδιά εκδηλώνουν επιθετική συμπεριφορά, γκρινιάζουν, πλήττουν. Μεταξύ των παιδιών δεν υπάρχει καμία επαφή, αντιθέτως παραμένουν μία ομάδα ατόμων που δεν επικοινωνούν όπως παρουσιάστηκαν και στην αρχή της σχολικής χρονιάς. Δεν υφίσταται συνεργασία, αλλά και όταν αυτή παρατηρείται είναι τυχαία και με πολύ μικρή διάρκεια. Με αυτό τον τρόπο υποαπασχολούνται και είναι φανερό ότι με τέτοιου είδους εκδηλώσεις δεν είναι δυνατό να ικανοποιηθούν οι ανάγκες των παιδιών. Αλλά και ακόμα παραπέρα, δεν πετυχαίνονται οι στόχοι του προγράμματος. (Παπανικολάου, 1999)

1.2.2 Οι περιοχές³ στη τάξη του νηπιαγωγείου

Η οργάνωση του νηπιαγωγείου για διάφορες δραστηριότητες, σε «γωνιές» όπως επικράτησε να λέγεται, δεν υλοποιεί μόνο τους στόχους του προγράμματος, αλλά παράλληλα

³ Δες: Γερμανός, Χώρος και Διαδικασίες Αγωγής, Gutenberg, Αθήνα 1998.

απλοποιεί τη λειτουργία του νηπιαγωγείου. Τα παιδιά σκορπίζονται αποτελεσματικά στην τάξη, σύμφωνα με τα ενδιαφέροντα που έχουν. (Παπανικολάου, 1999: 22)

Οι γωνιές λοιπόν αναπαριστούν την κοινωνία σαν ένα μικρόκοσμο μέσα στον οποίο τα παιδιά «κουβαλούν» εμπειρίες και γνώσεις που έχουν κατακτήσει. Σε αυτές τις γωνιές δεν υφίσταται διαχωρισμός ανάμεσα σε παιχνίδι και εργασία. (Παπανικολάου, 1999)

Τις γωνιές θα μπορούσαμε να τις χωρίσουμε σε μόνιμες και εποχιακές ή παροδικές. Μόνιμες είναι αυτές που υπάρχουν σταθερά στην αίθουσα σε όλη την διάρκεια της χρονιάς, όπως η γωνιά με το σπιτάκι, η γωνιά της βιβλιοθήκης, η γωνιά του οικοδομικού υλικού. Εποχιακές είναι αυτές που αλλάζουν, ανάλογα με την ενότητα που επεξεργαζόμαστε την εποχή εκείνη. (Βαλασάκη: 14)

Η σωστή και καλαίσθητη οργάνωση του νηπιαγωγείου σε γωνιές δίνει τη δυνατότητα στα παιδιά να οικοδομούν μέσα τους τις διάφορες γνώσεις, να αναπτύξουν τις δεξιότητες τους και γενικά ικανοποιεί τις πνευματικές, κινητικές, αισθητικές, συναισθηματικές και κοινωνικές ανάγκες τους. (Παπανικολάου, 1999: 26)

1.2.3 Η βιβλιοθήκη

- **Γενικά περί βιβλιοθηκών**

Οι ορισμοί της λέξης βιβλιοθήκη δίνουν αμέσως την ευρύτητα του όρου και τους τομείς στους οποίους αυτός απλώνεται. Οι πρώτες βιβλιοθήκες πρέπει να υπήρχαν στη Μεσοποταμία ήδη από το 3000 π.Χ. Ανασκαφές που έγιναν στη Νινευή το 1850 έφεραν στο φως χιλιάδες πήλινες πινακίδες με σφηνοειδή γραφή, μεθοδικά ταξινομημένες και καταλογογραφημένες, που αποτελούσαν το αρχείο του βασιλιά Ασσυρμανιπάλ (668-626 π.Χ.). Ο βασιλιάς της Αλεξάνδρειας Πτολεμαίος ο Φιλάделφος (283-247 π.Χ.) ίδρυσε την πλουσιότερη και λαμπρότερη βιβλιοθήκη του αρχαίου κόσμου, γνωστή ως «Μεγάλη Βιβλιοθήκη της Αλεξάνδρειας», με 400.000, και κατ' άλλους 700.000 τόμους, και καταλόγους, οι οποίοι θεωρούνται ως οι πρώτες προσπάθειες για τη δημιουργία συστηματικής βιβλιογραφίας. Η βιβλιοθήκη αυτή καταστράφηκε από πυρκαγιά κατά την άλωση της Αλεξάνδρειας από τον Ιούλιο Καίσαρα το 47 π.Χ. Οι ρωμαϊκές βιβλιοθήκες ήταν συνήθως εγκατεστημένες σε συνεχόμενα παραρτήματα των ναών και κυρίως στο κέντρο των πόλεων. Αποτελούνταν από δύο τμήματα, της ελληνικής και της λατινικής γραμματείας, και

αργότερα και από ένα τρίτο, χριστιανικό τμήμα, ενώ τα τετράγωνα βιβλία από περγαμηνή ήταν τοποθετημένα πλάγια. Κατά τη μεσαιωνική περίοδο βιβλιοθήκες δημιουργούνταν μόνο στους ναούς και τα μοναστήρια, ενώ η οργάνωση, η λειτουργία τους και η συστηματική αντιγραφή των χειρογράφων γίνονται από μορφωμένους καλλιτέχνες και μοναχούς. Στα σημαντικότερα κέντρα του Ισλάμ (Βαγδάτη, Κάιρο, Τρίπολη) δημιουργήθηκαν βιβλιοθήκες εμπλουτισμένες με ελληνικά χειρόγραφα μεταφρασμένα στην αραβική γλώσσα. Στην Αναγέννηση παρατηρήθηκε μια τάση ίδρυσης σημαντικών ιδιωτικών βιβλιοθηκών, ενώ στα κατοπινά χρόνια τέθηκαν οι βάσεις για τη δημιουργία των μεγάλων δημόσιων βιβλιοθηκών που υπάρχουν μέχρι σήμερα σε όλο τον κόσμο.

Οι βιβλιοθήκες ανάλογα με το είδος των βιβλίων που υπάρχουν σε αυτές διακρίνονται σε γενικές και ειδικές, ενώ ανάλογα με το φορέα τους σε δημόσιες, δημοτικές, κοινοτικές, ΝΠΔΔ, ΝΠΙΔ και ιδιωτικές, ενώ ανάλογα με το σκοπό τους σε λαϊκές, παιδικές, σχολικές, πανεπιστημιακές, αγροτικές ιατρικές, μουσικές, θεατρικές, τεχνικές, οικονομικές, ιστορικές κ.ά. (<http://3gym-serron.ser.sch.gr>) Η λέξη βιβλιοθήκη αναπλάθει στο μυαλό του περισσότερου κόσμου την εικόνα ενός αυστηρού χώρου όπου βασιλεύει η σιωπή. Τα βιβλία-τα γραπτά αυτά μνημεία που περικλείουν την ιστορία της ανθρώπινης περιπέτειας σ' όλα τα είδη της έκφρασης της- δεμένα με σκούρα χρώματα και συχνά σκονισμένα, βρίσκονται ταχτοποιημένα στα ράφια, σε βιβλιοθήκες κλειδωμένες και στημένες γύρω- γύρω στους τοίχους. Στη μέση, μπροστά σε τραπέζια, οι αναγνώστες, σκυμμένοι πάνω στα κείμενα, είναι βυθισμένοι στη μελέτη τους.

- **Η βιβλιοθήκη του νηπιαγωγείου και η οργάνωση της**

Η εικόνα αυτή δεν έχει καμία σχέση με τις σύγχρονες παιδικές βιβλιοθήκες, το θεσμό αυτό που μεταπολεμικά κι ιδιαίτερα από τη δεκαετία του '60 κι ύστερα, έχει γενικευτεί σχεδόν παντού. Ο τρόπος που λειτουργούν οι παιδικές βιβλιοθήκες, δημιουργεί μια ατμόσφαιρα ζωντανή, γεμάτη χαρά, που μέσα σ' αυτήν αναπτύσσεται η έφεση για διάβασμα. Εξάλλου αυτός είναι ένας από τους άμεσους στόχους τους: να κάνουν το διάβασμα «ψυχαγωγία», για το παιδί, ευχάριστο όπως και το παιχνίδι, να γίνει ανάγκη. (Αγγελοπούλου, 1995: 184)

Η σημασία της βιβλιοθήκης, φυσικά όχι μόνο ως χώρου αποθήκευσης ή έστω και χρήσης βιβλίων αλλά ως πνευματικού ιδρύματος, είναι μεγάλη. Μία βιβλιοθήκη κατέχει ή, πιο σωστά, πρέπει να κατέχει πολύ σημαντικό ρόλο στην προσπάθεια καλλιέργειας της

παιδείας ενός λαού. (<http://3gym-serron.ser.sch.gr>) Στη προσχολική εκπαίδευση, μια γωνιά που βοηθά τα παιδιά να αναπτύξουν καλή σχέση με τα βιβλία είναι αυτή της βιβλιοθήκης. (Τάφα, 2001: 213) Από τη στιγμή που η νηπιαγωγός θα αρχίσει να διαβάζει επιλεγμένες ιστορίες, παραμύθια και ποιήματα στα παιδιά, εκείνα θα αρχίσουν με τη σειρά τους να εντυπωσιάζονται, ακόμα και να γοητεύονται, από τη μαγεία των βιβλίων με το συναρπαστικό περιεχόμενο και τις ωραίες εικόνες. Θα θελήσουν λοιπόν και μόνο τους να ξεφυλλίσουν τα βιβλία αυτά. Γι' αυτό χρειάζεται ένα μέρος, μια γωνιά της τάξης, όπου θα μπορούν να πηγαίνουν και να τα απολαμβάνουν. (Παπανικολάου, 1999: 97)

Βασικό στοιχείο στην κατασκευή μιας νέας βιβλιοθήκης είναι το κομμάτι εκείνο του πληθυσμού στο οποίο αυτή πρόκειται να απευθυνθεί. Είναι φανερό ότι κάθε είδος βιβλιοθήκης έχει ένα διαφοροποιημένο σκοπό όσον αφορά τους μελλοντικούς χρήστες της βιβλιοθήκης. (<http://3gym-serron.ser.sch.gr>) Η γωνιά της βιβλιοθήκης μπορεί να γίνει, αν οργανωθεί καλά, μια από τις πιο ενδιαφέρουσες στο νηπιαγωγείο. (Παπανικολάου, 1999: 97) Όσο καλύτερα είναι οργανωμένη η βιβλιοθήκη στη σχολική τάξη, τόσο αυξάνει ο αριθμός των παιδιών που σπεύδουν να την επισκεφτούν κατά τη διάρκεια του ημερήσιου προγράμματος. Γι' αυτό το λόγο, η βιβλιοθήκη πρέπει να διαθέτει πολλά και ενδιαφέροντα βιβλία, τοποθετημένα με ελκυστικό τρόπο, έτσι ώστε να τα προσεγγίζουν εύκολα τα παιδιά. (Τάφα 2001: 214) Στόχοι της βιβλιοθήκης είναι βραχυπρόθεσμα να κάνουν το παιδί να γνωρίσει το βιβλίο, να το πλησιάσει από τη πιο τρυφερή ηλικία αβίαστα, δίχως κανέναν απολύτως καταναγκασμό. (Αγγελοπούλου, 1995: 185)

Αρχικά θα πρέπει να επιλεγεί το μέρος της τάξης που θα τη φιλοξενήσει. Η ήσυχη αυτή γωνιά καλό θα είναι να βρίσκεται σε ένα φωτεινό μέρος της αίθουσας, μακριά από θορυβώδεις δραστηριότητες. (Παπανικολάου, 1999: 97) Δηλαδή, είναι βασικό η βιβλιοθήκη στη προσχολική τάξη αφενός να βρίσκεται σε κεντρικό σημείο και να είναι αμέσως ορατή σε όσους μπαίνουν στην αίθουσα, αφετέρου να εξασφαλίζει ησυχία στα παιδιά που την επισκέπτονται. Πολλές φορές τα παιδιά της προσχολικής ηλικίας αποζητούν την απομόνωση και θέλουν να «χωθούν» σε μια γωνιά και να ξεκουραστούν. Αυτή την απομόνωση την προσφέρει ο χώρος της βιβλιοθήκης μόνο όταν είναι κατάλληλα οργανωμένος και όταν δεν βρίσκεται στις «θορυβώδεις γωνιές», όπως η «γωνιά» του οικοδομικού υλικού ή η «γωνιά της μουσικής». (Τάφα, 2001: 226- 227)

Ολόκληρη η γωνιά πρέπει να έχει κατάλληλη διακόσμηση (αφίσες, εικαστικά έργα) και να είναι στολισμένη και διαμορφωμένη με τέτοιο τρόπο, που να προσφέρει στα παιδιά τη

Εικόνα 7

το παιδί με το βιβλίο. (Παπανικολοπούλου, 1989: 28)

Η έκταση του χώρου της βιβλιοθήκης μπορεί να ποικίλλει ανάλογα με το μέγεθος της τάξης, αλλά πρέπει να μπορεί να φιλοξενεί πέντε έως έξι παιδιά. Η τοποθέτηση μιας μοκέτας είναι απαραίτητη, πρώτον για να μπορούν τα παιδιά να κάθονται και να διαβάζουν και, δεύτερον, διότι μειώνει το θόρυβο. Μάλιστα με τη προσθήκη μαλακών μαξιλαριών ή ενός μικρού καναπέ, η παραμονή των παιδιών γίνεται πιο άνετη. Επιπλέον, η βιβλιοθήκη πρέπει να είναι εφοδιασμένη με κασετόφωνο και ακουστικά, για να ακούν τα παιδιά τις κασέτες με τα διάφορα παραμύθια. (Τάφα, 2001: 214)

Για την οργάνωση της χρειάζονται:

- Το έπιπλο της βιβλιοθήκης ή ράφια στο ύψος των παιδιών.
- Ένα μικρό τραπεζάκι με δύο καρέκλες ή στρώμα και μαξιλάρια.
- Ένα χαλάκι ή μοκέτα.
- Βιβλία (διάφορα παραμύθια, ιστορίες, μύθοι, ποιήματα, βιβλία γνώσεων, βιβλία με κατασκευές), περιοδικά, άλμπουμ, κασέτες με παραμύθια και ποιήματα, λευκώματα με έργα μεγάλων Ελλήνων και ξένων ζωγράφων. (Παπανικολάου, 1999: 97)
- Κασετόφωνο με ακουστικά και κενές κασέτες για να αυτοηχογραφούνται τα παιδιά, ενώ διαβάζουν το αγαπημένο τους παραμύθι. (Τάφα, 2001: 120- 121)
- Έναν προβολέα διαφανειών. Με τον προβολέα προβάλλονται σε μεγέθυνση οι σελίδες του βιβλίου, για να διευκολύνεται η ομαδική ανάγνωση μιας ιστορίας, αφού όλα τα παιδιά μπορούν να βλέπουν ευκρινώς το κείμενο. (Τάφα, 2001: 121)

Εξάλλου, όπως αναφέρει ο Hall (1998, σελ. 87), με το κασετόφωνο τα παιδιά, είτε μόνα τους είτε με τη βοήθεια τω παιδαγωγών, μπορούν να ηχογραφήσουν τον εαυτό τους να αφηγείται ένα γεγονός της προσωπικής τους ζωής, το οποίο θέλουν να γνωστοποιήσουν στα υπόλοιπα παιδιά. Η ακρόαση της κασέτας μπορεί να γίνει είτε αμέσως μετά την ηχογράφηση είτε κάποια άλλη στιγμή κατά τη διάρκεια του ημερήσιου προγράμματος. Μετά την ακρόαση τα παιδιά συζητούν και σχολιάζουν μαζί με τον/την παιδαγωγό το περιεχόμενο της αφήγησης. Με τη δραστηριότητα αυτή καλλιεργείται ο προφορικός λόγος όχι μόνο του παιδιού- αφηγητή, αλλά και των παιδιών- ακροατών. (Τάφα, 2001: 121)

Εκείνο που θα προσέξει ιδιαίτερα η νηπιαγωγός είναι η επιλογή των βιβλίων, που θα κάνει με βάση τα ενδιαφέροντα και τις δυνατότητες των παιδιών, την ποιότητα και την αισθητική αξία των βιβλίων. (Παπανικολάου, 1999: 98) Η βιβλιοθήκη θα πρέπει να περιλαμβάνει αφενός βιβλία διάφορων ειδών, όπως παραμύθια, ιστορίες, βιβλία γνώσεων, αφετέρου διάφορων μεγεθών, δηλαδή μικρά ή μεγάλα (big books). (Τάφα, 2001: 214) «Μεγάλα βιβλία», είθισται να ονομάζονται βιβλία σε διαστάσεις πολύ μεγαλύτερες από τις συνηθισμένες. Αυτά χρησιμοποιούνται άνετα για ανάγνωση σε πολυπληθές ακροατήριο, αφού επιτρέπουν σε όλους να βλέπουν ευκρινώς κείμενο και εικόνες. (Γιαννικοπούλου, 1998: 165) Αν τώρα υπάρχουν ήδη στη γωνιά κάποια βιβλία σχισμένα, ελλιπή ή ευτελούς αξίας και αν πράγματι η νηπιαγωγός θέλει να οργανώσει μια αξιολογη γωνιά, δεν θα διστάσει να τα απομακρύνει. Καλύτερα δηλαδή είναι να υπάρχουν στη γωνιά της βιβλιοθήκης πέντε αξιολογα βιβλία παρά πολλά αλλά χωρίς αισθητική αξία. (Παπανικολάου, 1999: 98)

Ενδεικτικό αναφέρονται πιο κάτω οι κυριότερες κατηγορίες που πρέπει να έχει υπόψη του ο νηπιαγωγός, όταν πρόκειται για αγορά ή επιλογή παιδικών βιβλίων για τη γωνιά της βιβλιοθήκης του νηπιαγωγείου του.

- A. Βιβλία με εικόνες, «σιωπηλά βιβλία» - η τράπουλα του Ptop.
- B. Εικονογραφημένα βιβλία αλφαβητάρια, παιχνιδοβιβλία βιβλία μάθησης με ζώα και φυτά κ.α., περιπέτειες, φαντασίας, πληροφοριών, παραμυθένιες ιστοριούλες, χιουμοριστικά, ποιητικά και κόμικς. (Παπανικολοπούλου, 1989: 28- 29)

Ειδικότερα θα μπορούσαν να υπάρχουν στη βιβλιοθήκη:

- A. Παραμύθια (λαϊκά, μύθοι και παραμύθια Αισώπου, παραμυθία μεταφρασμένα των Άντερσεν, Περό, Γκριμ Κριλόφ, έντεχνα και λαϊκότροπα, διασκευές παραμυθιών και ιστοριών κ.ά,
- B. Μικρές ιστορίες (λογοτεχνικά κείμενα),
- Γ. Κουκλοθεατρικές ιστορίες.
- Δ. Λαϊκά τραγούδια, αινίγματα, παιχνίδια
- E. Ποιήματα για νήπια, λίμερικ. παιχνιδόλεξα.
- ΣΤ. Ρυθμιστικές ασκήσεις
- Z. Κασέτες με παραμύθια, τραγούδια, ιστορίες, διαλόγους, κουκλοθέατρο κ.ά. (Παπανικολοπούλου, 1989: 28- 29)

Η τοποθέτηση των βιβλίων γίνεται με δύο τρόπους: το μεγαλύτερο μέρος της συλλογής τοποθετείται με τη ράχη προς τα έξω, όπως δηλαδή τοποθετούνται συνήθως στα ράφια μιας βιβλιοθήκης· ένας όμως αριθμός βιβλίων πρέπει να τοποθετείται στα ράφια με τέτοιο τρόπο ώστε να φαίνονται τα εξώφυλλα τους, για να προκαλούν το ενδιαφέρον και τη προσοχή των παιδιών. Πίσω από τα βιβλία είναι χρήσιμο να υπάρχει και μια ασπρόμαυρη φωτοτυπία του εξωφύλλου του βιβλίου. Η χρησιμότητα της φωτοτυπίας είναι διττή: αφενός προσδιορίζει τη θέση του βιβλίου και αφετέρου προτρέπει τα παιδιά, τη στιγμή που τοποθετούν το βιβλίο στη θέση του, να επικεντρώνουν τη προσοχή τους στο τίτλο και στα άλλα γραπτά στοιχεία του εξωφύλλου. Τα βιβλία τοποθετούνται στα ράφια με θεματική ταξινόμηση και κωδικοποιούνται ανάλογα με το θέμα τους. (Τάφα, 2001: 119- 120) Η ταξινόμηση των βιβλίων μπορεί να γίνει με πολλούς τρόπους. Μπορεί π.χ. να ξεχωρίσει το κάθε είδος των βιβλίων με μια μονόχρωμη κολλητική ταινία που θα μπει στο κάτω μέρος κάθε βιβλίου. Έτσι, τα βιβλία με ζώα μπορούν να έχουν κίτρινη ταινία, τα βιβλία με φυτά και λουλούδια πράσινη, τα ποιήματα με γαλάζια κ.τ.λ. (Παπανικολάου, 1999: 97)

Σε περίπτωση που δεν υπάρχει αρκετός χώρος στα ράφια ώστε να τοποθετηθούν όλα τα βιβλία, τότε μπορούν να μπουν ακόμα και σε μεγάλα πλαστικά κιβώτια. Ακόμα, εποικοδομητικό είναι τα ίδια τα παιδιά να λαμβάνουν μέρος στην οργάνωση και λειτουργία της βιβλιοθήκης, καθορίζοντας με την/τον παιδαγωγό κανόνες για τη χρήση των βιβλίων αλλά και για τη συντήρησή τους (Τάφα, 2001)

Καλό είναι, για να προστατευθούν τα βιβλία από τη φθορά, να ντυθούν, πριν μπουν στην βιβλιοθήκη, με διαφανές αυτοκόλλητο. Τα βιβλία ταξινομούνται και τοποθετούνται έτσι ώστε να φαίνεται το εξώφυλλο τους. Κάθε βδομάδα ανανεώνονται, τουλάχιστον μερικά

από αυτά. Τα παιδιά δεν ενδιαφέρονται εύκολα για βιβλία που είναι στοιβαγμένα σ' ένα ράφι και που παραμένουν τα ίδια για πολύ καιρό. (Παπανικολάου, 1999: 98) Έτσι ο κύκλος συμπληρώνεται και δίνεται η δυνατότητα στους μικρούς μας φίλους να έρθουν σ' επαφή μ' όλο το υλικό που διατίθεται στο νηπιαγωγείο. Θα μπορούσαμε να μιλήσουμε ακόμη και για

Βιβλιοθήκη του φωτεινού χώρου

Εικόνα 8

ιδιαιτερο χρόνο και κόπο εκ μέρους του νηπιαγωγού και προϋποθέτει αγάπη του ίδιου για το καλό παιδικό βιβλίο, με απώτερο σκοπό την ψυχαγωγία και τη γλωσσική εξέλιξη του παιδιού. (Παπανικολοπούλου, 1989: 29)

Οι παιδαγωγοί οφείλουν να παροτρύνουν τα παιδιά να επισκέπτονται τη βιβλιοθήκη καθημερινά, είτε για να διαβάσουν μόνα τους, είτε μαζί με τους φίλους τους. Μάλιστα, θεμιτό είναι τα παιδιά να επισκέπτονται τη βιβλιοθήκη όχι μόνο κατά τη διάρκεια των ελεύθερων δραστηριοτήτων αλλά καθ' όλη την ημέρα. Για παράδειγμα, κατά την ώρα μιας κατασκευής, τα μισά παιδιά μπορούν να επισκεφθούν τη βιβλιοθήκη και να απασχοληθούν

εκεί έως ότου ολοκληρώσουν την εργασία τους και τα άλλα παιδιά.

Πέρα όμως από τα παιδιά που πρέπει να «επισκέπτονται» το χώρο της βιβλιοθήκης, το ίδιο πρέπει να κάνουν και οι παιδαγωγοί, με σκοπό την οργάνωση διαφόρων δραστηριοτήτων που έχουν να κάνουν με τα βιβλία. Για παράδειγμα, δίνεται η δυνατότητα κατά τη διάρκεια μιας ελεύθερης δραστηριότητας και ενώ κάποια παιδιά ασχολούνται με

κάτι άλλο, ο παιδαγωγός να μαζέψει μια μικρή ομάδα και να τους διαβάσει ένα βιβλίο. (Τάφα, 2001)

Ακόμα, η γωνιά της βιβλιοθήκης μπορεί να γίνει εστία για την έκθεση διαφόρων έργων τέχνης, καθ' όλη τη διάρκεια του χρόνου, όπως πίνακες ζωγραφικής, γλυπτά, κτλ αλλά και έκθεση συλλογών, όπως παλιά νομίσματα, γραμματόσημα κ.α. Με αυτό τον τρόπο λύνεται το πρόβλημα που συχνά δημιουργείται για το σε ποιο χώρο είναι δυνατόν να φιλοξενηθεί η αισθητική αγωγή μέσα στο χώρο του νηπιαγωγείου, εφόσον μπορεί να λειτουργήσει στο χώρο της βιβλιοθήκης. Έτσι, η γωνιά αυτή μπορεί να «φιλοξενήσει» στο χώρο της διαφορετικές δραστηριότητες. (Παπανικολοπούλου, 1989)

1.2.4 Η δανειστική βιβλιοθήκη

Για να εξοικειωθούν τα παιδιά στην οργάνωση και λειτουργία μιας αληθινής βιβλιοθήκης, αυτή μπορεί να λειτουργήσει και σαν **δανειστική**. (Παπανικολάου- Τσιλιμένη, 1992: 109) Η καθιέρωση του θεσμού της δανειστικής βιβλιοθήκης έχει διττό σκοπό: αφενός διαπλάθει μια συγκεκριμένη μορφή συμπεριφοράς στα παιδιά και αφετέρου εμπλέκει με έμμεσο τρόπο τους γονείς ή τα άλλα μέλη της οικογένειας. (Τάφα, 2001: 121) Τα παιδιά δηλαδή κατά τη διαδικασία του δανεισμού των βιβλίων παρατηρούν και «μελετούν» τα προς δανεισμό εκτιθέμενα βιβλία, επιλέγουν εκείνο που προτιμούν και συμπληρώνουν τα ίδια το όνομα τους, τον τίτλο του βιβλίου και την ημερομηνία εξαγωγής στην καρτέλα δανεισμού. Κατά τη διαδικασία αυτή, τα παιδιά «διαβάζουν» τα βιβλία εστιάζοντας τη προσοχή τους όχι μόνο στις εικόνες αλλά και στα γράμματα και στις λέξεις. Στη συνέχεια, φέρνοντας στο σπίτι τους το βιβλίο που διάλεξαν, «αναγκάζουν» τους γονείς τους ή τα άλλα μέλη της οικογένειας να τους διαβάσουν τα βιβλία. Με αυτό τον τρόπο εμπλέκονται και οι γονείς στη διαδικασία ανάγνωσης παιδικών βιβλίων και από κοινού γονείς και παιδιά αναπτύσσουν θετική στάση απέναντι στο βιβλίο. (Τάφα, 2001: 215) Μπορεί δηλαδή κάθε Παρασκευή μια ομάδα παιδιών να δανείζεται μερικά βιβλία που θα πρέπει να τα επιστρέφει τη Δευτέρα. Σ' αυτή τη περίπτωση είναι απαραίτητο ένα παιδί να παίζει το ρόλο του βιβλιοθηκάρου. . (Παπανικολάου- Τσιλιμένη, 1992: 109)

Τα βιβλία «εκτίθενται» πάνω σε πάγκους ή τραπεζάκια και δίνεται η δυνατότητα στα παιδιά , αφού ψάξουν ανάμεσα σε πολλά άλλα να επιλέξουν από μόνα τους το βιβλίο που επιθυμούν να δανειστούν. Κατά τη διάρκεια αυτής της διαδικασίας, τα παιδιά «διαβάζουν»

τα βιβλία εστιάζοντας το ενδιαφέρον τους στις εικόνες αλλά και σε γράμματα και λέξεις που περιλαμβάνονται στον τίτλο και στο κείμενο. (Τάφα, 2001)

Ο τρόπος που γίνεται ο δανεισμός βιβλίων από τα παιδιά είναι ο εξής: Πρώτα πρώτα όλα τα παιδιά πρέπει να αποκτήσουν τη σφραγίδα τους. Αυτό μπορεί να είναι μια έτοιμη σφραγίδα (π.χ. μια μαργαρίτα) ή για άλλα παιδιά το αρχικό του ονόματός τους ή για ολόκληρο το όνομα τους, εφόσον γνωρίζουν να το γράφουν. Άλλα παιδιά μπορούν να επινοήσουν μόνα το σημάδι τους, π.χ. ένα σπίτι, ένα τετράγωνο, ένα λουλούδι. Τα σημάδια αυτά η νηπιαγωγός τα καταγράφει στο πίσω μέρος ενός τετραδίου, πλάι στο ονοματεπώνυμο του κάθε παιδιού. Έτσι, αν κάποιος ξεχάσει το σήμα του, μπορεί εύκολα να το θυμηθεί. (Παπανικολάου- Τσιλιμένη, 1992: 109)

Στο τετράδιο του δανεισμού η νηπιαγωγός γράφει σε κάθε σελίδα τον τίτλο του βιβλίου που θα δανειστεί π.χ. η Μαρία. Η Μαρία με τη σειρά της θα γράψει το σημάδι της δίπλα ή κάτω από το τίτλο του βιβλίου. Ο βιβλιοθηκάριος παρακολουθεί την όλη διαδικασία και τέλος βάζει τη σφραγίδα που δείχνει την ημερομηνία δανεισμού. Όταν επιστραφεί το βιβλίο, το παιδί θα πρέπει να αναγνωρίσει το σημάδι του, να το δείξει στο βιβλιοθηκάριο και να διαγράψει με ένα Χ τη σελίδα. Μετά, βιβλιοθηκάριος και παιδί επανατοποθετούν το βιβλίο στη σωστή του θέση στη βιβλιοθήκη. (Παπανικολάου- Τσιλιμένη, 1992: 109)

Η νηπιαγωγός από την αρχή της χρονιάς δείχνει στα παιδιά πως θα ξεφυλλίσουν ένα βιβλίο και πως θα συμπεριφέρονται γενικά στη γωνιά της βιβλιοθήκης. Μαθαίνουν ότι, για να καθίσουν εκεί, πρέπει να τηρούν ορισμένους κανόνες, όπως να προσέχουν τα βιβλία και να μην τα σχίζουν- τους θυμίζει πόσο απογοητεύονται όταν θέλουν να διαβάσουν ένα παραμύθι που του λείπουν φύλλα- να τα ξεφυλλίζουν προσεκτικά χωρίς να τα λερώνουν ή να τα τσαλακώνουν, να τα ξαναβάζουν στη θέση τους όταν τελειώσουν. (Παπανικολάου- Τσιλιμένη, 1992: 101)

Αν κάποιο βιβλίο σχιστεί, διορθώνεται αμέσως. Για το σκοπό αυτό μπορεί να γίνει στη γωνιά αυτή, ένα «νοσοκομείο βιβλίων», εφοδιασμένο με απαραίτητα «ιατρικά υλικά», όπως ψαλίδια, σελοτέιπ, κόλλες, χαρτιά διάφορων χρωμάτων και σελοφάν. Εκεί μια ομάδα παιδιών «γιατρεύει» τα φθαρμένα, σχισμένα ή τσαλακωμένα βιβλία. Μέσα απ' αυτή τη διαδικασία αναπτύσσεται μια συναισθηματική σχέση μεταξύ παιδιών και βιβλίου. (Παπανικολοπούλου, 1989: 29)

Στη γωνιά της βιβλιοθήκης τα παιδιά καταφεύγουν την ώρα των ελεύθερων δραστηριοτήτων.

Εκεί ξεφυλλίζουν τα βιβλία που θέλουν, συζητούν γι' αυτά, ακούνε κασέτες με παραμύθια και ποιήματα, διορθώνουν χαλασμένα βιβλία. Καμιά φορά κάποιο παιδί μπορεί να αφηγηθεί ένα παραμύθι και τα άλλα να ακούν. Η νηπιαγωγός πλησιάζει, παρακολουθεί, λύνει απορίες, συζητάει, διαβάζει και ακούει τα παιδιά να «διαβάζουν».

Η παρότρυνση των παιδιών να ασχοληθούν με τη «γωνιά» αυτή είναι απολύτως αναγκαία για εκείνα που δεν έχουν τέτοιου είδους εμπειρίες, αφού η επίσκεψη σε μια βιβλιοθήκη ή η ανάγνωση ενός βιβλίου δεν είναι από τις συνήθειες καθημερινές δραστηριότητες που αναπτύσσονται στο οικογενειακό τους περιβάλλον. (Τάφα, 2001: 230)

1.2.5 Η δανειστική βιβλιοθήκη και η ανάπτυξη της φιλιαναγνωσίας των νηπίων

Η σωστή οργάνωση και λειτουργία της βιβλιοθήκης, καθώς και η πραγματοποίηση δραστηριοτήτων οι οποίες βοηθούν στην ανάπτυξη μιας σχέσης ζωής με τα βιβλία και συγχρόνως προωθούν την ανάδυση του γραπτού λόγου αποτελούν έργο των παιδαγωγών, των οποίων ο ρόλος είναι καθοριστικός. Οι παιδαγωγοί της προσχολικής ηλικίας μπορούν να βοηθήσουν τα παιδιά να αναπτύξουν μια καλή σχέση με τα βιβλία και να τροφοδοτούν διαρκώς τα αναγνωστικά ενδιαφέροντα τους, εφόσον τους διαβάζουν καθημερινά ιστορίες και συζητούν μαζί τους για τις ιστορίες που διάβασαν. Μπορούν ακόμα να παροτρύνουν τα παιδιά να επισκέπτονται τη βιβλιοθήκη κατά τη διάρκεια του ημερήσιου προγράμματος για να διαβάσουν επιτόπου βιβλία ή να τα δανειστούν, ώστε να τα διαβάσουν, ώστε να τα διαβάσουν στο σπίτι με τους γονείς τους. Οι προσπάθειες των παιδαγωγών να δημιουργήσουν μια ελκυστική ατμόσφαιρα για τα παιδιά στο χώρο της βιβλιοθήκης ανταμείβονται από το αυξανόμενο ενδιαφέρον των παιδιών να συμμετέχουν σε δραστηριότητες που οργανώνονται και πραγματοποιούνται εκεί. (Τάφα, 2001: 215- 216)

Συγκεκριμένα σύμφωνα με έρευνες των Morrow&Weinstein (1982, 1986), τα δεδομένα έδειξαν ότι η σωστή οργάνωση και λειτουργία της βιβλιοθήκης στη τάξη της προσχολικής εκπαίδευσης συμβάλλει στη βελτίωση της ποιότητας και της ποσότητας των δραστηριοτήτων με επίκεντρο τα βιβλία που πραγματοποιούνται εκεί. (Τάφα, 2001: 217)

Εφόσον σκοπός μας είναι τα παιδιά, αργότερα, σαν ενήλικες, να επισκέπτονται τη βιβλιοθήκη και να δανείζονται βιβλία, θα πρέπει να τα μνήσουμε από μικρά στο δανεισμό βιβλίων, που είναι μια μορφή συμπεριφοράς. Ακόμα παρά πέρα, όταν τα παιδιά δανείζονται

βιβλία για να τα διαβάσουν στο σπίτι με τη βοήθεια των γονιών τους, αναπτύσσουν τα ίδια αλλά και οι γονείς θετική συμπεριφορά απέναντι στα βιβλία. Επιπλέον, τα παιδιά έχουν τη δυνατότητα να αναπτύξουν δεξιότητες γραφής και ανάγνωσης , αφού κατά τη διαδικασία ενημέρωσης της καρτέλας καλούνται να γράψουν το όνομά τους, τον τίτλο του βιβλίου, καθώς επίσης και την ημερομηνία δανεισμού και επιστροφής του βιβλίου στην τάξη. (Τάφα, 2001)

Συνοψίζοντας, τους στόχους του θεσμού των παιδικών βιβλιοθηκών βλέπουμε ότι καλλιεργείται η φιλιαναγνωσία και η αρμονική ανάπτυξη της προσωπικότητας του παιδιού – εξέλιξη δηλαδή των πνευματικών του ικανοτήτων και διερεύνηση των εμπειριών του- με την επίδραση του έντυπου λόγου και των άλλων πολιτιστικών μέσων που του προσφέρει η βιβλιοθήκη. Ταυτόχρονα ανέβασμα της ποιότητας και ευρύτερη διάδοση του βιβλίου. (Αγγελοπούλου, 1995: 189- 190)

1.3 Η συμμετοχή των γονέων στην καλλιέργεια της φιλαναγνωσίας σε παιδιά προσχολικής ηλικίας

1.3.1 Παιδί και οικογένεια

Η πρώτη και πιο σημαντική κοινωνική ομάδα στην οποία εντάσσεται το παιδί από τη γέννησή του κιάλας, είναι η οικογένεια.. Για αυτό και η οικογένεια παίζει καθοριστικό ρόλο στην ανάπτυξη του παιδιού. Επηρεάζεται κατά τη διάρκεια της ανάπτυξής του από τους τρόπους συμπεριφοράς μέσα στην οικογένεια, από τις επικοινωνιακές δομές που σχηματίζονται στους πόλους της, αλλά και από τις αλληλεπιδράσεις μεταξύ των ατόμων που τη συνθέτουν. Ο ρόλος της οικογένειας χαρακτηρίζεται από ποικιλομορφία, αφού καλείται να ενεργοποιήσει πνευματικές αξίες, να διαμορφώσει το χαρακτήρα του παιδιού, να αναπτύξει πολιτιστικές αξίες κα. Το πόσο αποτελεσματική είναι η ανατροφή που «παίρνει» το παιδί από το σπίτι του εξαρτάται από το κατά πόσο είναι έτοιμη η οικογένεια για να ικανοποιήσει τις βασικές ψυχικές ανάγκες του παιδιού, ξεκινώντας αρχικά από την ψυχοπνευματική εξέλιξη του, η οποία βρίσκεται σε συνάφεια με τους γονείς αλλά και τα αδέρφια, την οικονομική και συνεπώς κοινωνική θέση της οικογένειας και τέλος, κατά πόσο ατελής είναι η οικογένεια (διαζύγιο, φασαρίες, κτλ.). (Θεοδωρακάκου, 2001, www.disabled.gr, www.hellenic-schools.gr)

Πάνω από 20 χρόνια τώρα, η έρευνα έχει υποστηρίξει με συνέπεια την πρόταση ότι η ποιότητα της αλληλεπίδρασης γονέα-παιδιού έχει μια ισχυρή επίδραση στη συναισθηματική, γνωστική, και γλωσσική ανάπτυξη των παιδιών (Bee και λοιποί, 1982 Bronfenbrenner, 1975 Clarke-Stewart, 1973) και ειδικότερα, των πρόωρων ή άλλων υψηλού κινδύνου παιδιών (Beckwith & Cohen, 1980, 1984 Siegel, 1982). Υπάρχει επίσης καθολική υποστήριξη για τη διαπίστωση ότι η δυναμική του συστήματος γονέας-παιδί τίθεται σε κίνηση νωρίς στη ζωή του παιδιού. (www.disabled.gr)

Έτσι ιδιαίτερη έμφαση δόθηκε στην επίδραση του κοινωνιοοικονομικού περιβάλλοντος σαν παράγοντας για τη διαμόρφωση των χαρακτηριστικών της προσωπικότητας του ατόμου που έχει σχέση με την επίδοση στο σχολείο (γλώσσα, αντιληπτικοί τρόποι, κίνητρα μάθησης, δυσκολίες προσαρμογής, επίδοση στα μαθήματα κ.α). Είναι όλες οι επιδράσεις άμεσες και έμμεσες που δέχεται ένα άτομο από τη στιγμή της σύλληψης του ως το θάνατο (1) (ψυχολογικό περιβάλλον). Αυτό περιλαμβάνει τόσο το

φυσικό (γεωφυσικές και βιοφυσικές επιδράσεις), όσο και το κοινωνικό περιβάλλον (κοινωνιοοικονομικές και πολιτιστικές επιδράσεις).. Κάθε άνθρωπος όμως βιώνει το περιβάλλον του διαφορετικά από άλλους ανθρώπους που ζουν μέσα σε αυτό. Η έρευνα έδειξε ότι η επίδραση της κληρονομικότητας φαίνεται πιο μεγάλη και του περιβάλλοντος πιο μικρή από ότι πράγματι είναι. (www.hellenic-schools.gr) Η τρέχουσα γνώση, επίσης προτείνει ότι η ανάπτυξη και η διανοητική υγεία των νηπίων και των μικρών παιδιών διαμορφώνονται περισσότερο από τις συνεχώς επαναλαμβανόμενες καθημερινές αλληλεπιδράσεις μεταξύ του γονέα και του νηπίου απ' ό,τι από τα δραματικά ή τραυματικά, ενιαία γεγονότα (Stern, 1985). (www.pekp.gr)

Ύστερα από εργασίες του J.McV.Hunt (1961) και του B.Bloom (1964) που έγιναν στην Αμερική, διαπιστώθηκε πως μερικά παιδιά αδικούνται στο σχολείο, γιατί δε φέρουν από το σπίτι τους κατάλληλα μορφωτικά εφόδια ώστε να ξεκινήσουν τη σχολική τους σταδιοδρομία με τις ίδιες προϋποθέσεις με τα άλλα παιδιά των "καλών οικογενειών". Οι κλινικές παρατηρήσεις του A. Nitschke (1962) έδειξαν (2) πως μερικές εκδηλώσεις της συμπεριφοράς, αλλά και ορισμένοι τρόποι κινήσεων που τις απέδιδαν κυρίως σε γενετικούς παράγοντες, μαθαίνονται και διδάσκονται μέσα στα πλαίσια της καθημερινής επικοινωνίας του παιδιού με τους γονείς του. Είναι αυτό που όλοι σήμερα ξέρουμε λέγοντας για τα παιδιά ότι αντικατοπτρίζουν την οικογένειά τους (www.hellenic-schools.gr)

Το παιδί αναπτύσσει την εμπιστοσύνη μέσα στο αλληλεπιδραστικό πλαίσιο. Οι έννοιες της εμπιστοσύνης (Erikson, 1950) και της ασφαλούς σύνδεσης (Bowlby, 1969), περιγράφουν το σημαντικό πρώτο βήμα σε μια διεπιδραστική διαδικασία που οδηγεί συνήθως σε μια αμοιβαία ικανοποίηση και μια ευχάριστη σχέση μεταξύ του γονέα και του παιδιού.

Ποιες προϋποθέσεις ενθαρρύνουν αυτήν την ανάπτυξη της εμπιστοσύνης και την ασφαλή σύνδεση; Δύο από τις σημαντικότερες ιδιότητες είναι διαθεσιμότητα και προβλεψιμότητα των γονικών απαντήσεων στο νήπιο. Μόλις αναπτύξει το παιδί την εμπιστοσύνη- μια ασφαλής σύνδεση στο γονέα- διάφορα πράγματα είναι πιθανό να συμβούν. Το παιδί χρησιμοποιεί τον ενήλικο ως ασφαλή βάση από την οποία μπορεί να απομακρυνθεί και να ερευνήσει το ανθρώπινο και φυσικό περιβάλλον του. Το παιδί προσπαθεί να ρυθμίσει τη συμπεριφορά του βασισμένη στη ενεργό εμπειρία του. (www.pekp.gr)

Η ανατροφή των παιδιών, οι αξίες που διαχέονται, τα κίνητρα που δίνει η οικογένεια, η κοινωνική τάξη, είναι μερικοί παράγοντες που επηρεάζουν όχι μόνο την σχολική επίδοση

των μαθητών, αλλά τη συνολική εικόνα τους, την μελλοντική τους αποκατάσταση, την τοποθέτησή τους απέναντι στην κοινωνία που τους περιμένει για να προσφέρουν. (www.hellenic-schools.gr) Εάν ο γονέας είναι επανειλημμένως ψυχολογικά μη διαθέσιμος απέναντι στο παιδί, ακόμη και το φυσικό κίνητρο του παιδιού να εξερευνά και να παίζει είναι πιθανό να εξασθενήσει. (www.pekp.gr)

Στα πρώτα χρόνια της ζωής του παιδιού, οι ενισχύσεις των γονέων καθορίζουν αποκλειστικά τη μάθησή του, γιατί συνήθως η επιθυμητή συμπεριφορά του παιδιού ενισχύεται θετικά με την εκδήλωση της αγάπης των γονέων. Έχοντας το παιδί σαν πρότυπο συμπεριφοράς τους γονείς του οικειοποιείται ολόκληρο το σύστημα αξιών της οικογένειας. Οικειοποιείται τις φιλοδοξίες, τα ενδιαφέροντα, τις προσδοκίες, τον τρόπο αντιμετώπισης καταστάσεων καλών ή κακών, κερδίζοντας έτσι την αγάπη τους. (www.hellenic-schools.gr) Αυτό που οι αναπτυξιακοί ψυχολόγοι ονομάζουν εσωτερίκευση της λειτουργίας προτύπων (internalization of working models) αρχίζει νωρίς στην παιδική ηλικία. Παραδείγματος χάριν, στο τέλος του πρώτου έτους, το νήπιο εσωτερικεύει ένα πρότυπο που αποτελεί μια ασφαλή ή μια ανασφαλή βάση, ανάλογα με το τύπο δεσμού που έχει αναπτύξει με τους γονείς του. Δεδομένου ότι το νήπιο εσωτερικεύει την εμπειρία του με τη μητέρα και τον πατέρα αυτό αναπτύσσει ορισμένες αντιλήψεις και προσδοκίες για το πώς άλλοι θα αποκριθούν σε αυτό, με αποτέλεσμα να έχει επιπτώσεις στον τρόπο που συνδέεται με τους άλλους.

Επίσης, η αυτοαντίληψη του παιδιού για το κατά πόσο είναι ικανό να επηρεάσει το περιβάλλον αποτελεσματικά ή όχι για να ικανοποιήσει τις ανάγκες του, εξαρτάται κατά ένα μεγάλο μέρος από τις απαντήσεις του γονέα του στις ενέργειες και τη συμπεριφορά του.

Αυτή η απόσυρση, εντούτοις, είναι μια προβληματική αντίδραση που έχει σημαντικές επιπτώσεις στην διανοητική υγεία και ανάπτυξη των νηπίων. Όχι μόνο μπορεί να αποτελέσει βασικό αιτιακό παράγοντα στο να καθυστερήσει σημαντικά η ανάπτυξη της γλώσσας, η γνωστική και κινητική ανάπτυξη, αλλά διαστρεβλώνει επίσης τη διαδικασία της αλληλεπίδρασης με άλλους εμποδίζοντας το παιδί να δημιουργήσει υγιείς σχέσεις με άλλα πρόσωπα. (www.pekp.gr)

Γενικά η θερμή και εγκάρδια ατμόσφαιρα αποτελεί την πιο ευνοϊκή προϋπόθεση για την καλλιέργεια της αυτονομίας, της αυτενέργειας, της αυτοπεποίθησης, των βάσεων δηλαδή της ανάπτυξης των κινήτρων απόδοσης. Βασική όμως προϋπόθεση για την ανάπτυξη των κινήτρων απόδοσης, είναι οι απαιτήσεις των γονέων να ανταποκρίνονται στο επίπεδο των δυνατοτήτων του παιδιού. Οι γονείς που έχουν ψηλά κίνητρα επίδοσης, θέτουν υψηλότερες

απαιτήσεις στα παιδιά τους, παρά οι γονείς με ασθενή κίνητρα. Ο πατέρας γενικά είναι πιο συγκρατημένος γονιός. Αφήνει μεγαλύτερη ελευθερία και αυτονομία στο παιδί του που έχει ψηλές αποδόσεις. Αντίθετα ο πατέρας παιδιών με ασθενή κίνητρα επίδοσης κατευθύνει αυταρχικά τη συμπεριφορά του παιδιού. (Παπαγεωργίου, www.hellenic-schools.gr)

1.3.2 Η ανάγνωση βιβλίων και η ανάπτυξη της αξίας του βιβλίου στα νήπια από το οικογενειακό του περιβάλλον.

Το βιβλίο είναι ένας ανεκτίμητος θησαυρός που γίνεται για τα παιδιά ένα παράθυρο στον κόσμο, προσφέροντας τους γνώσεις αλλά και ένα μέσο για να πάνε στη **χώρα της φαντασίας**. Όποιος και αν είναι ο ρόλος του, το καλό βιβλίο ωφελεί τα παιδιά. Τους δίνει το κλειδί για τον κόσμο της γνώσης, ακονίζει το μυαλό τους και τα βοηθάει να γνωρίσουν κόσμους πλούσιους και μαγικούς. Γι' αυτό, λοιπόν, είναι επιτακτική ανάγκη οι εκπαιδευτικοί, οι παιδαγωγοί και οι γονείς να μνησούν τα παιδιά σ' αυτό το υπέροχο... χάρτινο σύμπαν και να τα βοηθήσουν να αγαπήσουν από μικρά το βιβλίο και να γίνουν καλοί αναγνώστες. Και καθώς η φιλιαναγνωσία είναι κάτι που καλλιεργείται, και μάλιστα από τις πολύ τρυφερές ηλικίες, καλό είναι να προσπαθήσουν όλοι μαζί ώστε να στραφεί το κάθε παιδί προς το βιβλίο και να γευτεί από πολύ νωρίς τη χαρά του διαβάσματος. (<http://topaidimou.dolnet.gr>) Είναι γνωστό και αποδεκτό από όλους ότι οι βασικοί παράγοντες που κάνουν το παιδί να πλησιάσει το βιβλίο είναι το οικογενειακό περιβάλλον και η οικογένεια. (Αγγελοπούλου, 1995: 183)

Είναι σίγουρο πως δεν υπάρχει παιδί που να μην αγαπάει το νανούρισμα, το τραγούδι, το παραμύθι, τα παιχνίδια του λόγου κι αυτό σημαίνει πως ο άνθρωπος αγαπάει τη λογοτεχνία από την αρχή της ζωής του. Όμως αν αυτή η αγάπη καλλιεργηθεί, τότε τα πρώτα σκαλοπάτια της παιδείας ανεβαίνουν εύκολα μέσα από τη λογοτεχνία, γιατί είναι γοητευτικά, καμιά φορά και συγκλονιστικά, κι έτσι μαζί με την αισθητική αγωγή συντελείται και η γλωσσική και η πνευματική καλλιέργεια. Είναι γνωστό, εξάλλου, ότι υπάρχει ουσιώδης σχέση ανάμεσα στη γλώσσα και στη σκέψη, δηλαδή όσο η γλώσσα πλαταίνει, τόσο ξανοίγει κι ο νους. Όσο ένα παιδί δέχεται ερεθίσματα του λόγου, τόσο ο νους του ξυπνάει. (Χορτιάτη, 1994: 208)

Το σπίτι είναι το πρώτο σχολείο των παιδιών και οι γονείς οι πρώτοι και οι πλέον σημαντικοί δάσκαλοι. Γι' αυτόν τον λόγο ο ρόλος των γονέων στην εκπαίδευση έχει

μελετηθεί και αξιολογηθεί. Ο Huey από το 1908 ανέφερε σχετικά με τη μάθηση των παιδιών ότι «όλα ξεκινούν όταν οι γονείς αρχίζουν να διαβάζουν στα παιδιά». (Τάφα, 2001: 83) Στην περίπτωση όμως αυτή, με τη λέξη *διαβάζω* υπονοούνται πολύ περισσότερα πράγματα από μια σκέτη ανάγνωση. Κι αυτό επειδή δεν υπάρχουν βιβλία «επί μέτρω», δηλαδή γραμμένα ειδικά για κάποιο συγκεκριμένο παιδί σε κάποια συγκεκριμένη φάση της ανάπτυξής του. Το κάθε παιδί ανάλογα με το περιβάλλον μέσα στο οποίο μεγαλώνει και τα ερεθίσματα που έχει, ξέρει ή είναι σε θέση να καταλάβει διαφορετικά πράγματα. Με άλλο τρόπο αντιλαμβάνεται μια ιστορία που έχει σχέση με τη θάλασσα ένα νησιωτόπουλο ή, ακόμη περισσότερο, ο γιος ενός θαλασσινού, και με εντελώς διαφορετικό τρόπο ένα παιδί από ορεινή περιοχή, που δεν έχει ποτέ του αντικρίσει τη θάλασσα. Εξάλλου όλα τα παιδιά δεν έχουν την ίδια ωριμότητα στην ίδια ηλικία. Ο ρόλος του γονέα που διαβάζει ένα παραμύθι στο παιδί του είναι πολύ πιο σύνθετος και απαιτητικός από το ρόλο του απλού αναγνώστη. Δουλειά του είναι, τουλάχιστον στην πρώτη ανάγνωση, να προσαρμόσει το κείμενο στο επίπεδο αντίληψης του παιδιού του, παραλείποντας ή αντικαθιστώντας λέξεις, απλοποιώντας δύσκολες φράσεις.

Στις επόμενες αναγνώσεις, όταν το παιδί έχει πια συλλάβει το θέμα του αναγνώσματος, μπορούμε να προσθέσουμε, εξηγώντας τις, τις καινούριες λέξεις, χωρίς να διατρέχουμε κίνδυνο να βαρεθεί το παιδί και να εγκαταλείψει το βιβλίο. Ύστερα, δουλειά του γονέα, είναι να ζωντανέψει το κείμενο, να το συνδέσει με την εικονογράφηση, κυρίως όμως να το συνδέσει με την καθημερινή ζωή και τις καθημερινές εμπειρίες του παιδιού του. Και βέβαια να του εξηγήσει όλα όσα δεν καταλαβαίνει.

Όλα αυτά μπορεί να ακούγονται δύσκολα και πολύπλοκα, είναι όμως πράγματα τα οποία όλοι οι γονείς που ενδιαφέρονται να επικοινωνήσουν με το παιδί τους τα κάνουν αυτομάτως κάθε μέρα: Διαλέγουν ασυνείδητα τις λέξεις που χρησιμοποιούν για να του μιλήσουν, ώστε να είναι λέξεις που καταλαβαίνει, του εξηγούν ό,τι δεν καταλαβαίνει, του θυμίζουν ότι αυτό που του δείχνουν ή για το οποίο του μιλούν είναι, π.χ., σαν εκείνο που είδαν μαζί την προηγούμενη, κτλ. (Βερτσώνη-Κοκόλη, 1994: 241)

Μελέτες έχουν δείξει ότι σε όλες σχεδόν τις οικογένειες παρατηρούνται δραστηριότητες σχετικές με την ανάγνωση και την γραφή, ανεξάρτητα από την εθνικότητα, τη φυλή, την κοινωνική τάξη, το μορφωτικό επίπεδο ή την οικογενειακή κατάσταση των γονέων. Τη σύγχρονη εποχή θα ήταν λάθος να υποθέτουμε ότι σε μια οικογένεια δε συνηθίζονται δραστηριότητες που σχετίζονται με την ανάγνωση και τη γραφή, επειδή τα

μέλη της και κυρίως οι γονείς είναι φτωχοί, αμόρφωτοι, μετανάστες ή νέοι σε ηλικία. (Τάφα, 2001: 87)

Ο όρος «συντροφιά στο διάβασμα» υπονοεί μια δυναμική συμμετοχή των μελών μιας παρέας σε συγκεκριμένη αναγνωστική δραστηριότητα. Αυτό αποδίδεται πιο καλά αν αντικαταστήσουμε αυτό τον όρο με το προσδιοριστικό διώνυμο «συντροφικό διάβασμα», που παραπέμπει σε ανάλογα σχήματα, όπως συντροφικά παιχνίδια (παιχνίδια στα οποία παίρνουν μέρος όλα τα μέλη της οικογένειας). Έτσι λοιπόν στο συντροφικό διάβασμα συμμετέχουν εναλλάξ τα μέλη της οικογένειας, δεν είναι δηλ. αδρανής ή σιωπηλοί παρατηρητές, αλλά συμμετοχοί σ' ένα κοινό παιχνίδι, το παιχνίδι της κοινής ανάγνωσης. (Αναγνωστόπουλος, 1994: 184)

Οι βασικές μορφές συντροφικού διαβάσματος, μέσα στην οικογένεια είναι τρεις και εξαρτώνται από τον αναγνώστη ή τους αναγνώστες, όπως θα φανεί στα παρακάτω σχήματα.

Πρώτο σχήμα συντροφικού διαβάσματος με βάση το παιδί-αναγνώστη: Διαβάζει το παιδί και ακούει η μητέρα, ο πατέρας, οι παππούδες, γονείς και παππούδες, αδέρφια, θεία κ.λ.π.

Δεύτερο σχήμα συντροφικού διαβάσματος με βάση μέλος της οικογένειας-αναγνώστη: Διαβάζει η μαμά και ακούει το παιδί, διαβάζει ο μπαμπάς, η γιαγιά, θεία κ.λ.π. και ακούνε οι υπόλοιποι.

Τρίτο σχήμα έχουμε όταν γίνεται εναλλάξ η ανάγνωση: Διαβάζει το παιδί, συνεχίζει η μαμά, ακολουθεί ο μπαμπάς ή αρχίζει το παιδί, συνεχίζει η γιαγιά, ο παππούς κ.ο.κ.

Ο κατάλληλος χρόνος για το συντροφικό διάβασμα εξαρτάται από πολλούς παράγοντες, τις συνθήκες διαβίωσης, τη σύνθεση της οικογένειας κ.λ.π. Οποσδήποτε όμως είναι καλό να προκύπτει ύστερα από κοινή συμφωνία και συζήτηση μεταξύ των μελών. Και μάλλον πρέπει να καθιερωθεί σαν ένα κοινό διασκεδαστικό διάλειμμα. Είναι αδιανόητο να υπαχθεί σε πρόγραμμα, εβδομαδιαίο ή μηνιαίο. Γίνονται, λοιπόν, προτάσεις και συμφωνούμε για το «παιχνίδι». Π.χ. μπορεί να γίνεται κάθε πρώτη Κυριακή του μήνα, ή με την ευκαιρία των διακοπών, εορτών (Χριστουγέννων, Πάσχα κ.λ.π.) ή κάθε φορά που κρίνουμε σκόπιμο. (Αναγνωστόπουλος, 1994: 184)

Σήμερα, επίσης στη διεθνή βιβλιογραφία ο όρος «οικογενειακός αλφαριθμητισμός» (family literacy) υποδηλώνει ακριβώς τις καθημερινές ενασχολήσεις των γονέων, των παιδιών και των άλλων μελών της οικογένειας, τις σχετιζόμενες με τις πρακτικές της ανάγνωσης και της γραφής. Σύμφωνα με τη Μποργου, ο οικογενειακός αλφαριθμητισμός αναφέρεται στους τρόπους με τους οποίους οι γονείς, τα παιδιά και τα άλλα μέλη της

οικογένειας χρησιμοποιούν τον γραπτό στο σπίτι και γενικότερα στον κοινωνικό τους περίγυρο. Ο οικογενειακός αλφαριθμητισμός μπορεί να λαμβάνει χώρα με εντελώς φυσικό τρόπο κατά την διάρκεια των καθημερινών οικογενειακών ενασχολήσεων και βοηθά τους ενηλίκους και τα παιδιά να «κάνουν διάφορα πράγματα». Αυτές οι μορφές καθημερινής ενασχόλησης είναι δυνατό να περιλαμβάνουν: τη χρήση σχεδίων ή γραπτών για να εκφράσουν τα μέλη της οικογένειας τις απόψεις τους, την ανταλλαγή σημειώσεων ή σύντομων μηνυμάτων για να επικοινωνούν μεταξύ τους, τη δημιουργία καταλόγου αγορών διάφορων ειδών ή τον σχολιασμό θεμάτων και απόψεων κατά τη διάρκεια συζητήσεων ή κατά την ανάγνωση και την γραφή. Ο οικογενειακός αλφαριθμητισμός μπορεί να ξεκινήσει σκόπιμα από τους γονείς ή μπορεί να προκύπτει αυθόρμητα, καθώς οι γονείς και τα παιδιά ασχολούνται με τις καθημερινές εργασίες τους. Οι δραστηριότητες του οικογενειακού αλφαριθμητισμού συνήθως αντανακλούν την εθνική, την φυλετική ή την πολιτιστική κληρονομιά των ίδιων των οικογενειών. (Τάφα, 2001: 83- 84)

Η εξοικείωση των παιδιών προσχολικής ηλικίας με τα παιδικά βιβλία ασκεί σημαντική επίδραση στην ανάπτυξη τους. Έρευνες έχουν δείξει ότι η ανάγνωση παιδικών βιβλίων σε ορισμένες οικογένειες αρχίζει ήδη από τη βρεφική ηλικία και ότι η ανάγνωση και η συζήτηση που ακολουθεί με αφορμή το βιβλίο επηρεάζουν σημαντικά την ανάπτυξη των γλωσσικών τους δεξιοτήτων, των ικανοτήτων σκέψης και των δεξιοτήτων γραμματισμού. (Μοσχοβάκη, 2001: 297)

Οι γονείς και τα μεγαλύτερα αδέρφια αποτελούν για το μικρό παιδί το κυριότερο εξωτερικό μοντέλο, το πρότυπο και το σπουδαιότερο βοηθό στην ανάδυση των γραφικών και αναγνωστικών του δεξιοτήτων. Η οικογένεια ανάλογα με το πολιτιστικό- μορφωτικό καθώς και κοινωνικοοικονομικό υπόβαθρο της, παρέχει στα μέλη της, άλλοτε με άμεσο και άλλοτε με έμμεσο τρόπο, υλικά, εμπειρίες, γνώσεις, ερεθίσματα και κυρίως πρότυπα που επιτρέπουν την ανάπτυξη των γλωσσικών τους δεξιοτήτων. Μέσα από τις πιο απλές και ασήμαντες δραστηριότητες της καθημερινής ζωής της οικογένειας τα παιδιά μαθαίνουν για τον έντυπο λόγο. Ορισμένες δραστηριότητες καθοριστικής σημασίας για την ανάπτυξη του γραπτού λόγου που συντελούνται στο πλαίσιο της οικογένειας είναι: η από κοινού με τους γονείς ανάγνωση (ή με τα μεγαλύτερα αδέρφια) βιβλίων, παιδικών ιστοριών και παραμυθιών, καθώς επίσης και η ενασχόληση του παιδιού με εικονογραφημένα βιβλία. Οι δραστηριότητες αυτές, σε συνάρτηση με τη συζήτηση πάνω στην ιστορία του βιβλίου, την αναγνώριση λέξεων ή γραμμάτων μέσα από το βιβλίο, την ενθάρρυνση των παιδιών να μαντέψουν το

νόημα καινούριων λέξεων, την απόδοση του κειμένου, την άσκηση της κριτικής σκέψης κτλ, βοηθούν τα παιδιά να συνειδητοποιήσουν τη χρησιμότητα του βιβλίου και να συμπεριφέρονται σαν αναγνώστες. (Θεοδωρακάκου, 2001: 248)

Πέρα από τη συχνότητα ανάγνωσης παιδικών βιβλίων, ο τρόπος με τον οποίο γίνεται η ανάγνωση και η συζήτηση με τα παιδιά φαίνεται να έχει καθοριστική σημασία για την επίδραση που αυτός θα έχει στην ανάπτυξη των παιδιών. (Μοσχοβάκη, 2001: 298)

Θεμιτό θα ήταν να χαρίζονται από τους συγγενείς στα παιδιά βιβλία ως δώρα στις διάφορες γιορτές, χωρίς βέβαια να γίνονται υπερβολές και να παραβιάζεται η ισορροπία ανάμεσα στα παιχνίδια και στα έντυπα. Χρήσιμο ακόμα είναι να συζητούν οι γονείς για ενδιαφέροντα βιβλία, να σχολιάζουν τις καινούριες εκδόσεις, να επισημαίνουν τις διάφορες βραβεύσεις βιβλίων και τη σπουδαιότητά τους, να επισκέπτονται μαζί με τα παιδιά εκθέσεις βιβλίων, να πηγαίνουν στα βιβλιοπωλεία για αγορά βιβλίων συντροφιά με τα παιδιά τους, να τους συνιστούν την παρακολούθηση των τηλεοπτικών εκπομπών, που αναφέρονται στο βιβλίο, την υπεύθυνη ενασχόληση με τη βιβλιοθήκη του σχολείου τους. (Κωνσταντίνου-Χριστοδούλου, 1994: 202-203)

Όσο αναφορά τον θεσμό της δανειστικής βιβλιοθήκης, τα παιδιά φέρνοντας στο σπίτι τους το βιβλίο που διάλεξαν, το διαβάζουν με κάποιο από τα μέλη της οικογένειας. Με αυτό τον τρόπο αναγκάζονται και οι γονείς ή τα άλλα μέλη της οικογένειας να εμπλακούν στη διαδικασία ανάγνωσης των παιδικών βιβλίων. Σε πολλές, μάλιστα, οικογένειες, στις οποίες η ανάγνωση μιας ιστορίας δεν περιλαμβάνεται στις καθημερινές ενασχολήσεις των μελών, το βιβλίο που έρχεται στο σπίτι μπορεί να λειτουργήσει ως κίνητρο, ώστε να διαβάσουν και οι γονείς. (Τάφα, 2001: 122)

Ο δανεισμός βιβλίων από τη βιβλιοθήκη της τάξης και η ανάγνωση τους στο σπίτι από τους γονείς συντελούν στο να αναπτύξουν γονείς και παιδιά θετική στάση απέναντι στο βιβλίο και εξοικειώνουν τα παιδιά με το γραπτό λόγο. Μαζί με το δανειζόμενο βιβλίο δίνεται στο παιδί και ένα έντυπο, για να ζωγραφίσει στο σπίτι ότι του άρεσε περισσότερο από την ιστορία. Με τη βοήθεια, μάλιστα, του γονέα ή κάποιου άλλου μέλους της οικογένειας το παιδί γράφει στο έντυπο το ονοματεπώνυμό του, τον τίτλο του βιβλίου ή το όνομα εκείνου που του διάβασε το βιβλίο στο σπίτι. (Τάφα, 2001: 122)

Ο τρόπος με τον οποίο τα παιδιά αποκτούν γνώσεις, συμμετέχοντας στις δραστηριότητες που τους προσφέρει το οικογενειακό τους περιβάλλον, διαμορφώνει μια συμπεριφορά, την οποία οι γονείς πρέπει να διδάξουν στα παιδιά τους. Όπως δηλαδή

«διδάσκουμε στα παιδιά πώς να τρώνε, να κάθονται, να παίζουν και να χτίζουν σπίτια», με τον ίδιο τρόπο πρέπει να τα μάθουν πώς να αποκτήσουν τις γνώσεις που τους προσφέρουν τα βιβλία ή τα άλλα είδη έντυπου υλικού. Πολλοί γονείς όμως δεν γνωρίζουν πώς να εμπλέξουν με τον καλύτερο τρόπο τα παιδιά τους σε αυτές τις δραστηριότητες, ώστε αυτά με τη σειρά τους να αποκομίσουν τις απαραίτητες γνώσεις για να κατανοήσουν τη λειτουργία του γραπτού λόγου. Συνεπώς και οι ίδιοι οι γονείς χρειάζονται ενημέρωση και καθοδήγηση για να επιτύχουν αυτόν τον στόχο. Επομένως, σε πολλές περιπτώσεις είναι απαραίτητη η εκπαίδευση των ίδιων των γονέων. (Τάφα, 2001: 91)

Η Clark στην πολύ γνωστή εργασία της «Μικροί πολύ ικανοί αναγνώστες» (Young fluent readers), από τις συνεντεύξεις των γονέων τριάντα δύο (32) παιδιών, τα οποία είχαν μάθει να διαβάζουν προτού πάνε στο σχολείο, διαπίστωσε ότι όλοι οι γονείς ασχολούνταν πολύ με τα παιδιά τους, έδιναν ιδιαίτερη σημασία στην εκπαίδευση τους, επισκέπτονταν μαζί τους την τοπική βιβλιοθήκη και τα ενθάρρυναν να διαλέγουν από εκεί διάφορα βιβλία. Οι μητέρες των παιδιών αυτών βρίσκονταν μαζί τους τον περισσότερο χρόνο της ημέρας, διαβάζοντας τους βιβλία. Και όλα αυτά αποτελούσαν μέρος των καθημερινών δραστηριοτήτων της οικογένειας και όχι κάτι που συνέβαινε σκόπιμα ή σε ειδικές μόνο ημέρες ή περιστάσεις. (Τάφα, 2001: 85)

Σήμερα, υποστηρίζεται ότι η έλλειψη των παραπάνω συνηθειών στο σπίτι μπορεί να θεωρηθεί προάγγελος μελλοντικών δυσκολιών στην ανάγνωση και τη γραφή. Φαίνεται ότι το ενδιαφέρον και η στάση των γονέων προς την ανάγνωση και την γραφή, καθώς και οι ευκαιρίες για διάβασμα και γράψιμο, που οι ίδιοι οι γονείς παρέχουν στα παιδιά τους, προτού αυτά φοιτήσουν στο σχολείο, διαμορφώνουν σε μεγάλο βαθμό το επίπεδο της μετέπειτα αναγνωστικής τους ικανότητας. Όσα νήπια έχουν ήδη αναπτύξει δεξιότητες γραφής και ανάγνωσης κατά την είσοδο τους στην προσχολική εκπαίδευση, χάρη στην ευεργητική επίδραση του οικογενειακού τους περιβάλλοντος, παρουσιάζουν υψηλότερη επίδοση στην ανάγνωση και την γραφή κατά τα πρώτα έτη φοίτησης τους στο δημοτικό σχολείο. Αυτό σημαίνει ότι οι πληροφορίες που έχουν λάβει τα νήπια σε ότι αφορά την ανάγνωση και την γραφή, προτού πάνε στο σχολείο, εξασφαλίζουν έναν πολύ ισχυρό κριτήριο για την σχολική τους επιτυχία. (Τάφα, 2001: 86)

1.3.3 Η συμμετοχή των γονέων στην εκπαιδευτική διαδικασία (στο χώρο του νηπιαγωγείου)

Σχολείο και οικογένεια αποτελούν τις δύο όψεις ενός μηχανισμού κοινωνικοποίησης του νεαρού ατόμου: της προσαρμογής του δηλαδή στα πρότυπα κοινωνικής συμπεριφοράς και της ένταξης του, ως πολίτη, στο δοσμένο κοινωνικο- πολιτικό σχηματισμό. (Παπάζογλου, 1984: 11) Άλλωστε το προσχέδιο του νόμου για τη δημόσια εκπαίδευση (πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια) οριοθετεί έναν προσανατολισμό με δύο στόχους: τη σύνδεση του σχολείου με την κοινωνία και την αναβάθμιση των σπουδών. (Παπάζογλου, 1984: 81)

Κατά το παρελθόν πολλοί γονείς αισθάνονταν αποκλεισμένοι από το σχολείο των παιδιών τους. Το μήνυμα που εισέπρατταν από τους εκπαιδευτικούς ήταν ότι έπρεπε να μείνουν μακριά από ό,τι είχε σχέση με τη διδασκαλία της ανάγνωσης και της γραφής στα παιδιά τους. Πολλές φορές, μάλιστα, αισθάνονταν ότι όσα τυχόν είχαν κάνει για τα παιδιά τους προτού αυτά ξεκινήσουν το σχολείο είχαν γίνει με λανθασμένο τρόπο, γι' αυτό με την έναρξη του σχολείου όλα όσα είχαν προηγηθεί θα έπρεπε να λησμονηθούν. Όπως υποστηρίζουν στις μελέτες τους η Durkin και η Clark, ακόμη και οι γονείς των παιδιών τα οποία γνώριζαν ανάγνωση και γραφή πριν φοιτήσουν στο σχολείο αισθανόταν τελικώς αμηχανία για τις γνώσεις των παιδιών τους και δίσταζαν να αποκαλύψουν τη δική τους συμβολή στη κατάκτηση αυτών των δεξιοτήτων. (Τάφα, 2001: 91)

Τα τελευταία χρόνια η άποψη αυτή έχει αλλάξει. Σήμερα υποστηρίζεται ότι η συμβολή των γονέων στην εκπαίδευση των παιδιών όχι μόνο είναι χρήσιμη, αλλά επιβάλλεται. Ιδιαίτερα, μάλιστα, για τα παιδιά της προσχολικής ηλικίας, η συμμετοχή των γονέων στη μάθηση του γραπτού λόγου είναι καθοριστικής σημασίας. (Τάφα, 2001: 91)

Η ανάγκη για καλή σχέση γονέων και δασκάλων είναι κοινά αποδεκτή και υπάρχουν σχολεία που υπήρξαν ανέκαθεν ιδιαίτερα επιτυχημένα σ' αυτόν τον τομέα. Η έκθεση Plowden, που δημοσιεύθηκε το 1967, υπήρξε σταθμός στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση, καθώς έδινε μεγάλο βάρος στον τρόπο με τον οποίο οι δάσκαλοι συνδέονται με τους γονείς. Η Έκθεση περιέγραφε μερικές από τις καλύτερες πρακτικές και έκανε μια απόπειρα να τις κωδικοποιήσει σε έναν κατάλογο προτάσεων για όλα τα σχολεία. (Σαλιτζμπεργκερ-Ούιτενμπεργκ, Χένρι, Όσμπορν, 1996: 210)

Οι προτάσεις αυτές περιλάμβαναν προπαρασκευαστικές συναντήσεις προτού ακόμα το παιδί ξεκινήσει το σχολείο, πρόσβαση στους εκπαιδευτικούς της τάξης του, καθώς και

τους διευθυντές. Συνιστούσαν επίσης οι «ανοιχτές ημέρες» να μην χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για την παρουσίαση της εργασίας του σχολείου, αλλά να επιτρέπει τους δασκάλους να κάνουν ατομικές διευθετήσεις ενθαρρύνοντας έτσι και τους δύο γονείς να έρθουν στο σχολείο. Πρότειναν ακόμα τη δημιουργία φυλλαδίων σχετικά με το σχολείο, τα οποία θα περιλάμβαναν τις εργασίες που πρέπει οι γονείς να ενθαρρύνουν να κάνει το παιδί στο σπίτι, καθώς και απόψεις για τις οποίες ζητούσαν σχολιασμό από τους γονείς. Η Έκθεση Plowden έλεγε στη συνέχεια ότι πρέπει να καταβάλλονται προσπάθειες για επαφή με τους γονείς που δεν παρουσιάζονται στο σχολείο, αλλά σε καμία περίπτωση δεν έπρεπε οι παιδαγωγοί να μετατραπούν σε κοινωνικούς λειτουργούς. Η Έκθεση έδινε την πλήρη περιγραφή ενός επιτυχημένου προγράμματος που ακολουθούσε αυτές τις αρχές. (Σαλτζμπεργκερ- Ούιτενμπεργκ, Χένρι, Όσμπορν, 1996: 210)

Όπως αναφέρθηκε και σε άλλα σημεία, η ανάπτυξη των δεξιοτήτων ανάδυσης και γραφής ξεκινά από την οικογένεια. Τα παιδιά που έχουν αρχίσει να κατανοούν τη λειτουργία του γραπτού λόγου, προτού φοιτήσουν στο σχολείο, έχουν γονείς οι οποίοι συζητούν συχνά μαζί τους, τους παρέχουν πολλές ευκαιρίες για γραφή και ανάγνωση, τους διαβάζουν πολλά βιβλία, εκμεταλλεύονται τον περιβάλλοντα έντυπο λόγο και πιστεύουν ότι η μάθηση του γραπτού λόγου δεν είναι μόνο υπόθεση των δασκάλων, αλλά και δική τους. (Τάφα, 2001: 181)

Παρότι όμως σε όλες σχεδόν τις οικογένειες προσφέρονται ευκαιρίες για ανάγνωση και γραφή στις καθημερινές ενασχολήσεις τους, η ποσότητα και η ποιότητα αυτών των ευκαιριών είναι πιθανό να διαφέρουν. Κάποιοι γονείς, ενώ θέλουν να βοηθήσουν τα παιδιά τους, δεν γνωρίζουν τον τρόπο. Δεν γνωρίζουν ότι για να αναδυθούν οι δεξιότητες της γραφής και της ανάγνωσης πρέπει να φροντίζουν να «εφοδιάζουν» το σπίτι με πολλά ερεθίσματα γραπτού λόγου, οι ίδιοι δε να δημιουργούν και να προσφέρουν στα παιδιά πολλές ευκαιρίες για να διαβάσουν και να γράψουν και, βέβαια, να τα ενθαρρύνουν συνεχώς. (Τάφα, 2001: 181)

Οι γονείς πολλές φορές χρειάζονται εκπαίδευση και καθοδήγηση για να μάθουν τον τρόπο με τον οποίο θα εκμεταλλευτούν τις ευκαιρίες που παρουσιάζονται στο σπίτι, όταν, κατά τις καθημερινές οικογενειακές ενασχολήσεις, προκύπτουν ανάγκες για ανάγνωση και γραφή. Όπως επίσης χρειάζεται να μάθουν πώς να χρησιμοποιούν διάφορα εκπαιδευτικά υλικά με κατάλληλο τρόπο. Έρευνες έχουν δείξει ότι γονείς από όλα τα κοινωνικο-οικονομικά στρώματα και σε μεγάλο ποσοστό αποζητούν την συνεργασία με τους

εκπαιδευτικούς. Ζητούν αν ενημερωθούν πάνω σε θέματα που αφορούν την εκπαίδευση των παιδιών τους και ανταποκρίνονται θετικά στις προκλήσεις των εκπαιδευτικών να συμμετέχουν σε προγράμματα συνεργασίας σχολείου και οικογένειας. (Τάφα, 2001: 181)

Τα αποτελέσματα από τα προγράμματα συνεργασίας σχολείου και οικογένειας, τα οποία έχουν εφαρμοστεί σε διάφορες χώρες, έχουν δείξει ότι η συνεργασία αυτή δημιουργούσε ισχυρούς δεσμούς μεταξύ των εκπαιδευτικών και των γονέων, με αποτέλεσμα οι δεύτεροι να αισθάνονται ασφαλείς στη σχέση αυτή και αν οργανώνουν με τον καλύτερο τρόπο δραστηριότητες γραπτού λόγου στο σπίτι. Όσο πιο ενημερωμένοι είναι οι γονείς, τόσο πιο ασφαλείς αισθάνονται και τόσο μεγαλύτερη αυτοπεποίθηση έχουν για ό,τι κάνουν. (Τάφα, 2001: 181)

Η επιτυχία της συνεργασίας γονέων και εκπαιδευτικών εξαρτάται από το πώς οι δεύτεροι θα χειριστούν το θέμα της προσέγγισης των γονέων, αλλά και από τις κατευθυντήριες γραμμές που θα τους δώσουν. Οι παιδαγωγοί είναι απαραίτητο να κατανοήσουν ότι οι γονείς, για να συνεργαστούν με το σχολείο, αφενός πρέπει να είναι ενημερωμένοι για τον τρόπο με τον οποίο το σχολείο λειτουργεί και αφετέρου να γνωρίζουν όχι μόνο τι οι ίδιοι μπορούν να κάνουν, αλλά και πως θα το πετύχουν. Από την πρώτη στιγμή που τα παιδιά θα φοιτήσουν στο σχολείο οι γονείς πρέπει να γνωρίσουν ότι αυτά εκπαιδεύονται όχι μόνο στο σχολείο, αλλά και στο σπίτι, ότι η πρόοδος τους εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από την συνεργασία των ίδιων με τους εκπαιδευτικούς του σχολείου και ότι είναι πολύ σημαντικό να γνωρίζουν αμφότεροι- γονείς και εκπαιδευτικοί- τις συνθήκες μάθησης στο σπίτι και στο σχολείο. (Τάφα, 2001: 182)

Είναι γεγονός ότι οι γονείς αποζητούν έντονα την επικοινωνία με τους δασκάλους, για να ενημερωθούν και να μάθουν τον τρόπο με τον οποίο θα βοηθήσουν τα παιδιά τους στο σπίτι. Πολλοί γονείς, μάλιστα, έχουν εκφράσει μέσα από δηλώσεις τους τον ενθουσιασμό τους για τη συνεργασία που είχαν με τις/τους παιδαγωγούς (του σχολείου (Beverton, 1995), συνεργασία που τους βοήθησε να κατανοήσουν τον σημαντικό ρόλο τους στη διαδικασία μάθησης της ανάγνωσης και της γραφής Cairney & Munsie, 1992). (Τάφα, 2001: 95)

Γονείς από όλα τα κοινωνικο-οικονομικά στρώματα επιθυμούν τη συνεργασία με τους εκπαιδευτικούς. Γονείς που ζουν σε υποβαθμισμένο περιβάλλον, στο οποίο υπάρχουν σοβαρά προβλήματα επιβίωσης, φαίνεται να ανταποκρίνονται θετικά στην πρόσκληση των δασκάλων και να συμμετέχουν σε προγράμματα συνεργασίας σχολείου και οικογένειας. Η επίδραση των προγραμμάτων αυτών στους γονείς είναι εμφανής, αφού αυξάνεται η

συμμετοχή τους σε δραστηριότητες αλφαριθμητισμού στο σπίτι και βελτιώνονται τόσο οι σχέσεις γονέα-παιδιού όσο και η επίδοση των παιδιών στον γραπτό λόγο. Η επαφή, μάλιστα, των γονέων με το σχολικό περιβάλλον φαίνεται να βελτιώνει όχι μόνο το επίπεδο της αναγνωστικής ικανότητας των παιδιών που έχουν δυσκολίες στην ανάγνωση και τη γραφή, αλλά και των γονέων εκείνων που δυσκολεύονται να διαβάσουν και να γράψουν. (Τάφα, 2001: 93)

Οι παιδαγωγοί της προσχολικής ηλικίας, κατά την έναρξη και κατά τη διάρκεια του σχολικού έτους, είναι απαραίτητο να ενημερώνουν τους γονείς για τους γενικούς και ειδικούς στόχους του προγράμματος ανάγνωσης και γραφής που εφαρμόζουν στη τάξη τους. Επίσης, είναι πολύ σημαντικό να προσκαλούν κάποιες συγκεκριμένες ημερομηνίες, και εκ περιτροπής, τους γονείς να προσέλθουν και να παραμείνουν στο σχολείο καθ' όλη τη διάρκεια του ημερήσιου προγράμματος, για να δουν πως οργανώνονται οι διάφορες δραστηριότητες και με ποιο τρόπο χρησιμοποιούνται τα διάφορα υλικά. Επιπλέον, πρέπει να τους δίνουν την ευκαιρία να συμμετέχουν στις διαδικασίες του προγράμματος. Για παράδειγμα, όταν οι γονείς κάνουν επίσκεψη στο σχολείο, μπορούν να διαβάσουν στα παιδιά παραμύθια, να μοιραστούν μαζί τους εμπειρίες από το επάγγελμα τους και να οργανώσουν δραστηριότητες σχετικά με αυτό. (Τάφα, 2001: 182)

Μία από τις πρώτες ενέργειες των παιδαγωγών, στην προσπάθειά τους να αναπτύξουν μια εποικοδομητική σχέση με τους γονείς, είναι να τους εξηγήσουν με σαφήνεια τι προσδοκούν από αυτούς: ποιος πρέπει να είναι ο ρόλος τους και τι πρέπει να κάνουν με τα παιδιά τους στο σπίτι. Να τους εξηγήσουν με σαφή τρόπο ότι η συμβολή της οικογένειας στην ανάπτυξη του γραμματισμού στα παιδιά της προσχολικής ηλικίας δεν σημαίνει ότι οι γονείς οι τα άλλα μέλη της «πρέπει» να διδάξουν στα παιδιά τους ανάγνωση και γραφή με τον τρόπο που διδάσκουν οι δάσκαλοι στο σχολείο. Αυτή η μορφή διδασκαλίας, όταν γίνεται από τους γονείς, οι οποίοι στην πλειονότητα τους δεν γνωρίζουν τον τρόπο διδασκαλίας της γραφής και της ανάγνωσης, είναι επικίνδυνη και μπορεί να έχει αρνητικές συνέπειες στα παιδιά. Εκείνο που χρειάζεται πραγματικά να κάνουν οι γονείς είναι να λειτουργούν οι ίδιοι ως πρότυπο, να δημιουργούν ευκαιρίες για γραφή και ανάγνωση, να ενθαρρύνουν και να επιβραβεύουν τα παιδιά σε κάθε τους προσπάθεια, αλλά και να κατανοήσουν ότι τα παιδιά δεν πρέπει να είναι απλοί παρατηρητές, αλλά να εμπλέκονται και τα ίδια σε όσες δραστηριότητες της καθημερινής ζωής σχετίζονται με τον γραπτό λόγο. (Τάφα, 2001: 183)

Τέλος οι γονείς πρέπει να αντιληφθούν την σημασία που έχει για την μάθηση και την πρόοδο των παιδιών τους στην ανάγνωση και τη γραφή η δική τους στάση και συμπεριφορά απέναντι στα βιβλία. Οι γονείς, λοιπόν, πρέπει να διαβάζουν βιβλία, εφημερίδες και κάθε λογής έντυπα, ακόμη και τις ετικέτες από τις συσκευασίες των προϊόντων και να σχολιάζουν μαζί με τα παιδιά. Όταν γράφουν, για παράδειγμα, τον κατάλογο για την αγορά τροφίμων ή για να στείλουν ένα γράμμα ή μια ευχετήρια κάρτα, είναι χρήσιμο να συζητούν με το παιδί το περιεχόμενο και να το παροτρύνουν να συμμετέχει και εκείνο γράφοντας, και έτσι να λειτουργούν ως πρότυπο προς μίμηση. Επιπλέον, χρειάζεται να επιβραβεύουν κάθε προσπάθεια του παιδιού για γραφή και ανάγνωση. Η επιβράβευση της συγκεκριμένης προσπάθειας και ο σχολιασμός που γίνεται ταυτόχρονα με την επιβράβευση προτρέπουν το παιδί να επαναλάβει την πράξη. (Τάφα, 2001: 184)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: Η ΕΡΕΥΝΑ

2.1 Το αντικείμενο και ο σκοπός της έρευνας

Το αντικείμενο της παρούσας έρευνας είναι η ανάπτυξη της φιλιαναγνωσίας των παιδιών προσχολικής ηλικίας αναφορικά με τον θεσμό της δανειστικής βιβλιοθήκης του νηπιαγωγείου και την εμπλοκή των γονέων. Οι λόγοι για τους οποίους επιλέχθηκε η συγκεκριμένη οριοθέτηση είναι διότι:

A. Στο χώρο του νηπιαγωγείου

- Ο χώρος της βιβλιοθήκης αποτελεί γενικότερα μια από τις γωνίες της τάξης του νηπιαγωγείου, η οποία δεν προτιμάται από τα παιδιά.
- Έχει παρατηρηθεί σε παρόμοιες έρευνες πως η οργάνωση του χώρου συμβάλλει θετικά στην αύξηση του ενδιαφέροντος των παιδιών για τη συγκεκριμένη γωνιά.
- Ο οργανωμένος δανεισμός στη βιβλιοθήκη του νηπιαγωγείου δεν είναι διαδεδομένος στον χώρο της προσχολικής εκπαίδευσης.

B. Στην οικογένεια

- Το οικογενειακό περιβάλλον παίζει αποφασιστικό ρόλο στην ανάπτυξη των δεξιοτήτων και της συμπεριφοράς του παιδιού, ιδιαίτερα στα πρώτα χρόνια της ζωής του. (www.disabled.gr/gr-arts/peterander4B.doc)
- Η σημασία που δίνει το οικογενειακό περιβάλλον στο βιβλίο επηρεάζει και το ίδιο το παιδί.

Οι στόχοι της έρευνας είναι:

A. Σχετικά με το χώρο του νηπιαγωγείου

- Η διερεύνηση του τρόπου οργάνωσης και δανεισμού της βιβλιοθήκης στο χώρο του νηπιαγωγείου και πως το παραπάνω σύστημα βοηθάει και επηρεάζει (θετικά ή αρνητικά) την αλληλεπίδραση των παιδιών με τη βιβλιοθήκη.

- Η αλλαγή της διαδικασίας δανεισμού με ένα σύστημα το οποίο θα μπορεί να χρησιμοποιηθεί από τα παιδιά και αν αυτό επηρεάζει την συμπεριφορά των νηπίων ως προς την βιβλιοθήκη.
- Η ενίσχυση της βιβλιοθήκης με νέα βιβλία και αν με αυτόν τον τρόπο, ο χώρος της βιβλιοθήκης θα έχει μεγαλύτερο ενδιαφέρον από τα νήπια.

B. Σχετικά με την οικογένεια

- Η απόψεις των γονέων για το παιδικό βιβλίο.
- Η συμμετοχή των γονέων σ' ένα πρόγραμμα για την ανάπτυξη της αγάπης του βιβλίου από τα παιδιά τους.
- Η αλλαγή στάσης των γονέων γύρω από το παιδικό βιβλίο και τους τρόπους ανάγνωσης.

2.2 Το ερευνητικό δείγμα

Προκειμένου να εξεταστεί η ανάπτυξη της αγάπης των παιδιών για το βιβλίο αναφορικά με τον θεσμό της δανειστικής βιβλιοθήκης του νηπιαγωγείου και την εμπλοκή των γονέων, έγινε παρακολούθηση σε 18 νήπια δύο τμημάτων (του 23^{ου} Νηπιαγωγείου Βόλου) στην καθημερινή τους δραστηριότητα, αλλά και στην διάρκεια του δανεισμού και της επιστροφής των βιβλίων στην βιβλιοθήκη του κάθε τμήματος. Δόθηκαν ερωτηματολόγια στους γονείς των παραπάνω νηπίων στην αρχή και στο τέλος του προγράμματος, ενημερώθηκαν οι γονείς πριν αρχίσει η δεύτερη φάση του προγράμματος από διάλεξη που έγινε στο χώρο του νηπιαγωγείου από την κυρία Τασούλα Τσιλιμένη, Λέκτορα του Π.Θ. και τέλος δόθηκαν ερωτηματολόγια στις νηπιαγωγούς και των δύο τμημάτων, καθώς και στους γονείς ώστε να αξιολογηθεί η έρευνα. Όπως λοιπόν αναφέρεται παραπάνω το δείγμα της παρούσας έρευνας ήταν 18 νήπια και οι γονείς τους.

2.3 Πλαίσιο έρευνας

Η ανάπτυξη της φιλιαναγνωσίας των παιδιών προσχολικής ηλικίας όσο αφορά τον θεσμό της δανειστικής βιβλιοθήκης και την εμπλοκή των γονέων εξετάζεται ως προς:

A. Στον χώρο του νηπιαγωγείου

- Τον ημερήσιο χρόνο απασχόλησης των παιδιών στον χώρο της βιβλιοθήκη του νηπιαγωγείου

- Την ποιότητα της απασχόλησης των νηπίων στον χώρο της βιβλιοθήκη του νηπιαγωγείου
- Την συμπεριφορά τους κατά τον δανεισμό των βιβλίων κάθε Παρασκευή
- Την συμπεριφορά τους κατά την επιστροφή των βιβλίων κάθε Δευτέρα για το ένα τμήμα και Τρίτη για το άλλο
- Την γενικότερη σχέση τους με τα βιβλία

B. Στους γονείς των νηπίων

- Στις γνώσεις τους και τις απόψεις τους γύρω από το παιδικό βιβλίο
- Στην συμμετοχή τους για τη διαμόρφωση μιας σχέσης αγάπης του παιδιού τους με το βιβλίο
- Στο τρόπο ανάγνωσης ενός βιβλίου στα παιδιά τους

2.4 Φάσεις έρευνας

Η έρευνα πραγματοποιήθηκε σε τρεις φάσεις μέσα στην διάρκεια τριών μηνών περίπου.

A' Φάση (πριν από την αλλαγή στο σύστημα δανεισμού)

1. Δόθηκαν ερωτηματολόγια στους γονείς των νηπίων έτσι ώστε να διερευνηθεί η υπάρχουσα επαφή του οικογενειακού περιβάλλοντος με τα βιβλία.
2. Έγινε καταγραφή και παρατήρηση του χώρου της βιβλιοθήκης και της διαδικασίας δανεισμού.
3. Παρατηρήθηκαν τα νήπια κατά την καθημερινή τους δραστηριότητα στην γωνιά της βιβλιοθήκης.
4. Παρατηρήθηκαν τα νήπια κατά τη διαδικασία δανεισμού και επιστροφής των βιβλίων.
5. Ενημερώθηκαν οι γονείς μέσα από διάλεξη σχετικά με την επίδραση του παιδικού βιβλίου στα παιδιά προσχολικής ηλικίας και τους τρόπους αφήγησης ή ανάγνωσης ενός βιβλίου.

B' Φάση (αλλαγή στο σύστημα δανεισμού, προσθήκη βιβλίων):

1. Το σύστημα δανεισμού στην δανειστική βιβλιοθήκη τροποποιήθηκε και έγινε πιο απλό, ώστε να είναι πιο εύχρηστο για τα παιδιά και να μπορούν πλέον να δανειστούν βιβλία μόνα τους.
2. Ενισχύθηκε η βιβλιοθήκη με νέα βιβλία.
3. Παρατηρήθηκαν τα νήπια κατά την καθημερινή τους δραστηριότητα στην γωνιά της βιβλιοθήκης.
4. Παρατηρήθηκαν τα νήπια κατά τη διαδικασία δανεισμού και επιστροφής των βιβλίων με το νέο σύστημα δανεισμού.

Γ' Φάση (2^η παρακολούθηση με το νέο σύστημα δανεισμού και τη προσθήκη βιβλίων):

1. Διεξήχθει δεύτερη παρατήρηση των νηπίων κατά την καθημερινή τους δραστηριότητα στην γωνιά της βιβλιοθήκης, ώστε να ερευνηθεί αν η συμπεριφορά τους διαφοροποιήθηκε από την Β' Φάση του προγράμματος.
2. Διεξήχθει δεύτερη παρατήρηση των νηπίων κατά τη διαδικασία δανεισμού και επιστροφής των βιβλίων με το νέο σύστημα δανεισμού.
3. Δόθηκαν ερωτηματολόγια στις νηπιαγωγούς για την αξιολόγηση του προγράμματος
4. Δόθηκαν ερωτηματολόγια στους γονείς με σκοπό να ερευνηθεί αν υπήρξε κάποια αλλαγή στη γενικότερη στάση τους προς το παιδικό βιβλίο, αλλά και για να γίνει μια αξιολόγηση του προγράμματος.

2.5 Αναλυτικό πλαίσιο επεξεργασίας της έρευνας

Εικόνα 9

Η βιβλιοθήκη του δεύτερου τμήματος.

Η παρούσα έρευνα διεξαχθεί στο 23^ο Νηπιαγωγείο Βόλου (και στα δύο του τμήματα) που βρίσκεται στη περιοχή της Νεάπολης. Το χρονικό πλαίσιο μέσα στο οποίο πραγματοποιήθηκαν όλες οι φάσεις της έρευνας ήταν τέσσερις μήνες (13 Ιανουαρίου- 13 Μαΐου). Η έρευνα πραγματοποιήθηκε με την μορφή ενός προγράμματος το οποίο σχεδιάστηκε σε τέσσερις φάσεις και αφορούσε **μόνο** τα νήπια και των δύο τμημάτων του νηπιαγωγείου.

Στην **πρώτη φάση** του προγράμματος, δόθηκαν ερωτηματολόγια (παράρτημα 2^ο φύλλο) σε όλους τους γονείς των παιδιών, ώστε να διερευνηθεί η σχέση των γονέων με το παιδικό βιβλίο, τόσο από πλευρά προσέγγισης (τρόποι ανάγνωσης και επεξεργασίας), όσο και από πλευρά πρόσβασης στο παιδικό βιβλίο (αγορά παιδικού βιβλίου, τόπος αγοράς, ποσότητα και ποιότητα αγοράς βιβλίου καθώς και κριτήρια αγοράς). Παρόλα αυτά αξιολογήθηκαν τα ερωτηματολόγια των γονέων που αφορούσαν το δείγμα. Στη συνέχεια έγινε καταγραφή του τρόπου οργάνωσης της βιβλιοθήκης του νηπιαγωγείου. (Παράρτημα- 1^ο Φύλλο). Έπειτα ακολούθησε η παρακολούθηση των νηπίων

μέσα στην τάξη τους τόσο κατά την καθημερινή τους δραστηριότητα, όσο και κατά τη διαδικασία δανεισμού και επιστροφής. Με βάση αυτή τη παρακολούθηση θέλαμε να δούμε το πόσο συχνά τα παιδιά τον χώρο της βιβλιοθήκης, τη δράση τους εκεί και τη χρονική στιγμή ή στιγμές που επισκέπτονταν την βιβλιοθήκη (ελεύθερες δραστηριότητες, καθορισμένη ώρα, άλλη ώρα), με τον τρόπο που είχαν μάθει να λειτουργούν από την αρχή της χρονιάς καθώς και τον τρόπο δανεισμού του κάθε τμήματος, το πώς τα παιδιά δανείζονταν και αν δανείζονταν και συμπλήρωναν τη καρτέλα δανεισμού μόνα τους. Η παρακολούθηση γινόταν καθημερινά σε όλη τη διάρκεια του προγράμματος σε φύλλο παρατήρησης (παράρτημα 3^ο φύλλο) για κάθε παιδί ξεχωριστά. Έπειτα από τη παρακολούθηση, προχωρήσαμε στην ενημέρωση των γονέων. Η ενημέρωση διεξήχθη στις 2 Φεβρουαρίου στην αίθουσα του 1^{ου} τμήματος, στις 6 το απόγευμα. Η κυρία Τασούλα Τσιλιμένη, Λέκτορας του Π.Θ. μίλησε στους γονείς των νηπίων που είχαν συγκεντρωθεί, γύρω από τις θετικές επιπτώσεις του παιδικού βιβλίου και για τους τρόπους ανάγνωσης ενός βιβλίου στα παιδιά. Στους γονείς μοιράστηκε ένα ενημερωτικό φυλλάδιο με προτάσεις ανάγνωσης ενός βιβλίου (παράρτημα 8^ο Φυλλάδιο). Οι γονείς συμμετείχαν με ερωτήσεις και παρατηρήσεις. Έδειξαν να ενδιαφέρονται και ζητούσαν και άλλη συνάντηση.

Εικόνα 10
Ο παλιός τρόπος δανεισμού του 2^{ου} τμήματος.

Εικόνα 111

Νήπιο κατά τη διαδικασία δανεισμού με το παλιό σύστημα.

Εικόνα 12

Στην επιστροφή των βιβλίων με το παλιό σύστημα δανεισμού, κάθε παιδί έβαζε το βιβλίο που είχε δανειστεί πάνω από την καρτέλα του

Στην **δεύτερη φάση** του προγράμματος ενισχύθηκε η βιβλιοθήκη και των δύο τμημάτων με περίπου 20 βιβλία σε κάθε τμήμα ποικίλων περιεχομένων και διάφορων ειδών (ποίηση, παραμύθια, μικρές ιστορίες, κ.λ.π.), ώστε να υπάρχει μεγαλύτερο αριθμός βιβλίων προς ανάγνωση για κάθε παιδί, μεγαλύτερη ποικιλία και ανανέωση των παλαιότερων (πράγμα που δεν είχε γίνει κατά την διάρκεια της σχολικής χρονιάς που είχε προηγηθεί).

Εικόνα 9

Διαφαίνεται ο πίνακας με τα ονόματα των παιδιών και δίπλα τα αυτοκόλλητα κριτς- κρατς, που αποτελούν το νέο σύστημα δανεισμού.

Ακόμα αλλάξαμε τον τρόπο δανεισμού.

Πλέον τα παιδιά μπορούσαν να δανείζονται μόνο τους εύκολα. Το νέο σύστημα δανεισμού βασιζόταν σε ένα πίνακα, τοποθετημένο στο ύψος των παιδιών, ο οποίος περιείχε τα ονόματα όλων των παιδιών και δίπλα από το κάθε όνομα είχε ένα αυτοκόλλητο τύπου «κριτς- κρατς». Επίσης σε ένα κουτί στο χώρο της βιβλιοθήκης υπήρχαν όλα τα εξώφυλλα των βιβλίων

σε σμίκρυνση και έγχρωμα με το συμπληρωματικό αυτοκόλλητο. Κάθε φορά που γινόταν η διαδικασία δανεισμού το παιδί έπρεπε να βρει το ανάλογο καρτελάκι του βιβλίου του και να το τοποθετήσει δίπλα στο όνομα του. Κατά τη διαδικασία επιστροφής τα παιδιά τοποθετούσαν το βιβλίο στη βιβλιοθήκη, έβγαζαν το καρτελάκι και το έβαζαν ξανά μέσα στο κουτί. Ακόμα, στη φάση αυτή προστέθηκε και μία επιπλέον ζώνη πριν το δεκατιανό, στην

οποία τα παιδιά μπορούσαν να πάνε σε όποια γωνιά ήθελαν. Αυτό γινόταν για να παρακολουθήσουμε αν τα παιδιά θα επισκέπτονταν για δεύτερη φορά την γωνιά της βιβλιοθήκης.

Η **τρίτη φάση** αποτέλεσε την αξιολόγηση του προγράμματος. Τα παιδιά παρατηρήθηκαν για μια ακόμα φορά κατά τη καθημερινή τους δραστηριότητα και κατά τη διαδικασία δανεισμού και επιστροφής με τον νέο σύστημα δανεισμού. Με αυτό τον τρόπο θέλαμε να παρατηρήσουμε αν υπήρχε διαφοροποίηση με τα αποτελέσματα της δεύτερης φάσης. Επίσης δόθηκαν ερωτηματολόγια αξιολόγησης του προγράμματος τόσο στους γονείς (Παράρτημα- Φύλλο 7^ο- Αξιολόγηση του προγράμματος από τους γονείς), όσο και στους νηπιαγωγούς και των δύο τμημάτων (Παράρτημα- Φύλλο 6^ο- Αξιολόγηση από τη νηπιαγωγό)

Εικόνα 12

Ο πίνακας με τα ονόματα των παιδιών του τμήματος και δίπλα κολλημένα κάποια βιβλία που ήταν δανεισμένα στα συγκεκριμένα παιδιά

Εικόνα 11

Δίπλα στη βιβλιοθήκη ήταν τοποθετημένα σε κουτί τα καρτελάκια με την εικόνα του εξώφυλλου των βιβλίων σε σμικρυνση

Οι τίτλοι των νέων βιβλίων που προστέθηκαν στη βιβλιοθήκη είναι οι παρακάτω ταξινομημένοι ανά τμήμα.

Τίτλοι νέων βιβλίων που προστέθηκαν στη βιβλιοθήκη, ταξινομημένοι ανά τμήμα	
1° Τμήμα Νηπιαγωγείου	2° Τμήμα Νηπιαγωγείου
Ο Κύριος Άλφαφα	Η παράξενη αγάπη του αλόγου και της λεύκας
Μελιά, η μέλισσα	Είμαι η Αλίκη
Το σύμπαν	Οι περιπέτειες του Οδυσσέα
Ιστορίες με λαγουδάκια	Το δέντρο
Καληνύχτα γοριλάκι	Ο μικρούλης Δίας
Ο Χάρης και ο μωβ μαρκαδόρος	Η μαγική τρομπέτα
Το λουλουδόπαιδο	Το μαγικό βιβλίο των αριθμών
Πούντη Ρούντη	Στεριές και θάλασσες
Ο Φώκος νόμιζε ότι μισούσε το σχολείο	Η κολοκυθιά και το ζωτικό
Ο Μπαλού στο πάρκο	Ποιον αγαπάει η μαμά;
Κάθε μέρα παραμύθι, κάθε βράδυ καληνύχτα	Το σπιτάκι με τα βιβλία
Η Μιμή με τα μεγάλα αυτιά	Σου έχω πει 1000 φορές να μη λες υπερβολές
Ο Πουκ και το φεγγάρι	Ο Φώκος νόμιζε ότι μισούσε το σχολείο
	Ο Πουκ και το φεγγάρι
Έχω ράμματα για τη γούνα σου	Ο Φώκος νόμιζε ότι ήθελε να κοιμάται με

	παρέα
	Ιστορίες του γιαλού και του γυαλιού
	Τα δύο αστεράκια

Πίνακας 1

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3: ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

3.1 Αποτελέσματα της έρευνας

Η έρευνα, όπως προαναφέρθηκε βασίστηκε σε φύλλα παρατήρησης και σε ερωτηματολόγια. Τα αποτελέσματα φαίνονται παρακάτω ανάλογα το κάθε ερωτηματολόγιο ή το φύλλο παρατήρησης. Η έρευνα άρχισε με την καταγραφή του τρόπου οργάνωσης και δανεισμού της βιβλιοθήκης και συνεχίστηκε με ένα ερωτηματολόγιο που μοιράστηκε στους γονείς, πριν αλλάξει ο τρόπος οργάνωσης της βιβλιοθήκης. Έπειτα ακολούθησε η 1^η παρακολούθηση στην οποία παρακολούθηθηκαν τα νήπια στο κατά πόσο επισκέπτονταν στην καθημερινή τους δραστηριότητα το χώρο της βιβλιοθήκης και πως δρούσαν εκεί, καθώς και στο τρόπο δανεισμού και επιστροφής των βιβλίων. Όλα αυτά με την οργάνωση της βιβλιοθήκης που υπήρχε καθώς και με τον τρόπο δανεισμού του κάθε τμήματος. Η 2^η παρακολούθηση έγινε αφού τοποθετήθηκε και λειτούργησε ένα νέο σύστημα δανεισμού και στα δύο τμήματα και μετά από την ενημέρωση των γονέων. Στην 3^η παρακολούθηση, η οποία διεξαχθεί κάτω από το ίδιο κλίμα με τη 2^η, θέλαμε να παρατηρήσουμε τις πιθανές αποκλείσεις που θα υπήρχαν λόγω του ότι το σύστημα ήταν κάτι νέο για τα παιδιά και ενισχύθηκε ο χώρος της βιβλιοθήκης. Σε κάθε φάση παρακολούθησης στην καθημερινή δραστηριότητα των νηπίων, γινόταν παράλληλα και παρακολούθηση της διαδικασίας δανεισμού και επιστροφής των βιβλίων. Έτσι, το ερωτηματολόγιο που αφορά τον δανεισμό και το αντίστοιχο της επιστροφής είναι χωρισμένη κάθε ερώτηση του με αποτελέσματα 3^{ων} παρακολούθησεων. Τέλος παρουσιάζονται τα ερωτηματολόγια για την αξιολόγηση του προγράμματος από την νηπιαγωγό και από τους γονείς.

3.2 Παρουσίαση ερωτηματολογίων και αποτελεσμάτων

3.2.1 1^Ο ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ - ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΤΡΟΠΟΥ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΤΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΤΡΟΠΟΥ ΔΑΝΕΙΣΜΟΥ

1. Συνολικοί τίτλοι βιβλίων της βιβλιοθήκης του νηπιαγωγείου

Κατά την έναρξη της διεξαγωγής της έρευνας, έπρεπε να καταγραφούν τα βιβλία που υπήρχαν σε κάθε τμήμα. Τα βιβλία αυτά ήταν βιβλία που τα παιδιά μπορούσαν να «διαβάσουν» στη γωνιά της βιβλιοθήκης αλλά και κάποια από αυτά να τα δανειστούν. Τα βιβλία αυτά αναφέρονται στον παρακάτω πίνακα (Πίνακας 2).

Τίτλοι βιβλίων ταξινομημένοι κατά τμήμα

1ο Τμήμα Νηπιαγωγείου	2ο Τμήμα Νηπιαγωγείου
• Μια φορά ήταν η Κουλουτούμπα	• Δε φοβάμαι.. τον οδοντογιατρό
• Το μικρό μου αδελφάκι	• Η κόκκινη κοτούλα
• Ο Σποτ πάει σχολείο	• Το πάθημα του Λύκου
• Δε φοβάμαι... Το νερό	• Η Χιονάτη
• Ο Χειμώνας	• Λούλα η πεταλούδα
• Η Τοσοδούλα	• Τα δύο ερωτευμένα ζαρκάδια
• Η Σταχτοπούτα	• Μια τίγρη φοβερή, φοβερή και τρομερή!
• Το ασχημόπαπο	• Αριστοφάνη- Όρνιθες
• Ερευνώ το σώμα μου	• Μενέλαος και Πάρης
• Το λυχνάρι του Αλαντίν και άλλα παραμύθια	• Τούλα η μαργαριτούλα
• Ειρήνη- Αριστοφάνη	• Η Αλίκη στη χώρα των θαυμάτων
• Ελληνική μυθολογία	• Το κατσικάκι και ο λύκος που έπαιζε φλογέρα
• Δεν φοβάμαι... τον Οδοντογιατρό	• Ίγκι το μυρμήγκι
Τα τρία μικρά λυκάκια	• Ένας μεγάλος ηθοποιός
• Η Χιονάτη και οι επτά νάνοι	• Πινόκιο
• Πάνω στη γη- Στο δάσος	• Αισώπου Μύθοι- Η αλεπού και το κοράκι
	• Η Σταχτοπούτα
	• Η βασιλοπούλα και ο βάτραχος
	• Ο Ανδροκλής και το λιοντάρι
	• Η γρίπη- Μαγογιατρός
	• Η χώρα χωρίς γάτες
	• Η Μυρτώ και το κουνουπάκι

	• Η Πούπου και η Καρλότα
	• Ρούλα η ακριδούλα
	• Ο Παπουτσωμένος γάτος
	• Τα έξι κουνελάκια
	• Αισώπου Μύθοι- Τα δύο γατάκια

Πίνακας 2

2. Αριθμός βιβλίων προς δανεισμό:

Τα νήπια δεν μπορούσαν να δανειστούν όλα τα βιβλία της βιβλιοθήκης. Ο αριθμός των δανειζόμενων βιβλίων ανά τμήμα διαφαίνεται στον παρακάτω πίνακα. Παρατηρείται πως και τα δύο τμήματα είχαν το ίδιο αριθμό δανειζόμενων βιβλίων (Πίνακας 3).

Αριθμοί βιβλίων ταξινομημένοι κατά τμήμα	
1ο Τμήμα Νηπιαγωγείου	2ο Τμήμα Νηπιαγωγείου
17	17

Πίνακας 3

3. Είδος βιβλίων της βιβλιοθήκης (γενικά):

Τα βιβλία που καταγράφηκαν παραπάνω ταξινομήθηκαν ανά είδος. Το είδος των καταγραφόμενων βιβλίων αναφέρεται στα συνολικά βιβλία που είχε η βιβλιοθήκη του νηπιαγωγείου. Όπως παρατηρείται και στον παρακάτω πίνακα (Πίνακας 4) το πρώτο τμήμα περιορίζεται σε βιβλία Γνώσεων, Εικονογραφημένων Ιστοριών και Παραμυθιών ενώ το δεύτερο τμήμα του νηπιαγωγείου επεκτείνεται πέρα από τα παραπάνω είδη και σε βιβλία Μυθολογίας και Μύθων του Αισώπου.

Είδος βιβλίων ταξινομημένα κατά τμήμα		
	1ο Τμήμα Νηπιαγωγείου	2ο Τμήμα Νηπιαγωγείου
• Γνώσης	☒	☒

• Μυθολογία		☒
• Μύθοι Αισώπου		☒
• Εικονογραφημένες Ιστορίες	☒	☒
• Παραμύθια	☒	☒
• Ποιήματα		

Πίνακας 4

4. Στο διάστημα αυτό η νηπιαγωγός αλλάζει τα βιβλία στη γωνιά;

Στο διάστημα που γινόταν η παρακολούθηση με το σύστημα δανεισμού και με τον τρόπο λειτουργίας της βιβλιοθήκης που προϋπήρχε παρατηρήθηκε αν η νηπιαγωγός των τμημάτων άλλαζε τα βιβλία της βιβλιοθήκης. Οι απαντήσεις ήταν αρνητικές και για τα δύο τμήματα. (Πίνακας 5).

	1ο Τμήμα Νηπιαγωγείου	2 ^ο Τμήμα Νηπιαγωγείου
• Ναι		
• Όχι	☒	☒
• 1 Φορά		
• 2 Φορές		

Πίνακας 5

5. Ο τρόπος οργάνωσης ενισχύει:

Με τον τρόπο που ήταν οργανωμένος ο χώρος της βιβλιοθήκης και το σύστημα δανεισμού παρατηρήθηκε αν ενισχυόταν περισσότερο η διαδικασία δανεισμού ή η επίσκεψη των παιδιών στη συγκεκριμένη γωνιά. Η απάντηση και για τα δύο τμήματα του νηπιαγωγείου ήταν πως η επίσκεψη των παιδιών στη συγκεκριμένη γωνιά ήταν πιο ευνοημένη (Πίνακας 6).

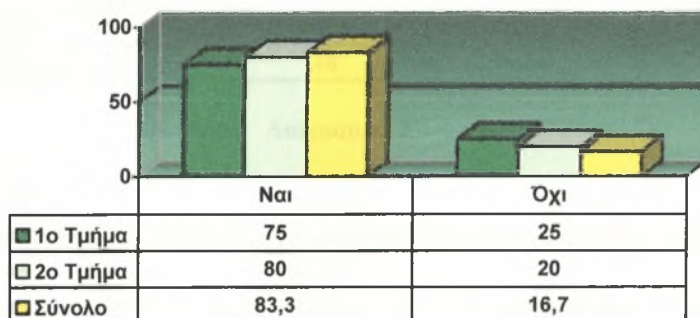
	1ο Τμήμα	2 ^ο Τμήμα
• Τον δανεισμό		
• Την επίσκεψη των παιδιών στη γωνιά	☒	☒

Πίνακας 6

3.2.2 2^ο ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ - ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΓΟΝΕΩΝ

1. Γνωρίζετε ότι στο σχολείο λειτουργεί για το Σαββατοκύριακο, δανειστική βιβλιοθήκη για τα παιδιά;

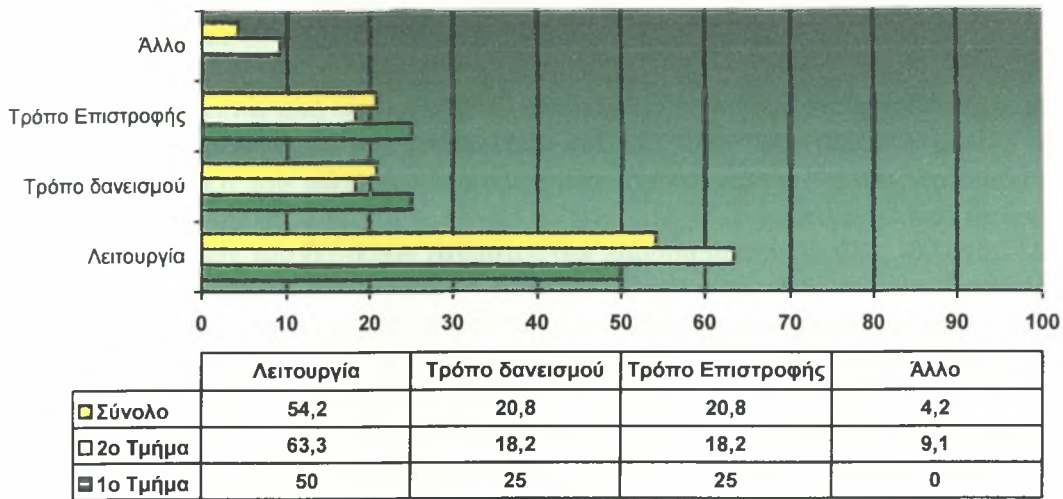
Στο πρώτο τμήμα το 75% των γονέων γνώριζε την ύπαρξη της δανειστικής βιβλιοθήκης ενώ το 25 % του ίδιου τμήματος αγνοούσε την ύπαρξη της. Στο δεύτερο τμήμα του νηπιαγωγείου το 80%, αντίστοιχα, γνώριζε για την λειτουργία της δανειστικής βιβλιοθήκης για το Σαββατοκύριακο, ενώ το 20% όχι. Συνολικά το 83% των γονέων ήξερε ότι λειτουργεί δανειστική βιβλιοθήκη και ανάλογα το 16,7% δεν γνώριζε (Διάγραμμα 1).

Διάγραμμα 1

Εάν ΝΑΙ, έχετε ενημερωθεί από τη νηπιαγωγό:

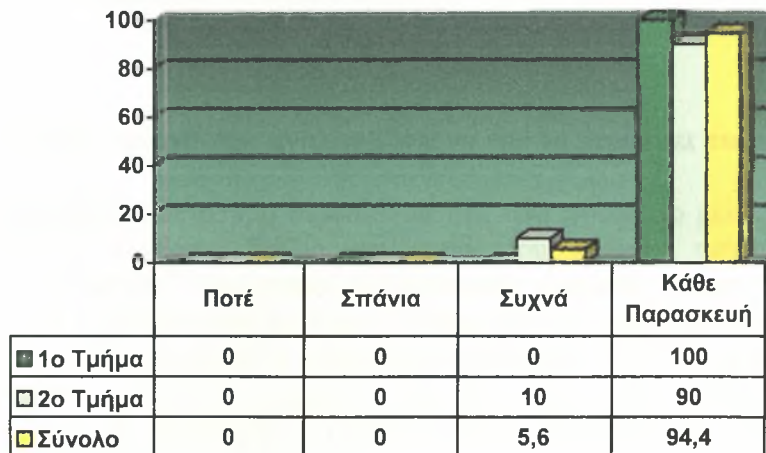
Οι γονείς του πρώτου τμήματος που γνώριζαν για τη λειτουργία της βιβλιοθήκης είχαν ενημερωθεί από την νηπιαγωγό για τη λειτουργία της σε ποσοστό 50%, για τον τρόπο δανεισμού σε ποσοστό 25% και για τον τρόπο επιστροφής σε ποσοστό 25% επίσης. Οι γονείς των νηπίων του δεύτερου τμήματος που γνώριζαν για τη λειτουργία της βιβλιοθήκης είχαν ενημερωθεί από την νηπιαγωγό για τη λειτουργία της σε ποσοστό 63,3%, για τον τρόπο δανεισμού σε ποσοστό 18,2%, για τον τρόπο επιστροφής σε ποσοστό 18,2% επίσης και για κάποιο άλλο λόγο σε ποσοστό 9,1%. Συνολικά, οι γονείς και των δύο τμημάτων γνώριζαν για τη λειτουργία της βιβλιοθήκης σε ποσοστό 54,2%, για τον τρόπο δανεισμού σε ποσοστό 20,8%, για τον τρόπο επιστροφής σε ποσοστό 20,8 επίσης και για κάποιο άλλο λόγο σε ποσοστό 4,2%.

Διάγραμμα 2

2. Με ποια συχνότητα το παιδί δανείζεται βιβλία από το σχολείο κάθε Παρασκευή;

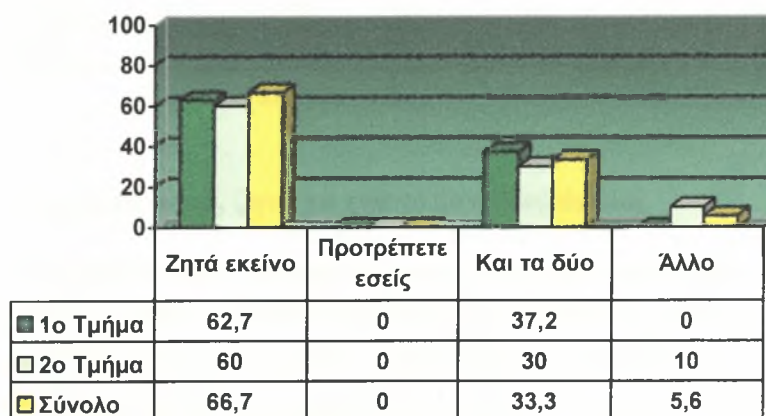
Στο παραπάνω ερώτημα τα νήπια του πρώτου τμήματος, σύμφωνα με την άποψη των γονέων, δανείζονται κάθε Παρασκευή βιβλίο, χωρίς καμία εξαίρεση (ποσοστό 100%), ενώ τα νήπια του δεύτερου τμήματος δανείζονται κάθε Παρασκευή σε ποσοστό 90% και συχνά σε ποσοστό 10%. Συνολικά, κανένα παιδί, σύμφωνα με την άποψη των γονέων δεν δανείζεται βιβλίο «ποτέ» ή «σπάνια», αλλά δανείζονται συχνά σε ποσοστό 5,6% και κάθε Παρασκευή σε ποσοστό 94,4% (Διάγραμμα 3).

Διάγραμμα 3

3. Όταν το παιδί φέρνει ένα βιβλίο από τη δανειστική βιβλιοθήκη του νηπιαγωγείου:

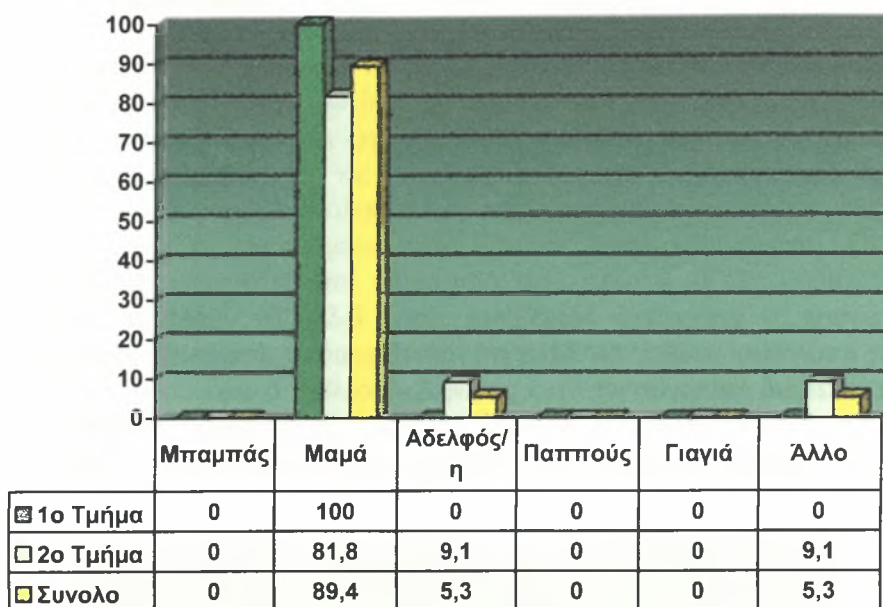
Όπως διαφαίνεται από τις παρακάτω απαντήσεις, τα νήπια του πρώτου τμήματος σε ποσοστό 62,7%, σύμφωνα με την άποψη των γονέων, όταν φέρνουν ένα βιβλίο από τη δανειστική βιβλιοθήκη του νηπιαγωγείου στο σπίτι, ζητάνε εκείνα να τους το διαβάσουν ή ζητούν τα νήπια και προτρέπουν και οι γονείς σε ποσοστό 37,2% (επιλογή «Και τα δύο»). Οι απαντήσεις των γονέων του δεύτερου τμήματος δεν παρουσιάζουν μεγάλες αλλαγές. Παρόλα αυτά, το 60% των νηπίων του δεύτερου τμήματος ζητάνε τα ίδια να τους διαβάσουν το βιβλίο, ένα 30% των νηπίων ζητάνε τα ίδια αλλά και υπάρχει προτροπή και από τους γονείς (επιλογή «Και τα δύο») και ένα μικρό ποσοστό της τάξης του 10% εφαρμόζει κάποια άλλη επιλογή (επιλογή «Άλλο»). Συνολικά, κατά 66,7% ζητάνε τα ίδια τα παιδιά ανάγνωση του βιβλίου από τους γονείς, 30% των μεν νηπίων ζητάνε τα ίδια ανάγνωση του βιβλίου και οι δε γονείς τα προτρέπουν παράλληλα (επιλογή «Και τα δύο») και τέλος ένα ποσοστό του 5,6% επιλέγει μια άλλη τακτική (επιλογή «Άλλο»). (Διάγραμμα 4)

Διάγραμμα 4

4. Ποιο μέλος της οικογένειας αναλαμβάνει να του το διαβάσει πιο συχνά;

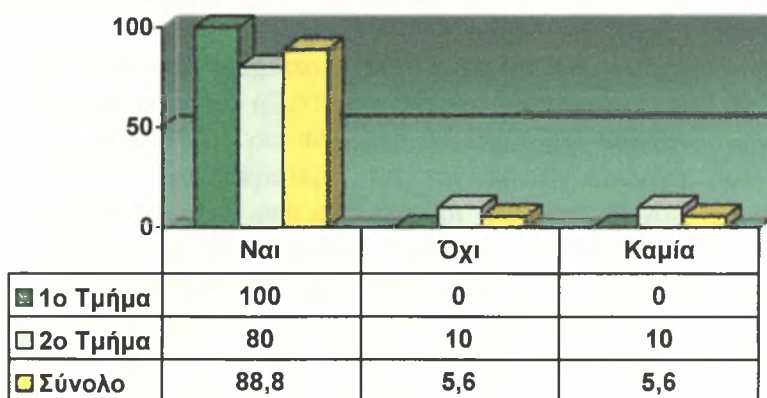
Από το παρακάτω διάγραμμα διαφαίνεται ότι, όσο αφορά το μέλος της οικογένειας που αναλαμβάνει να διαβάσει βιβλίο στο παιδί του πρώτου τμήματος είναι κατά αποκλειστικότητα η «μαμά». Στα νήπια του δεύτερου τμήματος, πάντα σύμφωνα με τις απόψεις των γονέων η μητέρα είναι αυτή που αναλαμβάνει να διαβάζει στο παιδί πιο συχνά, σε ποσοστό 81,8%, λιγότερα συχνά ο αδελφός/η σε ποσοστό 9,1%, ενώ κάποιος άλλος σε ποσοστό 9,1% επίσης. Συνολικά, η μητέρα έχει τον κύριο λόγο ανάγνωσης βιβλίου σε ποσοστό 89,4%, ενώ ο αδελφός/η ή κάποιος άλλος κατέχουν το ποσοστό του 5,3% αντίστοιχα. (Διάγραμμα 5)

Διάγραμμα 5

5. Αφού το διαβάσετε μια φορά, ζητά να του το ξαναδιαβάσετε;

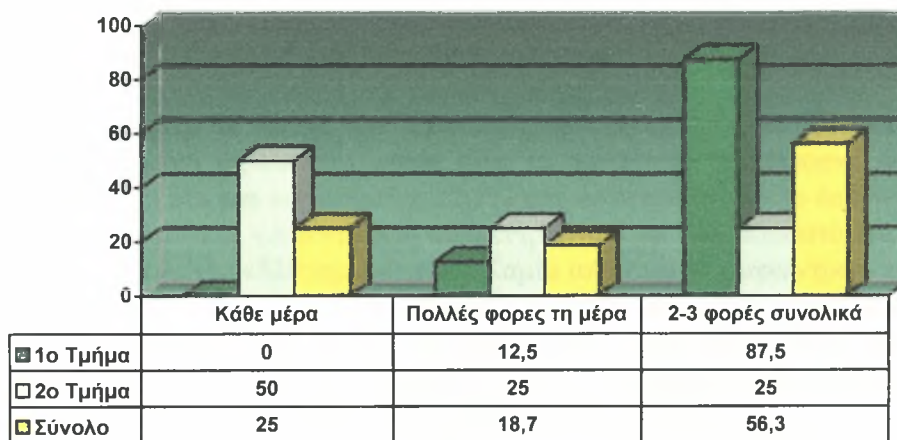
Οι απαντήσεις των γονέων του πρώτου τμήματος, κινήθηκαν αποκλειστικά (ποσοστό 100%) γύρω από την επιλογή «Ναι». Αντίθετα, οι γονείς του δεύτερου τμήματος σε ποσοστό 80% απάντησαν ότι το παιδί τους ζητάει να του ξαναδιαβάσουν το βιβλίο, μετά την πρώτη ανάγνωση, ότι δεν ζητάνε σε ποσοστό 10% (επιλογή «Όχι») και ένα μικρό ποσοστό της τάξης των 5,6% δεν έδωσε καμία απάντηση. Συνολικά, οι περισσότερες απαντήσεις συγκεντρώνονται γύρω από την επιλογή «Ναι» σε ποσοστό 88,8% και οι απαντήσεις «Όχι» και «Καμία» ασκούνται στο 5,3% αντίστοιχα. (Διάγραμμα 6)

Διάγραμμα 6

Αν ΝΑΙ με ποια συχνότητα;

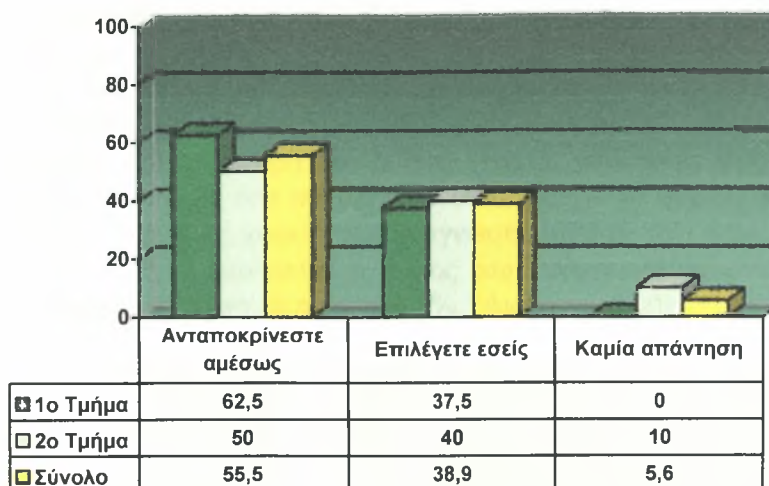
Με βάση την παραπάνω ερώτηση οι γονείς καλούνται να απαντήσουν με ποια συχνότητα τα παιδιά ζητάνε ανάγνωση του βιβλίου που δανείστηκαν. Στο πρώτο τμήμα τα νήπια, σύμφωνα με την άποψη των γονέων ζητούν πολλές φορές τη μέρα να γίνει ανάγνωση του βιβλίου μετά την πρώτη ανάγνωση, σε ποσοστό 12,5% ενώ το μεγαλύτερο ποσοστό συγκεντρώνει η επιλογή «2- 3 φορές συνολικά» που συγκεντρώνει ποσοστό της τάξης του 87,5%. Στο δεύτερο τμήμα οι απαντήσεις των γονέων διαφοροποιούνται. Οι μισές απαντήσεις (ποσοστό 50%) περιστρέφονται γύρω από την επιλογή «Κάθε μέρα», ενώ οι επιλογές «Πολλές φορές τη μέρα» και «2-3 φορές συνολικά» κατακτούν το ποσοστό του 25%, η καθεμία αντίστοιχα. Συνολικά, οι διαφαίνεται ότι μετά την πρώτη ανάγνωση το παιδί ζητά να ξαναδιαβαστεί το δανειζόμενο βιβλίο 2- 3 φορές κατά τη συνολική διάρκεια που θα μείνει το βιβλίο στο σπίτι σε ποσοστό 56,3%, κάθε μέρα σε ποσοστό 25% και η επιλογή πολλές φορές τη μέρα αποτελεί την επιλογή με τη μικρότερη «ζήτηση» με ποσοστό 18,7%. (Διάγραμμα 7)

Διάγραμμα 7

6. Ανταποκρίνεστε αμέσως ή επιλέγετε εσείς πότε θα του το διαβάσετε;

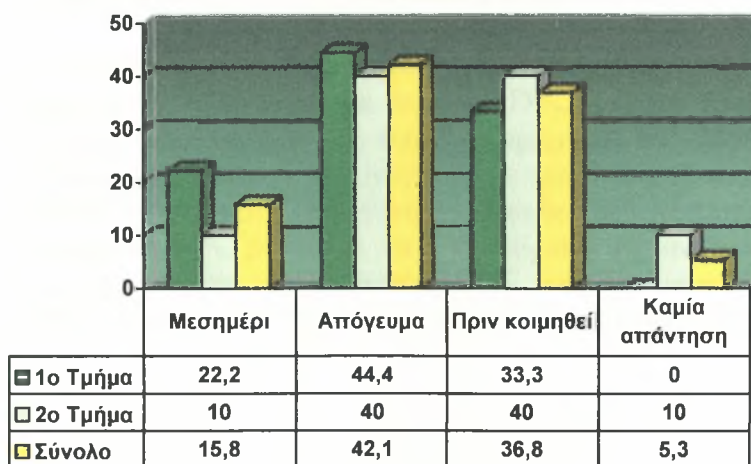
Οι γονείς του πρώτου τμήματος στη παραπάνω ερώτηση απάντησαν πως ανταποκρίνονται αμέσως σε ποσοστό 62,5% και ότι επιλέγουν αυτοί πότε θα διαβάσουν το δανειζόμενο βιβλίο στο παιδί τους σε ποσοστό 37,5%. Το ποσοστό των γονέων του δεύτερου τμήματος ήταν λίγο μικρότερο για την πρώτη επιλογή («Ανταποκρίνεστε αμέσως») και αποτελούσε το 50%, ενώ επέλεξαν οι ίδιοι την στιγμή της ανάγνωσης σε ποσοστό 40%. Επίσης, οι γονείς του δεύτερου τμήματος δεν έδωσαν καμία απάντηση σε ποσοστό 10%. Συνολικά, οι γονείς ανταποκρίνονταν αμέσως στο αίτημα του παιδιού τους για ανάγνωση του δανειζόμενου βιβλίου σε ποσοστό 55,5%, επέλεξαν οι ίδιοι τη στιγμή ανάγνωσης σε ποσοστό 38,9% και δεν δόθηκε καμία απάντηση σε ποσοστό 5,6%. (Διάγραμμα 8)

Διάγραμμα 8

7. Ποιες ώρες της ημέρας του το διαβάζετε συνήθως;

Στην παραπάνω ερώτηση, οι γονείς του πρώτου τμήματος απάντησαν πως επιλέγουν να διαβάσουν το δανειζόμενο βιβλίο στο παιδί τους το απόγευμα σε ποσοστό 44,4%, πριν κοιμηθεί σε ποσοστό 33,3% και το μεσημέρι 22,2% των ερωτηθέντων. Στο δεύτερο τμήμα οι επιλογές «Πριν κοιμηθεί» και «Απόγευμα» συγκεντρώνουν το ίδιο ποσοστό της τάξης του 40%, αντίστοιχα. Οι επιλογές «Μεσημέρι» και «Καμία απάντηση» συγκεντρώνουν ποσοστό 10% αντίστοιχα. Το συνολικό μέρος των απαντήσεων δίνει μια μικρή προτεραιότητα στην απάντηση «Απόγευμα» (ποσοστό 42,1%) και ακολουθεί η απάντηση «Πριν κοιμηθεί» με ποσοστό 36,8%. Τέλος, η επιλογή «Μεσημέρι» συγκεντρώνει ποσοστό της τάξης του 15,8%, ενώ δεν δόθηκε καμία απάντηση σε ποσοστό 5,6%. (Διάγραμμα 9)

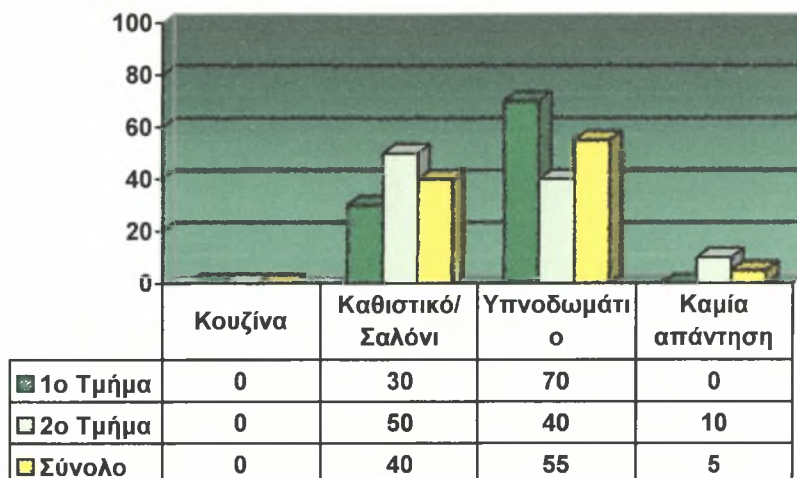

Διάγραμμα 9

8. Σε ποιο σημείο του σπιτιού του το διαβάζετε;

Παρατηρείται πως και στα δύο τμήματα δεν προτιμάται ο χώρος της κουζίνας για ανάγνωση. Στο πρώτο τμήμα, στην πλειοψηφία τους οι γονείς προτιμούν το χώρο του

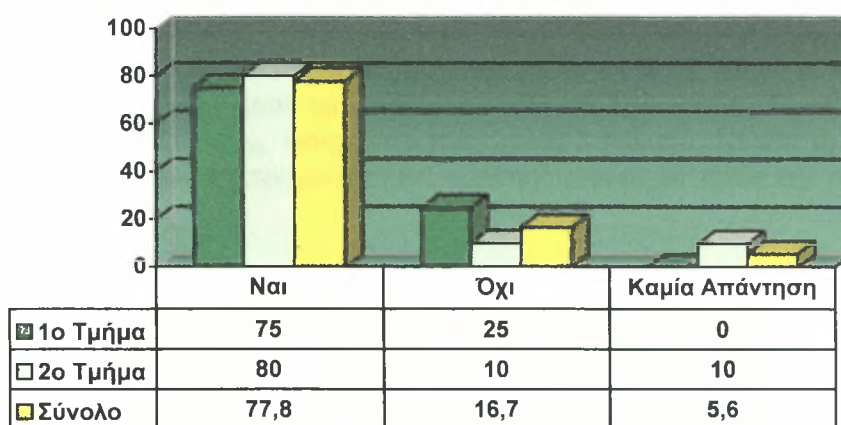
υπνοδωματίου για ανάγνωση, σε ποσοστό 70%, ενώ αναφέρεται λιγότερο ο χώρος του καθιστικού/σαλονιού σε ποσοστό 30%. Στο δεύτερο τμήμα παρουσιάζεται μια διαφοροποίηση από το πρώτο τμήμα. Εδώ φαίνεται πως οι γονείς επιλέγουν συχνότερα τον χώρο του καθιστικού/σαλονιού σε ποσοστό 50%, ενώ προτιμούν λιγότερο το χώρο του υπνοδωματίου (ποσοστό 40%). Ακόμα δε δόθηκε καμία απάντηση στη συγκεκριμένη ερώτηση σε ποσοστό 10%. Γενικά, στο σύνολο των απαντήσεων το σημείο του σπιτιού που προτιμάται περισσότερο από τους γονείς για ανάγνωση βιβλίου στο παιδί τους είναι το υπνοδωμάτιο σε ποσοστό 55%, ακολουθεί ο χώρος του καθιστικού/σαλονιού σε ποσοστό 40%, ενώ δε δόθηκε καμία απάντηση σε ποσοστό 5%. (Διάγραμμα 10)

Διάγραμμα 10

9. Σας διακόπτει κατά τη διάρκεια της ανάγνωσης με ερωτήσεις για όσα ακούει;

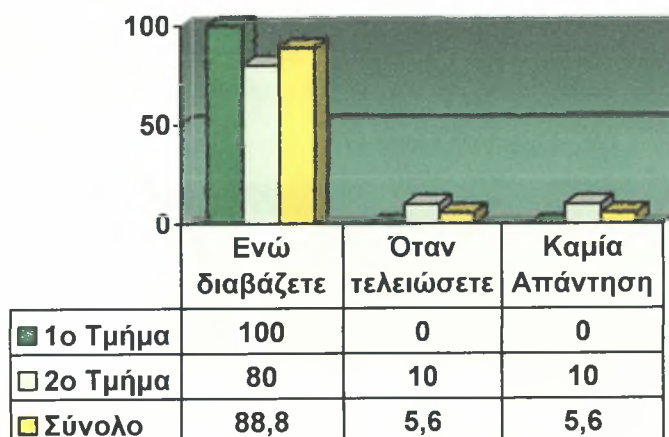
Οι γονείς του πρώτου τμήματος του νηπιαγωγείου απάντησαν πως το παιδί τους, τους διακόπτει κατά τη διάρκεια της ανάγνωσης σε ποσοστό 75%, ενώ δεν τους διακόπτει σε ποσοστό 25%. Οι απαντήσεις των γονέων του δεύτερου τμήματος δεν διέφεραν πολύ. Τα παιδιά του δεύτερου τμήματος διακόπτουν την ανάγνωση με ερωτήσεις σε ποσοστό 80% ενώ δεν διακόπτουν σε ποσοστό 10%. Επίσης στο δεύτερο τμήμα δεν δόθηκε καμία απάντηση σ' αυτή την ερώτηση σε ποσοστό 10%. Συνολικά, κατά τη διάρκεια της ανάγνωσης τα παιδιά κάνουν ερωτήσεις για όσα ακούνε σε ποσοστό 77,8% ενώ δεν κάνουν σε ποσοστό 16,7%. Τέλος δεν δόθηκε καμία απάντηση στο σύνολο των απαντήσεων σε ποσοστό 5,6%. (Διάγραμμα 11)

Διάγραμμα 11

10. Του δείχνεται τις εικόνες:

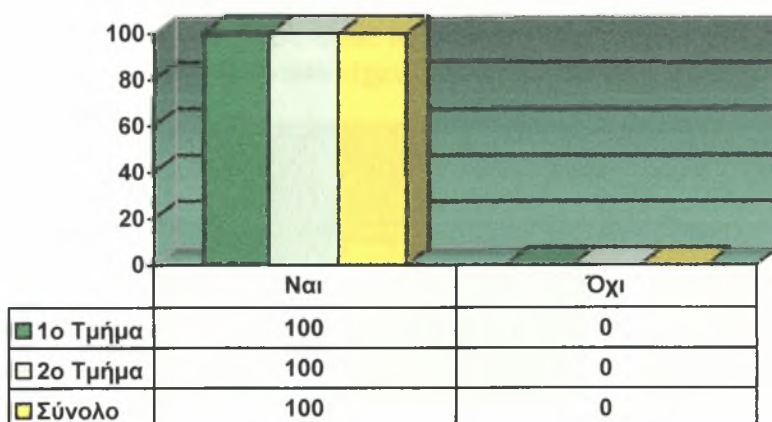
Οι γονείς κλήθηκαν να απαντήσουν πότε δείχνουν τις εικόνες στα παιδιά (επιλογές: «Ενώ διαβάζετε» και «Όταν τελειώνετε»). Οι γονείς του πρώτου τμήματος απάντησαν καθολικά πως δείχνουν στα παιδιά τους τις εικόνες ενώ τους διαβάζουν το βιβλίο. Στο δεύτερο τμήμα υπήρχαν κάποιες διαφοροποιήσεις. Το 80% των γονέων του δεύτερου τμήματος έδειχνε τις εικόνες στο παιδί του κατά την διάρκεια της ανάγνωσης, ένα 10% τις δείχνει μετά το τέλος της ανάγνωσης και επίσης 10% των γονέων του δευτέρου τμήματος δεν έδωσε καμία απάντηση. Τέλος, συνολικά, οι γονείς και των δύο τμημάτων παρουσιάζουν τις εικόνες στα παιδιά τους κατά τη διάρκεια της ανάγνωσης σε ποσοστό 88,8%, το 5,6% του συνόλου των γονέων δείχνουν τις εικόνες μετά το τέλος της ανάγνωσης και το ίδιο ποσοστό δεν έδωσε καμία απάντηση. (Διάγραμμα 12)

Διάγραμμα 12

11. Σας κάνει ερωτήσεις όταν τελειώνετε την ανάγνωση;

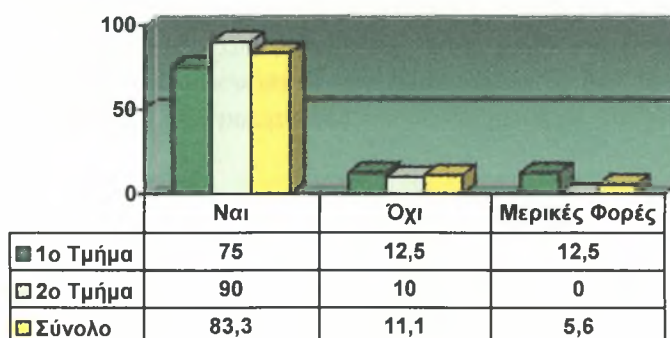
Οι απαντήσεις στην παραπάνω ερώτηση ήταν όλες θετικές. Τόσο οι γονείς του πρώτου όσο και οι γονείς του δεύτερου τμήματος απαντούν σε ποσοστό 100% πως μετά την ανάγνωση του βιβλίου το παιδί τους, τους κάνει ερωτήσεις. Συνολικά, λοιπόν το 100% των παιδιών των ερωτηθέντων γονέων πραγματοποιεί ερωτήσεις μετά το τέλος της ανάγνωσης. (Διάγραμμα 13)

Διάγραμμα 13

12. Κάνετε εσείς ερωτήσεις/ συζητήσεις για το περιεχόμενο του βιβλίου;

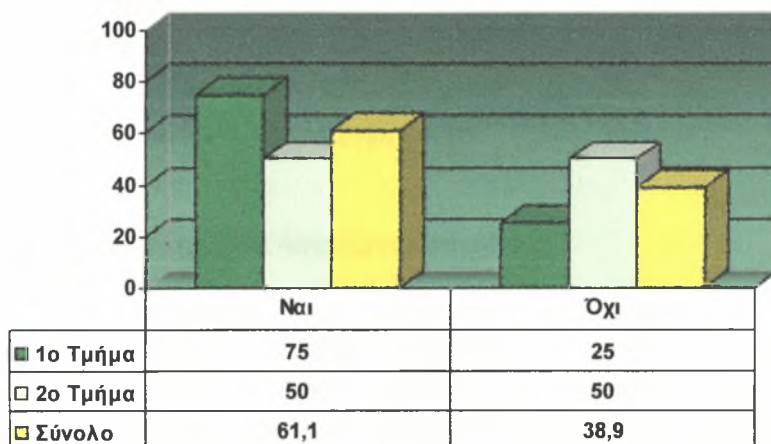
Το 75% των γονέων του πρώτου τμήματος κάνουν ερωτήσεις για το περιεχόμενο του βιβλίου, το 12,5% δεν κάνει ερωτήσεις, ενώ το 12,5% των γονέων του ίδιου τμήματος κάνουν μερικές φορές ερωτήσεις. Στο δεύτερο τμήμα υπάρχει κάποια διαφοροποίηση μιας και το 90% των γονέων κάνουν ερωτήσεις/ συζήτηση για το περιεχόμενο του βιβλίου και μόνο το 10% δεν κάνουν. Στο σύνολο των γονέων, το 83,3% κάνουν ερωτήσεις/ συζήτηση για το περιεχόμενο του βιβλίου ενώ το 11,1% δεν συζητά/ ρωτά για το περιεχόμενο του βιβλίου. (Διάγραμμα 14)

Διάγραμμα 14

13. Το βιβλίο που δανείζεται το «ξαναδιαβάζει» μόνο του;

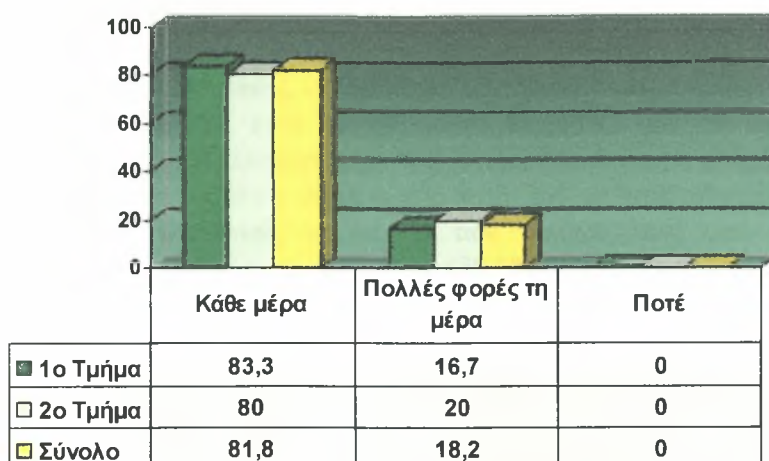
Το 75% των παιδιών του πρώτου τμήματος, σύμφωνα με την άποψη των γονέων τους «ξαναδιαβάζει» μόνο του το δανειζόμενο βιβλίο, ενώ το 25% των παιδιών δεν το «ξαναδιαβάζει». Οι απαντήσεις δεν συμπίπτουν με αυτές των γονέων του δεύτερου τμήματος, καθώς τα παιδιά των ερωτηθέντων γονέων είναι μοιρασμένα στις δύο απαντήσεις. Το 50% των παιδιών του δεύτερου τμήματος «ξαναδιαβάζει» το βιβλίο που είχε δανειστεί, αλλά και το ίδιο ποσοστό των παιδιών δεν ασχολείται ξανά με το βιβλίο. Συνολικά, το 61,1% των παιδιών, σύμφωνα με τις συνολικές απαντήσεις των γονέων «ξαναδιαβάζουν» μόνα τους το δανειζόμενο βιβλίο, ενώ μικρότερο είναι το ποσοστό των παιδιών (38,9%) που δεν έχουν καμία επαφή μόνα τους με το βιβλίο που είχαν δανειστεί. (Διάγραμμα 15)

Διάγραμμα 15

Εφόσον ΝΑΙ με ποια συχνότητα;

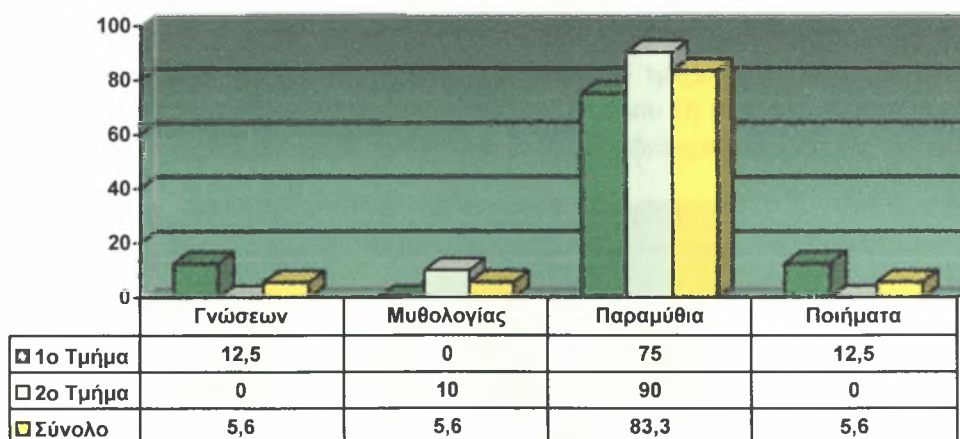
Οι γονείς που απάντησαν θετικά στην παραπάνω ερώτηση, δηλαδή στο αν το παιδί τους «ξαναδιαβάζει» το βιβλίο που είχε δανειστεί μόνο του, κλήθηκαν να προσδιορίσουν τη συχνότητα ανάγνωσης. Έτσι το ποσοστό του 83,3% των παιδιών των ερωτηθέντων γονέων «ξαναδιαβάζουν» το βιβλίο κάθε μέρα και το 16,7% των παιδιών το ασχολούνται με αυτό πολλές φορές τη μέρα. Οι απαντήσεις για το δεύτερο τμήμα δεν διαφοροποιούνται πολύ μιας και το 80% των παιδιών «ξαναδιαβάζουν» το βιβλίο κάθε μέρα και το 20% αυτών πολλές φορές τη μέρα. Συνολικά, το 81,8 των νηπίων ασχολούνται με το βιβλίο κάθε μέρα, ενώ το υπόλοιπο πολλές φορές τη μέρα. (Διάγραμμα 16)

Διάγραμμα 16

14. Τι είδους βιβλία προτιμά να δανείζεται συνήθως;

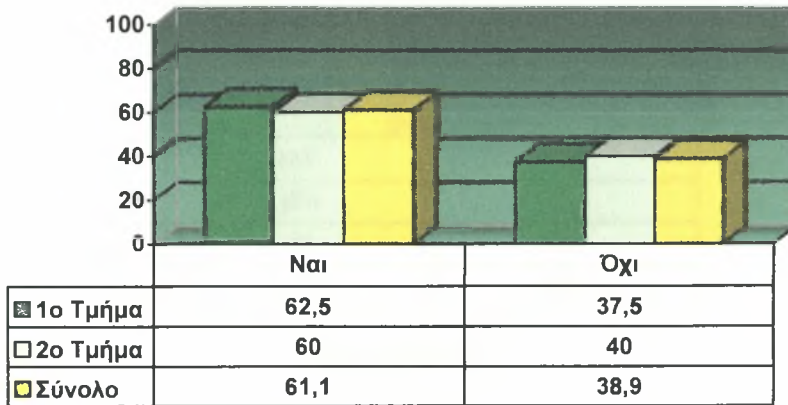
Σύμφωνα με τις απαντήσεις των γονέων του πρώτου τμήματος, τα παιδιά τους προτιμούν να δανείζονται σε ποσοστό 75% παραμύθια, το 12,5% των παιδιών προτιμά τα βιβλία γνώσεων και το ίδιο ποσοστό προτιμά τα ποιήματα. Στο δεύτερο τμήμα παρουσιάζονται κάποιες αλλαγές, καθώς το 90% των παιδιών προτιμά τα παραμύθια και ένα 10% τα βιβλία μυθολογίας, τα οποία δεν αναφέρθηκαν καθόλου στις απαντήσεις των γονέων του πρώτου τμήματος. Συνολικά τα παιδιά και των δύο τμημάτων προτιμούν να δανείζονται παραμύθια σε ποσοστό 83,3%, ενώ ακολουθούν τα βιβλία γνώσεων, μυθολογίας και τα ποιήματα με ποσοστό 5,6% το καθένα. (Διάγραμμα 17)

Διάγραμμα 17

15. Του θυμίζετε εσείς ότι πρέπει να το επιστρέψει;

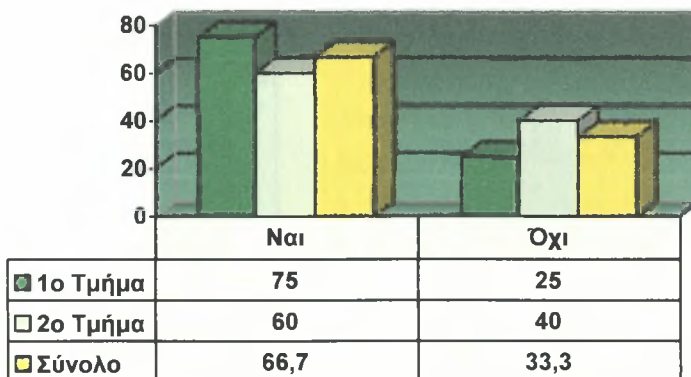
Οι γονείς του πρώτου τμήματος, σε ποσοστό 62,5%, φαίνεται ότι θυμίζουν στα παιδιά τους να επιστρέψουν το βιβλίο, ενώ το υπόλοιπο ποσοστό των γονέων (37,5%) δεν υπενθυμίζουν στα παιδιά τους την επιστροφή του βιβλίου. Στο δεύτερο τμήμα συμβαίνει κάτι ανάλογο, μιας και το 60% των γονέων θυμίζει στο παιδί του να επιστρέψει το βιβλίο και το 40% δεν το υπενθυμίζει. Συνολικά, το 61,1% των γονέων λένε στα παιδιά τους να επιστρέψουν τα βιβλία και το υπόλοιπο ποσοστό (38,9%) δεν το υπενθυμίζει. (Διάγραμμα 18)

Διάγραμμα 18

16. Ζητά να αγοράσετε αυτό το βιβλίο (ή κάποιο που του άρεσε) για να το έχει στο σπίτι του;

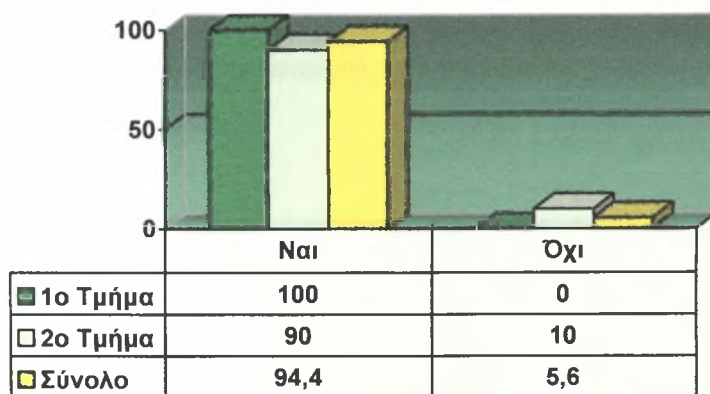
Οι γονείς του πρώτου απαντάνε θετικά στην παραπάνω ερώτηση σε ποσοστό 75%, ενώ οι υπόλοιποι του πρώτου τμήματος αρνητικά, με ποσοστό 25%. Στο δεύτερο τμήμα τα ποσοστά αλλάζουν λίγο, με θετικοί απάντηση στο 60% των γονέων και αρνητική στο 40% αυτών. Συνολικά, από τις απαντήσεις των γονέων και των δύο τμημάτων βλέπουμε ότι το 66,7% των παιδιών ζητούν την αγορά του συγκεκριμένου βιβλίου (ή κάποιου άλλου για να το έχουν σπίτι τους, ενώ το 33,3% δεν ζητά την αγορά βιβλίου. (Διάγραμμα 19)

Διάγραμμα 19

17. Στο σπίτι έχει βιβλία δικά του;

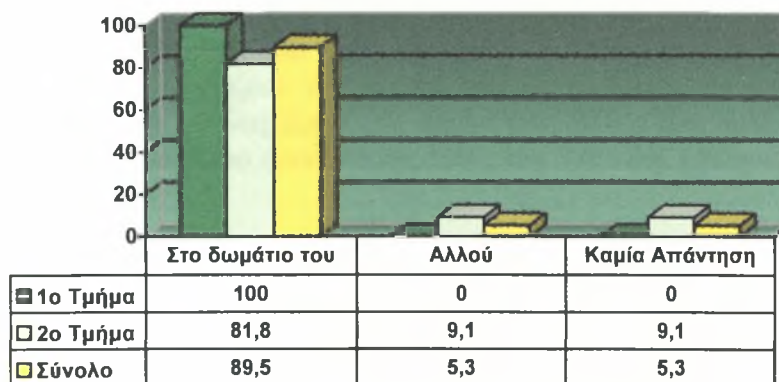
Οι απαντήσεις των γονέων στο πρώτο τμήμα ήταν μόνο θετικές (ποσοστό 100%). Στο δεύτερο τμήμα το 90% των παιδιών έχει δικά του βιβλία σπίτι του και μόνο το 10% των παιδιών, σύμφωνα με τις απαντήσεις των γονέων, δεν κατέχει δικά του βιβλία. Τέλος, στο σύνολο των απαντήσεων, ποσοστό των παιδιών που αγγίζει το 94,4% έχουν στο σπίτι δικά τους βιβλία και μόνο το 5,6% των παιδιών δεν έχουν δικά τους βιβλία. (Διάγραμμα 20)

Διάγραμμα 20

Εφόσον ΝΑΙ, που βρίσκονται;

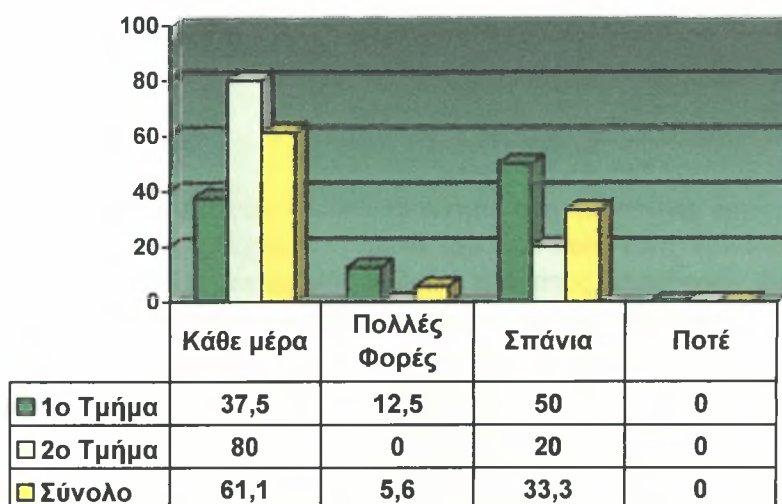
Οι γονείς που απάντησαν θετικά στην παραπάνω ερώτηση καλούνται να προσδιορίσουν τον χώρο στον οποίο είναι τοποθετημένα τα βιβλία του παιδιού τους. Οι γονείς του πρώτου τμήματος αναφέρουν ότι τα βιβλία των παιδιών τους βρίσκονται μόνο στο δωμάτιο του παιδιού (ποσοστό 100%). Στο δεύτερο τμήμα παρουσιάζεται κάποια διαφοροποίηση καθώς το μεγαλύτερο ποσοστό απαντήσεων περιστρέφεται γύρω από τον χώρο του δωματίου (ποσοστό 81,8%), αλλά υπάρχουν απαντήσεις όπως ότι βρίσκονται και σε άλλο χώρο, όπως και ότι δεν έχει δοθεί και καμία απάντηση, σε ποσοστό 9,1%, αντίστοιχα. Στο σύνολο των απαντήσεων, τα βιβλία βρίσκονται στο δωμάτιο του νηπίου σε ποσοστό 89,5%, σε άλλο χώρο σε ποσοστό 5,3%, ενώ δεν έχει δοθεί καμία απάντηση σε ποσοστό 5,3%, επίσης. (Διάγραμμα 21)

Διάγραμμα 21

18. Πόσο συχνά «διαβάζει» μόνο του από τα δικά του βιβλία;

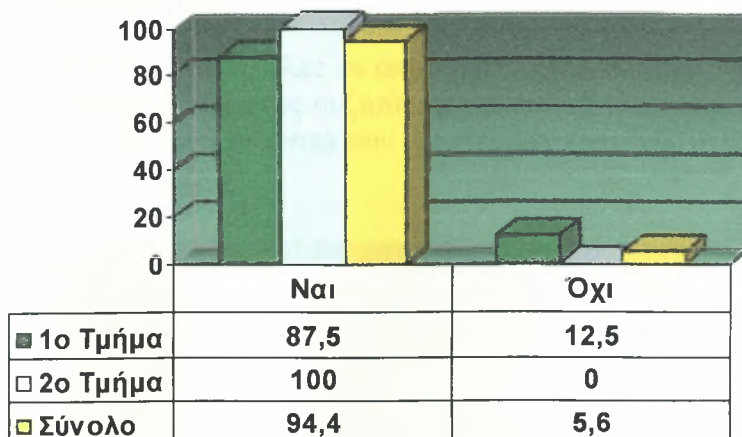
Στην παραπάνω ερώτηση, οι γονείς του πρώτου τμήματος απαντούν πως τα παιδιά τους «διαβάζουν» σπάνια από τα δικά τους βιβλία σε ποσοστό 50%, κάθε μέρα από τα δικά τους βιβλία σε ποσοστό 37,5% και πολλές φορές τη μέρα σε ποσοστό 12,5%. Στο δεύτερο τμήμα βλέπουμε μια διαφορετική στάση. Τα παιδιά του δεύτερου τμήματος παρουσιάζονται να διαβάζουν κάθε μέρα τα δικά τους βιβλία σε ένα μεγάλο ποσοστό της τάξης του 80%, ενώ το υπόλοιπο ποσοστό «διαβάζει» σπάνια τα βιβλία του. Σε γενικές γραμμές, τα παιδιά και των δύο τμημάτων «διαβάζουν» κάθε μέρα τα βιβλία τους σε ποσοστό 61,1%, σπάνια σε ποσοστό 33,3 % και το υπόλοιπο ποσοστό των παιδιών ασχολείται με τα δικά του βιβλία πολλές φορές τη μέρα.

Διάγραμμα 22

19. Εσείς με δική σας πρωτοβουλία του διαβάζετε κάποιο βιβλίο από αυτά που έχετε στο σπίτι;

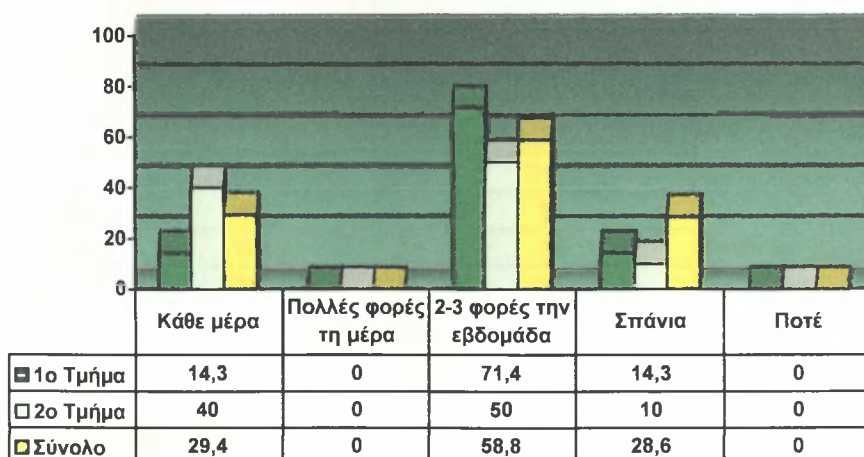
Όπως φαίνεται από το παρακάτω διάγραμμα (Διάγραμμα 23) οι γονείς του πρώτου τμήματος διαβάζουν με δική τους πρωτοβουλία κάποιο βιβλίο από αυτά που έχουν σπίτι σε ποσοστό 87,5%, ενώ οι υπόλοιποι του ίδιου τμήματος όχι. Στο δεύτερο τμήμα, οι γονείς καθολικά (ποσοστό 100%) διαβάζουν στα παιδιά του, με δική τους πρωτοβουλία βιβλία. Συνολικά, το 94,4% των γονέων διαβάζουν στα παιδιά τους βιβλία από αυτά που ήδη έχουν στο σπίτι μόνοι τους, ενώ ένα μικρό ποσοστό της τάξης του 5,6% όχι. (Διάγραμμα 23)

Διάγραμμα 23

Αν ΝΑΙ πόσο συχνά;

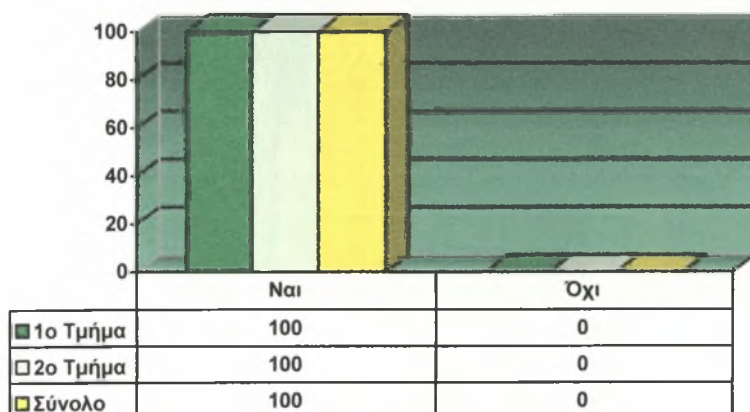
Οι γονείς οι οποίοι έδωσαν θετική απάντηση στο παραπάνω ερώτημα, κλήθηκαν να απαντήσουν πόσο συχνά διαβάζουν στο παιδί τους, με δική τους πρωτοβουλία βιβλία που ήδη υπάρχουν στο σπίτι. Οι γονείς του πρώτου τμήματος απάντησαν πως διαβάζουν στο παιδί τους με δική τους πρωτοβουλία βιβλίο κάθε 2- 3 φορές τη βδομάδα σε ποσοστό 71,4%, ενώ οι απαντήσεις «Κάθε μέρα» και «Σπάνια» συγκεντρώνουν ποσοστό 14,3% η κάθε μία. Αντίθετα, οι γονείς του δεύτερου τμήματος διαβάζουν με δική τους πρωτοβουλία βιβλίο κάθε 2- 3 φορές τη βδομάδα σε ποσοστό 50%, ενώ κάθε μέρα σε ποσοστό 40% και η επιλογή «Σπάνια» συγκεντρώνει μόνο το 10%. Στο σύνολο των απαντήσεων, οι περισσότερες απαντήσεις παρουσιάζονται στην επιλογή «2- 3 φορές τη βδομάδα» με ποσοστό 58,8%, ακολουθεί η επιλογή «Κάθε μέρα» με ποσοστό 29,4% και τέλος με μικρή διαφορά η επιλογή «Σπάνια». (Διάγραμμα 24)

Διάγραμμα 24

20. Συζητάτε μετά την ανάγνωση;

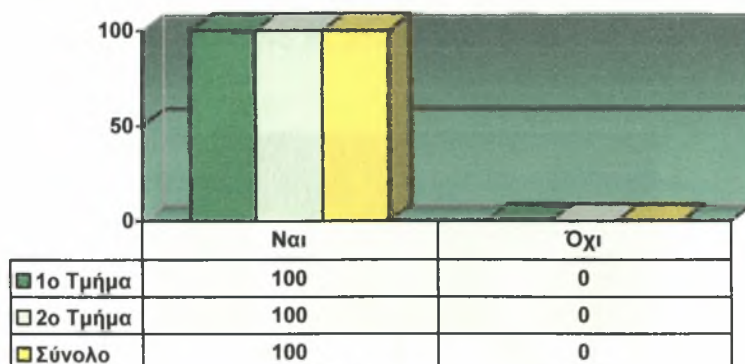
Στην συγκεκριμένη ερώτηση όλες οι απαντήσεις ήταν θετικές. Τόσο οι γονείς του πρώτου, όσο και του δεύτερου τμήματος συζητάνε με τα παιδιά τους μετά την ανάγνωση του βιβλίου. Έτσι λοιπόν το συνολικό ποσοστό των απαντήσεων είναι 100% θετικό. (Διάγραμμα 25)

Διάγραμμα 25

21. Το παιδί σας ζητά να του διαβάσετε γενικά βιβλία που έχετε στο σπίτι;

Οι απαντήσεις στην συγκεκριμένη ερώτηση ήταν όλες θετικές. Τα νήπια και των δύο τμημάτων ζητάν την ανάγνωση βιβλίων που υπάρχουν στο σπίτι από τους γονείς τους. Έτσι το συνολικό ποσοστό 100% παρουσιάζει τις θετικές απαντήσεις των γονέων στην παραπάνω ερώτηση. (Διάγραμμα 26)

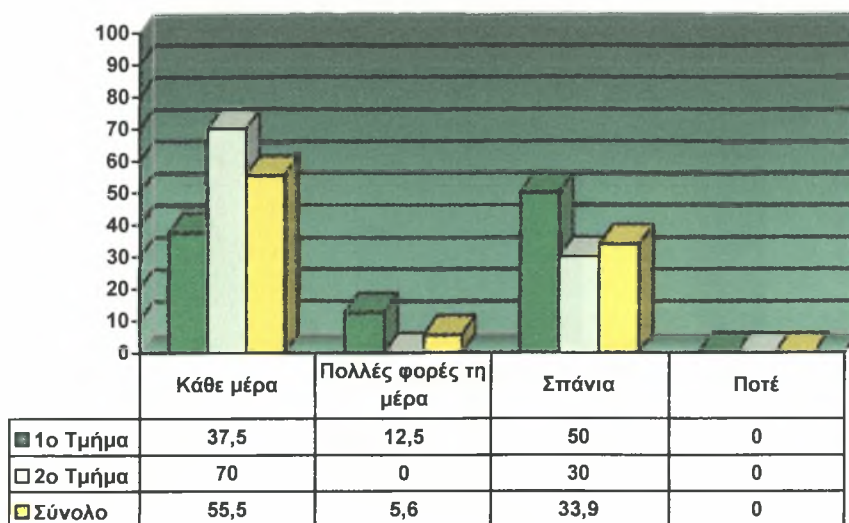

Διάγραμμα 26

Αν ΝΑΙ με ποια συχνότητα;

Οι γονείς που απάντησαν θετικά στην παραπάνω ερώτηση, κλήθηκαν να απαντήσουν με ποια συχνότητα το παιδί τους ζητά να τους διαβάσουν κάποιο βιβλίο. Οι γονείς του πρώτου τμήματος απάντησαν πως τα παιδιά τους σε ποσοστό 50% σπάνια τους ζητάνε την ανάγνωση κάποιου βιβλίου, κάθε μέρα σε ποσοστό 37,5% και πολλές φορές τη μέρα σε

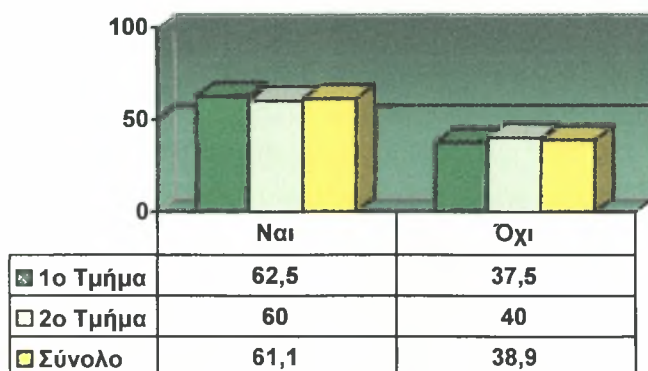
ποσοστό 12,5%. Αντίθετα, υπάρχει μεγάλη διαφοροποίηση στις απαντήσεις τους. Απάντησαν πως το παιδί τους ζητά κάθε μέρα την ανάγνωση βιβλίου σε ποσοστό 70% και σπάνια σε ποσοστό 30%. Συνολικά, τα παιδιά ζητούν σε ποσοστό 55,5% κάθε μέρα ανάγνωση, σπάνια σε ποσοστό 33,9% και πολλές φορές τη μέρα στο υπόλοιπο ποσοστό. (Διάγραμμα 27)

Διάγραμμα 27

22. Το προτρέπετε να διαλέξει για δανεισμό βιβλίο κάθε Παρασκευή;

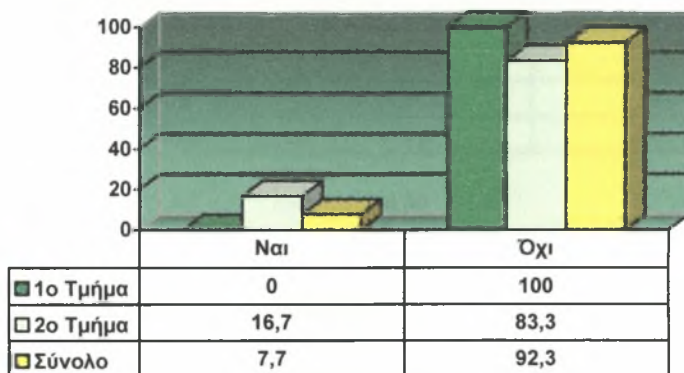
Οι απαντήσεις των γονέων του πρώτου και του δεύτερου τμήματος δεν έχουν μεγάλες διαφοροποιήσεις. Στο πρώτο τμήμα οι γονείς προτρέπουν το παιδί τους να δανειστεί την Παρασκευή σε ποσοστό 62,5%, ενώ στο δεύτερο τμήμα συμβαίνει κάτι ανάλογο (ποσοστό 60%). Συνολικά, οι γονείς και των δύο τμημάτων συγκεντρώνουν θετικές απαντήσεις πάνω στο παραπάνω ερώτημα σε ποσοστό 61,1% και αρνητικές σε ποσοστό 38,9%. (Διάγραμμα 28)

Διάγραμμα 28

Αν ΝΑΙ το συμβουλευέτε τι είδους βιβλίο να επιλέξει;

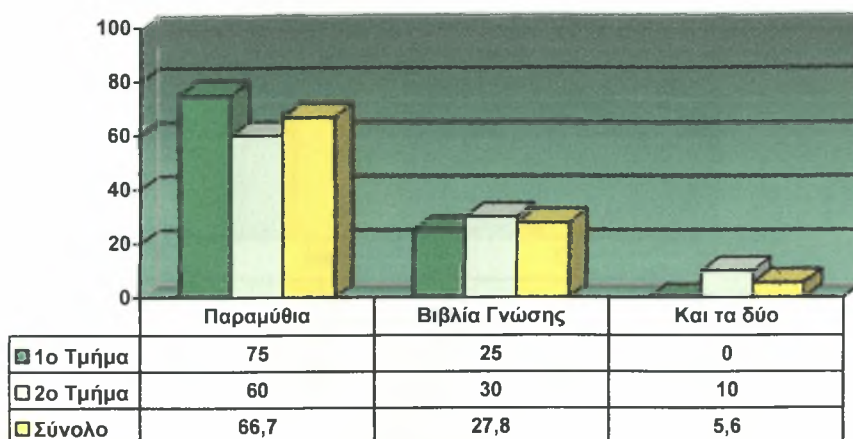
Οι γονείς που απάντησαν θετικά στην παραπάνω ερώτηση κλήθηκαν να απαντήσουν αν συμβουλεύουν το παιδί τους, τι είδος βιβλίο να επιλέξει. Στο πρώτο τμήμα όλες οι απαντήσεις ήταν αρνητικές, ενώ στο δεύτερο τμήμα ένα μικρό ποσοστό της τάξης του 16,7% των γονέων συμβούλευε το παιδί του, τι είδος βιβλίο να επιλέξει. Συνολικά, οι γονείς εν συμβουλεύουν τι είδος βιβλίο να πάρουν τα παιδιά τους κατά τη διαδικασία δανεισμού σε ποσοστό 92,3%.(Διάγραμμα 29)

Διάγραμμα 29

23. Πιστεύετε ότι τα παραμύθια ή τα βιβλία γνώσης έχουν να προσφέρουν περισσότερο στο παιδί σας;

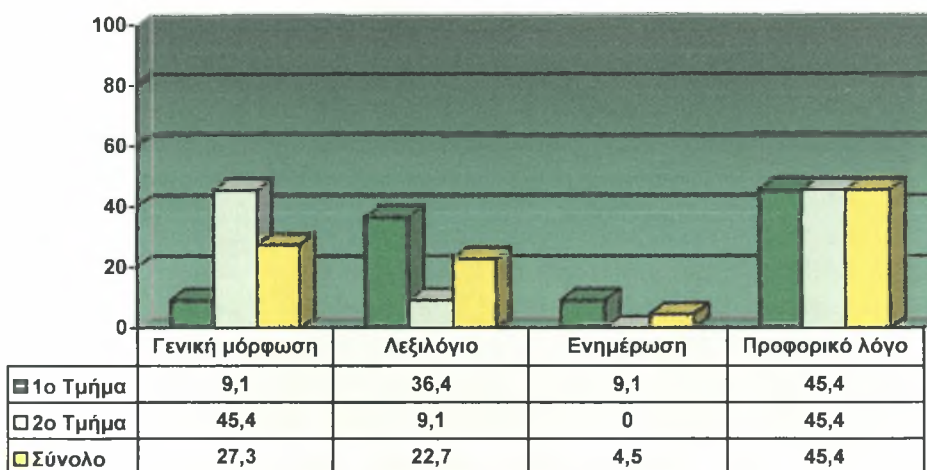
Το 75% των γονέων του πρώτου τμήματος και το 60% των γονέων του δεύτερου τμήματος, θεωρούν πως τα παραμύθια προσφέρουν περισσότερο στο παιδί τους. Αντίθετα, τα βιβλία γνώσης φαίνεται να μην θεωρούνται ότι προσφέρουν στο νήπιο, το ίδιο με τα παραμύθια. Συνολικά και στα δύο τμήματα, οι γονείς θεωρούν σε ποσοστό 66,7% το παραμύθι ως μέσο μεγαλύτερης προσφοράς στο παιδί τους, το βιβλίο γνώσης σε ποσοστό 27,8% ενώ τέλος και τα δύο σε ποσοστό 5,6%.(Διάγραμμα 30)

Διάγραμμα 30

24. Σε ποιο τομέα πιστεύετε ότι προσφέρουν;

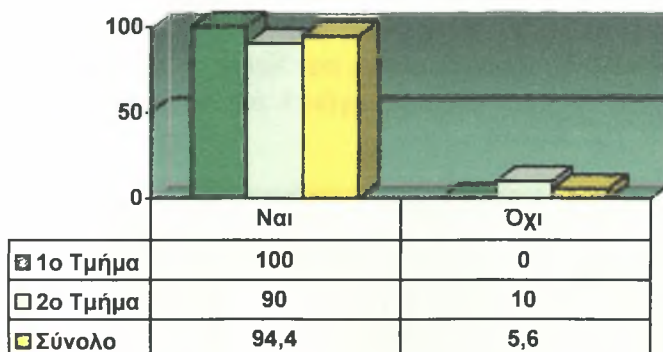
Οι απόψεις των γονέων τόσο του πρώτου όσο και του δεύτερου τμήματος συμπίπτουν στην απάντηση ότι προσφέρουν στο προφορικό λόγο με ποσοστό 45,4% το κάθε τμήμα. Οι γονείς του πρώτου τμήματος πιστεύουν επιπλέον ότι το βιβλίο εμπλουτίζει το λεξιλόγιο του παιδιού τους σε ποσοστό 36,4% και ότι επιδρά στον τομέα της γενικής μόρφωσης και της ενημέρωσης σε ποσοστό 9,1%, αντίστοιχα. Οι γονείς του δεύτερου τμήματος θεωρούν ότι τα βιβλία προσφέρουν γενική μόρφωση σε ποσοστό 27,3%, στο τομέα του λεξιλογίου σε ποσοστό 22,7% και στο τομέα της ενημέρωσης σε ποσοστό 4,5%. (Διάγραμμα 31)

Διάγραμμα 31

25. Αγοράζετε βιβλία στο παιδί σας;

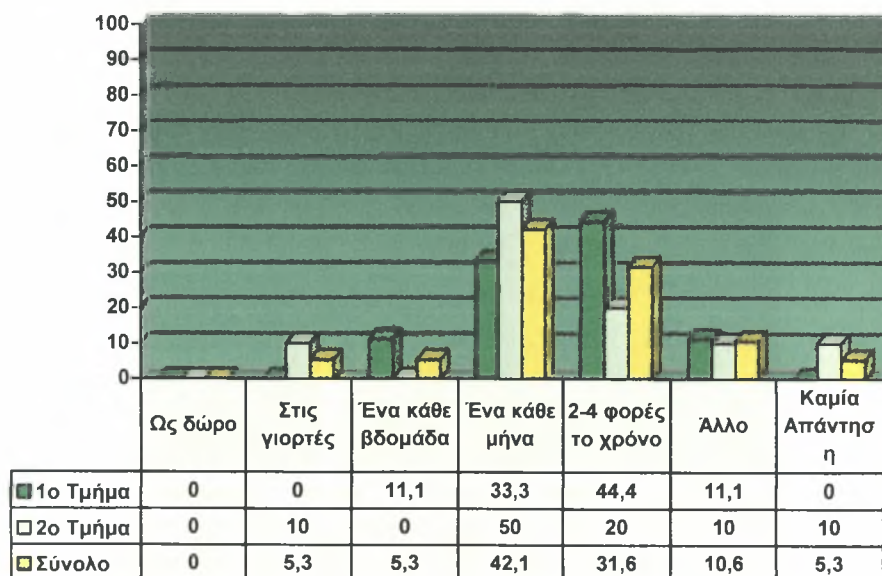
Όλοι οι γονείς του πρώτου τμήματος αγοράζουν βιβλία στο παιδί τους ενώ στο δεύτερο τμήμα το 90% των γονέων κάνουν κάποια αγορά. Συνολικά, το 94,4% των γονέων αγοράζουν βιβλία στο παιδί τους και μόνο το 5,6% αυτών όχι. (Διάγραμμα 32)

Διάγραμμα 32

Αν ΝΑΙ με ποια συχνότητα ή με ποια αφορμή;

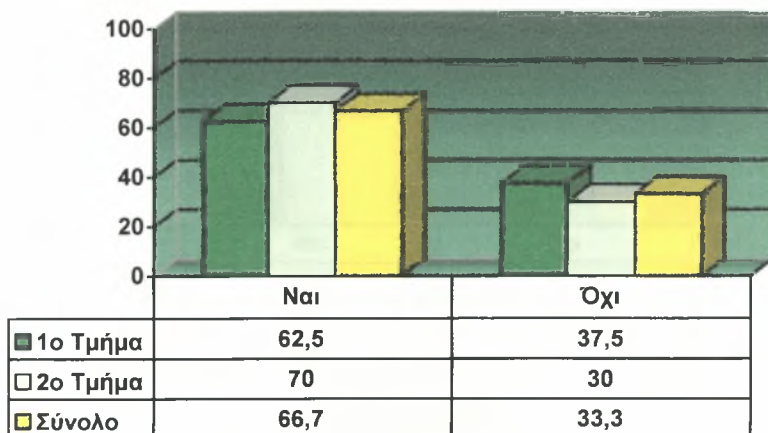
Στο πρώτο τμήμα τις περισσότερες απαντήσεις συγκεντρώνουν η επιλογή «2- 4 φορές το χρόνο» με ποσοστό 44,4% και ακολουθεί η επιλογή «Ένα κάθε μήνα» με ποσοστό 33,3%. Τέλος ένα βιβλίο κάθε βδομάδα αγοράζει στο παιδί του το 11,1% των γονέων και στο ίδιο ποσοστό κινείται και κάποια «άλλη» απάντηση. Στο δεύτερο τμήμα τα πράγματα διαφοροποιούνται λιγάκι καθώς το 50% των γονέων αγοράζουν ένα βιβλίο κάθε μήνα στο παιδί τους και ακολουθεί με ποσοστό 20% η επιλογή «2- 4 φορές το χρόνο». Ποσοστό 10% για το δεύτερο τμήμα εμφανίζουν οι επιλογές «Στις γιορτές», «Άλλο» και «Καμία απάντηση». Συνολικά, οι γονείς στην πλειοψηφία τους, φαίνεται να αγοράζουν ένα βιβλίο κάθε μήνα στα παιδιά τους (42,1%) και έπειτα να ακολουθεί η άποψη της αγοράς «2-4 βιβλία το χρόνο» (ποσοστό 31,6%).(Διάγραμμα 33)

Διάγραμμα 33

26. Επισκέπτεστε βιβλιοπωλεία με το παιδί σας για να αγοράσετε βιβλία για εκείνο;

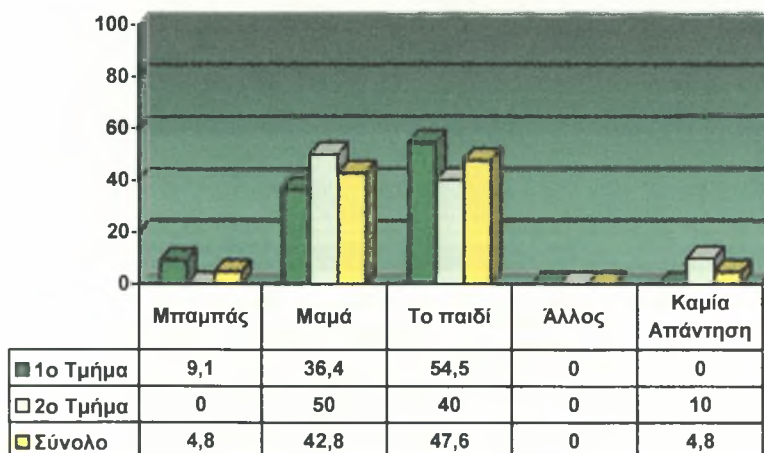
Στο πρώτο τμήμα, οι γονείς επισκέπτονται βιβλιοπωλεία για αγορά βιβλίων για εκείνο σε ποσοστό 62,5% ενώ στο δεύτερο τμήμα σε ποσοστό 70%. Συνολικά το 66,7% των γονέων επισκέπτεται βιβλιοπωλεία με το παιδί του για να αγοράσει βιβλία για εκείνο, ενώ το 33,3% δεν εφαρμόζει την παραπάνω τακτική. (Διάγραμμα 34)

Διάγραμμα 34

27. Ποιος επιλέγει το βιβλίο;

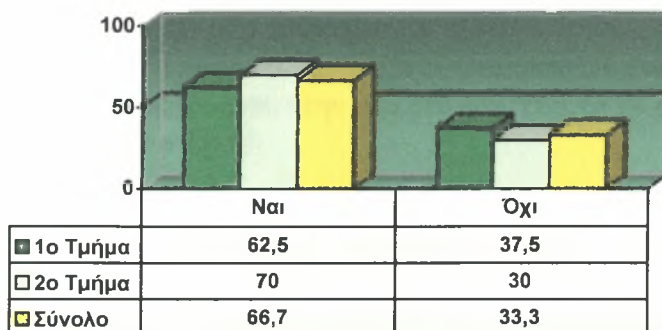
Στις απαντήσεις των γονέων του πρώτου τμήματος του νηπιαγωγείου, διαφαίνεται πως το παιδί σε ποσοστό 54,5% κάνει τη επιλογή του βιβλίου, ακολουθεί η «Μαμά» με ποσοστό 36,4% και τέλος ο «Μπαμπάς» με ποσοστό 9,1%. Στο δεύτερο τμήμα τον πρώτο λόγο στην επιλογή του βιβλίου την έχει η μαμά με ποσοστό 50% και ακολουθεί «το παιδί» με ποσοστό 40%. Τέλος, στο σύνολο των απαντήσεων το παιδί με ποσοστό 47,6% επιλέγει το βιβλίο του, το 42,8% των μητέρων επιλέγουν βιβλία για τα παιδιά τους και 4,8% των πατέρων. (Διάγραμμα 35)

Διάγραμμα 35

28. Αγοράζετε παιδικά βιβλία από σούπερ – μάρκετ;

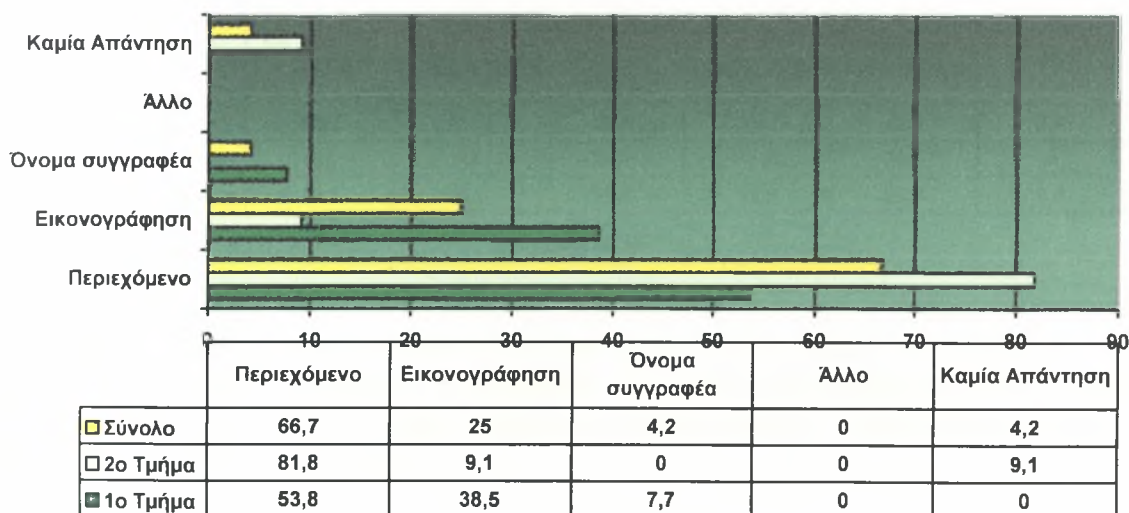
Ένα μεγάλο ποσοστό ατόμων και από τα δύο τμήματα αγοράζει παιδικά βιβλία από το σούπερ – μάρκετ. Συγκεκριμένα, οι γονείς του πρώτου τμήματος σε ποσοστό 62,5% και οι γονείς των παιδιών του δεύτερου τμήματος σε ποσοστό 70%, πραγματοποιούν αγορές παιδικών βιβλίων από σούπερ – μάρκετ. Συνολικά, το 66,7% του πληθυσμού πραγματοποιεί τέτοιου είδους αγορές, ενώ το 33,3% όχι. (Διάγραμμα 36)

Διάγραμμα 36

29. Με ποιο κριτήριο τα επιλέγετε;

Από το παρακάτω διάγραμμα (Διάγραμμα 37) διαφαίνεται ότι οι γονείς του πρώτου τμήματος επιλέγουν τα βιβλία με βάση το περιεχόμενό τους σε ποσοστό 53,8%, με κριτήριο την εικονογράφηση σε ποσοστό 38,5% και με βάση το όνομα του συγγραφέα σε ποσοστό 7,7%. Οι γονείς του δεύτερου τμήματος παρουσιάζουν ιδιαίτερη προτίμηση στο περιεχόμενο του βιβλίου (ποσοστό 81,8%), ενώ η εικονογράφηση αγγίζει το 9,1%. Στο σύνολο των περιπτώσεων, παρουσιάζεται πως οι γονείς αγοράζουν βιβλίο συχνότερα βάση του κριτηρίου του περιεχομένου (66,7%), λιγότερο βάση της εικονογράφησης (25%) και ελάχιστα βάση του συγγραφέα (4,2%). (Διάγραμμα 37)

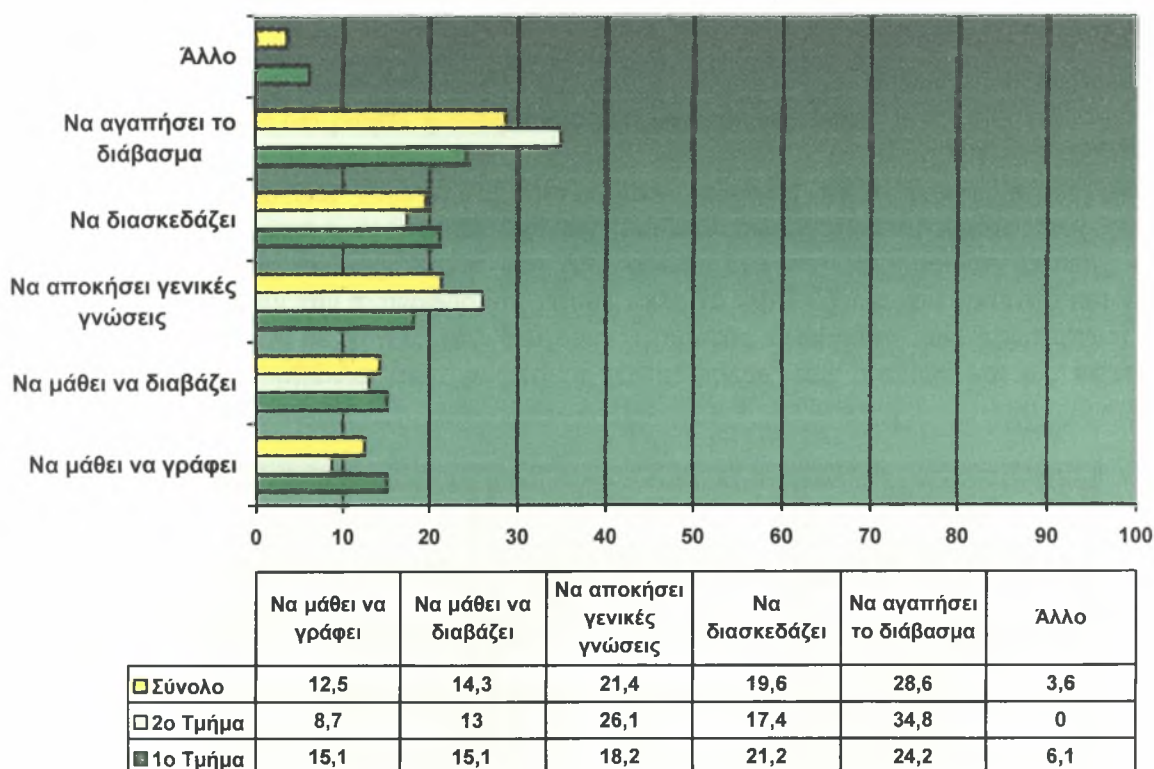
Διάγραμμα 37

30. Πιστεύετε ότι ο δανεισμός βοηθά το παιδί σας:

Οι απαντήσεις στην παραπάνω ερώτηση ταξινομήθηκαν με δύο τρόπους καθώς οι γονείς μπορούσαν να απαντήσουν είτε τοποθετώντας αύξοντα αριθμό στις απαντήσεις τους, είτε απλά τσεκάροντας την απάντηση ή τις απαντήσεις που τους αντιπροσώπευαν.

Στην παρουσίαση γενικά των αποτελεσμάτων (Διάγραμμα 38) παρατηρήθηκε πως οι περισσότεροι γονείς πιστεύουν πως ο δανεισμός βοηθά στο να αναπτύξουν τα παιδιά το διάβασμα (ποσοστό 24,2%), έπειτα να διασκεδάσει (ποσοστό 21,2%), να αποκτήσει γενικές γνώσεις (ποσοστό 18,2%) και τέταρτα στην επιλογή έρχονται το να μάθει να διαβάζει και να γράφει σε ποσοστό 15,1% το καθένα.

Συνολικές απόψεις γονέων

Διάγραμμα 38

Οι γονείς που επέλεξαν να απαντήσουν στην συγκεκριμένη ερώτηση, τοποθετώντας αύξοντα αριθμό στις απαντήσεις του, δήλωσαν στο σύνολο τους πως ο δανεισμός βοηθάει το παιδί τους πρωταρχικά στο να αγαπήσει το διάβασμα. Η άποψη αυτή κυριαρχούσε και στα δύο τμήματα του νηπιαγωγείου. Στο πρώτο τμήμα ως δεύτερη επιλογή παρουσιάστηκε ακόμα, η άποψη να διασκεδάσει. (Πίνακας 7)

	1 ^ο Τμήμα Νηπιαγωγείου	2 ^ο Τμήμα Νηπιαγωγείου
• Να μάθει να γράφει		
• Να μάθει να διαβάζει		
• Να αποκτήσει γενικές γνώσεις		
• Να διασκεδάσει	2 ^η Επιλογή	
• Να αγαπήσει το διάβασμα	1 ^η Επιλογή	1 ^η Επιλογή
• Άλλο		

Πίνακας 7

31. Σε τι θεωρείτε ότι βοηθά η ανάγνωση βιβλίων στα παιδιά;

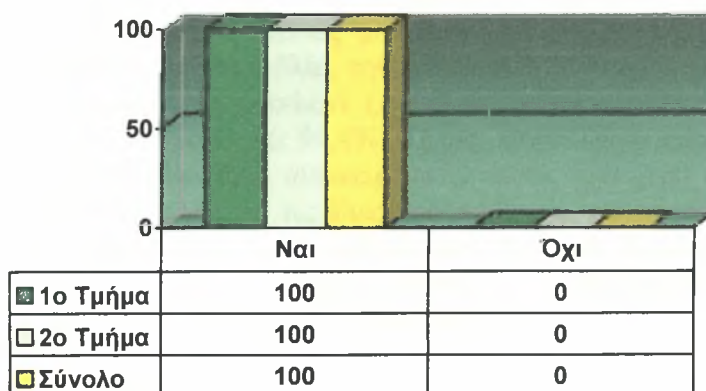
Όπως παρατηρείται στον παρακάτω πίνακα (πίνακας 8) οι γονείς του πρώτου τμήματος θεώρησαν πως η ανάγνωση βιβλίων βοηθάει πρωταρχικά τα παιδιά τους στην ανάπτυξη της κριτικής σκέψης, έπειτα στη Διασκέδαση και στη διαμόρφωση άποψης, ως πέμπτη επιλογή έβαλαν την πληροφόρηση και ως έκτη τη καλλιέργεια του γραπτού και του προφορικού λόγου. Οι δε γονείς του δεύτερου τμήματος θεώρησαν πως πρωταρχικά η ανάγνωση βιβλίων συμβάλλει στην ανάπτυξη των γνώσεων των παιδιών και ως πέμπτη επιλογή στη πληροφόρηση.

	1 ^ο Τμήμα Νηπιαγωγείου	2 ^ο Τμήμα Νηπιαγωγείου
• Διασκέδαση	2 ^η Επιλογή	
• Γνώση		1 ^η Επιλογή
• Πληροφόρηση	5 ^η Επιλογή	5 ^η Επιλογή
• Κριτική σκέψη	1 ^η επιλογή	
• Διαμόρφωση άποψης	2 ^η και 3 ^η Επιλογή	
• Καλλιέργεια προφορικού λόγου- γραπτού λόγου	6 ^η Επιλογή	

Πίνακας 8

32. Αν η νηπιαγωγός σας ζητούσε να συμμετέχετε σε ένα πρόγραμμα συνεργασίας με το σχολείο με σκοπό να ενημερωθείτε για τον τρόπο ανάγνωσης ενός παιδικού βιβλίου στο σπίτι, θα δεχόσασταν;

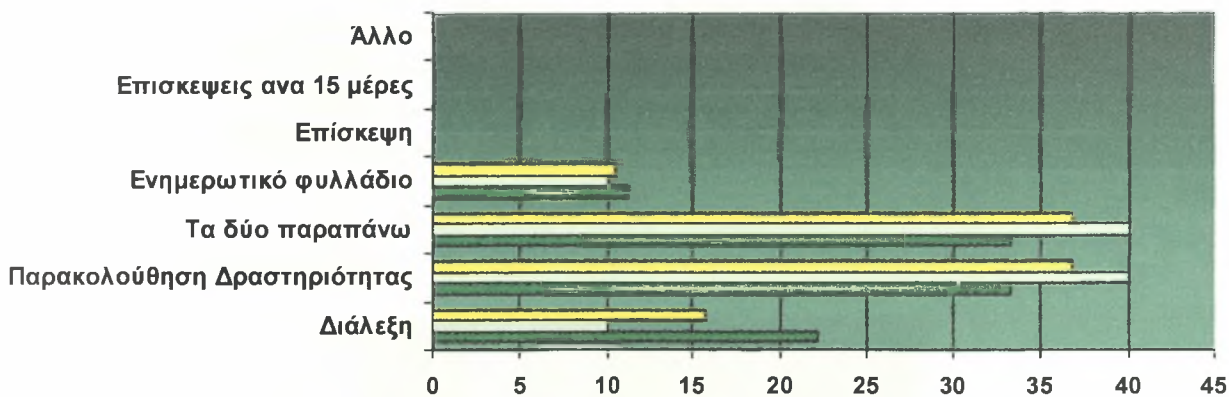
Οι απαντήσεις στην παραπάνω ερώτηση ήταν θετικές τόσο στο κάθε τμήμα όσο και στο σύνολο των απαντήσεων. Δηλαδή το 100% του συνόλου των γονέων θα δεχόταν μια παρόμοια πρόσκληση. (Διάγραμμα 39)

Διάγραμμα 39

33. Αν ΝΑΙ, με ποιο τρόπο θα προτιμούσατε να γίνει αυτό;

Το σύνολο των γονέων προτιμούσε να παρακολουθήσει μια παρόμοια δραστηριότητα ενώ μια άλλη ομάδα γονέων με το ίδιο ποσοστό (36,8%) προτιμούσε να παρακολουθήσει μια διάλεξη αλλά και μια παρόμοια δραστηριότητα. (Διάγραμμα 40)

	Διάλεξη	Παρακολούθηση	Τα δύο παραπάνω	Ενημερωτικό φυλλάδι	Επίσκεψη	Επισκεψεις ανα 15	Άλλο
Σύνολο	15,8	36,8	36,8	10,5	0	0	0
2ο Τμήμα	10	40	40	10	0	0	0
1ο Τμήμα	22,2	33,3	33,3	11,1	0	0	0

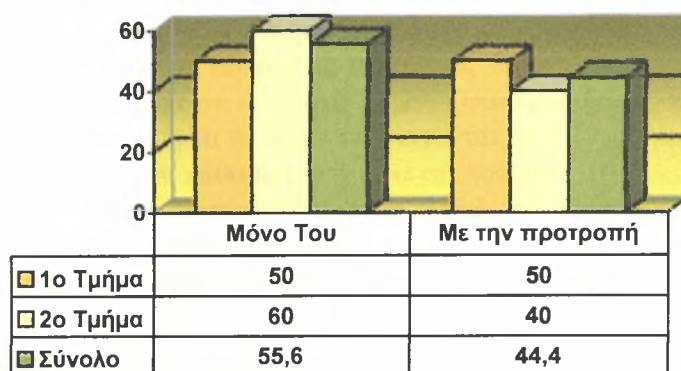
Διάγραμμα 40

3.2.3 3^ο ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ - ΑΤΟΜΙΚΟ ΦΥΛΛΟ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΣΤΗΝ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

1. Επισκέπτεται τη βιβλιοθήκη:

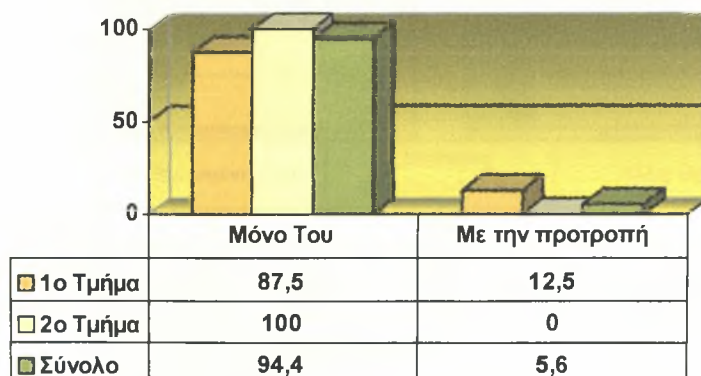
Παρατηρείται στα παρακάτω διαγράμματα (Διάγραμμα 41, 42, 43) ότι στη πρώτη παρακολούθηση τα παιδιά επισκέπτονται τη βιβλιοθήκη συνολικά τόσο με την προτροπή της νηπιαγωγού (ποσοστό 44,4%), όσο και μόνο του (ποσοστό 55,5%). Στη δεύτερη παρακολούθηση, η οποία έγινε αμέσως μετά την αλλαγή του τρόπου δανεισμού, την ενίσχυση της βιβλιοθήκης με νέα βιβλία, την ενημέρωση των γονέων και την τοποθέτηση στο ημερήσιο πρόγραμμα μιας επιπλέον ζώνης, τα παιδιά συνολικά επισκέπτονται τη βιβλιοθήκη μόνα τους σε ποσοστό 94,4%. Τέλος, στην Τρίτη παρατήρηση κατά την οποία τα αποτελέσματα είναι ποιο αντικειμενικά, καθώς έχει γίνει ένα μήνα μετά την δεύτερη παρακολούθηση, αλλά με τις ίδιες προϋποθέσεις, παρατηρούμε πως τα παιδιά εξακολουθούν να επισκέπτονται τη βιβλιοθήκη μόνα τους, σε ποσοστό 83,3%, μικρότερο από αυτό της δεύτερης παρακολούθησης. Γενικά οι συμπεριφορές των παιδιών στο πρώτο και στο δεύτερο τμήμα δεν έχουν μεγάλες αλλαγές.

- 1^η Παρακολούθηση:

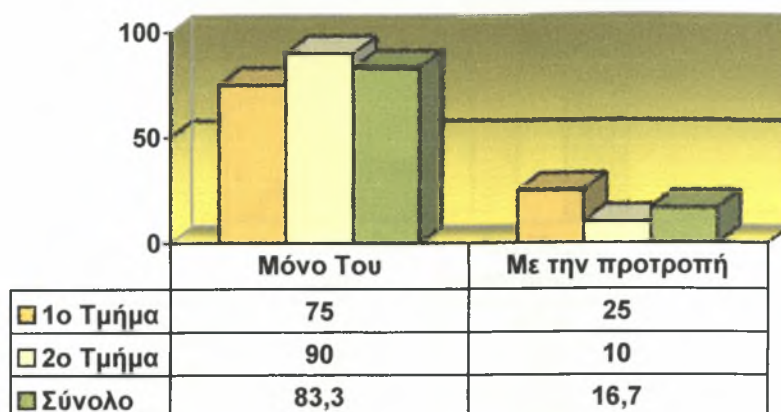
Διάγραμμα 41

- 2^η Παρακολούθηση:

Διάγραμμα 42

• 3^η Παρακολούθηση:

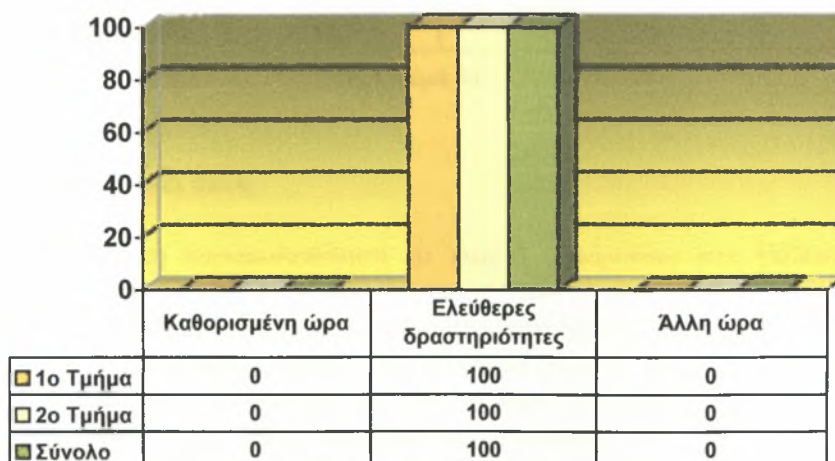

Διάγραμμα 43

2. Πότε επισκέπτεται τη βιβλιοθήκη:

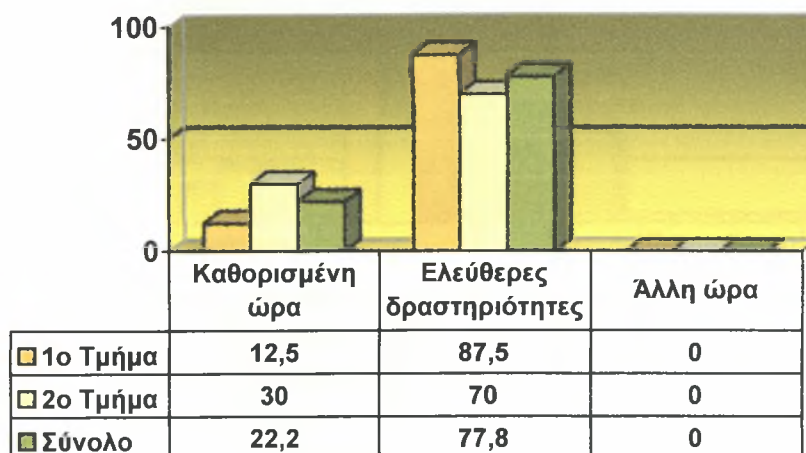
Τα παιδιά συνολικά στην πρώτη παρακολούθηση επισκεπτόταν τη βιβλιοθήκη μόνο στις ελεύθερες δραστηριότητες (Διάγραμμα 44). Στην δεύτερη παρακολούθηση τα παιδιά επισκέπτονταν τη βιβλιοθήκη όχι μόνο στις ελεύθερες δραστηριότητες (ποσοστό 77,8%), αλλά και στην καθορισμένη ώρα σε ποσοστό 22,2% (επιπλέον ζώνη, που μπήκε λόγω του προγράμματος). Στην τρίτη ζώνη τα παιδιά επισκέπτονται τη βιβλιοθήκη στην καθορισμένη ώρα σε ποσοστό 83,3% και την καθορισμένη ώρα σε ποσοστό 16,7%. Έτσι εκεί που στην πρώτη παρακολούθηση επισκέπτονταν μόνο στις ελεύθερες δραστηριότητες τη γωνιά της βιβλιοθήκης, μετά τη πάροδο 2 μηνών τα παιδιά μπόρεσαν να υιοθετήσουν την επίσκεψη της βιβλιοθήκης και κάποια άλλη στιγμή εκτός των ελεύθερων δραστηριοτήτων.

• 1^η Παρακολούθηση:

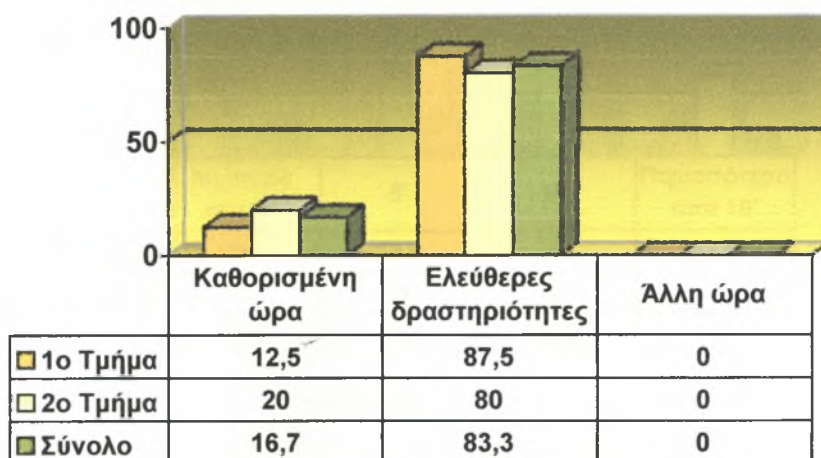
Διάγραμμα 44

• 2^η Παρακολούθηση:

Διάγραμμα 45

• 3^η Παρακολούθηση:

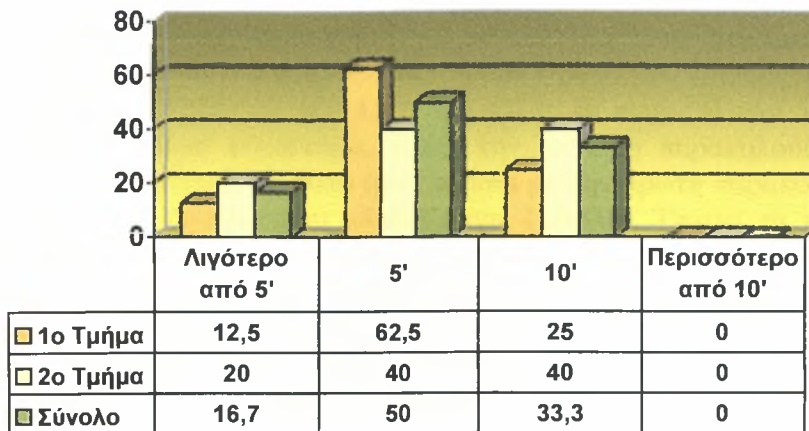

Διάγραμμα 46

3. Πόση ώρα αφιερώνει εκεί;

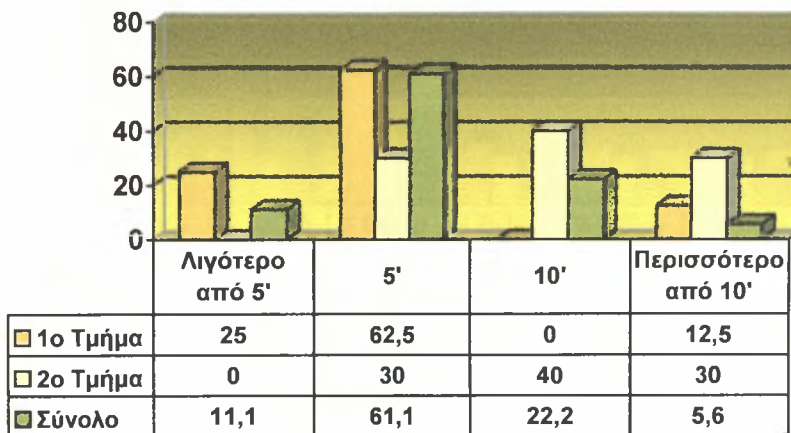
Γενικά, στην πρώτη παρακολούθηση τα παιδιά αφιέρωναν στη βιβλιοθήκη 5' σε ποσοστό 50%, 10' σε ποσοστό 33,3% και λιγότερο από 5' στο υπόλοιπο ποσοστό. Στην δεύτερη παρακολούθηση τα πράγματα διαφοροποιήθηκαν λιγάκι, καθώς περισσότερα παιδιά καθόταν για 5' στην συγκεκριμένη γωνιά και λιγότερα για 10' και λιγότερο από 5'. Στην Τρίτη παρακολούθηση όμως, παρατηρείται πως η ώρα που αφιερώνουν τα παιδιά στη βιβλιοθήκη αλλάζει. Τα νήπια τώρα παραμένουν συνολικά στο χώρο της βιβλιοθήκης περισσότερο από 10' σε ποσοστό 38,9%, ακολουθεί το ποσοστό του 22% των νηπίων που παραμένουν εκεί για 10' και λιγότερο από 5' αντίστοιχα και ακολουθεί η επιλογή «5'». (Διάγραμμα 47, 48, 49)

• 1^η Παρακολούθηση:

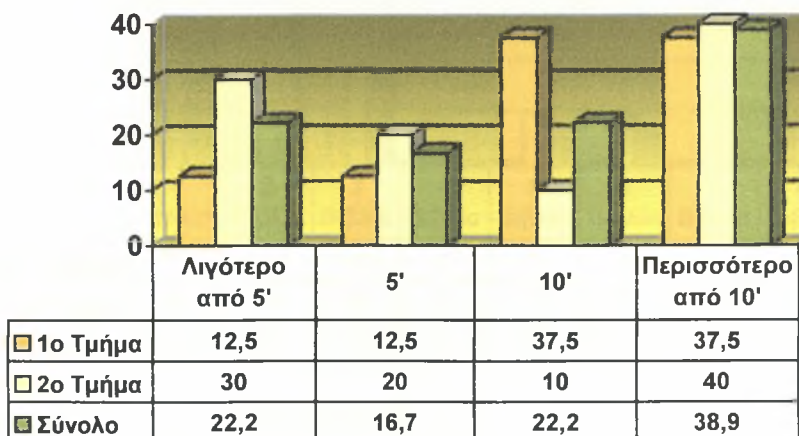
Διάγραμμα 47

• 2^η Παρακολούθηση:

Διάγραμμα 48

• 3^η Παρακολούθηση:

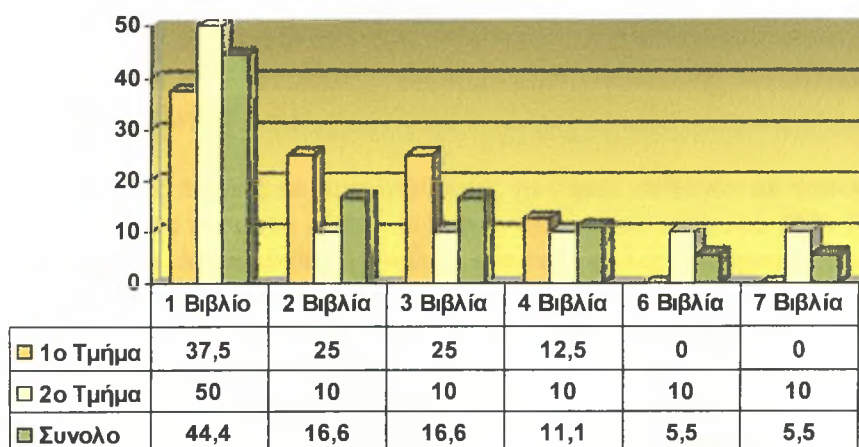

Διάγραμμα 49

4. Πόσα βιβλία «διαβάζει» την ώρα που κάθεται στη βιβλιοθήκη;

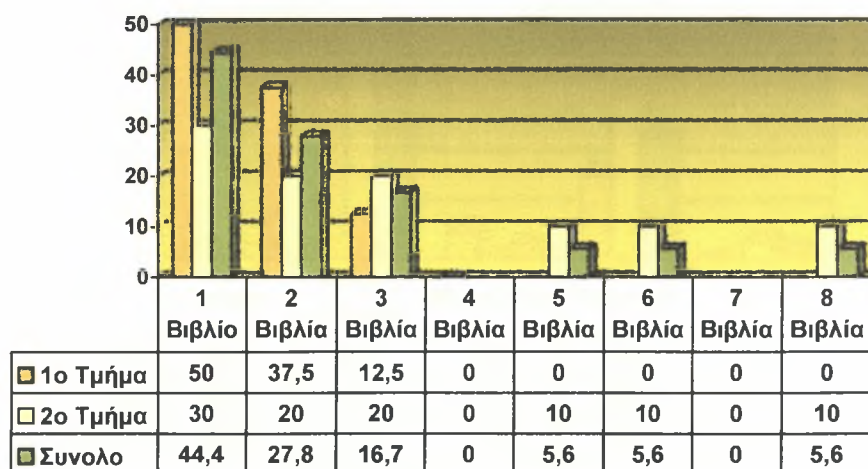
Γενικά, κατά την πρώτη παρακολούθηση το μεγαλύτερο ποσοστό των νηπίων «διαβάζει» 1 βιβλίο και ακολουθεί το ποσοστό του 16,6% των νηπίων που «διαβάζουν» 2 και 3 βιβλία αντίστοιχα, 4 βιβλία «διαβάζει» το 11,1% και τέλος το ποσοστό του 5,5% των νηπίων «διαβάζει» 6 και 7 βιβλία αντίστοιχα. Κατά την δεύτερη παρακολούθηση, το ποσοστό των παιδιών που «διαβάζουν» 1 βιβλίο ήταν το ίδιο με την πρώτη παρακολούθηση και αυξήθηκε το ποσοστό των παιδιών που «διαβάζουν» 2 βιβλία. Έπειτα τα υπόλοιπα ποσοστά που ίσχυαν στην πρώτη παρακολούθηση άρχισαν να μειώνονται. Στην τρίτη παρακολούθηση μειώθηκε το ποσοστό των παιδιών που «διαβάζουν» 1 βιβλίο (ποσοστό 38,7%) και το ποσοστό των παιδιών που «διαβάζουν» 2 βιβλία (ποσοστό 16,7%), αυξήθηκε το ποσοστό των παιδιών που «διαβάζουν» 3 βιβλία (ποσοστό 38,7%) και ποσοστό της τάξης του 5,5% των νηπίων διάβαζε 5, 6 και 8 βιβλία αντίστοιχα. (Διάγραμμα 50,51,52)

• 1^η Παρακολούθηση:

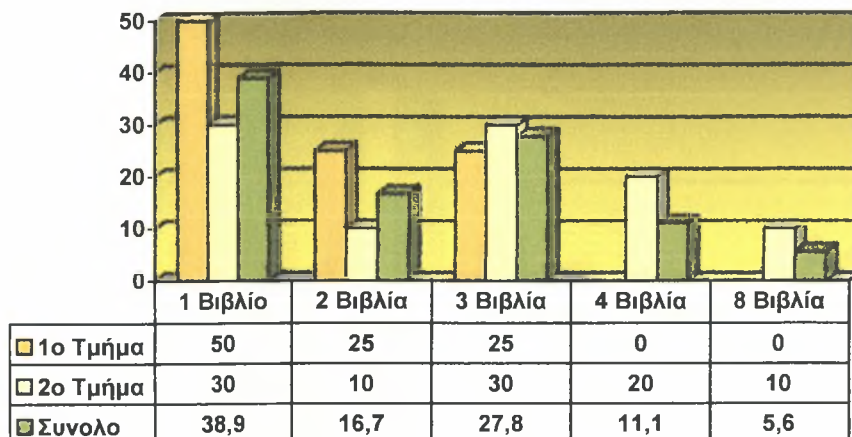
Διάγραμμα 50

• 2^η Παρακολούθηση:

Διάγραμμα 51

• 3^η Παρακολούθηση:

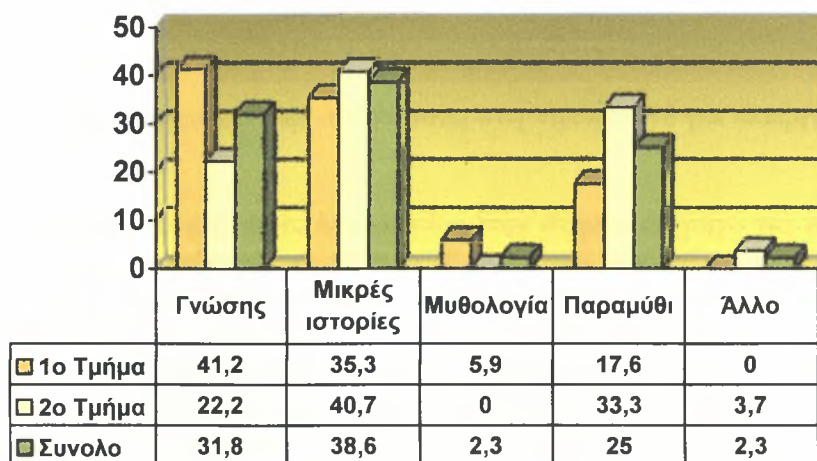

Διάγραμμα 52

5. Τι είδους βιβλίο επιλέγει;

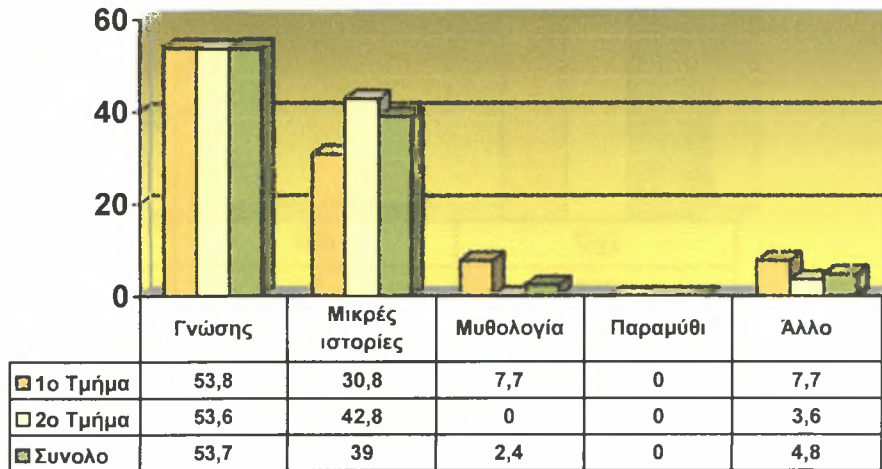
Κατά τη διάρκεια της πρώτης παρακολούθησης, τα νήπια επέλεξαν σε ποσοστό 38,6% βιβλία Μικρών Ιστοριών, σε ποσοστό 31,8% βιβλία γνώσεων, σε ποσοστό 25% Παραμύθια και μόνο το 2,3% βιβλία Μυθολογία ή βιβλία κάποιας άλλης κατηγορίας, αντίστοιχα (Διάγραμμα 53). Στην δεύτερη παρατήρηση τα παιδιά προτιμούσαν περισσότερο τα βιβλία γνώσεων (ποσοστό 53,7%) και τα βιβλία Μικρών Ιστοριών (ποσοστό 39%). Στην Τρίτη παρατήρηση, μειώθηκε η ζήτηση των βιβλίων γνώσεως και Μικρών Ιστοριών και αυξήθηκε αυτή των βιβλίων Μυθολογίας (ποσοστό 9,5%) καθώς και των βιβλίων κάποιας άλλης κατηγορίας. Επίσης παρατηρείται ότι υπάρχουν σημαντικές διαφορές ανάμεσα στις παρατηρήσεις των δύο τμημάτων. (Διάγραμμα 53, 54, 55)

• 1^η Παρακολούθηση:

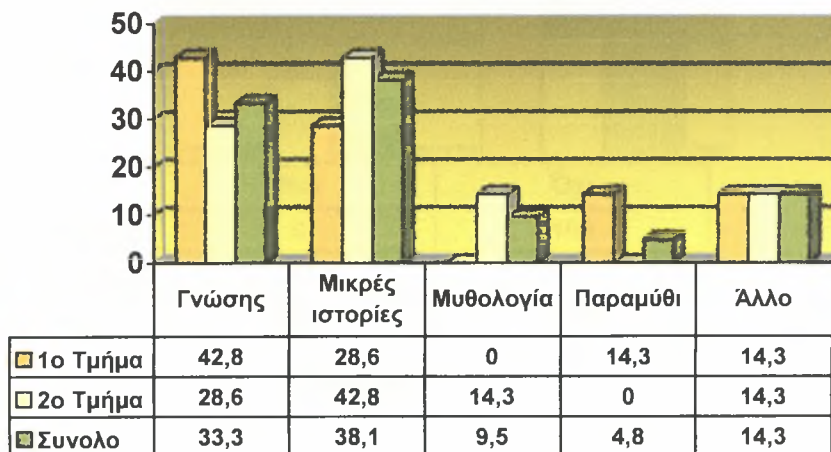
Διάγραμμα 53

• 2^η Παρακολούθηση:

Διάγραμμα 54

• 3^η Παρακολούθηση:

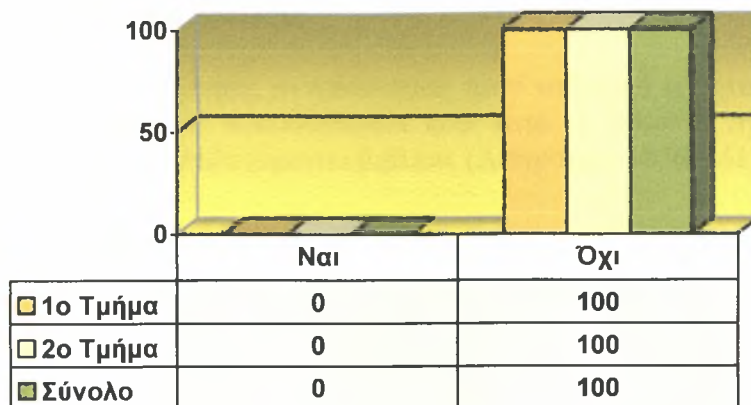

Διάγραμμα 55

6. Απευθύνεται κατά τη διάρκεια της ανάγνωσης στη νηπιαγωγό για επεξηγήσεις /ερωτήσεις;

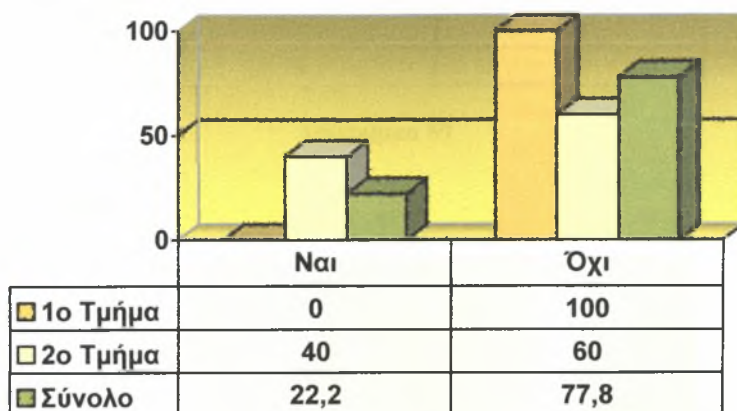
Στην πρώτη παρακολούθηση κανένα παιδί δεν απευθυνόταν στην νηπιαγωγό για να ζητήσει επεξηγήσεις ή να κάνει ερωτήσεις πάνω στο βιβλίο που διάβαζε. Στην επόμενη παρακολούθηση, καθώς και στην Τρίτη, τα παιδιά άρχισαν να κάνουν ερωτήσεις ή να ζητούν επεξηγήσεις πάνω στο βιβλίο που διάβαζαν σε ποσοστό 22,2%. Παρατηρείται πως υπάρχει διαφοροποίηση στις παρατηρήσεις του πρώτου και του δεύτερου τμήματος στην δεύτερη και τρίτη παρακολούθηση, καθώς στην δεύτερη παρακολούθηση είναι το δεύτερο τμήμα που διαμορφώνει αποκλειστικά το συνολικό αποτέλεσμα, ενώ στην Τρίτη παρακολούθηση συμμετέχει και το πρώτο τμήμα. (Διάγραμμα 56, 57, 58)

• 1^η Παρακολούθηση:

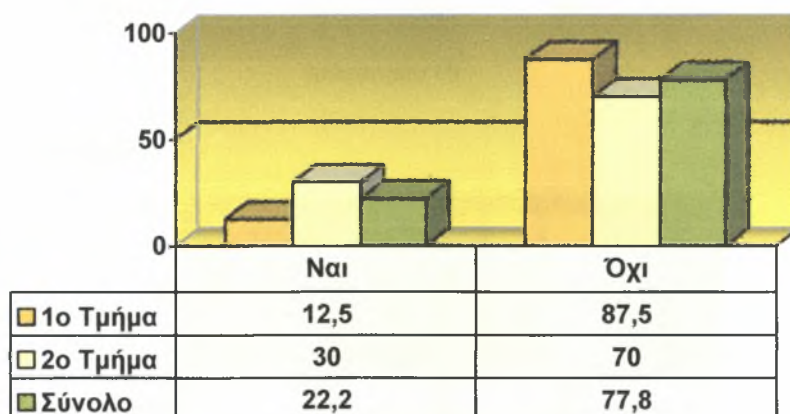
Διάγραμμα 56

• 2^η Παρακολούθηση:

Διάγραμμα 57

• 3^η Παρακολούθηση:

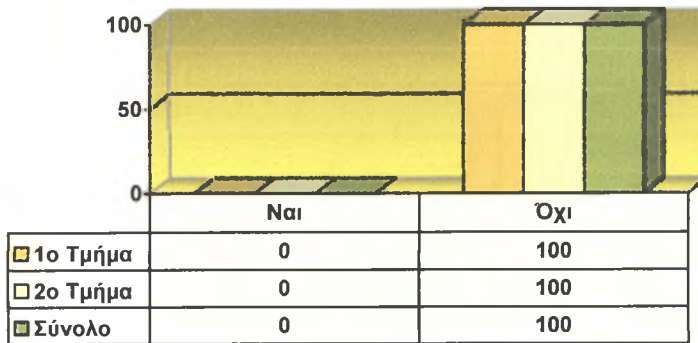

Διάγραμμα 58

7. Απευθύνεται κατά τη διάρκεια της ανάγνωσης στη νηπιαγωγό και ζητά να του διαβάσει το βιβλίο που επέλεξε;

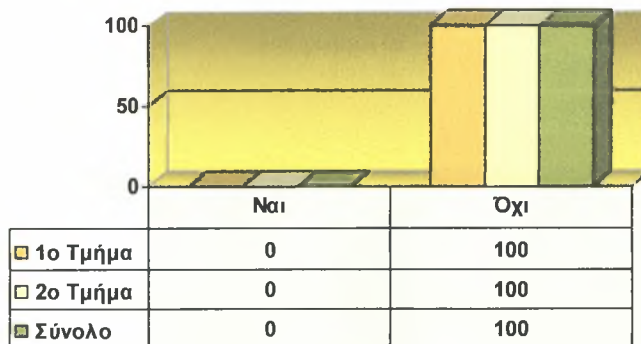
Στην συγκεκριμένη ερώτηση, οι απαντήσεις ήταν καθολικά αρνητικές και στις τρεις παρακολούθησεις. Τα νήπια δεν απευθύνθηκαν ποτέ κατά τη διάρκεια της ανάγνωσης στη νηπιαγωγό για ανάγνωση του επιλεγόμενου βιβλίου. (Διάγραμμα 59, 60, 61)

• 1^η Παρακολούθηση:

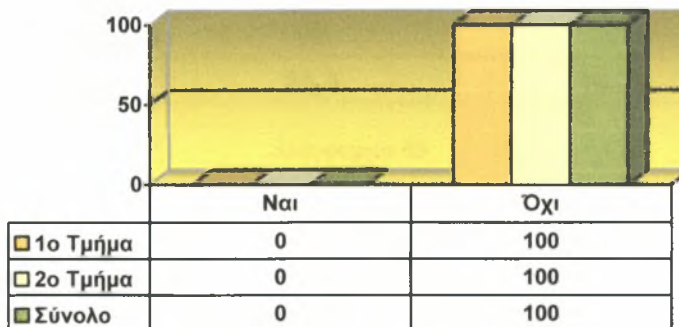
Διάγραμμα 59

• 2^η Παρακολούθηση:

Διάγραμμα 60

• 3^η Παρακολούθηση:

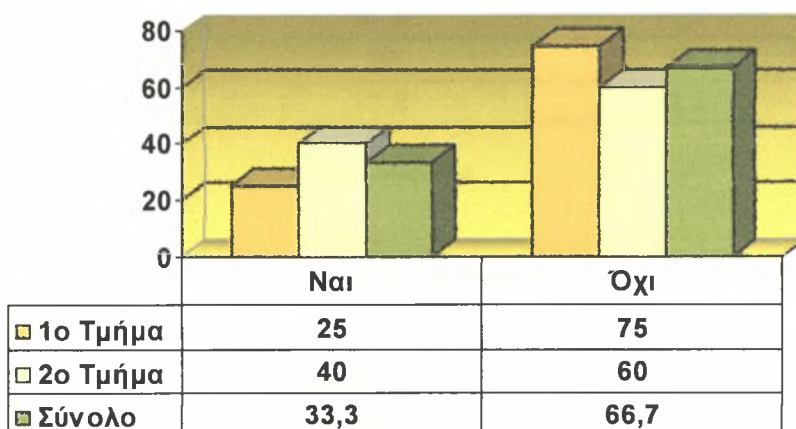

Διάγραμμα 61

8. Σχολιάζει/ ρωτά τους φίλους του που βρίσκονται στη βιβλιοθήκη;

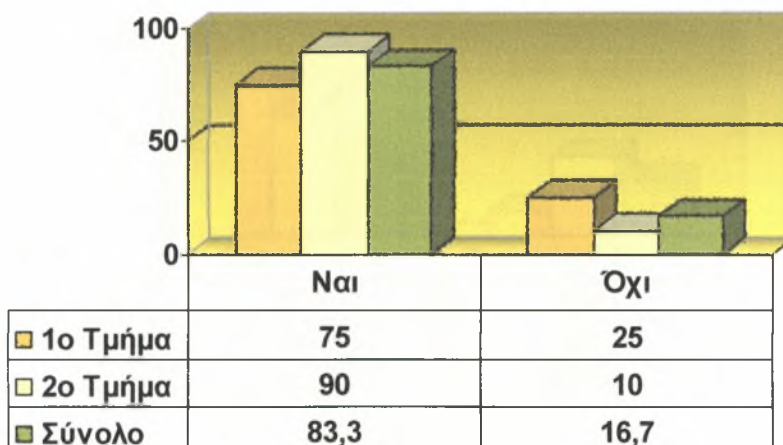
Κατά την διάρκεια της πρώτης παρακολούθησης συνολικά τα παιδιά σχολίαζαν το βιβλίο που «διάβαζαν» σε ποσοστό 33,3% ενώ δεν σχολίαζαν σε ποσοστό 66,7%. Στην επόμενη παρατήρηση τα πράγματα άλλαξαν, καθώς το 83,3% των νηπίων σχολιάζουν πλέον με κάποιο φίλο τους το περιεχόμενο του επιλεγόμενου βιβλίου. Στην τελευταία παρακολούθηση το ποσοστό ελαττώθηκε και έτσι τώρα το 77,8% των παιδιών συζητούν με κάποιο φίλο τους που βρίσκεται στον ίδιο χώρο. (Διάγραμμα 62, 63, 64)

• 1^η Παρακολούθηση:

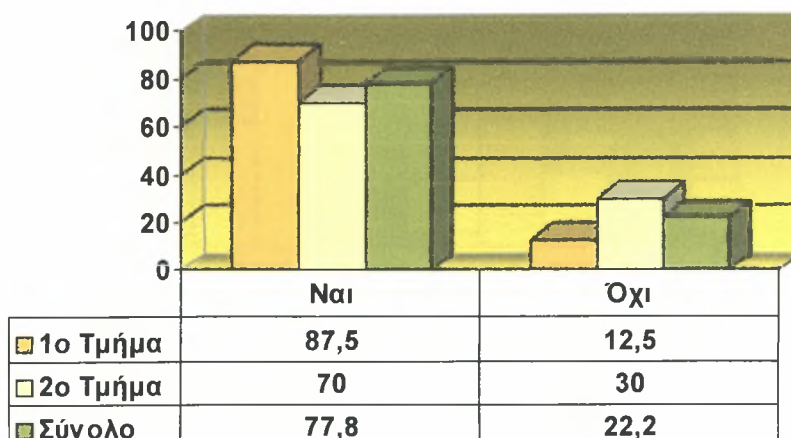
Διάγραμμα 62

• 2^η Παρακολούθηση:

Διάγραμμα 63

• 3^η Παρακολούθηση:

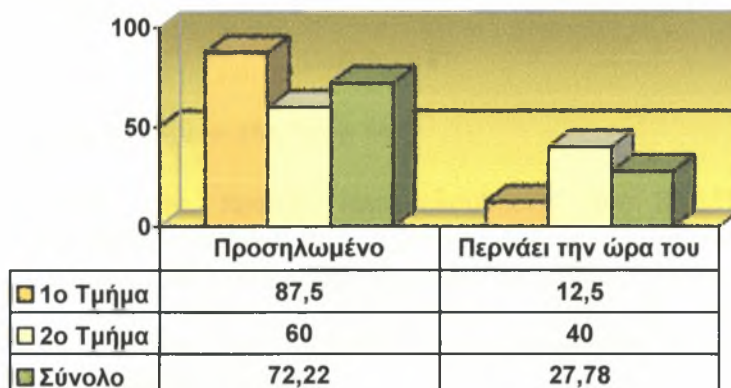

Διάγραμμα 64

9. Είναι προσηλωμένο στη δραστηριότητα ή απλά «περνά την ώρα του»;

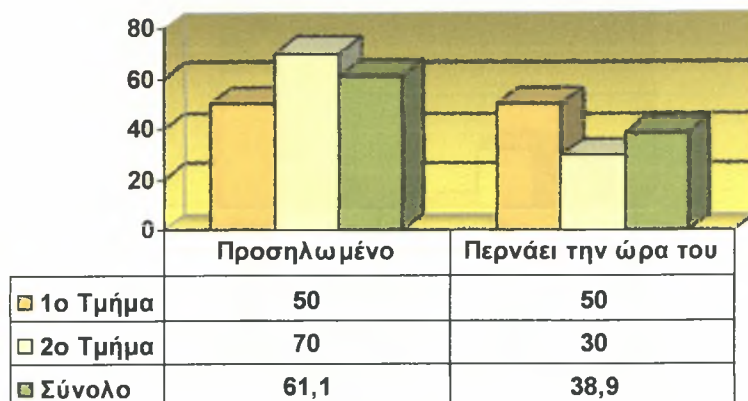
Κατά τη πρώτη παρακολούθηση τα παιδιά γενικά ήταν προσηλωμένα στη συγκεκριμένη δραστηριότητα τους (ποσοστό 72,22%). Στην επόμενη παρακολούθηση τα νήπια παρουσιάζονται λιγότερο προσηλωμένα (ποσοστό 61,1%%), ενώ στην τρίτη παρακολούθηση τα νήπια αυξάνουν ξανά τη συχνότητα προσήλωσης τους στην ανάγνωση ενός βιβλίο στο ποσοστό του 72,2%. (Διάγραμμα 65, 66, 67)

• 1^η Παρακολούθηση:

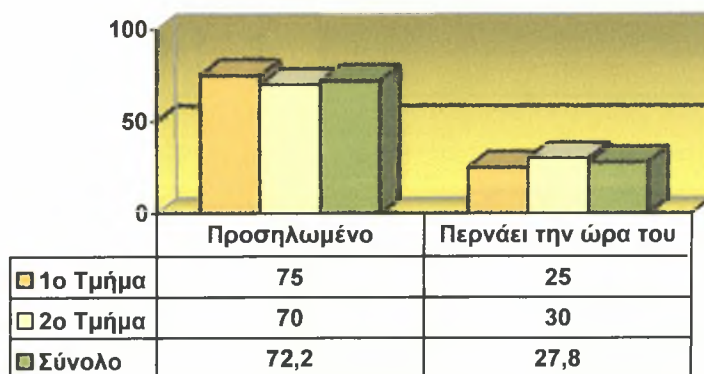
Διάγραμμα 65

• 2^η Παρακολούθηση:

Διάγραμμα 66

• 3^η Παρακολούθηση:

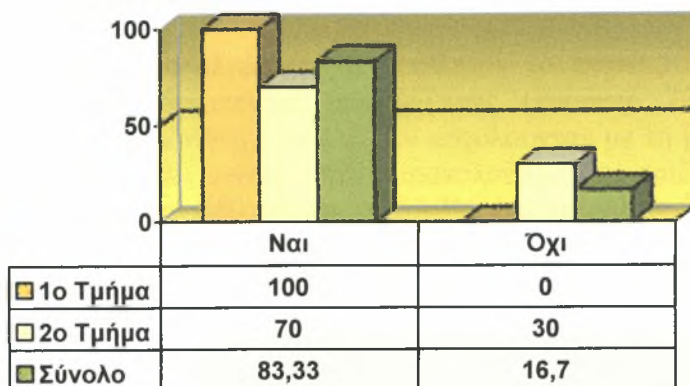

Διάγραμμα 67

10. Επανατοποθετεί το βιβλίο στη θέση του;

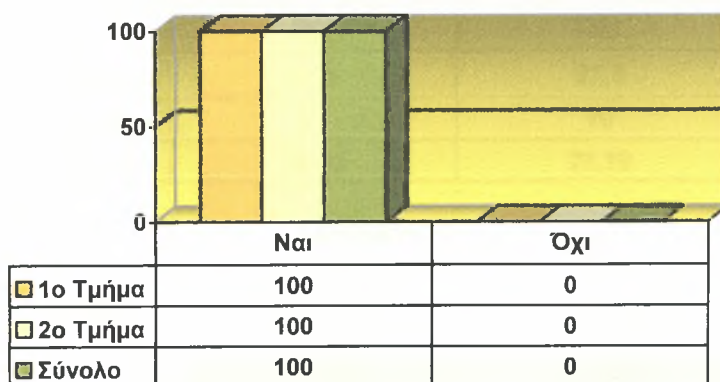
Συνολικά, κατά την πρώτη παρακολούθηση, το 83,33% των νηπίων επανατοποθετούσαν τα βιβλία στη θέση τους. Άξιο αναφοράς εδώ είναι ότι όλα τα παιδιά του πρώτου τμήματος (ποσοστό 100%) επανατοποθετούσαν τα βιβλία, ενώ στο δεύτερο τμήμα το 70% των παιδιών είχαν αντίστοιχη συμπεριφορά. Κατά τη δεύτερη και τρίτη παρακολούθηση, όλα τα παιδιά είχαν υιοθετήσει τη συγκεκριμένη συμπεριφορά στο χώρο της βιβλιοθήκης. (Διάγραμμα 68, 69, 70)

• 1^η Παρακολούθηση:

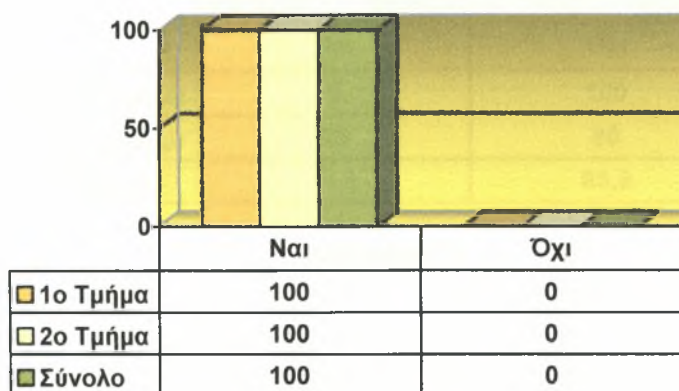
Διάγραμμα 68

• 2^η Παρακολούθηση:

Διάγραμμα 69

• 3^η Παρακολούθηση:

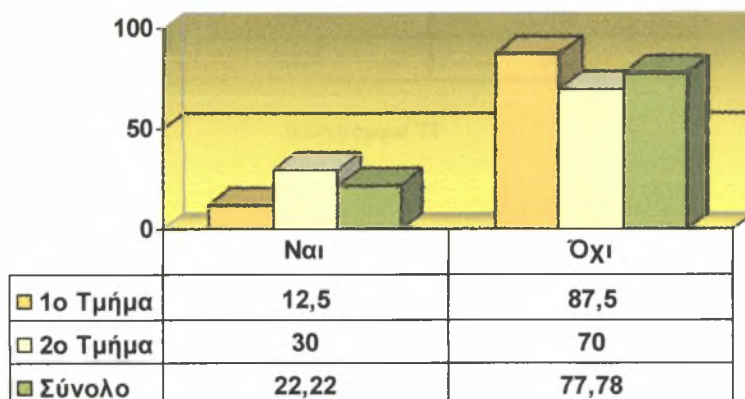

Διάγραμμα 70

11. Επιλέγει να επισκεφτεί τη βιβλιοθήκη τη δεύτερη φορά που έχει δυνατότητα ελεύθερης απασχόλησης;

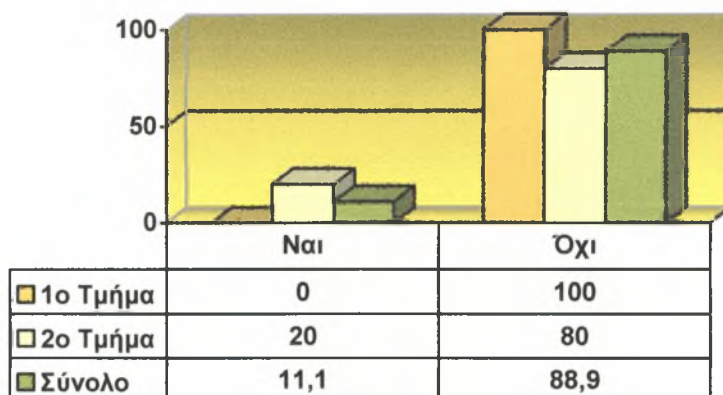
Τα νήπια στην πρώτη παρακολούθηση δεν επέλεξαν να επισκεφτούν τη βιβλιοθήκη, τη δεύτερη φορά που είχε δυνατότητα απασχόλησης (ποσοστό 77,78%). Στην δεύτερη παρακολούθηση ακόμα περισσότερα παιδιά δεν ασχολούνταν με τη βιβλιοθήκη για δεύτερη φορά (ποσοστό 88,9%). Τέλος, στην τρίτη παρακολούθηση τα παιδιά αύξησαν τον ρυθμό επίσκεψης τους στη γωνιά της βιβλιοθήκης σε 33,3%. (Διαγράμματα 71,72, 73)

• 1^η Παρακολούθηση:

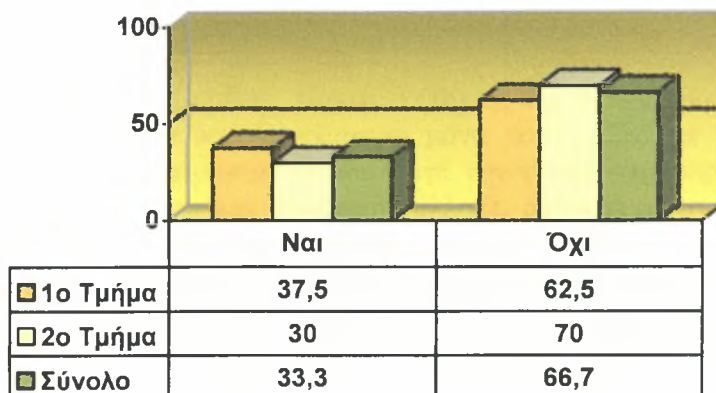
Διάγραμμα 71

• 2^η Παρακολούθηση:

Διάγραμμα 72

• 3^η Παρακολούθηση:

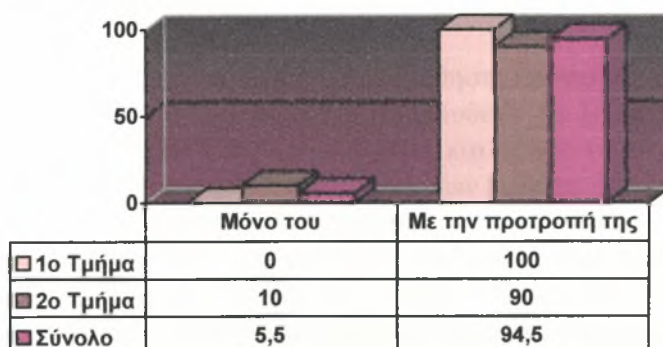
Διάγραμμα 73

3.2.4 4^ο ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ - ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ- ΔΑΝΕΙΣΜΟΣ

1. Δανείζεται:

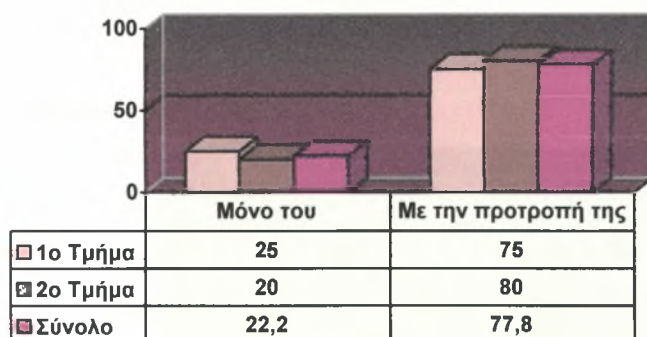
Κατά την διάρκεια της πρώτης παρακολούθησης της διαδικασίας δανεισμού γενικά τα νήπια σε ποσοστό 94,5% δεν δανείζονταν μόνα τους, αλλά με την προτροπή της νηπιαγωγού. Στην δεύτερη παρακολούθηση, κατά την οποία στο χώρο της βιβλιοθήκης υπήρχαν νέα βιβλία και το σύστημα δανεισμού άλλαξε, στα νήπια και των δύο τμημάτων παρατηρήθηκε μία μικρή αλλαγή στη στάση τους, καθώς αυξήθηκε το ποσοστό των νηπίων που δανείζονταν βιβλία μόνα τους. Στην τρίτη παρακολούθηση υπάρχει θεαματική αύξηση των νηπίων που δανείζονταν μόνα τους (ποσοστό 88,9%). Τέλος, πρέπει να σημειωθεί πως ανάμεσα στα δύο τμήματα δεν υπήρχε μεγάλη διαφορά στον τρόπο δανεισμού. (Διάγραμμα 74, 75, 76)

• 1^η Παρακολούθηση:

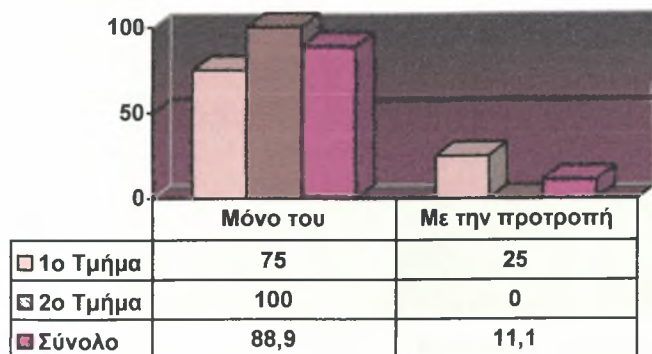
Διάγραμμα 74

• 2^η Παρακολούθηση:

Διάγραμμα 75

• 3^η Παρακολούθηση:

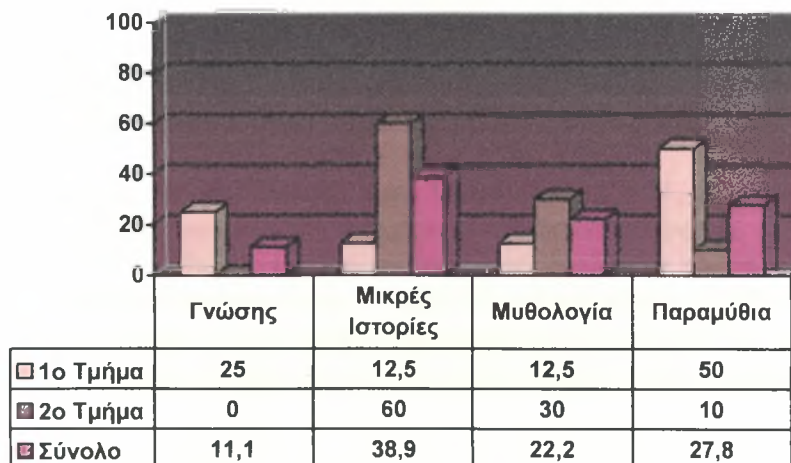

Διάγραμμα 76

2. Τι είδους βιβλίο επιλέγει;

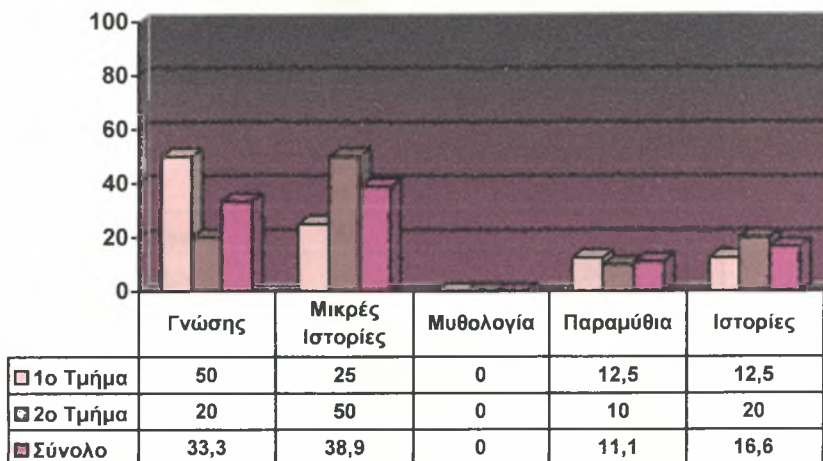
Παρατηρείται ότι στην πρώτη παρακολούθηση, προτιμώνται προς δανεισμό τα βιβλία των Μικρών Ιστοριών με ποσοστό 38,9% ακολουθούν τα Παραμύθια με ποσοστό 27,8%, έπειτα τα βιβλία Μυθολογία (ποσοστό 22,2%) και τέλος τα βιβλία γνώσης με ποσοστό 11,1%. Οι επιλογές των δύο τμημάτων στο είδος των βιβλίων δεν παρουσίαζε ομοιότητες. Τα μεν νήπια του πρώτου τμήματος προτιμούσαν σε ποσοστό 50% τα Παραμύθια και έπειτα τα βιβλία γνώσης, ενώ τα νήπια του δεύτερου τμήματος προτιμούσαν τα βιβλία Μικρών Ιστοριών σε ποσοστό 60% και έπειτα με ποσοστό 30% τα βιβλία Μυθολογίας (Διάγραμμα 77). Κατά τη δεύτερη παρακολούθηση τα βιβλία Μικρών Ιστοριών συνεχίζουν να κατακτούν την μεγαλύτερη ζήτηση (ποσοστό 38,9%), αλλά τώρα τα βιβλία Γνώσης έχουν ανεβεί στις προτιμήσεις των νηπίων (ποσοστό 33,3%). Και στην συγκεκριμένη παρακολούθηση υπήρχαν διαφοροποιήσεις στις επιλογές και των δύο τμημάτων (Διάγραμμα 78). Τέλος στην τρίτη παρακολούθηση παρουσιάζεται μια στροφή των νηπίων προς τις Μικρές Ιστορίες, σε ποσοστό 33,3%, στα Παραμύθια σε ποσοστό 27,8% και στα παραμύθια με ποσοστό μόνο 5.6%. (Διάγραμμα 79)

• 1^η Παρακολούθηση:

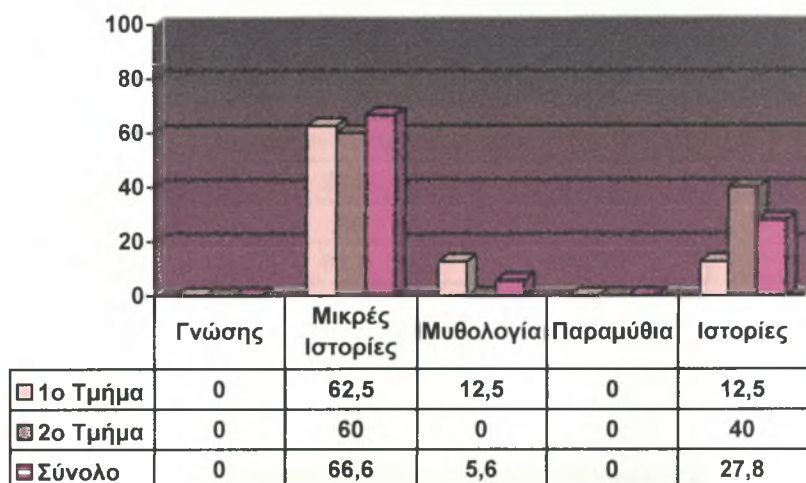
Διάγραμμα 77

• 2^η Παρακολούθηση:

Διάγραμμα 78

• 3^η Παρακολούθηση:

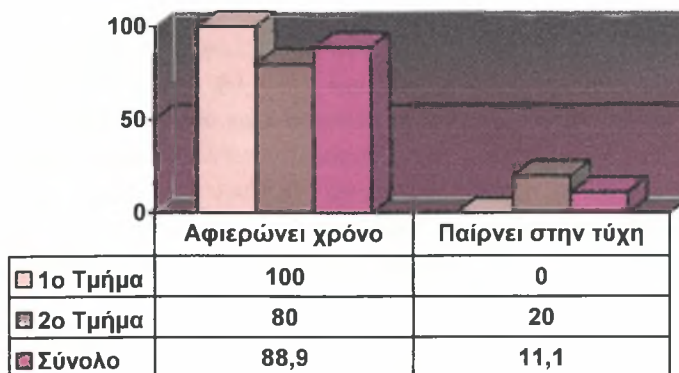

Διάγραμμα 79

3. Αφιερώνει χρόνο για να επιλέξει το βιβλίο που θα δανειστεί ή παίρνει κάποιο στην τύχη, χωρίς ιδιαίτερο προβληματισμό;

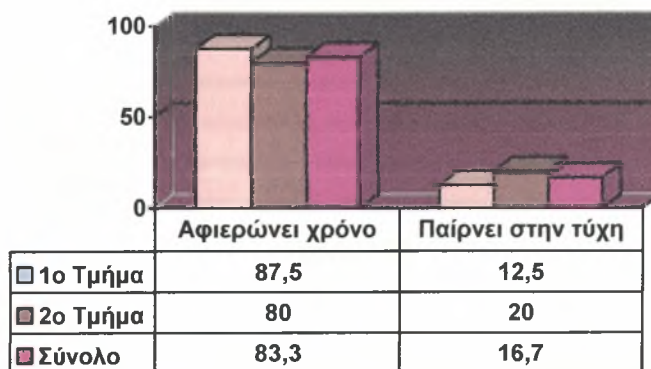
Παρακολουθώντας τα τρία διαγράμματα (Διάγραμμα 80, 81, 82) που αντιστοιχούν στις τρεις παρακολουθήσεις παρακολουθούμε πως σταδιακά μειώνεται το ποσοστό των νηπίων που επιλέγουν κάποιο βιβλίο αφιερώνοντας χρόνο. Ενώ στην πρώτη παρακολούθηση το ποσοστό των παιδιών που αφιέρωναν χρόνο για την επιλογή κάποιου βιβλίου ήταν 88,9%, στην δεύτερη παρακολούθηση το ποσοστό αυτό μειώθηκε στο 83,3% και στην τρίτη στο 77,8%. Γενικά τα δύο τμήματα δεν παρουσιάζουν μεγάλη διαφορά στην συμπεριφορά τους.

• 1^η Παρακολούθηση:

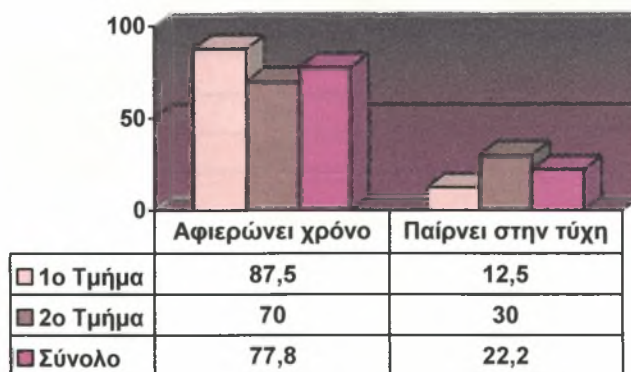
Διάγραμμα 80

• 2^η Παρακολούθηση:

Διάγραμμα 81

• 3^η Παρακολούθηση:

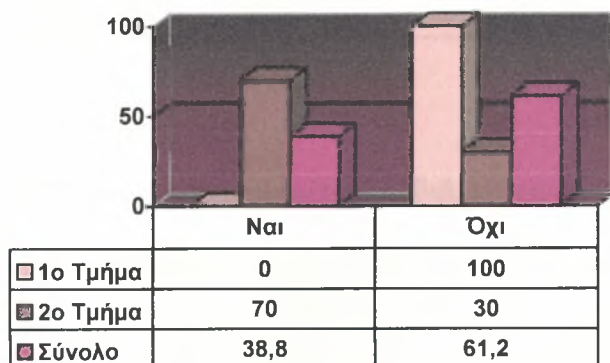
Διάγραμμα 82

4. Συμπληρώνει μόνο του την καρτέλα δανεισμού;

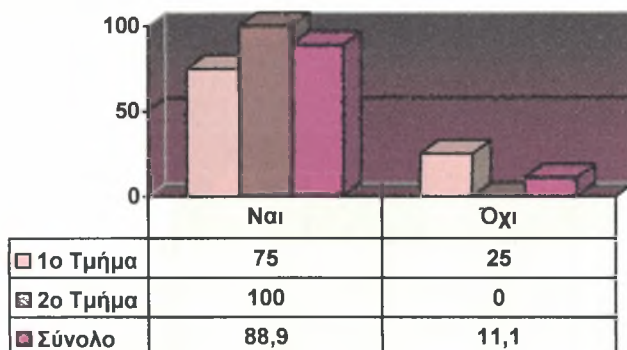
Στην πρώτη παρακολούθηση το μεγαλύτερο ποσοστό των νηπίων δεν συμπλήρωνε μόνο του τη καρτέλα δανεισμού (ποσοστό 61,2%) και το συγκεκριμένο ποσοστό διαμορφώθηκε περισσότερο από την συμπεριφορά του πρώτου τμήματος (Διάγραμμα 83). Πρέπει εδώ να αναφερθεί πως τα δύο τμήματα είχαν διαφορετικό σύστημα δανεισμού. Στην δεύτερη παρακολούθηση, στην οποία ο τρόπος δανεισμού είχε αλλάξει τα νήπια συνολικά συμπλήρωναν μόνο τους τη καρτέλα δανεισμού σε ποσοστό 88,9%, ενώ στην τρίτη παρακολούθηση το ποσοστό αυτό αυξήθηκε στο 94,4%.

• 1^η Παρακολούθηση:

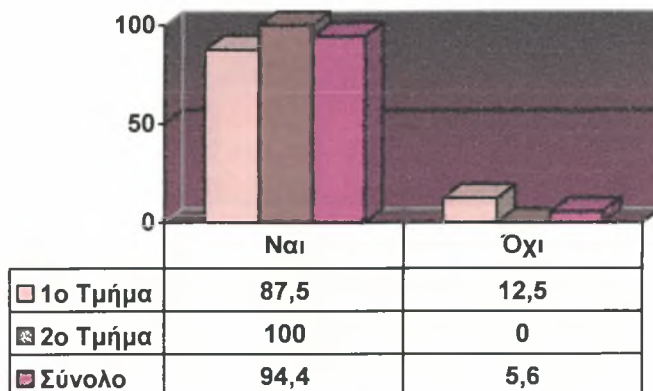
Διάγραμμα 83

• 2^η Παρακολούθηση:

Διάγραμμα 84

- 3^η Παρακολούθηση:

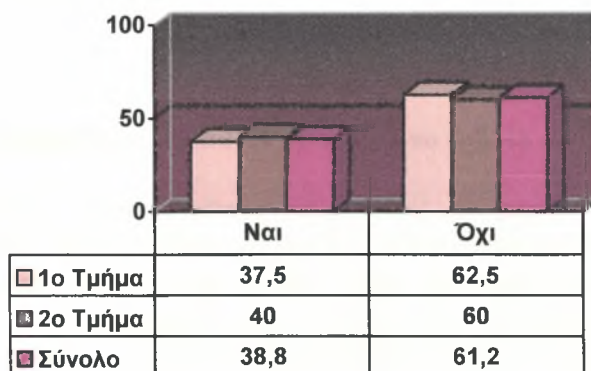

Διάγραμμα 85

5. Εφόσον το περιμένει κάποιος του δείχνει το βιβλίο και το σχολιάζει;

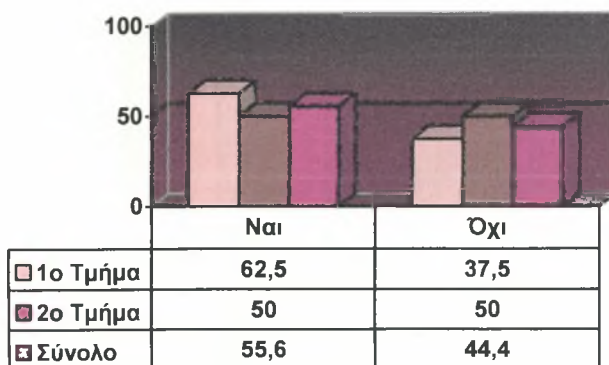
Στην πρώτη παρακολούθηση συνολικά το 61,2% των νηπίων δεν παρουσίαζαν το δανειζόμενο βιβλίο στο άτομο που το περίμενε κατά την αποχώρηση. Στην δεύτερη παρακολούθηση το συγκεκριμένο ποσοστό μειώθηκε και πλέον πάνω από τα μισά παιδιά έδειχναν το βιβλίο στο άτομο που τα περίμενε (Διάγραμμα 87). Στην τρίτη παρακολούθηση δεν υπήρχε καμία αλλαγή σε σχέση με την δεύτερη παρακολούθηση. Τόσο η συμπεριφορά ανά τμήμα, όσο και η συνολική συμπεριφορά παρέμεινε σταθερή. (Διάγραμμα 88)

- 1^η Παρακολούθηση:

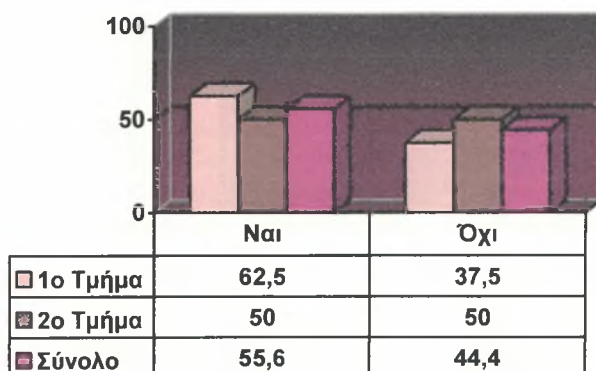
Διάγραμμα 86

• 2^η Παρακολούθηση:

Διάγραμμα 87

• 3^η Παρακολούθηση:

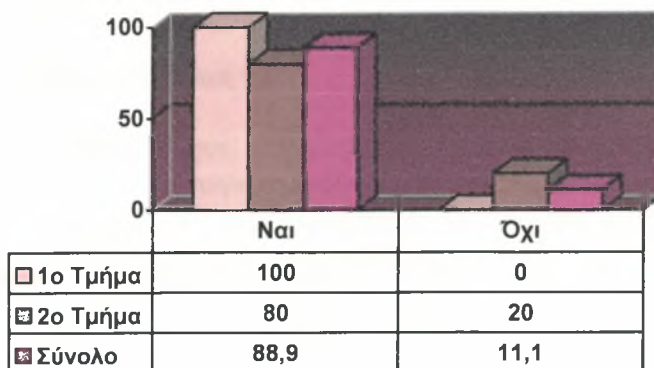

Διάγραμμα 88

6. Ο/Η συνοδός παίρνοντας το παιδί σχολιάζει το βιβλίο που δανείστηκε;

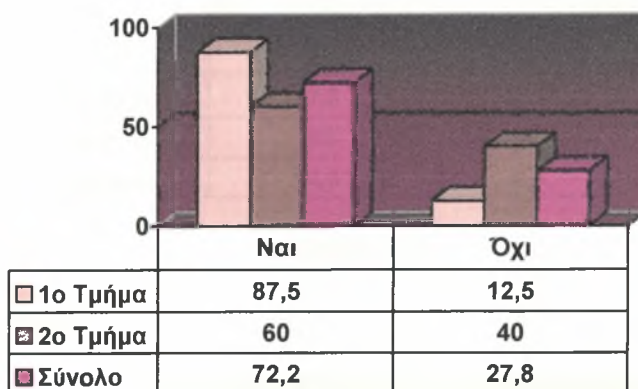
Κατά την πρώτη παρακολούθηση οι συνοδοί σε ποσοστό 88,9% σχολίαζαν το δανειζόμενο βιβλίο του παιδιού (Διάγραμμα 89). Στην δεύτερη παρακολούθηση το ίδιο ποσοστό μειώνεται στο 72,2%, ενώ στην Τρίτη αυξάνεται και φτάνει στο 83,3%. Αξιοσημείωτη είναι η συμπεριφορά των γονέων του δεύτερου τμήματος οι οποίοι διαμορφώνουν και τα συνολικά ποσοστά στην επιλογή «Όχι». (Διάγραμμα 89, 90, 91)

- 1^η Παρακολούθηση:

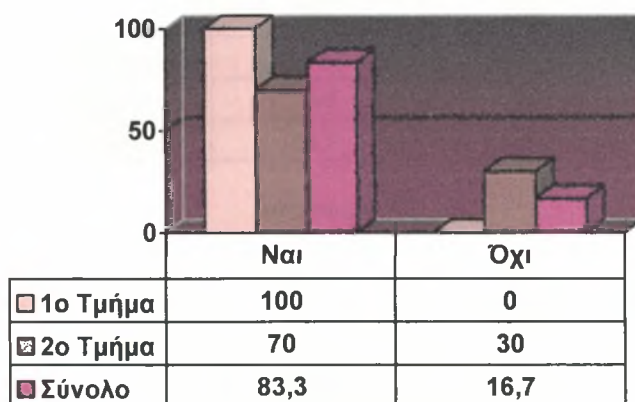
Διάγραμμα 89

- 2^η Παρακολούθηση:

Διάγραμμα 90

- 3^η Παρακολούθηση:

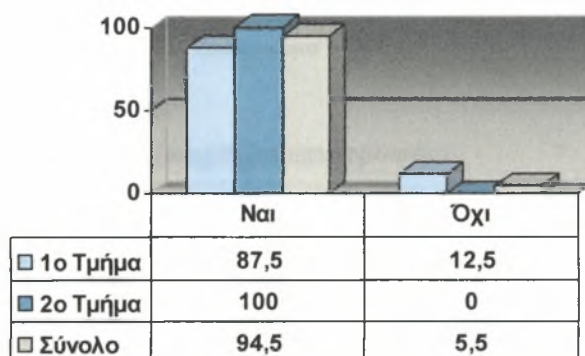
Διάγραμμα 91

3.2.5 5^ο ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ – ΔΕΥΤΕΡΑ Ή ΤΡΙΤΗ- ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ

1. Τοποθετεί το βιβλίο στη θέση του;

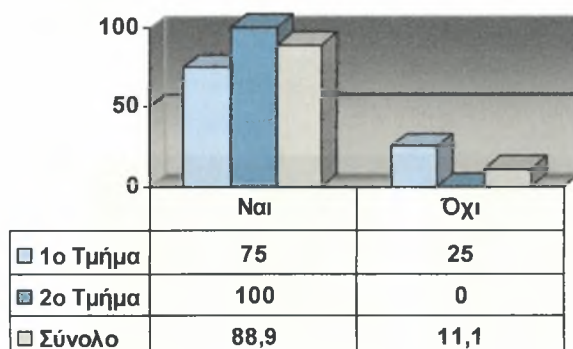
Γενικά στην συγκεκριμένη ερώτηση παρατηρήθηκε μια φάση στην διάρκεια των τριών παρακολούθησεων. Στην πρώτη παρακολούθηση το 94,5% των νηπίων τοποθετούσε το βιβλίο στη θέση του, στην δεύτερη παρακολούθηση το ποσοστό μειώθηκε στο 88,9%, ενώ στην τελευταία παρακολούθηση το ποσοστό μειώθηκε στο 83,3%. (Διάγραμμα 92, 93, 94)

• 1^η Παρακολούθηση:

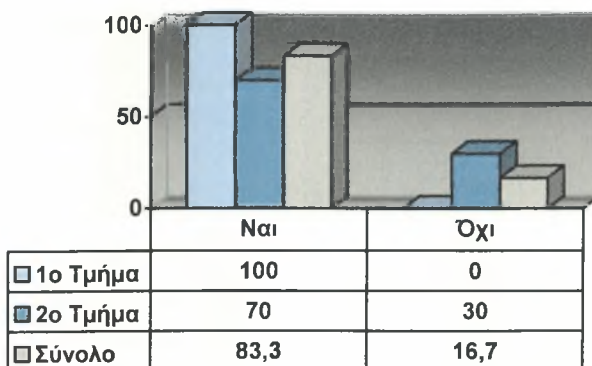
Διάγραμμα 92

• 2^η Παρακολούθηση:

Διάγραμμα 93

• 3^η Παρακολούθηση:

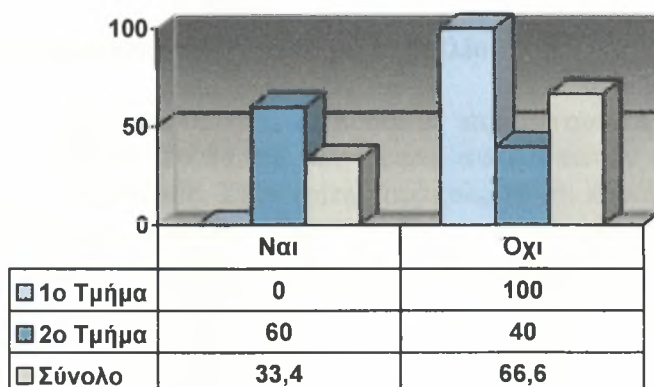

Διάγραμμα 94

2. Συμπληρώνει την αντίστοιχη καρτέλα επιστροφής;

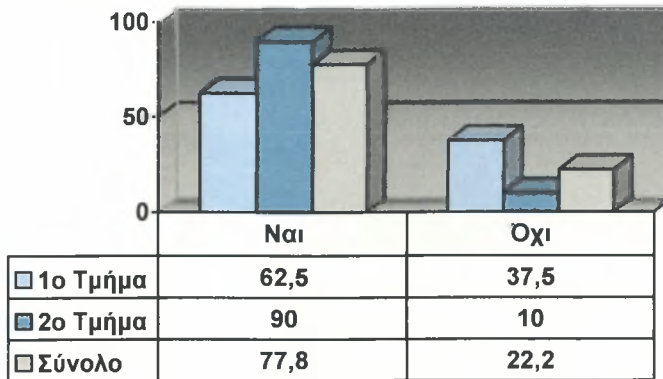
Στην πρώτη παρακολούθηση που ίσχυε το σύστημα δανεισμού κάθε τμήματος παρατηρήθηκε ότι το 66,6% των νηπίων δεν συμπλήρωναν την αντίστοιχη καρτέλα επιστροφής. Το συγκεκριμένο ποσοστό φαίνεται α διαμορφώνεται από την συμπεριφορά των νηπίων του πρώτου τμήματος. Στην δεύτερη παρακολούθηση κατά την οποία το σύστημα δανεισμού των τμημάτων διαφοροποιήθηκε, τα αποτελέσματα έδειξαν ότι πλέον το 77,8% των νηπίων συμπλήρωνε την αντίστοιχη καρτέλα επιστροφής. Στην Τρίτη παρακολούθηση το ποσοστό παρέμεινε τα ίδιο, αλλά όχι και η συμπεριφορά των νηπίων των δύο τμημάτων. Τα νήπια του πρώτου τμήματος συμπλήρωναν την καρτέλα επιστροφής σε μεγαλύτερο ποσοστό από την δεύτερη παρακολούθηση, ενώ τα νήπια του δεύτερου τμήματος σε μικρότερο ποσοστό από την δεύτερη. (Διάγραμμα 95, 96, 97)

• 1^η Παρακολούθηση:

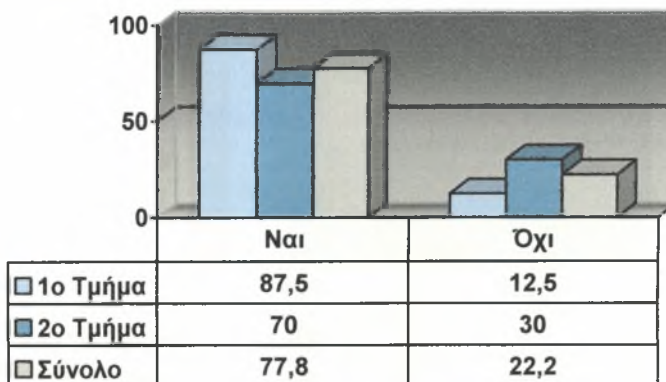
Διάγραμμα 95

- 2^η Παρακολούθηση:

Διάγραμμα 96

- 3^η Παρακολούθηση:

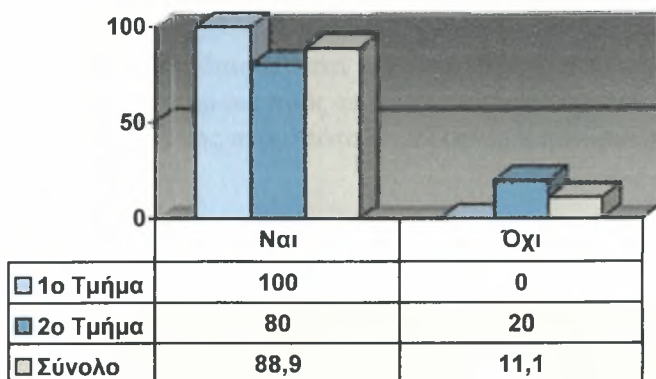
Διάγραμμα 97

3. Στην συζήτηση ανακοινώνει σχετικά με το βιβλίο;

Στις δύο πρώτες παρακολουθήσεις τα ποσοστά παραμένουν τα ίδια τόσο συνολικά, όσο και σε επίπεδο τμημάτων. Το 88,9% των νηπίων ανακοινώνουν στη συζήτηση για το βιβλίο που δανείστηκε και διάβασε. Στην τρίτη παρακολούθηση παρουσιάζεται μια μείωση στα νήπια που ανακοινώνουν για το δανειζόμενο βιβλίο, η οποία φαίνεται να προέρχεται από τη συμπεριφορά των νηπίων του πρώτου τμήματος. (Διάγραμμα 100)

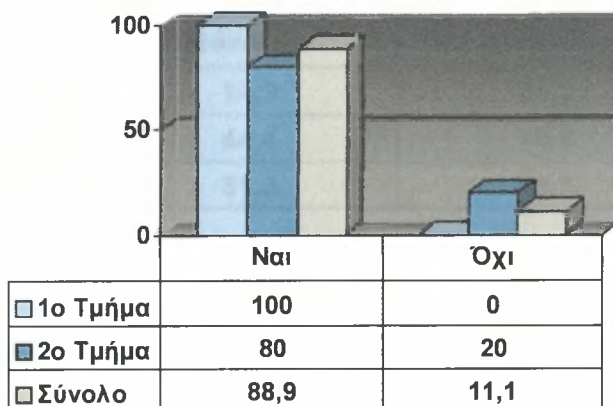
A.

• 1^η Παρακολούθηση:

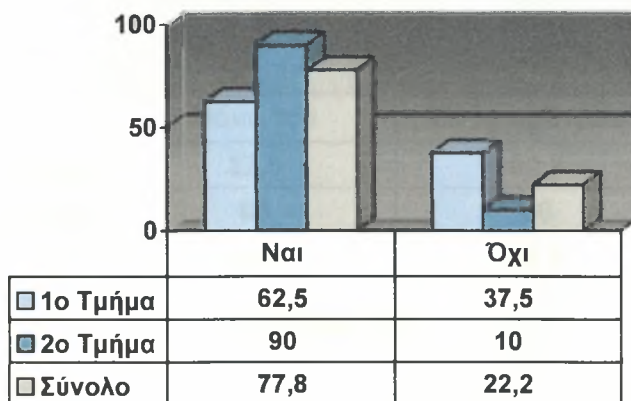
Διάγραμμα 98

• 2^η Παρακολούθηση:

Διάγραμμα 99

• 3^η Παρακολούθηση:

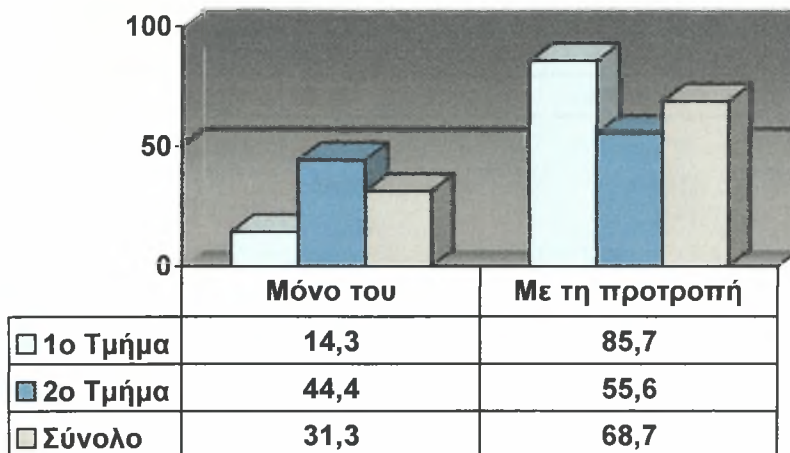

Διάγραμμα 100

B.

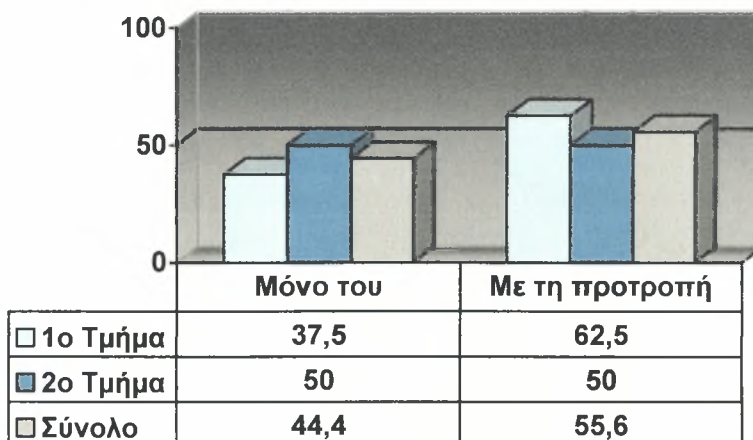
Παρατηρείται ότι με την πάροδο του χρόνου και τα νήπια που ανακοίνωναν σχετικά με το βιβλίο άρχισαν όλο και περισσότερο να ανακοινώνουν σχετικά με το βιβλίο μόνα τους. (Διάγραμμα 101, 102, 103) Επίσης διαφαίνεται ότι μεγαλύτερη σταθερότητα παρουσιάζει το δεύτερο τμήμα στη συμπεριφορά του ως προς το αν ανακοινώνει μόνο του ή με τη προτροπή της νηπιαγωγού για το βιβλίο ενώ της περισσότερες αλλαγές παρουσιάζει το πρώτο τμήμα.

• 1^η Παρακολούθηση:

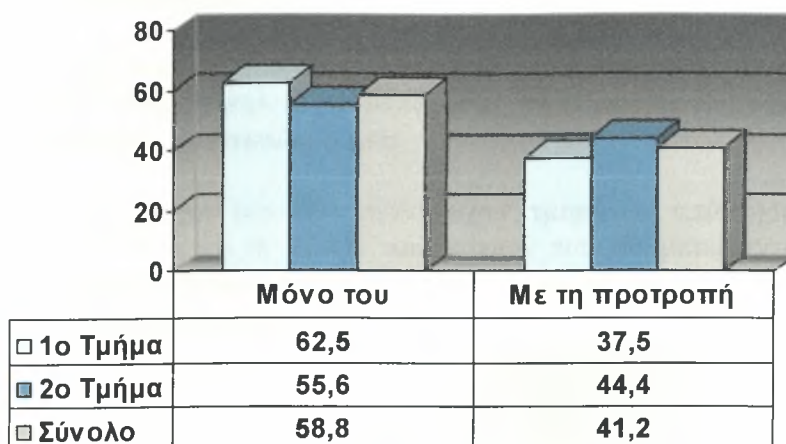
Διάγραμμα 101

• 2^η Παρακολούθηση:

Διάγραμμα 102

• 3^η Παρακολούθηση:

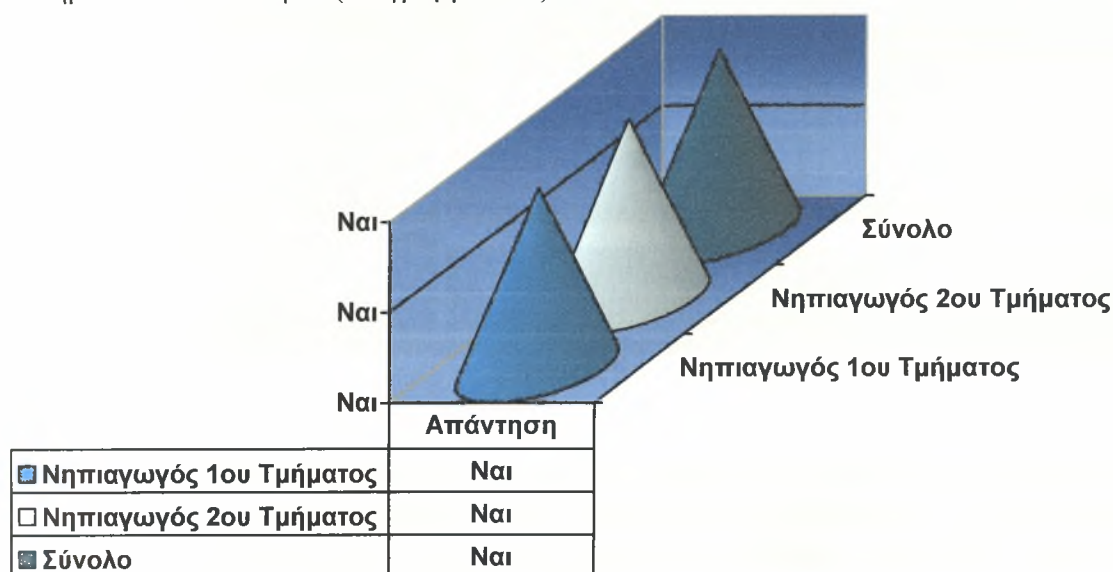

Διάγραμμα 103

3.2.6 6^ο ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΑΠΟ ΤΗ ΝΗΠΙΑΓΩΓΟ

1. Κατά τη γνώμη σας τα παιδιά που οι γονείς τους συμμετείχαν στο πρόγραμμα (απογευματινή ενημέρωση), διαφοροποίησαν τη συμπεριφορά τους απέναντι στα βιβλία το διάστημα που ακολούθησε;

Και οι δύο νηπιαγωγοί των δύο αντίστοιχων τμημάτων απάντησαν θετικά στην παραπάνω ερώτηση, δηλαδή ότι οι γονείς των νηπίων που συμμετείχαν στο πρόγραμμα (απογευματινή ενημέρωση), διαφοροποίησαν τη συμπεριφορά τους απέναντι στα βιβλία το διάστημα που ακολούθησε. (Διάγραμμα 104)

Διάγραμμα 104

- Εάν ΝΑΙ σε ποιους τομείς;

Όπως παρουσιάζεται στον παρακάτω πίνακα (πίνακας 9) οι νηπιαγωγοί αναφέρουν πως οι γονείς τους συμμετείχαν στο πρόγραμμα (απογευματινή ενημέρωση), διαφοροποίησαν τη συμπεριφορά τους απέναντι στα βιβλία το διάστημα που ακολούθησε στη συμπεριφορά τους στη βιβλιοθήκη και στη διαφοροποίηση του τύπου ερωτήσεων κατά τη συζήτηση- ανάγνωση βιβλίων από τις νηπιαγωγούς και σε άλλες ώρες της εβδομάδας. Επίσης η νηπιαγωγός του πρώτου τμήματος σημείωσε πως υπήρχε διαφοροποίηση στη συμμετοχή στη συζήτηση της δευτέρας και στη διαφοροποίηση του περιεχομένου ανακοίνωσης, ενώ η νηπιαγωγός του δεύτερου τμήματος ανέφερε κάποιον άλλο τομέα.

	Νηπιαγωγός 1 ^{ου} Τμήματος	Νηπιαγωγός 2 ^{ου} Τμήματος
Συχνότητα δανεισμού		
Συμπεριφορά στη βιβλιοθήκη	☒	☒
Συμμετοχή στη συζήτηση της δευτέρας και διαφοροποίηση περιεχομένου ανακοίνωσης	☒	
Διαφοροποίηση του τύπου ερωτήσεων κατά τη συζήτηση-ανάγνωση βιβλίων από εσάς και σε άλλες ώρες της εβδομάδας	☒	☒
Άλλο		☒

Πίνακας 9

2. Θεωρείτε ότι η εφαρμογή αυτού του προγράμματος (συζήτηση/ ενημέρωση για τρόπους ανάγνωσης βιβλίων- είδος ερωτήσεων/ παρέμβαση στη βιβλιοθήκη), συνέβαλε θετικά στην από μέρους σας αντιμετώπιση/ οργάνωση/ πρακτική, σχετικά με τη λογοτεχνία, τη Γλώσσα κ.α.

Οι απαντήσεις στην παραπάνω ερώτηση και από τις δύο νηπιαγωγούς ήταν καθολικά θετικές. (πίνακας 10)

Νηπιαγωγός 1 ^{ου} Τμήματος	Νηπιαγωγός 2 ^{ου} Τμήματος

Πίνακας 10

- Εάν ΝΑΙ σε τι σας βοήθησε;

Οι απαντήσεις των δύο νηπιαγωγών παρουσιάζονται στον παρακάτω πίνακα (πίνακας 11). Σημαντικό είναι να δούμε τα κοινά σημεία των απαντήσεων. Και οι δύο νηπιαγωγοί θεώρησαν πως η διαφοροποίηση των ερωτήσεων συνέβαλε στην κριτική σκέψη των παιδιών, ότι έστρεψε το ενδιαφέρον των παιδιών σε όλους τους τύπους βιβλίων και ότι ο εμπλουτισμός της βιβλιοθήκης βοήθησε στη διαθεματικότητα.

Νηπιαγωγός 1 ^{ου} Τμήματος	Νηπιαγωγός 2 ^{ου} Τμήματος
<ul style="list-style-type: none"> • Ανάπτυξη της κριτικής σκέψης των παιδιών 	<ul style="list-style-type: none"> • Να κατανοούν τα παιδιά καλύτερα το κείμενο
<ul style="list-style-type: none"> • Βοήθησε τη διαθεματικότητα με το ενδιαφέρον των παιδιών για κάθε τύπο βιβλίου 	<ul style="list-style-type: none"> • Ανάπτυξη της κριτικής σκέψης των παιδιών
	<ul style="list-style-type: none"> • Να παίξουν με τις λέξεις
	<ul style="list-style-type: none"> • Να απολαύσουν τη λογοτεχνία

Πίνακας 11

3. Θα σας ενδιέφερε να συνεχίσετε αυτό το πρόγραμμα για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα;

Οι απαντήσεις στην ερώτηση που αναφέρεται στη συνέχεια του προγράμματος ήταν θετικές και από τις δύο νηπιαγωγούς. (πίνακας 12)

Νηπιαγωγός 1 ^{ου} Τμήματος	Νηπιαγωγός 2 ^{ου} Τμήματος

Πίνακας 12

4. Έχει επηρεάσει το πρόγραμμα, τη φιλιαναγνωσία των παιδιών;

i. Γενικά

Οι νηπιαγωγοί και των δύο τμημάτων πιστεύουν πως γενικά το πρόγραμμα έχει επηρεάσει τη φιλιαναγνωσία των νηπίων. (πίνακας 13)

Νηπιαγωγός 1 ^{ου} Τμήματος	Νηπιαγωγός 2 ^{ου} Τμήματος

Πίνακας 13

ii. Μόνο τα παιδιά της συγκεκριμένης ομάδας

Και οι δύο νηπιαγωγοί απάντησαν αρνητικά στο παραπάνω υποερώτημα, δηλαδή αν το πρόγραμμα έχει επηρεάσει μόνο τα παιδιά της συγκεκριμένης ομάδας, που ήταν τα νήπια. (πίνακας 14)

Νηπιαγωγός 1 ^{ου} Τμήματος	Νηπιαγωγός 2 ^{ου} Τμήματος

Πίνακας 14

5. Εκτός από τη φιλιαναγνωσία, θεωρείτε ότι το πρόγραμμα έχει επηρεάσει και σε άλλους τομείς την απόδοση των παιδιών;

Οι νηπιαγωγοί και των δύο τμημάτων θεωρούν πως το παραπάνω πρόγραμμα έχει επηρεάσει και σε άλλους τομείς την απόδοση των παιδιών. (πίνακας 15)

Νηπιαγωγός 1 ^{ου} Τμήματος	Νηπιαγωγός 2 ^{ου} Τμήματος

Πίνακας 15

6. Εάν ΝΑΙ σε ποιους;

Οι κοινές απόψεις των νηπιαγωγών και των δύο τμημάτων πως εκτός από τη φιλιαναγνωσία, το πρόγραμμα έχει επηρεάσει και σε άλλους τομείς την απόδοση των παιδιών, ήταν στην καλλιέργεια της αναγνωστικής ικανότητας, στον προφορικό λόγο και στο πλούσιο και ορθότερο λεξιλόγιο. Επίσης μόνο η νηπιαγωγός του δεύτερου τμήματος ανέφερε ως έναν επιπλέον τομέα την ανάπτυξη των παιδιών στην δεξιότητα γραφής. (πίνακας 16)

	Νηπιαγωγός 1 ^{ου} Τμήματος	Νηπιαγωγός 2 ^{ου} Τμήματος
Καλλιέργεια αναγνωστικής ικανότητας	☒	☒
Προφορικός λόγος	☒	☒
Πλούσιο , ορθότερο λεξιλόγιο	☒	☒
Δεξιότητα γραφής		☒
Άλλο		

Πίνακας 16

7. Ποια η γνώμη σας για την συνεργασία της οικογένειας με το σχολείο για την υλοποίηση αυτού του προγράμματος;

Οι απόψεις των νηπιαγωγών για την συνεργασία της οικογένειας με το σχολείο για την υλοποίηση του συγκεκριμένου προγράμματος ήταν σε γενικές γραμμές η προθυμία, ο ενθουσιασμός και η θετική ανταπόκριση αυτών τόσο στη διεξαγωγή του προγράμματος, όσο και στην ενημέρωση που πραγματοποιήθηκε. Επίσης, αναφέρθηκε από την νηπιαγωγό του πρώτου τμήματος κάποιες εξαιρέσεις γονέων που αφορούσαν την επιστροφή των βιβλίων στη συγκεκριμένη μέρα. (πίνακας 17)

Νηπιαγωγός 1 ^{ου} Τμήματος	Νηπιαγωγός 2 ^{ου} Τμήματος
<ul style="list-style-type: none"> Οι γονείς ήταν θετικοί και πρόθυμοι στη συνεργασία 	<ul style="list-style-type: none"> Οι γονείς ενθουσιάστηκαν βλέποντας το σχολείο να ανοίγει προς τα έξω
<ul style="list-style-type: none"> Υπήρχαν εξαιρέσεις που αφορούσαν την επιστροφή των βιβλίων την συγκεκριμένη μέρα 	<ul style="list-style-type: none"> Ευαισθητοποιήθηκαν και ανταποκρίθηκαν σωστά στην ενημέρωση που τους έγινε
	<ul style="list-style-type: none"> Λόγω του ενδιαφέροντος τους υλοποιήθηκαν πολύ γρήγορα οι στόχοι

Πίνακας 17

8. Διαπιστώσατε αρνητικά σημεία στην εφαρμογή του προγράμματος;

Στην παραπάνω ερώτηση δόθηκαν αρνητικές απαντήσεις και από τις δύο νηπιαγωγούς, δηλαδή δεν διαπίστωσαν αρνητικά σημεία στην εφαρμογή του προγράμματος. (πίνακας 18)

Νηπιαγωγός 1 ^{ου} Τμήματος	Νηπιαγωγός 2 ^{ου} Τμήματος

Πίνακας 18

9. Ποια είναι γενικά η γνώμη σας και τα σχόλιά σας για το πρόγραμμα;

Οι απόψεις και των δύο νηπιαγωγών διαφαίνονται στον παρακάτω πίνακα (πίνακας 19). Στην πλειοψηφία τους αναφέρονται η εξειδικευμένη ενημέρωση που υπήρχε από μας, ο εμπλουτισμός της βιβλιοθήκης, η θετική ανταπόκριση των γονέων και η καλή συνεργασία μαζί τους.

Νηπιαγωγός 1 ^{ου} Τμήματος	Νηπιαγωγός 2 ^{ου} Τμήματος
<ul style="list-style-type: none"> • Παρά την αρχική επιφυλακτικότητα, ήταν μια θετική και εποικοδομητική εμπειρία 	<ul style="list-style-type: none"> • Είχαμε εξειδικευμένη ενημέρωση
<ul style="list-style-type: none"> • Η εξειδικευμένη ενημέρωση από σας με βοήθησε να επεξεργάζομαι πιο ολοκληρωμένα και με ποιο ενδιαφέροντα τρόπο τα βιβλία 	<ul style="list-style-type: none"> • Πλουτίσαμε τις βιβλιοθήκες του σχολείου
<ul style="list-style-type: none"> • Ο εμπλουτισμός της βιβλιοθήκης με βιβλία ποικίλου περιεχομένου ήταν για τα παιδιά ένα επιπλέον ερέθισμα στο να επιλέγουν τη γωνιά αυτή καθημερινά με ενδιαφέρον 	<ul style="list-style-type: none"> • Πετύχαμε μια πολύ συνεργασία με τους γονείς
<ul style="list-style-type: none"> • Η θετική ανταπόκριση των γονιών στο πρόγραμμα και γενικά το ενδιαφέρον που δείχνανε για το βιβλίο που έχει δανειστεί το παιδί τους ήταν μια ευχάριστη έκπληξη 	<ul style="list-style-type: none"> • Βοηθηθήκαμε στη διαθεματικότητα
	<ul style="list-style-type: none"> • Εισπράξαμε την ευχαρίστηση να δούμε την απόδοση των παιδιών

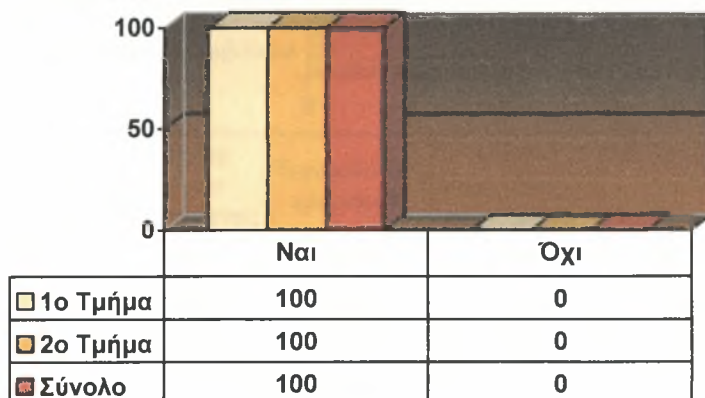
	να βελτιώνεται χωρίς πίεση και ιδιαίτερη προσωπική μας παρέμβαση
--	--

Πίνακας 19

3.2.7 7^ο ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΓΟΝΕΙΣ

1. Πιστεύετε ότι επηρέασε τη σχέση του παιδιού σας με το βιβλίο, το πρόγραμμα που εφαρμόστηκε στο νηπιαγωγείο;

Οι γονείς και των δύο τμημάτων απάντησαν καθολικά θετικά στην παραπάνω ερώτηση, δηλαδή ότι η σχέση του παιδιού τους με το βιβλίο επηρεάστηκε από το πρόγραμμα που εφαρμόστηκε στο νηπιαγωγείο. (Διάγραμμα 105)

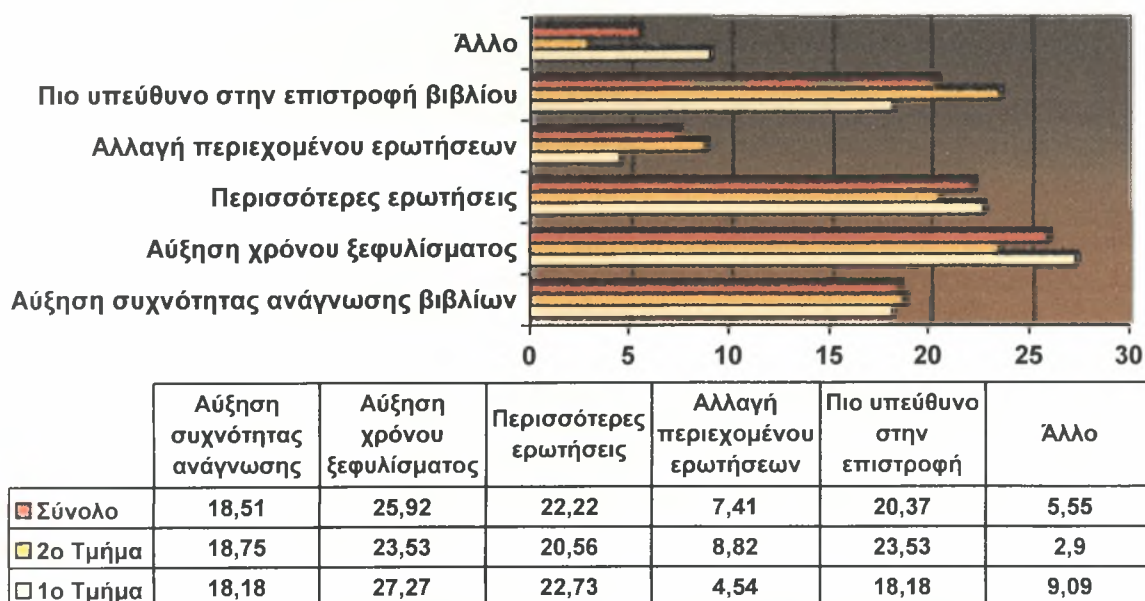
Διάγραμμα 105

- Εάν ΝΑΙ πώς το διαπιστώσατε:

Οι απαντήσεις στην παραπάνω ερώτηση ταξινομήθηκαν με δύο τρόπους καθώς οι γονείς μπορούσαν να απαντήσουν είτε τοποθετώντας αύξοντα αριθμό στις απαντήσεις τους, είτε απλά τσεκάροντας την απάντηση ή τις απαντήσεις που τους αντιπροσώπευαν.

Στην παρουσίαση γενικά των αποτελεσμάτων (Διάγραμμα 106) παρατηρήθηκε πως στα περισσότερα παιδιά η σχέση του παιδιού με το βιβλίο αυξήθηκε με το πρόγραμμα που εφαρμόστηκε στο νηπιαγωγείο μέσα από την αύξηση του χρόνου που διέθετε στο ξεφύλλισμα ενός βιβλίου (ποσοστό 27,27%) και στην αύξηση του αριθμού των ερωτήσεων που το ίδιο έκανε (ποσοστό 22,73%). Την τρίτη θέση στη σειρά των απαντήσεων κατέχουν δύο επιλογές (ποσοστό 18,18%, η καθεμία) η αύξηση της συχνότητας ανάγνωσης βιβλίων και η υπευθυνότητα του παιδιού στη διαδικασία επιστροφής του βιβλίου.

Ταξινόμηση απαντήσεων στο σύνολο τους

Διάγραμμα 106

Στον παρακάτω πίνακα (πίνακας 20) διαφαίνονται οι απαντήσεις των γονέων που απάντησαν με βάση την προτεραιότητα των προτιμήσεων τους. Οι γονείς του πρώτου τμήματος δεν απάντησαν με τον συγκεκριμένο τρόπο επαρκώς ώστε να βγουν και τα ανάλογα αποτελέσματα. Αντίθετα αρκετοί ήταν οι γονείς του δεύτερου τμήματος που έδωσαν απαντήσεις με τον συγκεκριμένο τρόπο. Συγκεκριμένα, επέλεξαν ως πρώτη επιλογή την αύξηση της συχνότητας ανάγνωσης βιβλίων, ως δεύτερη την αύξηση του χρόνου που διαθέτετε το παιδί για να ξεφυλλίζει το βιβλίο και ως τρίτη επιλογή την υπευθυνότητα που έδειξε στη διαδικασία επιστροφής του βιβλίου.

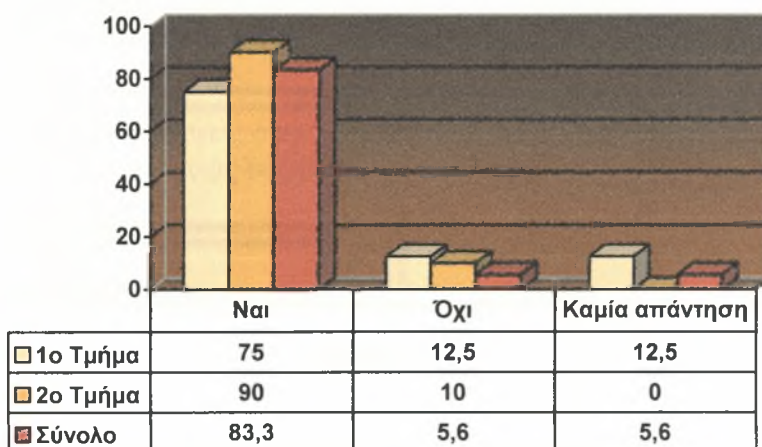
Επιλογές γονέων ταξινομημένες κατά τμήμα και ανά σόξοντα αριθμό επιλογής		
Επιλογές	1ο Τμήμα	2 ^ο Τμήμα
• Αύξησε τη συχνότητα ανάγνωσης βιβλίων.		1 ^η Επιλογή
• Αύξησε το χρόνο που διαθέτετε να το ξεφυλλίζει		2 ^η Επιλογή
• Έκανε περισσότερες ερωτήσεις.		
• Άλλαξε το περιεχόμενο των ερωτήσεων		

<ul style="list-style-type: none"> • Έγινε πιο υπεύθυνο στη διαδικασία επιστροφής του βιβλίου 		3 ^η Επιλογή
<ul style="list-style-type: none"> • Άλλο 		

Πίνακας 20

2. Κατά τη γνώμη σας η ενημέρωση που πραγματοποιήθηκε στο νηπιαγωγείο για τον τρόπο ανάγνωσης των βιβλίων, επηρέασε τη δική σας στάση που έως εκείνη τη στιγμή διατηρούσατε απέναντι στο παιδικό βιβλίο;

Συνολικά, παρουσιάζεται πως η ενημέρωση που πραγματοποιήθηκε στο νηπιαγωγείο για τον τρόπο ανάγνωσης των βιβλίων, επηρέασε τη στάση των γονέων που έως εκείνη τη στιγμή διατηρούσαν απέναντι στο παιδικό βιβλίο σε ποσοστό 83,3%. Το ποσοστό των γονέων που δεν επηρεάστηκαν ή που δεν έδωσαν καμία απάντηση στην παραπάνω ερώτηση ήταν 5,6 αντίστοιχα. (Διάγραμμα 107)

Διάγραμμα 107

- Εάν ΝΑΙ σε ποιον τομέα;

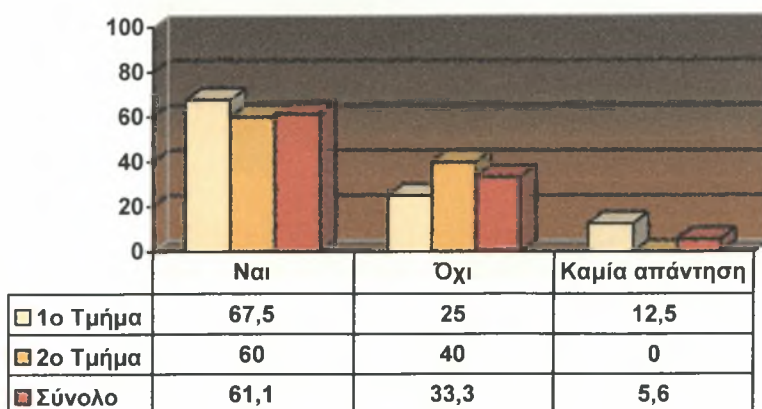
Παρακάτω παρατίθενται οι επιλογές των γονέων, οι οποίοι απάντησαν τοποθετώντας αύξοντα αριθμό στις απαντήσεις τους. Οι γονείς και των δύο τμημάτων θεώρησαν ως πρώτη επιλογή «Αυξήσατε τις φορές που διαβάζατε το βιβλίο στο παιδί με δική σας πρωτοβουλία». Οι γονείς του δεύτερου τμήματος, θεώρησαν ως δεύτερη επιλογή στον τρόπο επιρροής του προγράμματος στη στάση τους απέναντι στο παιδικό βιβλίο τους, την αύξηση των ερωτήσεων, πάνω στο περιεχόμενο και στις εικόνες που κάνανε στα παιδιά τους. Τέλος μόνο οι γονείς του τρίτου τμήματος παρουσίασαν τρίτο τομέα επιρροής από το πρόγραμμα κατά σειρά προτίμησης και αυτή ήταν η επιλογή «Άλλαξε το περιεχόμενο των ερωτήσεων». (πίνακας 21)

Επιλογές γονέων ταξινομημένες κατά τμήμα και ανά αύξοντα αριθμό επιλογής		
Επιλογές	1ο Τμήμα	2ο Τμήμα
<ul style="list-style-type: none"> • Ανταποκρινόσασταν πιο συχνά στο αίτημα του παιδιού σας για να του διαβάσετε το βιβλίο 		
<ul style="list-style-type: none"> • Αυξήσατε τις φορές που διαβάζατε το βιβλίο στο παιδί με δική σας πρωτοβουλία 	1^η Επιλογή	1^η Επιλογή
<ul style="list-style-type: none"> • Κάνατε περισσότερες ερωτήσεις στα παιδιά για τις εικόνες και το περιεχόμενο 		2^η Επιλογή
<ul style="list-style-type: none"> • Άλλαξε το περιεχόμενο των ερωτήσεων 	3^η Επιλογή	
<ul style="list-style-type: none"> • Αλλάξατε το στυλ των ερωτήσεων 		
<ul style="list-style-type: none"> • Αυξήσατε τις επισκέψεις στην βιβλιοθήκη της γειτονιάς σας μαζί με το παιδί 		
<ul style="list-style-type: none"> • Άλλο 		

Πίνακας 21

3. Το διάστημα που ακολούθησε μετά την ενημέρωση, επισκεφτήκατε με το παιδί σας μια βιβλιοθήκη;

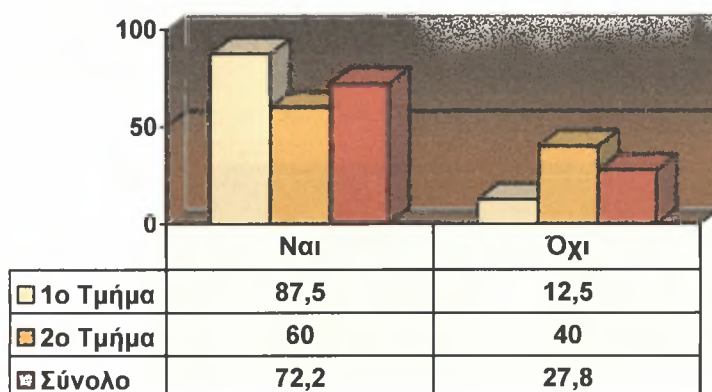
Οι απαντήσεις των γονέων στην παραπάνω ερώτηση ήταν θετικές σε ποσοστό 61,1%, αρνητικές σε ποσοστό 33,3%, ενώ εν υπήρχε καμία απάντηση σε συνολικό ποσοστό 5,6%. Οι απαντήσεις των γονέων του πρώτου και δεύτερου τμήματος δεν παρουσίαζαν μεγάλες διαφοροποιήσεις στην θετική απάντηση, αλλά ωστόσο παρουσίαζαν στην αρνητική, καθώς οι γονείς του πρώτου τμήματος δεν επισκέφτηκαν με το παιδί τους κάποια βιβλιοθήκη σε ποσοστό 25%, ενώ οι γονείς του δεύτερου τμήματος σε ποσοστό 40%. (Διάγραμμα 108)

Διάγραμμα 108

4. Επισκεφτήκατε ένα βιβλιοπωλείο;

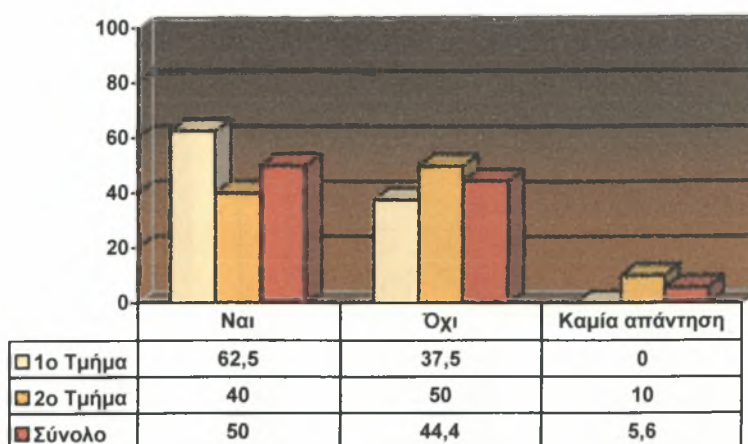
Οι απαντήσεις των γονέων του πρώτου τμήματος επισκέφτηκαν ένα βιβλιοπωλείο με τα παιδιά τους σε ποσοστό 87,5%, ενώ οι γονείς του δεύτερου τμήματος επισκέφτηκαν κάποιο βιβλιοπωλείο σε ποσοστό μικρότερο από τους γονείς του πρώτου τμήματος (ποσοστό 60%). Στο σύνολο τους, το 72,2% αυτών επισκέφτηκε κάποιο βιβλιοπωλείο, ενώ το 27,8% όχι. (Διάγραμμα 109)

Διάγραμμα 109

5. Αυξήσατε τη συχνότητα αγοράς βιβλίων για το παιδί σας;

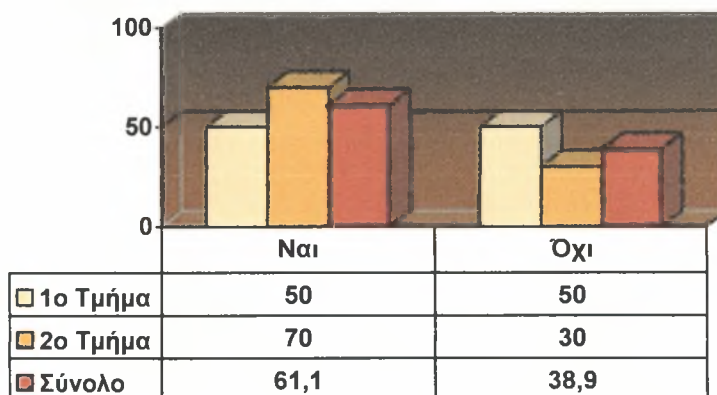
Οι απαντήσεις στην παραπάνω ερώτηση παρουσιάζονται μοιρασμένες καθώς στο σύνολο των απαντήσεων το 50% των γονέων αύξησε τη συχνότητα αγοράς βιβλίων για το παιδί τους, το 44,4% δεν αύξησε τη συχνότητα και το 5,6% των γονέων δεν έδωσαν καμία απάντηση. Παρατηρείται ότι ενώ στο πρώτο τμήμα οι περισσότεροι γονείς αύξησαν της συχνότητα αγοράς βιβλίων, στο δεύτερο τμήμα οι περισσότεροι ερωτηθέντες δεν αύξησαν τη συγκεκριμένη συχνότητα. (Διάγραμμα 110)

Διάγραμμα 110

6. Αυξήσατε τη συχνότητα δανεισμού βιβλίων από άλλους χώρους; (π.χ. βιβλιοθήκη γειτονιάς)

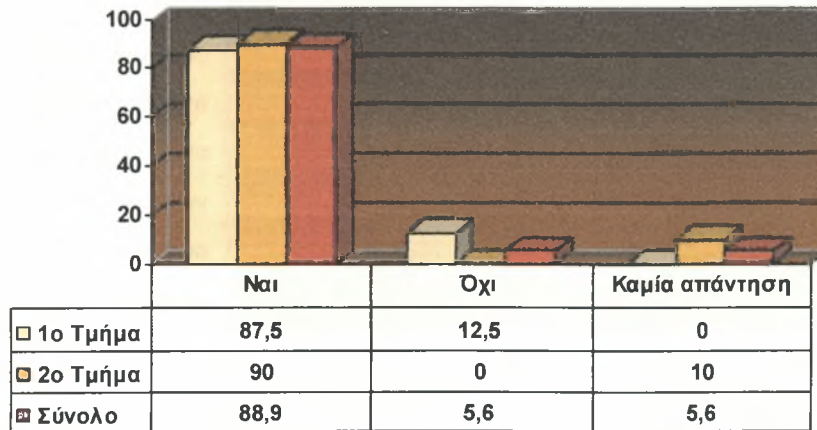
Οι περισσότεροι γονείς αύξησαν τη συχνότητα δανεισμού βιβλίων από άλλους χώρους σε ποσοστό 61,1%, ενώ αρνητικά απάντησαν σε ποσοστό 38,9%. Σημαντική είναι η διαφορά που υπάρχει στις απαντήσεις των γονέων των δύο τμημάτων. Οι απαντήσεις των γονέων του πρώτου τμήματος ήταν μοιρασμένες (ποσοστό 50% σε κάθε επιλογή), ενώ στις απαντήσεις των γονέων του δεύτερου τμήματος υπήρχε σαφής υπεροχή της θετικής απάντησης. (Διάγραμμα 111)

Διάγραμμα 111

7. Θεωρείτε ότι το πρόγραμμα αυτό επηρέασε το παιδί σας και σε άλλους τομείς;

Συνολικά οι απόψεις των γονέων ήταν πως το πρόγραμμα επηρέασε και σε άλλους τομείς το παιδί τους (ποσοστό 88,9%). Η επιλογή «Όχι» και η μη συμπλήρωση κάποιας απάντησης κατέχουν ένα πολύ μικρό ποσοστό της τάξης του 5,6%, η καθεμία. (Διάγραμμα 112)

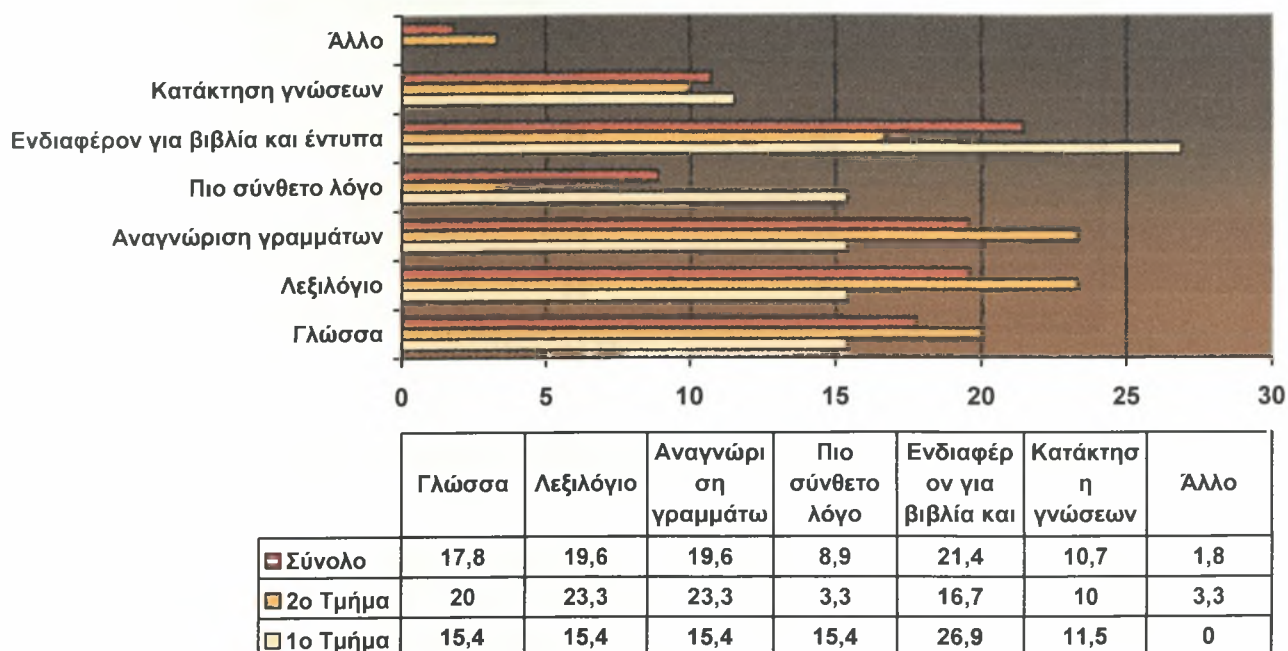

Διάγραμμα 112

- Εάν Ναι σε ποιους;

Οι απαντήσεις στην παραπάνω ερώτηση ταξινομήθηκαν με δύο τρόπους καθώς οι γονείς μπορούσαν να απαντήσουν είτε τοποθετώντας αύξοντα αριθμό στις απαντήσεις τους, είτε απλά τσεκάροντας την απάντηση ή τις απαντήσεις που τους αντιπροσώπευαν.

Στην παρουσίαση γενικά των αποτελεσμάτων (Διάγραμμα 113) παρατηρήθηκε πως τα περισσότερα παιδιά επηρεάστηκαν περισσότερο στον τομέα της ανάπτυξης του ενδιαφέροντος τους για τα βιβλία (ποσοστό 21,4%). Έπειτα ακολουθεί ο τομέας της «αναγνώρισης γραμμάτων» και της «ανάπτυξης του λεξιλογίου» με ποσοστό 19,6% στον κάθε τομέα έπειτα με όλο και μικρότερα ποσοστά ο τομέας της γλώσσας, της κατάκτησης γνώσεων, της δημιουργίας πιο σύνθετου λόγου. Τέλος παρατηρούνται διαφορές στις απαντήσεις των γονέων των δύο τμημάτων.

Διάγραμμα 113

Παρακάτω παρατίθενται οι επιλογές των γονέων, οι οποίοι απάντησαν τοποθετώντας αύξοντα αριθμό στις απαντήσεις τους. Οι γονείς του πρώτου τμήματος θεώρησαν ως πρώτη επιλογή το Πλούσιο και ορθότερο λεξιλόγιο που ανέπτυξε περισσότερο το παιδί τους κατά τη διάρκεια του προγράμματος, ενώ αυτή η επιλογή αποτελούσε για τους γονείς του δεύτερου τμήματος την δεύτερη σημαντική. Αντίθετα οι γονείς του δεύτερου τμήματος, θεώρησαν πως το πρόγραμμα επηρέασε πρωταρχικά το παιδί τους στον τομέα της γλώσσας. Επίσης μπόρεσαν να ταξινομηθούν και οι τρίτες επιλογές των γονέων και των δύο τμημάτων. Οι δε γονείς του πρώτου τμήματος θεώρησαν πως ένας ακόμα τομέας που ανέπτυξε το παιδί τους κατά την εφαρμογή του προγράμματος ήταν αυτός της «Αναγνώρισης γραμμάτων» τοποθετώντας τον τρίτο σε σειρά προτίμησης, ενώ οι γονείς του δεύτερου τμήματος προτίμησαν ως τρίτη επιλογή τους τον πιο σύνθετο λόγο των παιδιών τους. (πίνακας 22)

Επιλογές γονέων ταξινομημένες κατά τμήμα και ανά αύξοντα αριθμό επιλογής		
Επιλογές	1 ^ο Τμήμα	2 ^ο Τμήμα
• Γλώσσα		1 ^η Επιλογή
• Πλουσιότερο και ορθότερο λεξιλόγιο	1 ^η Επιλογή	2 ^η Επιλογή
• Έκανε περισσότερες ερωτήσεις.		
• Αναγνώριση γραμμάτων	3 ^η Επιλογή	

• Πιο σύνθετο λόγο		3 ^η Επιλογή
• Αύξηση ενδιαφέροντος γενικά για τα βιβλία και τα έντυπα κάθε είδους		
• Κατάκτηση γνώσεων γενικά		
• Άλλο		

Πίνακας 22

8. Υπήρχε κάτι που σας δυσκόλεψε στο πρόγραμμα; Εάν ΝΑΙ σας παρακαλώ, να το αναφέρετε.

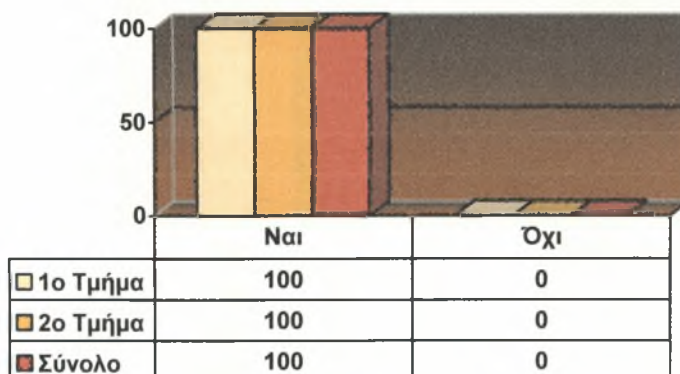
Οι δύο γονείς ανέφεραν από ένα λόγο που τους δυσκόλεψε στο πρόγραμμα. Η μία άποψη ήταν ότι η ανανέωση των βιβλίων, δυσκόλεψε τον συγκεκριμένο γονέα και η άλλη άποψη ήταν η γενικότερη δυσκολία που αντιμετώπισε ο γονέας του δεύτερου τμήματος λόγω της μέτριας επαφής του με την ελληνική γλώσσα. (πίνακας 23)

1ο Τμήμα	2 ^ο Τμήμα
• Η ανανέωση των βιβλίων (1 άτομο)	• Δυσκολία λόγω της μέτριας επαφής με την ελληνική γλώσσα (1 άτομο)

Πίνακας 23

9. Θα σας ενδιέφερε να συνεχιστεί το πρόγραμμα;

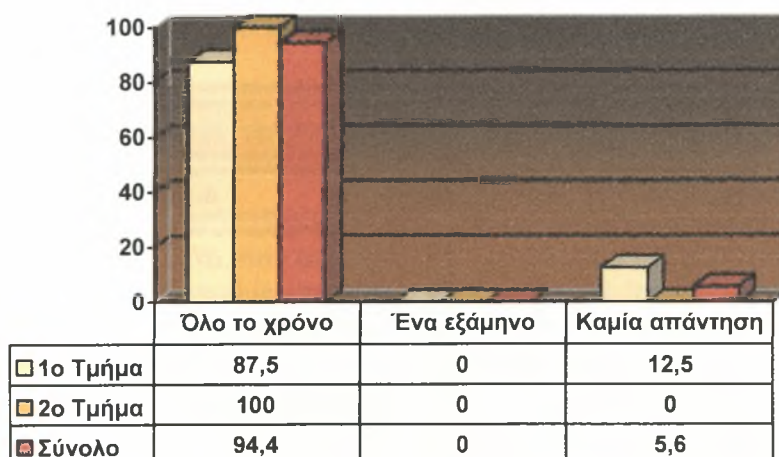
Οι απαντήσεις των όλων των γονέων ήταν καθολικά θετικές. Οι παρακάτω απαντήσεις αντικατοπτρίζουν την επιθυμία των γονέων για συνέχεια του προγράμματος. (Διάγραμμα 114)

Διάγραμμα 114

Αν ναι με ποια διάρκεια;

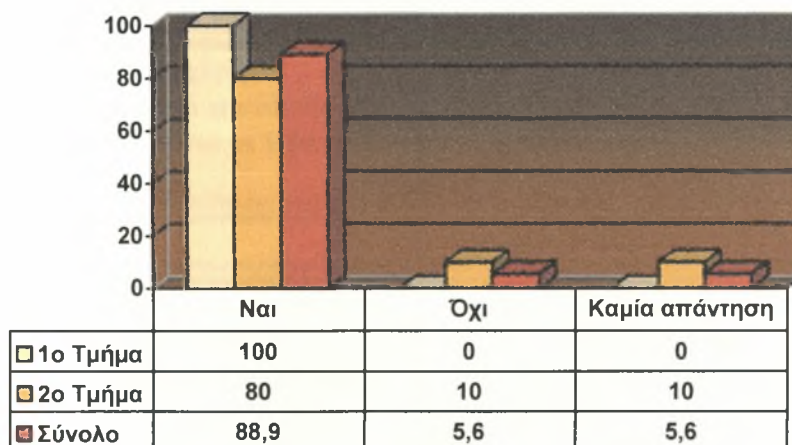
Το 94,4% του συνόλου των γονέων αποζητούν τη συνέχεια του προγράμματος στη διάρκεια όλου του χρόνου και μόνο το 5,6% δεν έδωσε καμία απάντηση. (Διάγραμμα 115)

Διάγραμμα 115

10. Θα επιθυμούσατε να υπάρχει και άλλη/ άλλες συναντήσεις με ειδικούς για το βιβλίο για ενημέρωσή σας;

Συνολικά το 88,9% των γονέων θα επιθυμούσαν την ύπαρξη και κάποιας άλλης ή κάποιων άλλων συναντήσεων με ειδικούς για το βιβλίο για την ενημέρωσή τους. Μόνο ένα μικρό ποσοστό της τάξης του 5,6% δεν θα επιθυμούσε άλλη συνάντηση με ειδικούς, ενώ το ίδιο ποσοστό ατόμων δεν έδωσε καμία απάντηση. Τέλος παρουσιάζεται ότι η επιλογή «Όχι» και η μη συμπλήρωση κάποιας επιλογής διαμορφώνεται από τις απαντήσεις των γονέων του δεύτερου τμήματος. (Διάγραμμα 116)

Διάγραμμα 116

11. Πως νιώσατε ως «συμμέτοχος» σε ένα πρόγραμμα του σχολείου.

Οι απόψεις των γονέων για τα συναισθήματα τους που σχετίζονται με την συμμετοχή τους στο πρόγραμμα, παρουσιάζονται στον παρακάτω πίνακα (πίνακας 24). Γενικά, οι απόψεις τους ήταν πως ένωσαν θετικά, ότι συμμετείχαν και οι ίδιοι στο πρόγραμμα, ότι έμαθαν γύρω από τον τρόπο που πρέπει να προσεγγίζουν το παιδικό βιβλίο.

Απόψεις γονέων ταξινομημένες κατά τμήμα και ανά άτομο	
1ο Τμήμα	2ο Τμήμα
<ul style="list-style-type: none"> • Ιδιαίτερη χαρά, διότι όταν οι γονείς μπορούμε να διδαχτούμε από εξειδικευμένους ανθρώπους, την τέχνη της παιδαγωγικής διδασκαλίας γινόμαστε «καλύτεροι γονείς». 	<ul style="list-style-type: none"> • Ένωσα βαθιά συγκίνηση. Αισθάνθηκα ότι κάτι καλό γίνεται στο χώρο της εκπαίδευσης και ιδιαίτερα της πρωτοβάθμια που τόσο σημαντική είναι για τη θωράκιση της προσωπικότητας του παιδιού που στο μέλλον καλείται να αποτελέσει ενεργός πολίτης σε αυτή τη κοινωνία που ζούμε.
<ul style="list-style-type: none"> • Ένωσα να συνδημιουργώ με τις ειδικούς και τις εκπαιδευτικούς. Ως γονιός ενδιαφέρομαι για την πνευματική τροφή του παιδιού μου. Με την εφαρμογή του προγράμματος και την κατάλληλη καθοδήγηση θεωρώ ότι του «υπέδειξα» και εγώ ακόμα μια πηγή πνευματική ανατροφοδότησης, το βιβλίο. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ευχάριστα γιατί ενημερώθηκα και συμμετείχα σε μια δραστηριότητα που αφορά εμένα και το παιδί.
<ul style="list-style-type: none"> • Ευχάριστα, γιατί το χάρηκε περισσότερο το παιδί και έδειξε μεγάλο ενδιαφέρον για τα βιβλία, περιοδικά, κ.τ.λ. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ήταν αρκετά καλό αυτό που έγινε
<ul style="list-style-type: none"> • Πολύ θετικά 	<ul style="list-style-type: none"> • Πολύ καλά.
<ul style="list-style-type: none"> • Ένωσα να επιβεβαιώνονται πολλά πράγματα που σκεφτόμουν για τον τρόπο ανάγνωσης ενός βιβλίου, αλλά δεν ήμουν σίγουρη ότι ήταν σωστά, μέχρι που έγινε η 	<ul style="list-style-type: none"> • Ήταν μια ευκαιρία να «εισβάλλουμε» στη καθημερινότητα του Π. Σταθμού και στη ζωή του παιδιού μέσα σ' αυτόν με έναν τρόπο περισσότερο

συνάντηση με τους ειδικούς.	επικοινωνητικό και να διερευνούμε τα θέματα προς συζήτηση μαζί του.
<ul style="list-style-type: none"> Είναι ωραίο και επικοινωνητικό να υπάρχει συνεργασία μεταξύ σχολείου και οικογένειας. Είμαι και εγώ εκπαιδευτικός και ξέρω τη σπουδαιότητα αυτής της συνεργασίας. 	<ul style="list-style-type: none"> Ικανοποιημένη που έμαθα τον σωστό τρόπο ανάγνωσης του παιδικού βιβλίου.
<ul style="list-style-type: none"> Όμορφα 	

Πίνακας 24

12. Παρακαλούμε να καταθέσετε την προσωπική σας γνώμη γενικά για την εφαρμογή του προγράμματος .

Στους παρακάτω πίνακες (πίνακες 24, 25) οι γονείς παραθέτουν θετικά και αρνητικά σχόλια γύρω από την εφαρμογή του προγράμματος.

ΘΕΤΙΚΑ σχόλια γονέων ταξινομημένα κατά τμήμα και ανά άτομο	
1ο Τμήμα	2ο Τμήμα
<ul style="list-style-type: none"> Είναι πολύ θετική η σκέψη και ο τρόπος με τον οποίο τα παιδιά μαθαίνουν ν' αγαπούν τα βιβλία 	<ul style="list-style-type: none"> Απόκτηση περαιτέρω γνώσεων, αύξηση ενδιαφέροντος για απόκτηση γνώσεων, αύξηση ελεύθερου χρόνου των γονέων, περισσότερη ηρεμία.
<ul style="list-style-type: none"> Σωστά επιλεγμένα βιβλία, κατάλληλη καθοδήγηση, επιστημονική ενημέρωση, θετική στάση και συνεχής ενημέρωση της νηπιαγωγού, αξιολόγηση. 	<ul style="list-style-type: none"> Βοηθάει τους γονείς στο πώς να διαλέξουν ένα βιβλίο, αλλά απλά και στο τρόπο ανάγνωσης.
<ul style="list-style-type: none"> Επιρροή του παιδιού στο θέμα του λεξιλογίου, δημιουργία διάφορων φανταστικών ιστοριών μόνο του από τις εικόνες που έβλεπε, αγάπη για το βιβλίο, υπευθυνότητα στο να το επιστρέψει σε καλή κατάσταση. 	<ul style="list-style-type: none"> Το παιδί και ο γονιός ήταν δεσμευμένος. Αυξήθηκε το ενδιαφέρον περισσότερο για το βιβλίο.
<ul style="list-style-type: none"> Βοήθησε στο να σχηματίσω μια πιο θετική άποψη για τα βιβλία 	<ul style="list-style-type: none"> Τα παιδιά μάθανε να αγαπάνε τα βιβλία και να τα προσέχουνε.

<ul style="list-style-type: none"> • Πολύ καλό, να συνεχιστεί, με περισσότερα καινούρια και με ποικίλα θέματα βιβλία. 	<ul style="list-style-type: none"> • Λειτουργήσε θετικά στο παιδί μου, που πριν δεν παρακολουθούσε και δεν το ενδιέφερε να ακούσει να του διαβάζω κάποιο παραμύθι.
<ul style="list-style-type: none"> • Τα παιδιά διάβασαν περισσότερα καλά βιβλία. Οι γονείς από την ενημέρωση που έγινε, κατάλαβαν τη σπουδαιότητα της παιδικής λογοτεχνίας και μάθανε τρόπους να μοιραστούν με το παιδί τους τη χαρά που δίνει το διάβασμα κάποιου βιβλίου. 	<ul style="list-style-type: none"> • Έφερε πιο κοντά πολλά παιδιά στο βιβλίο και η ενημέρωση που πραγματοποιήθηκε επηρέασε τους γονείς στον τρόπο ανάγνωσης των βιβλίων.
<ul style="list-style-type: none"> • Δεν είχαμε τίποτα στην άλλη χώρα. Μου άρεσε. 	<ul style="list-style-type: none"> • Βοήθησε το παιδί μου στο να μάθει τη γλώσσα καλύτερα και να διαβάζει περισσότερο.

Πίνακας 25

ΑΡΝΗΤΙΚΑ σχόλια γονέων ταξινομημένα κατά τμήμα και ανά άτομο	
1ο Τμήμα	2^ο Τμήμα
<ul style="list-style-type: none"> • Περισσότερες «συμμετοχές» των γονιών και αντιστοιχη ενημέρωση τους από ειδικευμένους ανθρώπους. 	<ul style="list-style-type: none"> • Αύξηση των εξόδων, λόγω αγοράς εκπαιδευτικού υλικού. Του έγινε έμμονη ιδέα το βιβλίο με αποτέλεσμα να μην ενδιαφέρεται για εξωσχολικές αναζητήσεις.
<ul style="list-style-type: none"> • Τα βιβλία που αλλάζουν πολλά χέρια καταστρέφονται. Να τηρούνται πιο αυστηροί κάποιοι κανόνες καλής χρήσης. Να υπάρχουν όχι μόνο παραμύθια αλλά και άλλα έντυπα (π.χ. κόμιξ παιδικά εικονογραφημένα) 	<ul style="list-style-type: none"> • Ζητούσε συνέχεια αγορά βιβλίου.
	<ul style="list-style-type: none"> • Ίσως θα έπρεπε να υπάρχουν περισσότερες ή καλύτερα διαμορφωμένες θεματικές ενότητες των βιβλίων προς ανάγνωση.
	<ul style="list-style-type: none"> • Θα ήταν επιτυχέστερο εάν υπήρχε μεγαλύτερη ποικιλία βιβλίων έτσι

ώστε να μην αναγκάζονται να επιλέξουν κάποια στιγμή ένα βιβλίο που δεν τους προσελκύει.

Πίνακας 26

3.3 Σχολιασμός αποτελεσμάτων

Τα αποτελέσματα της παραπάνω έρευνας ήταν θετικά και επιβεβαίωσαν την υπόθεση της έρευνας. Γενικότερα φάνηκε ότι τα νήπια μετά την εφαρμογή του παραπάνω προγράμματος τα νήπια:

- ενώ στην Α' Φάση τα νήπια επισκεπτόταν την βιβλιοθήκη, τόσο από δική τους πρωτοβουλία όσο και από την προτροπή της νηπιαγωγού, στην Β' και Γ' Φάση η στάση των παιδιών διαφοροποιήθηκε και έτσι τα νήπια τώρα επισκέπτονταν συνολικά περίπου τη γωνιά μόνα τους,
- σε σχέση με την Α' Φάση του προγράμματος αύξησαν τον χρόνο τους στη γωνιά της βιβλιοθήκης κατά την καθημερινή τους δραστηριότητα στις δύο επόμενες φάσεις,
- επισκέπτονταν την γωνιά της βιβλιοθήκης και άλλες στιγμές εκτός από την ώρα των ελεύθερων δραστηριοτήτων στη Β' και Γ' Φάση του προγράμματος
- αυξήθηκε ο χρόνος που «διάβαζαν» βιβλία στον χώρο αυτό στην Β' και Γ' Φάση του προγράμματος,
- σχολίαζαν το περιεχόμενο του βιβλίου σε μεγαλύτερο βαθμό μετά την εφαρμογή του προγράμματος με κάποιο φίλο τους που βρισκόταν στον ίδιο χώρο,
- άρχισαν πλέον να δείχνουν πραγματικό ενδιαφέρον αφού άρχισαν να κάνουν ερωτήσεις για το περιεχόμενο του βιβλίου στη νηπιαγωγό, ενώ πριν (Α' Φάση) δεν έκαναν καθόλου και
- πλέον επανατοποθετούσαν όλα τα παιδιά τα βιβλία στη θέση τους μετά την ανάγνωση,
- ενώ στην Α' Φάση τα νήπια δανείζονταν βιβλία με την προτροπή της νηπιαγωγού, στο τέλος του προγράμματος τα νήπια δανείζονται βιβλία μόνα τους.
- Στην Α' Φάση του προγράμματος υπήρχε σύστημα δανεισμού, αλλά δεν ήταν σχεδιασμένο για να καλύπτει πλήρως τις ανάγκες των νηπίων και τα παιδιά δεν συμπλήρωναν μόνα τους τη καρτέλα δανεισμού ούτε και την αντίστοιχη καρτέλα

επιστροφής. Η παραπάνω συμπεριφορά τροποποιήθηκε ολοκληρωτικά στην Β' και Γ' φάση του προγράμματος.

- Τα νήπια άρχισαν να εκδηλώνουν το ενδιαφέρον τους για το δανειζόμενο βιβλίο, μιας και στη Γ' Φάση του προγράμματος, παρατηρήθηκε πως σε σχέση με την Α' Φάση, το παιδί έδειχνε το βιβλίο στο συνοδό που το περίμενε, περισσότερο συχνά.
- Παρατηρήθηκε πως τα νήπια ανακοίνωναν στη συζήτηση που γινόταν κατά την επιστροφή των βιβλίων μόνα τους για το περιεχόμενο και τις εντυπώσεις τους σε ένα μεγάλο ποσοστό, σε αντίθεση με την Α' Φάση του προγράμματος

Όσο αφορά το κομμάτι των γονέων στην έρευνα παρατηρήθηκε ότι γενικότερα οι γονείς απόλαυσαν και γνώρισαν τον τρόπο ανάγνωσης ενός παιδικού βιβλίου, καθώς και την επαφή που θα πρέπει να έχει το παιδί τους με το συγκεκριμένο είδος. Ειδικότερα διαπιστώθηκε ότι:

- Θεωρούν πως το πρόγραμμα συνέβαλε θετικά τη σχέση του παιδιού τους με το βιβλίο,
- Πως η ενημέρωση που πραγματοποιήθηκε στους γονείς επηρέασε τη στάση τους απέναντι στο παιδικό βιβλίο.
- Επίσης μετά την ενημέρωση και γενικότερο στο διάστημα που ακολούθησε (κατά τη διάρκεια της Β' και Γ' Φάσης), οι περισσότεροι γονείς επισκέφτηκαν με το παιδί τους ένα βιβλιοπωλείο.
- Ακόμα αυξήθηκε η συχνότητα δανεισμού βιβλίων από άλλους χώρους κατά τη διάρκεια της Β' και Γ' Φάσης),
- Αυξήθηκε η αγορά βιβλίων του παιδιού
- Θεωρούν πως το συγκεκριμένο πρόγραμμα βοήθησε το παιδί τους και σε άλλους τομείς.
- Τέλος, αναφέρθηκε μετά το τέλος του προγράμματος πως ενδιαφέρονται για συνέχεια του προγράμματος σε ετήσια διάρκεια και για συνάντηση με ειδικούς για περαιτέρω προσωπική ενημέρωση...

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4: ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

4.1 Συμπεράσματα

Μελετώντας τα στοιχεία που προκύπτουν απ' την έρευνα του συγκεκριμένου δείγματος προκύπτει ότι η ανάπτυξη της φιλιαναγνωσίας των παιδιών προσχολικής ηλικίας εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από την εμπλοκή των γονέων αλλά και από τον θεσμό της δανειστικής βιβλιοθήκης του νηπιαγωγείου. Διαπιστώνεται δηλαδή αναλογία ανάμεσα στην ενασχόληση του παιδιού με το βιβλίο στο σπίτι και τον τρόπο με τον οποίο ο γονέας εμπλέκεται σ' αυτή τη διαδικασία και στον τρόπο με τον οποίο λειτουργεί και είναι δομημένη η βιβλιοθήκη και η δανειστική βιβλιοθήκη του νηπιαγωγείου.

Οι γονείς μετά το τέλος του προγράμματος ανέφεραν πως ένιωσαν «το σχολείο να ανοίγεται προς τα έξω», καθώς και «συνδημιουργοί». Κατάλαβαν πως αυξήθηκε η αγάπη του παιδιού τους για το βιβλίο και ένιωθαν πως εκτός από την δανειστική βιβλιοθήκη, βοήθησαν και αυτοί στη συγκεκριμένη δραστηριότητα, όπως και έγινε.

Πιο συγκεκριμένα, όσο αφορά την συμπεριφορά των γονέων απέναντι στο παιδικό βιβλίο γονέων παρατηρήθηκε ότι γνώριζαν στη πλειοψηφία τους για τη δανειστική βιβλιοθήκη που λειτουργεί στο χώρο αυτό και την ημέρα που είχε οριστεί ως μέρα δανεισμού (Παρασκευή) καθώς και την ημέρα επιστροφής (Δευτέρα για το πρώτο τμήμα και Τρίτη για το δεύτερο). Το πρόσωπο από το περιβάλλον του παιδιού που ασχολείται περισσότερο με την ανάγνωση και αγορά βιβλίων είναι η μητέρα. Οι γονείς ανέφεραν αύξηση της συχνότητας ανάγνωσης βιβλίων στο παιδί τους με δική τους πρωτοβουλία, έκαναν περισσότερες ερωτήσεις στα παιδιά για το περιεχόμενο των ερωτήσεων και άλλαξαν το περιεχόμενο των ερωτήσεων, λόγω της διάλεξης που είχε πραγματοποιηθεί και είχε συζητηθεί το συγκεκριμένο θέμα. Επίσης επισκέφτηκαν βιβλιοπωλείο με το παιδί τους και οι ίδιοι αύξησαν τον δανεισμό βιβλίων από άλλους χώρους όπως από βιβλιοθήκες.

Η συμπεριφορά των νηπίων μετά τον νέο τρόπο δανεισμού ήταν αξιοσημείωτη. Τα νήπια τώρα επισκέπτονταν τη γωνιά της βιβλιοθήκης χωρίς την προτροπή της νηπιαγωγού και στιγμές εκτός των ελεύθερων δραστηριοτήτων. Αύξησαν τον χρόνο που έμεναν στη βιβλιοθήκη και μείωσαν τον αριθμό των βιβλίων που «διάβαζαν» εκεί, ζητούσαν πληροφορίες σε μεγαλύτερο βαθμό από την νηπιαγωγό και πλέον σχολίαζαν με τους φίλους τους που βρίσκονταν στην ίδια γωνιά, το βιβλίο που «διάβαζαν». Επίσης, παρουσιάστηκαν περισσότερο προσηλωμένα στην ανάγνωση των βιβλίων, επανατοποθετούν πλέον όλα τα παιδιά τα βιβλία στη θέση τους μετά το τέλος της απασχόλησης τους στο χώρο της

βιβλιοθήκης και επιλέγουν να επισκεφτούν και δεύτερη φορά που υπάρχει δυνατότητα απασχόλησης. Όλα τα παραπάνω είναι δείγματα που δείχνουν πως τα νήπια έδιναν μεγαλύτερη προσοχή στο βιβλίο που «διάβαζαν», και άρχισαν να προσεγγίζουν το χώρο της βιβλιοθήκης θετικά.

Κατά την διαδικασία δανεισμού και επιστροφής, μετά την εφαρμογή του προγράμματος, τα παιδιά άρχισαν να δανείζονται μόνο τους, δηλαδή χωρίς την προτροπή της νηπιαγωγού, συμπλήρωναν μόνο τους την καρτέλα δανεισμού και επιστροφής, παρουσίαζαν πλέον πιο συχνά το βιβλίο που είχαν δανειστεί στο συνοδό που τα περίμεναν και παρουσίαζαν στη συζήτηση που γινόταν κατά την επιστροφή, το βιβλίο μόνο τους και χωρίς τη προτροπή της νηπιαγωγού. Τα παραπάνω επαληθευθήκαν και από τις απαντήσεις των νηπιαγωγών στο ερωτηματολόγιο που δόθηκε για την αξιολόγηση του προγράμματος. Οι νηπιαγωγοί και των δύο τμημάτων απάντησαν πως τα νήπια διαφοροποίησαν τη συμπεριφορά τους στη βιβλιοθήκη, στη συμμετοχή στη συζήτηση μετά την επιστροφή των δανειζόμενων βιβλίων και στο περιεχόμενο ανακοίνωσης των νηπίων για το βιβλίο που είχαν δανειστεί και στη διαφοροποίηση του τύπου ερωτήσεων κατά τη συζήτηση- ανάγνωση βιβλίων από τις ίδιες σε άλλες ώρες της βδομάδας. Επίσης από τις απαντήσεις των γονέων παρατηρείται πως είναι εμφανής η αλλαγή των νηπίων στη διαδικασία επιστροφής του βιβλίου.

Στη γενικότερη συμπεριφορά των παιδιών παρουσιάστηκε τόσο από τη εικόνα που παρουσίασαν, όσο και από τις απόψεις των νηπιαγωγών και των γονέων, που ήταν παρόμοιες, πως τα παιδιά επηρεάστηκαν θετικά από το πρόγραμμα στον τομέα της γλώσσας, έγινε πιο πλούσιο και ορθότερο το λεξιλόγιο τους, είχαν πιο σύνθετο λόγο και ανέπτυξαν τη δεξιότητα γραφή τους. Επίσης, τα νήπια άλλαξαν τη γενικότερη στάση τους απέναντι στο βιβλίο καθώς ζητούσαν από τους γονείς, την αγορά βιβλίων. Αλλά και οι γονείς μετά την απογευματινή ενημέρωση που τους έγινε, απάντησαν πως στο διάστημα που ακολούθησε επισκέφτηκαν ένα βιβλιοπωλείο και βιβλιοθήκη μαζί με το παιδί τους.

Συμπερασματικά, διαφαίνεται από τα παραπάνω αποτελέσματα πως η συμμετοχή των γονέων τόσο στην καθημερινή δραστηριότητα των παιδιών στο σπίτι όσο και στο χώρο του νηπιαγωγείου βοηθάει σε συνδυασμό με ένα ολοκληρωμένο πρόγραμμα δανεισμού και με έναν καλά οργανωμένο χώρο βιβλιοθήκης, βοηθάει στην ανάπτυξη της αγάπης του παιδιού για το βιβλίο πρωταρχικά και εμμέσως στην καλλιέργεια του τόσο στον προφορικό και νοητικό τομέα, όσο και σε θέματα συμπεριφοράς και υπευθυνότητας.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Αγγελοπούλου Βίτω, Βιβλιοθήκες για παιδιά στην Ελλάδα, Διαδρομές, Τεύχος 13, Αθήνα 1989.
- Αγγελοπούλου Βίτω, Παιδικές βιβλιοθήκες. Οι στόχοι και η λειτουργία τους, στο «*Παιδική λογοτεχνία- Θεωρία και Πράξη*», Τόμος Α', Καστανιώτης, Αθήνα 1995.
- Αναγνωστόπουλος Β. Δ., Οικογένεια: συντροφιά στο διάβασμα, Διαδρομές, Τεύχος 35, Αθήνα 1994.
- Βερτσώνη-Κοκόλη Μαρία, Για τους γονείς των παιδιών που δεν ξέρουν να διαβάζουν, Διαδρομές, Τεύχος 35, Αθήνα 1994.
- Γιαννικοπούλου Α.Α., *Από την προανάγνωση στην ανάγνωση*, Καστανιώτης, Αθήνα 1998.
- Γιαννικοπούλου, Α. Α. (2003), *Εικονογραφημένα παιδικά βιβλία: Η συμβολή τους στην κατάκτηση του γραμματισμού*, Σύγχρονο Νηπιαγωγείο, 33.
- Γκρέμμινγκερ Άρνολντ, Το παιδί και το βιβλίο, Νότος, Αθήνα 1979.
- Θεοδωρακάκου Μαρία, *Η αναδυόμενη δεξιότητα γραφής και ανάγνωσης και η επίδραση του οικογενειακού περιβάλλοντος στην ανάπτυξη της: Μια διαχρονική μελέτη*, στο «*Ανάδυση του γραμματισμού*», Καστανιώτης, Αθήνα 2001.
- Κωνσταντίνου- Χριστοδούλου Δήμητρα, Οικογένεια και βιβλίο, Διαδρομές, Τεύχος 35, Αθήνα 1994.
- Μαραγκουδάκη Ελένη, Σχολικός χρόνος, ελεύθερος χρόνος και Φιλαναγνωσία, στο «Φιλαναγνωσία και παιδική λογοτεχνία», Δελφίни, Αθήνα 1995.
- Μοσχοβάκη Ελένη, *Η γλωσσική συμμετοχή των νηπίων κατά τη διάρκεια παρουσίασης παιδικών βιβλίων στο νηπιαγωγείο*, στο «*Ανάδυση του γραμματισμού*», Καστανιώτης, Αθήνα 2001.
- Παπάζογλου Μήνα, *Σχέσεις σχολείου- οικογένειας, Τα δικαιώματα εκπαιδευτικών, γονέων, μαθητών*, Αθήνα 1984.
- Παπανικολάου Ρούλα, *Οργάνωση και διαμόρφωση του χώρου στο νηπιαγωγείο*, Καστανιώτης, Αθήνα 1999.
- Παπανικολάου Ρ.- Τσιλιμένη Τ., *Η παιδική λογοτεχνία στο νηπιαγωγείο*, Καστανιώτης, Αθήνα 1992.

- Παπανικολοπούλου Κατερίνα, «Γωνιά βιβλιοθήκης στο νηπιαγωγείο», περιοδικό Διαδρομές, τεύχος 13, Αθήνα 1989.
- Παπας Αθανάσιος, Ο ρόλος του δασκάλου στην ανάπτυξη του παιδιού για τη λογοτεχνία, στο «Παιδική λογοτεχνία- Θεωρία και Πράξη», Τόμος Β', Καστανιώτης, Αθήνα 1994, σελ. 22- 23.
- Σαλιτζμπεργκερ- Ούιτενμπεργκ Ισκα, Χένρι Τζάνα, Όσμπορν Έλζι, **Η συναισθηματική εμπειρία της μάθησης και της διδασκαλίας**, Μετ. Τζελέπογλου Ελένη, Καστανιώτης, Αθήνα 1996.
- Τάφα Ευθυμία, **Ανάγνωση και Γραφή στην προσχολική ηλικία**, Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα 2001.
- Τάφα Ευθυμία, **Η βιβλιοθήκη στη τάξη της προσχολικής εκπαίδευσης: η οργάνωση και η λειτουργία της στο πλαίσιο του προγράμματος για την ανάδυση του γραπτού λόγου**, στο «Ανάδυση του γραμματισμού», Καστανιώτης, Αθήνα 2001.
- Τσιλιμένη Τασούλα, Πρόσθετος Φάκελος σημειώσεων στο μάθημα **Η αφήγηση στην προσχολική εκπαίδευση**, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Θεσσαλίας, Βόλος 2002.
- Χορτιάτη Θέτη, Οικογένεια: η πρώτη παιδεία, Διαδρομές, Τεύχος 35, Αθήνα 1994.
- topaidimou.dolnet.gr/backissues/2000/apr2000/thema2.html
- 3gym-serron.ser.sch.gr/library/library_history.htm
- http://dim-pylon.dod.sch.gr/pages/c_12.html
- www.disabled.gr/gr-arts/peterander4B.doc
- www.edc.uoc.gr/didkritis/ago1/%CE%BC%CE%B1%CF%81%CE%AF%CE%B1.htm
- www.hellenic-schools.gr
- www.hri.org/Samizdat/97-05-14.dir/art9.htm
- www.i-mpatron.gr/news1/sxolh_gonewn_05.html
- <http://www.kastorianet.gr/vivlia/arthra1.htm>
- www.pekp.gr

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

5. Ο τρόπος οργάνωσης ενισχύει:

Τον δανεισμό

Την επίσκεψη των παιδιών στη γωνιά

6. Φωτογράφιση της περιοχής.

7. Φωτογράφιση του τρόπου δανεισμού.

2. Φύλλο 2^ο- ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΓΟΝΕΩΝ

Όνοματεπώνυμο παιδιού.....
Επάγγελμα πατέρα.....
Επάγγελμα μητέρας.....
Σπουδές πατέρα
Σπουδές μητέρας.....
Αριθμός αδερφών: 1 2 3 4 Άλλο.....
Φύλο παιδιών στην οικογένεια.....
Ηλικία παιδιών στην οικογένεια

1. Γνωρίζετε ότι στο σχολείο λειτουργεί για το Σαββατοκύριακο, δανειστική βιβλιοθήκη για τα παιδιά;

ΝΑΙ ΟΧΙ

Εάν ΝΑΙ, έχετε ενημερωθεί από τη νηπιαγωγό:

(Βάλτε το σημάδι X στο τετράγωνο που ταιριάζει στην περίπτωση σας.)

- Για τη λειτουργία της δανειστικής βιβλιοθήκης.
 Τον τρόπο δανεισμού.
 Τον τρόπο επιστροφής.

2. Με ποια συχνότητα το παιδί δανείζεται βιβλίο από το σχολείο κάθε Παρασκευή;

Ποτέ Σπάνια Συχνά Κάθε Παρασκευή

3. Όταν το παιδί φέρνει ένα βιβλίο από τη δανειστική βιβλιοθήκη του νηπιαγωγείου...

- Ζητά εκείνο να του το διαβάσετε.
 Το προτρέπετε εσείς.
 Και τα δυο.
 Άλλο (Προσδιορίστε).....

4. Ποιο μέλος της οικογένειας αναλαμβάνει να του το διαβάσει πιο συχνά;

Ο μπαμπάς

Η μαμά

Και οι δυο

Ο/Η αδελφός/ή

Ο παππούς

Η γιαγιά

Άλλο.....

5. Αφού το διαβάσετε μια φορά, ζητά να του το ξαναδιαβάσετε;

ΝΑΙ

ΟΧΙ

Αν ΝΑΙ με ποια συχνότητα;

Κάθε μέρα

Πολλές φορές την ημέρα

2-3 φορές κατά τη συνολική διάρκεια που θα παραμείνει το βιβλίο στο σπίτι

6. Ανταποκρίνεστε αμέσως ή επιλέγετε εσείς πότε θα του το διαβάσετε;

Ανταποκρίνεστε αμέσως.

Επιλέγετε εσείς πότε θα του το διαβάσετε.

7. Ποιες ώρες της ημέρας του το διαβάζετε συνήθως;

Το μεσημέρι

Το απόγευμα

Πριν κοιμηθεί

8. Σε ποιο σημείο του σπιτιού του το διαβάζετε;

Κουζίνα

Καθιστικό/ Σαλόνι

Υπνοδωμάτιο

9. Σας διακόπτει κατά τη διάρκεια της ανάγνωσης με ερωτήσεις για όσα ακούει;

ΝΑΙ

ΟΧΙ

10. Του δείχνεται τις εικόνες:

Ενώ διαβάζετε

Όταν τελειώσετε

11. Σας κάνει ερωτήσεις όταν τελειώνετε την ανάγνωση;

ΝΑΙ

ΟΧΙ

12. Κάνετε εσείς ερωτήσεις/ συζητήσεις για το περιεχόμενο του βιβλίου;

ΝΑΙ

ΟΧΙ

13. Το βιβλίο που δανείζεται το «ξαναδιαβάζει» μόνο του;

ΝΑΙ

ΟΧΙ

Εφόσον ΝΑΙ με ποια συχνότητα;

Κάθε μέρα

Πολλές φορές την ημέρα

Ποτέ

14. Τι είδους βιβλία προτιμά να δανείζεται συνήθως;

(Βάλτε το σημάδι X στο τετράγωνο που ταιριάζει στην περίπτωση σας.)

Γνώσεων

Μυθολογίας

Παραμύθια

Ποιήματα

15. Του θυμίζετε εσείς ότι πρέπει να το επιστρέψει;

ΝΑΙ

ΟΧΙ

16. Ζητά να αγοράσετε αυτό το βιβλίο (ή κάποιο που του άρεσε) για να το έχει στο σπίτι του;

ΝΑΙ

ΟΧΙ

17. Στο σπίτι έχει βιβλία δικά του;

ΝΑΙ

ΟΧΙ

Εφόσον ΝΑΙ, που βρίσκονται;

Στο δωμάτιό του

Κάπου αλλού (Προσδιορίστε).....

18. Πόσο συχνά «διαβάζει» μόνο του από τα δικά του βιβλία;

Κάθε μέρα

Πολλές φορές την ημέρα

Σπάνια

Ποτέ

19. Εσείς με δική σας πρωτοβουλία του διαβάζετε κάποιο βιβλίο από αυτά που έχετε στο σπίτι;

ΝΑΙ

ΟΧΙ

Αν ΝΑΙ πόσο συχνά;

Κάθε μέρα

Πολλές φορές την ημέρα

2-3 φορές την εβδομάδα

Σπάνια

Ποτέ

20. Συζητάτε μετά την ανάγνωση;

ΝΑΙ

ΟΧΙ

21. Το παιδί σας ζητά να του διαβάσετε γενικά βιβλία που έχετε στο σπίτι;

ΝΑΙ

ΟΧΙ

Αν ΝΑΙ με ποια συχνότητα;

(Βάλτε το σημάδι X στο τετράγωνο που ταιριάζει στην περίπτωση σας.)

Κάθε μέρα Πολλές φορές την ημέρα

Σπάνια Ποτέ

22. Το προτρέπετε να διαλέξει για δανεισμό βιβλίο κάθε Παρασκευή;

ΝΑΙ ΟΧΙ

Αν ΝΑΙ το συμβουλεύετε τι είδους βιβλίο να επιλέξει;

ΝΑΙ ΟΧΙ

23. Πιστεύετε ότι τα παραμύθια ή τα βιβλία γνώσης έχουν να προσφέρουν περισσότερο στο παιδί σας;

Παραμύθια Βιβλία γνώσης

24. Σε ποιο τομέα πιστεύετε ότι προσφέρουν;

(Βάλτε το σημάδι X στο τετράγωνο που ταιριάζει στην περίπτωση σας.)

Γενική μόρφωση Ενημέρωση

Λεξιλόγιο Προφορικό λόγο

25. Αγοράζετε βιβλία στο παιδί σας;

ΝΑΙ ΟΧΙ

Αν ΝΑΙ με ποια συχνότητα ή με ποια αφορμή;

(Βάλτε το σημάδι X στο τετράγωνο που ταιριάζει στην περίπτωση σας.)

Ως δώρο στη γιορτή του

Στις γιορτές

Ένα κάθε βδομάδα

- Ένα κάθε μήνα
- 2-4 φορές το χρόνο
- Άλλο (Γράψτε).....

26. Επισκέπτεστε βιβλιοπωλεία με το παιδί σας για να αγοράσετε βιβλία για εκείνο;

- ΝΑΙ ΟΧΙ

27. Ποιος επιλέγει το βιβλίο;

- Ο μπαμπάς Η μαμά
- Το ίδιο το παιδί Άλλος (Προσδιορίστε).....

28. Αγοράζετε παιδικά βιβλία από σούπερ – μάρκετ;

- ΝΑΙ ΟΧΙ

29. Με ποιο κριτήριο τα επιλέγετε;

(Βάλτε το σημάδι X στο τετράγωνο που ταιριάζει στην περίπτωση σας.)

- Περιεχόμενο
- Εικονογράφηση
- Όνομα συγγραφέα
- Άλλο (Προσδιορίστε).....

30. Πιστεύετε ότι ο δανεισμός βοηθά το παιδί σας:

- (Εφόσον επιλέξετε μία περίπτωση, βάλτε το σημάδι X στο τετράγωνο που ταιριάζει στην περίπτωση σας.)
- (Εφόσον επιλέγετε περισσότερες από μία περιπτώσεις, βάλτε τις σε σειρά προτεραιότητας, αριθμήστε αρχίζοντας από το 1 ως την πρώτη προτίμηση.)

- Να μάθει να γράφει
- Να μάθει να διαβάζει
- Να αποκτήσει γενικές γνώσεις
- Να διασκεδάσει

Να αγαπήσει το διάβασμα

Άλλο (Προσδιορίστε).....

31. Σε τι θεωρείτε ότι βοηθά η ανάγνωση βιβλίων στα παιδιά;

(Βάλτε σε σειρά προτεραιότητας τα παρακάτω τετράγωνα, χρησιμοποιώντας αριθμούς από το 1 έως το 6, θεωρώντας το 1 το μεγαλύτερο.)

Διασκέδαση

Γνώση

Πληροφόρηση

Κριτική σκέψη

Διαμόρφωση άποψης

Καλλιέργεια προφορικού λόγου- γραπτού λόγου

32. Αν η νηπιαγωγός σας ζητούσε να συμμετέχετε σε ένα πρόγραμμα συνεργασίας με το σχολείο με σκοπό να ενημερωθείτε για τον τρόπο ανάγνωσης ενός παιδικού βιβλίου στο σπίτι, θα δεχόσασταν;

ΝΑΙ

ΟΧΙ

33. Αν ΝΑΙ, με ποιο τρόπο θα προτιμούσατε να γίνει αυτό;

Με μια απλή διάλεξη

Με παρακολούθηση μιας αντίστοιχης δραστηριότητας από τη νηπιαγωγό στο σχολείο.

Και με τα δυο.

Με ενημερωτικό φυλλάδιο οδηγιών

Με μια μόνο επίσκεψη

Επισκέψεις ανά 15 ημέρες για 1 μήνα

Άλλο (Προσδιορίστε).....

3. Φύλλο 3^ο- ΑΤΟΜΙΚΟ ΦΥΛΛΟ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗΣ ΣΤΗΝ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

Όνομα:.....

12. Επισκέπτεται τη βιβλιοθήκη:

Μόνο του Με τη προτροπή της νηπιαγωγού

13. Πότε επισκέπτεται τη βιβλιοθήκη:

Κατά τη διάρκεια της καθορισμένης ώρας λειτουργίας της βιβλιοθήκης

Στις ελεύθερες δραστηριότητες.

Άλλη ώρα (Προσδιορίστε).....

14. Πόση ώρα αφιερώνει εκεί;

Λιγότερο από 5'

5'

10'

Περισσότερο από 10'

15. Πόσα βιβλία «διαβάζει» την ώρα που κάθεται στη βιβλιοθήκη;

16. Τι είδους βιβλίο επιλέγει;

Γνώσης

Μικρές Ιστορίες

Μυθολογία

Παραμύθια

Άλλο.....

17. Απευθύνεται κατά τη διάρκεια της ανάγνωσης στη νηπιαγωγό για επεξηγήσεις /ερωτήσεις;

ΝΑΙ ΟΧΙ

18. Απευθύνεται κατά τη διάρκεια της ανάγνωσης στη νηπιαγωγό και ζητά να του διαβάσει το βιβλίο που επέλεξε;

ΝΑΙ ΟΧΙ

19. Σχολιάζει/ ρωτά τους φίλους του που βρίσκονται στη βιβλιοθήκη;

ΝΑΙ ΟΧΙ

20. Είναι προσηλωμένο στη δραστηριότητα ή απλά «περνά την ώρα του»;

Προσηλωμένο «Περνάει την ώρα του»

21. Επανατοποθετεί το βιβλίο στη θέση του;

ΝΑΙ ΟΧΙ

22. Επιλέγει να επισκεφτεί τη βιβλιοθήκη τη δεύτερη φορά που έχει δυνατότητα ελεύθερης απασχόλησης;

ΝΑΙ ΟΧΙ

4. Φύλλο 4^ο- ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ- ΔΑΝΕΙΣΜΟΣ

ΟΝΟΜΑ:.....

7. Δανείζεται:

Μόνο του Με τη προτροπή της νηπιαγωγού

8. Τι είδους βιβλίο επιλέγει;

- Τίτλος.....
- Συγγραφέας.....
- Έκδοση.....
- Χρ. Έκδοσης.....

9. Αφιερώνει χρόνο για να επιλέξει το βιβλίο που θα δανειστεί ή παίρνει κάποιο στην τύχη, χωρίς ιδιαίτερο προβληματισμό;

Αφιερώνει χρόνο.

Παίρνει κάποιο στη τύχη.

10. Συμπληρώνει μόνο του την καρτέλα δανεισμού;

ΝΑΙ ΟΧΙ

11. Εφόσον το περιμένει κάποιος του δείχνει το βιβλίο και το σχολιάζει;

ΝΑΙ ΟΧΙ

12. Ο/Η συνοδός παίρνοντας το παιδί σχολιάζει το βιβλίο που δανείστηκε;

ΝΑΙ ΟΧΙ

5. Φύλλο 5^ο- ΔΕΥΤΕΡΑ Ή ΤΡΙΤΗ- ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ

1. Τοποθετεί το βιβλίο στη θέση του;

ΝΑΙ

ΟΧΙ

2. Συμπληρώνει την αντίστοιχη καρτέλα επιστροφής;

ΝΑΙ

ΟΧΙ

3. Στην συζήτηση ανακοινώνει σχετικά με το βιβλίο;

A.

ΝΑΙ

ΟΧΙ

B.

Μόνο του

Με τη προτροπή της νηπιαγωγού

6. Φύλλο 6^ο- ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΑΠΟ ΤΗ ΝΗΠΙΑΓΩΓΟ

1. Κατά τη γνώμη σας τα παιδιά που οι γονείς τους συμμετείχαν στο πρόγραμμα (απογευματινή ενημέρωση), διαφοροποίησαν τη συμπεριφορά τους απέναντι στα βιβλία το διάστημα που ακολούθησε;

ΝΑΙ ΟΧΙ

• Εάν ΝΑΙ σε ποιους τομείς;

- Συχνότητα δανεισμού
- Συμπεριφορά στη βιβλιοθήκη
- Συμμετοχή στη συζήτηση της Δευτέρας και διαφοροποίηση περιεχομένου ανακοινώσεων
- Διαφοροποίηση του τύπου ερωτήσεων κατά την συζήτηση-ανάγνωση βιβλίων από εσάς και σε άλλες ώρες της εβδομάδας
- Άλλο.....

2. Θεωρείτε ότι η εφαρμογή αυτού του προγράμματος (συζήτηση/ ενημέρωση για τρόπους ανάγνωσης βιβλίων- είδος ερωτήσεων/ παρέμβαση στη βιβλιοθήκη), συνέβαλε θετικά στην από μέρους σας αντιμετώπιση/ οργάνωση/ πρακτική, σχετικά με τη λογοτεχνία, τη Γλώσσα κ.α.

ΝΑΙ ΟΧΙ

• Εάν ΝΑΙ σε τι σας βοήθησε;

.....
.....
.....
.....

3. Θα σας ενδιέφερε να συνεχίσετε αυτό το πρόγραμμα για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα;

ΝΑΙ ΟΧΙ

4. Έχει επηρεάσει το πρόγραμμα, τη φιλιαναγνωσία των παιδιών;

i. Γενικά

ΝΑΙ ΟΧΙ

ii. Μόνο τα παιδιά της συγκεκριμένης ομάδας

ΝΑΙ

ΟΧΙ

5. Εκτός από τη φιλαναγνωσία, θεωρείτε ότι το πρόγραμμα έχει επηρεάσει και σε άλλους τομείς την απόδοση των παιδιών;

ΝΑΙ

ΟΧΙ

6. Εάν ΝΑΙ σε ποιους;

Καλλιέργεια αναγνωστικής ικανότητας

Προφορικός λόγος

Πλούσιο , ορθότερο λεξιλόγιο

Δεξιότητα γραφής

Άλλο.....

7. Ποια η γνώμη σας για την συνεργασία της οικογένειας με το σχολείο για την υλοποίηση αυτού του προγράμματος;

.....
.....
.....
.....

8. Διαπιστώσατε αρνητικά σημεία στην εφαρμογή του προγράμματος;

ΝΑΙ

ΟΧΙ

• Εάν ΝΑΙ, μπορείτε να τα αναφέρετε;

.....
.....
.....

9. Ποια είναι γενικά η γνώμη σας και τα σχόλιά σας για το πρόγραμμα;

.....
.....
.....

7. Φύλλο 7^ο- ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΓΟΝΕΙΣ

Όνοματεπώνυμο Γονέα:.....

Όνοματεπώνυμο Παιδιού:.....

Νήπιο

Προνήπιο

1. Πιστεύετε ότι επηρέασε τη σχέση του παιδιού σας με το βιβλίο, το πρόγραμμα που εφαρμόστηκε στο νηπιαγωγείο;

ΝΑΙ

ΟΧΙ

• Εάν ΝΑΙ πώς το διαπιστώσατε:

(Έχετε δυνατότητα πολλαπλών επιλογών απάντησης. Σε αυτήν την περίπτωση, την επιλογή σας δηλώστε την με αύξοντα αριθμό που θα δείχνει τη σειρά των επιλογών σας, ανεξάρτητα από τη σειρά που έχουν στο φυλλάδιο.)

Αύξησε τη συχνότητα ανάγνωσης των βιβλίων

Αύξησε το χρόνο που διέθετε να το ξεφυλλίζει

Έκανε περισσότερες ερωτήσεις

Άλλαξε το περιεχόμενο των ερωτήσεων

Έγινε πιο υπεύθυνο στη διαδικασία επιστροφής του βιβλίου

Άλλο.....

2. Κατά τη γνώμη σας η ενημέρωση που πραγματοποιήθηκε στο νηπιαγωγείο για τον τρόπο ανάγνωσης των βιβλίων, επηρέασε τη δική σας στάση που έως εκείνη τη στιγμή διατηρούσατε απέναντι στο παιδικό βιβλίο;

ΝΑΙ

ΟΧΙ

• Εάν ΝΑΙ σε ποιον τομέα;

(Έχετε δυνατότητα πολλαπλών επιλογών απάντησης. Σε αυτήν την περίπτωση, την επιλογή σας δηλώστε την με αύξοντα αριθμό που θα δείχνει τη σειρά των επιλογών σας, ανεξάρτητα από τη σειρά που έχουν στο φυλλάδιο.)

Ανταποκρινόσασταν πιο συχνά στο αίτημα του παιδιού σας για να του διαβάσετε το βιβλίο

Αυξήσατε τις φορές που διαβάσατε το βιβλίο στο παιδί με δική σας πρωτοβουλία

- Κάνατε περισσότερες ερωτήσεις στα παιδιά για τις εικόνες και το περιεχόμενο
- Άλλαξε το περιεχόμενο των ερωτήσεων
- Αλλάξατε το στυλ των ερωτήσεων
- Αυξήσατε τις επισκέψεις στην βιβλιοθήκη της γειτονιάς σας μαζί με το παιδί
- Άλλο.....

3. Το διάστημα που ακολούθησε μετά την ενημέρωση, επισκεφτήκατε με το παιδί σας μια βιβλιοθήκη;

- ΝΑΙ ΟΧΙ

4. Επισκεφτήκατε ένα βιβλιοπωλείο;

- ΝΑΙ ΟΧΙ

5. Αυξήσατε τη συχνότητα αγοράς βιβλίων για το παιδί σας;

- ΝΑΙ ΟΧΙ

6. Αυξήσατε τη συχνότητα δανεισμού βιβλίων από άλλους χώρους (π.χ. βιβλιοθήκη γειτονιάς)

- ΝΑΙ ΟΧΙ

7. Θεωρείτε ότι το πρόγραμμα αυτό επηρέασε το παιδί σας και σε άλλους τομείς;

- ΝΑΙ ΟΧΙ

• Εάν Ναι σε ποιους;

- Γλώσσα
- Πλουσιότερο και ορθότερο λεξιλόγιο
- Αναγνώριση γραμμάτων
- Πιο σύνθετο λόγο
- Αύξηση ενδιαφέροντος γενικά για τα βιβλία και τα έντυπα κάθε είδους
-

Κατάκτηση γνώσεων γενικά

Άλλο.....

8. Υπήρχε κάτι που σας δυσκόλεψε στο πρόγραμμα; Εάν ΝΑΙ σας παρακαλώ, να το αναφέρετε.

.....
.....
.....

9. Θα σας ενδιέφερε να συνεχιστεί το πρόγραμμα;

ΝΑΙ ΟΧΙ

Αν ναι με ποια διάρκεια;

Όλο το χρόνο Ένα εξάμηνο

10. Θα επιθυμούσατε να υπάρχει και άλλη/ άλλες συναντήσεις με ειδικούς για το βιβλίο για ενημέρωσή σας;

ΝΑΙ ΟΧΙ

11. Πως νιώσατε ως «συμμέτοχος» σε ένα πρόγραμμα του σχολείου.

.....
.....
.....

12. Παρακαλούμε να καταθέσετε την προσωπική σας γνώμη γενικά για την εφαρμογή του προγράμματος

Θετικά:.....
.....
.....

Αρνητικά:.....
.....
.....

8. Φύλλο 8^ο- Φυλλάδιο ενημέρωσης για τους γονείς - Αγαπώ το Βιβλίο

Αγαπώ το βιβλίο

Προτάσεις για την ανάγνωση ενός βιβλίου

- Όταν διαβάσετε, κρατήστε προσεκτικά το βιβλίο στα γόνατα σας ή στην επιφάνεια π.χ. ενός τραπέζιου, κρεβατιού.
- Πριν την ανάγνωση δείξτε στο παιδί το εξώφυλλο του βιβλίου και ζητήστε τη γνώμη του για το περιεχόμενο
- Συζητήστε για το περιεχόμενο του βιβλίου , αφού τελειώσετε την ανάγνωση
- Ανακοινώνετε τον τίτλο του βιβλίου και το όνομα του συγγραφέα στο παιδί πριν ή μετά την ανάγνωση
- Οι ερωτήσεις είναι καλύτερα να καλλιεργούν τη σκέψη και το λόγο και να αποφεύγονται όσες θα έχουν ως απάντηση το «ΝΑΙ» και το «ΟΧΙ» π.χ.. Οι ερωτήσεις να ξεκινούν με το «ποιος νομίζεις...» , «γιατί νομίζεις ότι.....
- Μερικές ερωτήσεις για κάθε βιβλίο :
 - Ποιοι είναι οι ήρωες αυτής της ιστορίας
 - Πως ένιωσε ο/η...(όνομα ήρωα) όταν ...(πρόβλημα) Γιατί νομίζεις ότι ο/η(ήρωες) έκανε...(πράξη ιστορίας)
 - Αν ήσουν εσύ στη θέση του τι θα έκανες;
- Κατά τη διάρκεια της ανάγνωσης, μπορείτε να διακόψετε την αφήγηση και να ζητήσετε τη γνώμη του για τον τρόπο που εξελίσσεται ή τελειώνει η ιστορία π.χ. «και τι νομίζεις ότι έγινε τότε;»
- Σχολιάστε τις εικόνες του βιβλίου με τα παιδιά. Ζητήστε να σας μιλήσουν για όσα βλέπουν(ποιοι είναι στην εικόνα, πώς νιώθουν και από ποια στοιχεία το καταλαβαίνει αυτό το παιδί...)πριν ή μετά την ανάγνωση
- Ρωτήστε το παιδί σας για ποιο λόγο του άρεσε αυτό το βιβλίο., αν το πρότεινε σε κάποιον άλλο να το διαβάσει και γιατί. Ποιος ήρωας θα ήθελε να ήταν , αν έπαιξε στην ιστορία και γιατί.
- Ζητήστε του να συνομιλήσει με τον ήρωα ή τον συγγραφέα, κάνοντας την υπόθεση « Αν ήταν τώρα εδώ μπροστά μας ο/η.... τι θα ήθελες να τον ρωτήσεις ή να του πεις)
- Διαβάζετε τουλάχιστον μια φορά την ημέρα το βιβλίο που δανείστηκε το παιδί
- Διαβάστε και άλλα βιβλία στα παιδιά , εκτός δανειστικής του σχολείου
- Συζητήστε με τον ίδιο τρόπο και γι' αυτά
- Επιλέξτε να διαβάζετε μπροστά στο παιδί δικά σας βιβλία αλλά και δικά του.
- Πείτε τη γνώμη σας γι' αυτά.
- Επισκεφτείτε συχνά βιβλιοπωλεία και βιβλιοθήκες της πόλης με τα παιδιά σας. Αφήστε τα να επιλέξουν, ρωτώντας τους λόγους και τα κριτήρια επιλογής του βιβλίου.

Β. Πίνακες

ΠΙΝΑΚΑΣ 27: ΑΝΑΛΥΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΤΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΠΑΡΑΚΑΤΩ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ

ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΤΡΟΠΟΥ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΤΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΤΡΟΠΟΥ ΔΑΝΕΙΣΜΟΥ

ΑΡΙΘΜΗΣΗ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ

ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΩΤΗΣΗΣ	1 (1 ^ο Τμήμα Νηπιαγωγείου)	2 (2 ^ο Τμήμα Νηπιαγωγείου)
1.	<ul style="list-style-type: none"> • Μια φορά ήταν η Κουλουτούμπα • Το μικρό μου αδελφάκι • Ο Σποτ πάει σχολείο • Δε φοβάμαι... Το νερό • Ο Χειμώνας • Η Τσοδούλα • Η Σταχτοπούτα • Το ασχημόπαπο • Ερευνώ το σώμα μου • Το λυχνάρι του Αλαντίν και άλλα παραμύθια • Ειρήνη- Αριστοφάνη • Ελληνική μυθολογία • Δεν φοβάμαι... τον Οδοντογιατρό • Τα τρία μικρά λυκάκια • Η Χιονάτη και οι εφτά νάνοι • Πάνω στη γη- Στο δάσος 	<ul style="list-style-type: none"> • Δε φοβάμαι.. τον οδοντογιατρό • Η κόκκινη κοτούλα • Το πάθημα του Λύκου • Η Χιονάτη • Λούλα η πεταλούδα • Τα δύο ερωτευμένα ζαρκαδία • Μια τίγρη φοβερή, φοβερή και τρομερή! • Αριστοφάνη- Όρνιθες • Μενέλαος και Πάρης • Τούλα η μαργαριτούλα • Η Αλίκη στη χώρα των θαυμάτων • Το κατσικάκι και ο λύκος που έπαιξε φλογέρα • Ίγκι το μυρμήγκι • Ένας μεγάλος ηθοποιός • Η Σταχτοπούτα • Πινόκιο • Αισώπου Μύθοι- Η αλεπού και το κοράκι • Η βασιλοπούλα και ο βάτραχος • Ο Ανδροκλής και το λιοντάρι • Η γρίπη- Μαγογιατρός • Η χώρα χωρίς γάτες • Η Μυρτώ και το κουνουπάκι • Η Πούπου και η • Ρούλα η ακριδούλα Καρλότα • Ο Παπουτσωμένος γάτος • Τα έξι κουνελάκια • Αισώπου Μύθοι- Τα δύο γατάκια
2.	17	17
3.	<ul style="list-style-type: none"> • ΓΝΩΣΗΣ • ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ • ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ 	<ul style="list-style-type: none"> • ΓΝΩΣΗΣ • ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ • ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ • ΜΥΘΟΙ ΑΙΣΩΠΟΥ • ΜΥΘΟΛΟΓΙΑ
4.	ΟΧΙ	ΟΧΙ
5.	ΤΗΝ ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΣΤΗ ΓΩΝΙΑ	ΤΗΝ ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΣΤΗ ΓΩΝΙΑ

Πίνακας 27

ΠΙΝΑΚΑΣ 28: ΑΝΑΛΥΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΤΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΠΑΡΑΚΑΤΩ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ

ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΑΠΟΦΕΩΝ ΓΟΝΕΩΝ (ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΓΟΝΕΩΝ)- ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ 1-7

		ΑΡΙΘΜΗΝΗ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ								
		1	1 Α	2	3	4	5	5 Α	6	7
ΤΜΗΜΑ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟΥ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ									
	3	ΟΧΙ		ΚΑΘΕ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ	ΖΗΤΑ ΕΚΕΙΝΟ	• ΜΑΜΑ	ΝΑΙ	2-3 ΦΟΡΕΣ ΣΥΝΟΛΙΚΑ	ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΝΕΣΤΕ ΑΜΕΣΩΣ	• ΠΡΙΝ ΚΟΙΜΗΘΕ
	4	ΝΑΙ	• ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΔΑΝΕΙΣΤΙΚΗΣ ΒΙΒΛΙΟΦΗΚΗΣ	ΚΑΘΕ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ	ΚΑΙ ΤΑ ΔΥΟ	• ΜΑΜΑ	ΝΑΙ	2-3 ΦΟΡΕΣ ΣΥΝΟΛΙΚΑ	ΕΠΙΛΕΓΕΤΕ ΕΞΕΙΣ	• ΠΡΙΝ ΚΟΙΜΗΘΕ
	5	ΝΑΙ	• ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΔΑΝΕΙΣΤΙΚΗΣ ΒΙΒΛΙΟΦΗΚΗΣ • ΤΡΟΠΟ ΔΑΝΕΙΣΜΟΥ • ΤΡΟΠΟ ΕΠΙΣΤΡΟΦΗΣ	ΚΑΘΕ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ	ΚΑΙ ΤΑ ΔΥΟ	• ΜΑΜΑ	ΝΑΙ	2-3 ΦΟΡΕΣ ΣΥΝΟΛΙΚΑ	ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΝΕΣΤΕ ΑΜΕΣΩΣ	• ΤΟ ΑΠΟΓΕΥΜΑ
	6	ΝΑΙ	• ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΔΑΝΕΙΣΤΙΚΗΣ ΒΙΒΛΙΟΦΗΚΗΣ	ΚΑΘΕ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ	ΖΗΤΑ ΕΚΕΙΝΟ	• ΜΑΜΑ	ΝΑΙ	2-3 ΦΟΡΕΣ ΣΥΝΟΛΙΚΑ	ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΝΕΣΤΕ ΑΜΕΣΩΣ	• ΠΡΙΝ ΚΟΙΜΗΘΕ
	7	ΝΑΙ	• ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΔΑΝΕΙΣΤΙΚΗΣ ΒΙΒΛΙΟΦΗΚΗΣ • ΤΡΟΠΟ ΔΑΝΕΙΣΜΟΥ • ΤΡΟΠΟ ΕΠΙΣΤΡΟΦΗΣ	ΚΑΘΕ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ	ΖΗΤΑ ΕΚΕΙΝΟ	• ΜΑΜΑ	ΝΑΙ	ΠΟΛΛΕΣ ΦΟΡΕΣ ΤΗ ΜΕΡΑ	ΕΠΙΛΕΓΕΤΕ ΕΞΕΙΣ	• ΤΟ ΑΠΟΓΕΥΜΑ • ΠΡΙΝ ΚΟΙΜΗΘΕ
	8	ΝΑΙ	• ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΔΑΝΕΙΣΤΙΚΗΣ ΒΙΒΛΙΟΦΗΚΗΣ • ΤΡΟΠΟ ΔΑΝΕΙΣΜΟΥ • ΤΡΟΠΟ ΕΠΙΣΤΡΟΦΗΣ	ΚΑΘΕ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ	ΖΗΤΑ ΕΚΕΙΝΟ	• ΜΑΜΑ	ΝΑΙ	2-3 ΦΟΡΕΣ ΣΥΝΟΛΙΚΑ	ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΝΕΣΤΕ ΑΜΕΣΩΣ	• ΤΟ ΜΕΣΗΜΕΡΙ
	9	ΟΧΙ		ΚΑΘΕ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ	ΚΑΙ ΤΑ ΔΥΟ	• ΜΑΜΑ	ΝΑΙ	2-3 ΦΟΡΕΣ ΣΥΝΟΛΙΚΑ	ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΝΕΣΤΕ ΑΜΕΣΩΣ	• ΤΟ ΑΠΟΓΕΥΜΑ
	10	ΝΑΙ	• ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ	ΚΑΘΕ	ΖΗΤΑ ΕΚΕΙΝΟ	• ΜΑΜΑ	ΝΑΙ	2-3 ΦΟΡΕΣ ΣΥΝΟΛΙΚΑ	ΕΠΙΛΕΓΕΤΕ ΕΞΕΙΣ	• ΤΟ ΑΠΟΓΕΥΜΑ

	ΔΑΝΕΙΣΤΙΚΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ	ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ	ΕΚΕΙΝΟ	ΣΥΝΟΛΙΚΑ	ΤΟ ΑΠΟΓΕΥΜΑ
11	ΔΑΝΕΙΣΤΙΚΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΔΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΔΑΝΕΙΣΤΙΚΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΤΡΟΠΟ ΔΑΝΕΙΣΜΟΥ ΤΡΟΠΟ ΕΠΙΣΤΡΟΦΗΣ	ΚΑΘΕ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΚΑΘΕ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ	ΖΗΤΑ ΕΚΕΙΝΟ ΖΗΤΑ ΕΚΕΙΝΟ	ΝΑΙ ΝΑΙ ΜΑΜΑ ΝΑΙ	ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΝΕΣΤΕ ΑΜΕΣΩΣ ΠΟΛΛΕΣ ΦΟΡΕΣ ΤΗ ΜΕΡΑ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΝΕΣΤΕ ΑΜΕΣΩΣ ΠΟΛΛΕΣ ΦΟΡΕΣ ΤΗ ΜΕΡΑ ΝΑΙ
12	ΔΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΔΑΝΕΙΣΤΙΚΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ	ΚΑΘΕ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ	ΚΑΙ ΤΑ ΔΥΟ	ΝΑΙ ΜΑΜΑ	ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΝΕΣΤΕ ΑΜΕΣΩΣ ΚΑΘΕ ΜΕΡΑ
13	ΟΧΙ	ΣΥΧΝΑ	ΚΑΙ ΤΑ ΔΥΟ	ΝΑΙ ΜΑΜΑ ΑΔΕΛΦΟΣ/Η	ΕΠΙΛΕΓΕΤΕ ΕΞΕΙΣ 2-3 ΦΟΡΕΣ ΣΥΝΟΛΙΚΑ ΤΟ ΑΠΟΓΕΥΜΑ
14	ΔΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΔΑΝΕΙΣΤΙΚΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ	ΚΑΘΕ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ	ΖΗΤΑ ΕΚΕΙΝΟ	ΝΑΙ ΜΑΜΑ	ΕΠΙΛΕΓΕΤΕ ΕΞΕΙΣ 2-3 ΦΟΡΕΣ ΣΥΝΟΛΙΚΑ ΠΡΙΝ ΚΟΙΜΗΘΕ
15	ΝΑΙ	ΚΑΘΕ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ	ΑΛΛΟ	ΑΛΛΟ	
16	ΔΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΔΑΝΕΙΣΤΙΚΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΤΡΟΠΟ ΔΑΝΕΙΣΜΟΥ ΤΡΟΠΟ ΕΠΙΣΤΡΟΦΗΣ	ΚΑΘΕ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΚΑΘΕ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ	ΖΗΤΑ ΕΚΕΙΝΟ	ΝΑΙ ΜΑΜΑ	ΕΠΙΛΕΓΕΤΕ ΕΞΕΙΣ ΚΑΘΕ ΜΕΡΑ ΕΠΙΛΕΓΕΤΕ ΕΞΕΙΣ ΚΑΘΕ ΜΕΡΑ ΠΡΙΝ ΚΟΙΜΗΘΕ
17	ΔΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΔΑΝΕΙΣΤΙΚΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ	ΚΑΘΕ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ	ΚΑΙ ΤΑ ΔΥΟ	ΝΑΙ ΜΑΜΑ	ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΝΕΣΤΕ ΑΜΕΣΩΣ ΚΑΘΕ ΜΕΡΑ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΝΕΣΤΕ ΑΜΕΣΩΣ ΚΑΘΕ ΜΕΡΑ ΤΟ ΜΕΣΗΜΕΡΙ
18	ΔΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΔΑΝΕΙΣΤΙΚΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ	ΚΑΘΕ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ	ΖΗΤΑ ΕΚΕΙΝΟ	ΝΑΙ ΜΑΜΑ	ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΝΕΣΤΕ ΑΜΕΣΩΣ ΠΟΛΛΕΣ ΦΟΡΕΣ ΤΗ ΜΕΡΑ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΝΕΣΤΕ ΑΜΕΣΩΣ ΠΡΙΝ ΚΟΙΜΗΘΕ
19	ΔΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΔΑΝΕΙΣΤΙΚΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ	ΚΑΘΕ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ	ΖΗΤΑ ΕΚΕΙΝΟ	ΝΑΙ ΜΑΜΑ	ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΝΕΣΤΕ ΑΜΕΣΩΣ ΚΑΘΕ ΜΕΡΑ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΝΕΣΤΕ ΑΜΕΣΩΣ ΚΑΘΕ ΜΕΡΑ ΤΟ ΑΠΟΓΕΥΜΑ
20	ΟΧΙ		ΖΗΤΑ ΕΚΕΙΝΟ	ΝΑΙ ΜΑΜΑ	ΕΠΙΛΕΓΕΤΕ ΕΞΕΙΣ ΚΑΘΕ ΜΕΡΑ ΕΠΙΛΕΓΕΤΕ ΕΞΕΙΣ ΚΑΘΕ ΜΕΡΑ ΠΡΙΝ ΚΟΙΜΗΘΕ

Πίνακας 28

ΠΙΝΑΚΑΣ 29: ΑΝΑΛΥΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΤΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΠΑΡΑΚΑΤΩ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ

ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΑΙΟΦΕΩΝ ΓΟΝΕΩΝ (ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΓΟΝΕΩΝ)- ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ 8-17 Α

		ΑΡΙΘΜΗΝΗ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ											
		8	9	10	11	12	13	13 Α	14	15	16	17	17 Α
ΤΜΗΜΑ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟΥ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ												
1 ^ο ΤΜΗΜΑ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟΥ	3	• ΥΠΝΟΔΩΜΑΤΙΟ	ΝΑΙ	ΕΝΩ ΔΙΑΒΑΖΕΤΕ	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΚΑΘΕ ΜΕΡΑ	• ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	• ΣΤΟ ΔΩΜΑΤΙΟ ΤΟΥ
	4	• ΥΠΝΟΔΩΜΑΤΙΟ	ΝΑΙ	ΕΝΩ ΔΙΑΒΑΖΕΤΕ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΚΑΘΕ ΜΕΡΑ	• ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	• ΣΤΟ ΔΩΜΑΤΙΟ ΤΟΥ
	5	• ΚΑΘΙΣΤΙΚΟ-ΣΑΛΟΝΙ	ΝΑΙ	ΕΝΩ ΔΙΑΒΑΖΕΤΕ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΚΑΘΕ ΜΕΡΑ	• ΓΝΩΣΕΩΝ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	• ΣΤΟ ΔΩΜΑΤΙΟ ΤΟΥ
		• ΥΠΝΟΔΩΜΑΤΙΟ						• ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ					
	6	• ΚΑΘΙΣΤΙΚΟ-ΣΑΛΟΝΙ	ΟΧΙ	ΕΝΩ ΔΙΑΒΑΖΕΤΕ	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΚΑΘΕ ΜΕΡΑ	• ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	• ΣΤΟ ΔΩΜΑΤΙΟ ΤΟΥ
		• ΥΠΝΟΔΩΜΑΤΙΟ											
	7	• ΥΠΝΟΔΩΜΑΤΙΟ	ΝΑΙ	ΕΝΩ ΔΙΑΒΑΖΕΤΕ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΠΟΛΛΕΣ ΦΟΡΕΣ ΤΗ ΜΕΡΑ	• ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	• ΣΤΟ ΔΩΜΑΤΙΟ ΤΟΥ
2 ^ο ΤΜΗΜΑ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟΥ	8	• ΥΠΝΟΔΩΜΑΤΙΟ	ΟΧΙ	ΕΝΩ ΔΙΑΒΑΖΕΤΕ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΟΧΙ		• ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	• ΣΤΟ ΔΩΜΑΤΙΟ ΤΟΥ
	9	• ΥΠΝΟΔΩΜΑΤΙΟ	ΝΑΙ	ΕΝΩ ΔΙΑΒΑΖΕΤΕ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΟΧΙ	• ΠΟΙΗΜΑΤΑ	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	• ΣΤΟ ΔΩΜΑΤΙΟ ΤΟΥ
	10	• ΚΑΘΙΣΤΙΚΟ-ΣΑΛΟΝΙ	ΝΑΙ	ΕΝΩ ΔΙΑΒΑΖΕΤΕ	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΚΑΘΕ ΜΕΡΑ	• ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	• ΣΤΟ ΔΩΜΑΤΙΟ ΤΟΥ
	11	• ΚΑΘΙΣΤΙΚΟ-ΣΑΛΟΝΙ	ΝΑΙ	ΕΝΩ ΔΙΑΒΑΖΕΤΕ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΠΟΛΛΕΣ ΦΟΡΕΣ ΤΗ ΜΕΡΑ	• ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	• ΣΤΟ ΔΩΜΑΤΙΟ ΤΟΥ
	12	• ΚΑΘΙΣΤΙΚΟ-ΣΑΛΟΝΙ	ΟΧΙ	ΟΤΑΝ ΤΕΛΕΙΩΣΤΕ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΚΑΘΕ ΜΕΡΑ	• ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	• ΣΤΟ ΔΩΜΑΤΙΟ ΤΟΥ
		• ΚΑΘΙΣΤΙΚΟ-ΣΑΛΟΝΙ	ΝΑΙ	ΕΝΩ ΔΙΑΒΑΖΕΤΕ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΟΧΙ	• ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	• ΣΤΟ ΔΩΜΑΤΙΟ ΤΟΥ

14	◆ ΥΠΝΟΔΩΜΑΤΙΟ	ΝΑΙ	ΕΝΩ ΔΙΑΒΑΖΕΤΕ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	◆ ΣΤΟ ΔΩΜΑΤΙΟ ΤΟΥ
15				ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	
16	◆ ΥΠΝΟΔΩΜΑΤΙΟ	ΝΑΙ	ΕΝΩ ΔΙΑΒΑΖΕΤΕ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	◆ ΣΤΟ ΔΩΜΑΤΙΟ ΤΟΥ
17	◆ ΚΑΘΙΣΤΙΚΟ-ΣΑΛΟΝΙ	ΝΑΙ	ΕΝΩ ΔΙΑΒΑΖΕΤΕ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	◆ ΣΤΟ ΔΩΜΑΤΙΟ ΤΟΥ
18	◆ ΥΠΝΟΔΩΜΑΤΙΟ	ΝΑΙ	ΕΝΩ ΔΙΑΒΑΖΕΤΕ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΜΥΘΟΛΟΓΙΑΣ	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	◆ ΣΤΟ ΔΩΜΑΤΙΟ ΤΟΥ
19	◆ ΥΠΝΟΔΩΜΑΤΙΟ	ΝΑΙ	ΕΝΩ ΔΙΑΒΑΖΕΤΕ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	◆ ΣΤΟ ΔΩΜΑΤΙΟ ΤΟΥ
20	◆ ΥΠΝΟΔΩΜΑΤΙΟ	ΝΑΙ	ΕΝΩ ΔΙΑΒΑΖΕΤΕ	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΝΑΙ	◆ ΣΤΟ ΔΩΜΑΤΙΟ ΤΟΥ
												◆ ΑΛΛΟΥ

Πίνακας 29

ΠΙΝΑΚΑΣ 30: ΑΝΑΛΥΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΤΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΠΑΡΑΚΑΤΩ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ

ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΑΠΟΡΕΩΝ ΤΟΝΕΩΝ (ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΤΟΝΕΩΝ)- ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ 18-24

ΑΡΙΘΜΗΣΗ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ

ΤΜΗΜΑ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟΥ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ	18	19	19 Α	20	21	21 Α	22	22 Α	23	24
1 ^ο ΤΜΗΜΑ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟΥ	3	ΚΑΘΕ ΜΕΡΑ	ΝΑΙ	2-3 ΦΟΡΕΣ ΤΗΝ ΕΒΔΟΜΑΔΑ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΚΑΘΕ ΜΕΡΑ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ	• ΠΡΟΦΟΡΙΚΟ ΛΟΓΟ
	4	ΚΑΘΕ ΜΕΡΑ	ΝΑΙ	2-3 ΦΟΡΕΣ ΤΗΝ ΕΒΔΟΜΑΔΑ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΚΑΘΕ ΜΕΡΑ	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ	• ΓΕΝΙΚΗ ΜΟΡΦΩΣΗ
	5	ΣΠΑΝΙΑ	ΝΑΙ	2-3 ΦΟΡΕΣ ΤΗΝ ΕΒΔΟΜΑΔΑ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΣΠΑΝΙΑ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΒΙΒΛΙΑ ΓΝΩΣΗΣ	• ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ
	6	ΣΠΑΝΙΑ	ΟΧΙ		ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΚΑΘΕ ΜΕΡΑ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ	• ΠΡΟΦΟΡΙΚΟ ΛΟΓΟ • ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ
	7	ΣΠΑΝΙΑ	ΝΑΙ	2-3 ΦΟΡΕΣ ΤΗΝ ΕΒΔΟΜΑΔΑ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΣΠΑΝΙΑ	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ	• ΠΡΟΦΟΡΙΚΟ ΛΟΓΟ
	8	ΠΟΛΛΕΣ ΦΟΡΕΣ ΤΗ ΜΕΡΑ	ΝΑΙ	ΚΑΘΕ ΜΕΡΑ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΠΟΛΛΕΣ ΦΟΡΕΣ ΤΗ ΜΕΡΑ	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ	• ΠΡΟΦΟΡΙΚΟ ΛΟΓΟ • ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ
	9	ΣΠΑΝΙΑ	ΝΑΙ	2-3 ΦΟΡΕΣ ΤΗΝ ΕΒΔΟΜΑΔΑ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΣΠΑΝΙΑ	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ	• ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ
	10	ΚΑΘΕ ΜΕΡΑ	ΝΑΙ	ΣΠΑΝΙΑ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΣΠΑΝΙΑ	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΒΙΒΛΙΑ ΓΝΩΣΗΣ	• ΠΡΟΦΟΡΙΚΟ ΛΟΓΟ
	11	ΣΠΑΝΙΑ	ΝΑΙ	2-3 ΦΟΡΕΣ ΤΗΝ ΕΒΔΟΜΑΔΑ	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΣΠΑΝΙΑ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΒΙΒΛΙΑ ΓΝΩΣΗΣ	• ΓΕΝΙΚΗ ΜΟΡΦΩΣΗ
2 ^ο ΤΜΗΜΑ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟΥ	12	ΚΑΘΕ ΜΕΡΑ	ΝΑΙ	ΚΑΘΕ ΜΕΡΑ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΚΑΘΕ ΜΕΡΑ	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ	• ΠΡΟΦΟΡΙΚΟ ΛΟΓΟ
	13	ΚΑΘΕ ΜΕΡΑ	ΝΑΙ	2-3 ΦΟΡΕΣ ΤΗΝ ΕΒΔΟΜΑΔΑ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΣΠΑΝΙΑ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ	• ΠΡΟΦΟΡΙΚΟ ΛΟΓΟ
	14	ΚΑΘΕ ΜΕΡΑ	ΝΑΙ	2-3 ΦΟΡΕΣ ΤΗΝ ΕΒΔΟΜΑΔΑ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΚΑΘΕ ΜΕΡΑ	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΒΙΒΛΙΑ ΓΝΩΣΗΣ	• ΓΕΝΙΚΗ ΜΟΡΦΩΣΗ
	15	ΣΠΑΝΙΑ	ΝΑΙ	ΣΠΑΝΙΑ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΣΠΑΝΙΑ	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ	• ΠΡΟΦΟΡΙΚΟ ΛΟΓΟ
	16	ΚΑΘΕ ΜΕΡΑ	ΝΑΙ	ΚΑΘΕ ΜΕΡΑ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΚΑΘΕ ΜΕΡΑ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ	• ΠΡΟΦΟΡΙΚΟ ΛΟΓΟ • ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ
	17	ΚΑΘΕ ΜΕΡΑ	ΝΑΙ	2-3 ΦΟΡΕΣ ΤΗΝ ΕΒΔΟΜΑΔΑ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΚΑΘΕ ΜΕΡΑ	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ	• ΠΡΟΦΟΡΙΚΟ ΛΟΓΟ

18	ΚΑΘΕ ΜΕΡΑ	ΝΑΙ	ΚΑΘΕ ΜΕΡΑ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΚΑΘΕ ΜΕΡΑ	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΒΙΒΛΙΑ ΓΝΩΣΗΣ	•	ΓΕΝΙΚΗ ΜΟΡΦΩΣΗ
19	ΚΑΘΕ ΜΕΡΑ	ΝΑΙ	2-3 ΦΟΡΕΣ ΤΗΝ ΕΒΔΟΜΑΔΑ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΚΑΘΕ ΜΕΡΑ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ	•	ΓΕΝΙΚΗ ΜΟΡΦΩΣΗ
20	ΚΑΘΕ ΜΕΡΑ	ΝΑΙ	ΚΑΘΕ ΜΕΡΑ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΚΑΘΕ ΜΕΡΑ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ ΒΙΒΛΙΑ ΓΝΩΣΗΣ	•	ΓΕΝΙΚΗ ΜΟΡΦΩΣΗ

Πίνακας 30

ΠΙΝΑΚΑΣ 31: ΑΝΑΛΥΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΤΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΠΑΡΑΚΑΤΩ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ

ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΑΠΟΡΕΩΝ ΓΟΝΕΩΝ (ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΓΟΝΕΩΝ)- ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ 25- 31

ΤΜΗΜΑ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟΥ		ΑΡΙΘΜΗΝ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ							31
ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ		25	25 Α	26	27	28	29	30	31
3	ΝΑΙ	ΕΝΑ ΚΑΘΕ ΜΗΝΑ	ΝΑΙ	ΤΟ ΠΑΙΔΙ	ΟΧΙ	ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΣΗΣ ΟΝΟΜΑ ΣΥΓΓΡΑΦΕΑ	4- ΝΑ ΑΠΟΚΤΗΣΕΙ ΓΕΝΙΚΕΣ ΓΝΩΣΕΙΣ 2- ΝΑ ΔΙΑΣΚΕΔΑΖΕΙ 1- ΝΑ ΑΓΑΠΗΣΕΙ ΤΟ ΔΙΑΒΑΣΜΑ 3- ΑΛΛΟ	2- ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΗ 4- ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ 1- ΚΡΙΤΙΚΗ ΣΚΕΨΗ 3- ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΑΠΟΨΗΣ 5- ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ ΠΡΟΦΟΡΙΚΟΥ- ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ	
4	ΝΑΙ	ΕΝΑ ΚΑΘΕ ΜΗΝΑ	ΝΑΙ	ΤΟ ΠΑΙΔΙ	ΝΑΙ	ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ	5- ΝΑ ΜΑΘΕΙ ΝΑ ΓΡΑΦΕΙ 4- ΝΑ ΜΑΘΕΙ ΝΑ ΔΙΑΒΑΣΕΙ 1- ΝΑ ΑΠΟΚΤΗΣΕΙ ΓΕΝΙΚΕΣ ΓΝΩΣΕΙΣ 2- ΝΑ ΔΙΑΣΚΕΔΑΖΕΙ 3- ΝΑ ΑΓΑΠΗΣΕΙ ΤΟ ΔΙΑΒΑΣΜΑ 6- ΑΛΛΟ	3- ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΗ 6- ΓΝΩΣΗ 5- ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ 4- ΚΡΙΤΙΚΗ ΣΚΕΨΗ 2- ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΑΠΟΨΗΣ 1- ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ ΠΡΟΦΟΡΙΚΟΥ- ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ	
5	ΝΑΙ	2-4 ΦΟΡΕΣ ΤΟ ΧΡΟΝΟ	ΟΧΙ	ΜΠΑΜΠΑΣ ΜΑΜΑ ΤΟ ΠΑΙΔΙ	ΟΧΙ	ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΣΗΣ	1- ΝΑ ΜΑΘΕΙ ΝΑ ΓΡΑΦΕΙ 3- ΝΑ ΔΙΑΣΚΕΔΑΖΕΙ 2- ΝΑ ΑΓΑΠΗΣΕΙ ΤΟ ΔΙΑΒΑΣΜΑ	5- ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΗ 1- ΓΝΩΣΗ 2- ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ 3- ΚΡΙΤΙΚΗ ΣΚΕΨΗ 4- ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΑΠΟΨΗΣ	
6	ΝΑΙ	2-4 ΦΟΡΕΣ ΤΟ ΧΡΟΝΟ	ΝΑΙ	ΜΑΜΑ ΤΟ ΠΑΙΔΙ	ΟΧΙ	ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΣΗΣ	4- ΝΑ ΜΑΘΕΙ ΝΑ ΓΡΑΦΕΙ 3- ΝΑ ΜΑΘΕΙ ΝΑ ΔΙΑΒΑΣΕΙ 5- ΝΑ ΑΠΟΚΤΗΣΕΙ ΓΕΝΙΚΕΣ ΓΝΩΣΕΙΣ 2- ΝΑ ΔΙΑΣΚΕΔΑΖΕΙ 1- ΝΑ ΑΓΑΠΗΣΕΙ ΤΟ ΔΙΑΒΑΣΜΑ	4- ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΗ 5- ΓΝΩΣΗ 6- ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ 1- ΚΡΙΤΙΚΗ ΣΚΕΨΗ 3- ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΑΠΟΨΗΣ 2- ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ ΠΡΟΦΟΡΙΚΟΥ- ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ	
7	ΝΑΙ	2-4 ΦΟΡΕΣ	ΟΧΙ	ΜΑΜΑ	ΝΑΙ	ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΣΗΣ	4- ΝΑ ΜΑΘΕΙ ΝΑ ΓΡΑΦΕΙ	3- ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΗ 4- ΓΝΩΣΗ	

ΤΟ
ΧΡΟΝΟ

5- ΠΑΗΡΟΦΟΡΗΣΗ
1- ΚΡΙΤΙΚΗ ΣΚΕΨΗ
2- ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ
ΑΠΟΥΣ

5- ΝΑ ΜΑΘΕΙ ΝΑ
ΔΙΑΒΑΖΕΙ
1- ΝΑ ΑΠΟΚΤΗΣΕΙ
ΓΕΝΙΚΕΣ ΓΝΩΣΕΙΣ
2- ΝΑ ΔΙΑΣΚΕΛΑΖΕΙ
3- ΝΑ ΑΓΑΠΗΣΕΙ ΤΟ
ΔΙΑΒΑΣΜΑ

8	ΝΑΙ	ΕΝΑ ΚΑΘΕ ΜΗΝΑ	ΝΑΙ	ΤΟ ΠΑΙΔΙ	ΝΑΙ	ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΣΗ	ΔΙΑΣΚΕΛΑΣΗ ΓΝΩΣΗ
9	ΝΑΙ	2-4 ΦΟΡΕΣ ΤΟ ΧΡΟΝΟ	ΝΑΙ	ΤΟ ΠΑΙΔΙ	ΝΑΙ	ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ	2- ΔΙΑΣΚΕΛΑΣΗ 4- ΓΝΩΣΗ 5- ΠΑΗΡΟΦΟΡΗΣΗ 1- ΚΡΙΤΙΚΗ ΣΚΕΨΗ 3- ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΑΠΟΥΣ 6- ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ ΠΡΟΦΟΡΙΚΟΥ- ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ
10	ΝΑΙ	ΕΝΑ ΚΑΘΕ ΜΗΝΑ	ΟΧΙ	ΜΑΜΑ	ΝΑΙ	ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ	4- ΔΙΑΣΚΕΛΑΣΗ 1- ΓΝΩΣΗ 5- ΠΑΗΡΟΦΟΡΗΣΗ 3- ΚΡΙΤΙΚΗ ΣΚΕΨΗ 2- ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΑΠΟΥΣ 6- ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ ΠΡΟΦΟΡΙΚΟΥ- ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ
11	ΝΑΙ	2-4 ΦΟΡΕΣ ΤΟ ΧΡΟΝΟ	ΟΧΙ	ΜΑΜΑ	ΝΑΙ	ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ	1- ΔΙΑΣΚΕΛΑΣΗ 5- ΓΝΩΣΗ 6- ΠΑΗΡΟΦΟΡΗΣΗ 3- ΚΡΙΤΙΚΗ ΣΚΕΨΗ 4- ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΑΠΟΥΣ 2- ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ ΠΡΟΦΟΡΙΚΟΥ- ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ
12	ΝΑΙ	ΑΛΛΟ	ΝΑΙ	ΤΟ ΠΑΙΔΙ	ΟΧΙ	ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ	2- ΔΙΑΣΚΕΛΑΣΗ 3- ΓΝΩΣΗ 4- ΠΑΗΡΟΦΟΡΗΣΗ 5- ΚΡΙΤΙΚΗ ΣΚΕΨΗ 6- ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΑΠΟΥΣ 1- ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ ΠΡΟΦΟΡΙΚΟΥ-

2^ο ΤΜΗΜΑ
ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟΥ

	ΝΑΙ	ΣΤΙΣ ΓΙΟΡΤΕΣ	ΟΧΙ	ΜΑΜΑ	ΟΧΙ	ΠΕΡΙΧΟΜΕΝΟ	3- ΝΑ ΜΑΘΕΙ ΝΑ ΔΙΑΒΑΣΕΙ	ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ
13							3- ΝΑ ΜΑΘΕΙ ΝΑ ΔΙΑΒΑΣΕΙ 2- ΝΑ ΑΠΟΚΤΗΣΕΙ ΓΕΝΙΚΕΣ ΓΝΩΣΕΙΣ 4- ΝΑ ΔΙΑΣΚΕΛΑΖΕΙ 1-ΝΑ ΑΓΑΠΗΣΕΙ ΤΟ ΔΙΑΒΑΣΜΑ	6- ΔΙΑΣΚΕΛΑΣΗ 1- ΓΝΩΣΗ 3- ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ 5- ΚΡΙΤΙΚΗ ΣΚΕΨΗ 2- ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΑΠΟΥΣΗ 4- ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ ΠΡΟΦΟΡΙΚΟΥ- ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ
14	ΝΑΙ	ΕΝΑ ΚΑΘΕ ΜΗΝΑ	ΝΑΙ	ΤΟ ΠΑΙΔΙ	ΟΧΙ	ΠΕΡΙΧΟΜΕΝΟ	ΝΑ ΑΠΟΚΤΗΣΕΙ ΓΕΝΙΚΕΣ ΓΝΩΣΕΙΣ	6- ΔΙΑΣΚΕΛΑΣΗ 1- ΓΝΩΣΗ 5- ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ 4- ΚΡΙΤΙΚΗ ΣΚΕΨΗ 2- ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΑΠΟΥΣΗ 3- ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ ΠΡΟΦΟΡΙΚΟΥ- ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ
15	ΟΧΙ		ΟΧΙ		ΟΧΙ		3- ΝΑ ΜΑΘΕΙ ΝΑ ΓΡΑΦΕΙ 1- ΝΑ ΜΑΘΕΙ ΝΑ ΔΙΑΒΑΣΕΙ 2- ΝΑ ΑΓΑΠΗΣΕΙ ΤΟ ΔΙΑΒΑΣΜΑ	4- ΔΙΑΣΚΕΛΑΣΗ 3- ΓΝΩΣΗ 2- ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ 5- ΚΡΙΤΙΚΗ ΣΚΕΨΗ 6- ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΑΠΟΥΣΗ 1- ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ ΠΡΟΦΟΡΙΚΟΥ- ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ
16	ΝΑΙ	ΕΝΑ ΚΑΘΕ ΜΗΝΑ	ΝΑΙ	ΤΟ ΠΑΙΔΙ	ΝΑΙ	ΠΕΡΙΧΟΜΕΝΟ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΣΗ	1- ΝΑ ΑΝΟΚΤΗΣΕΙ ΓΕΝΙΚΕΣ ΓΝΩΣΕΙΣ 2- ΝΑ ΑΓΑΠΗΣΕΙ ΤΟ ΔΙΑΒΑΣΜΑ	6- ΔΙΑΣΚΕΛΑΣΗ 1- ΓΝΩΣΗ 5- ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ 3- ΚΡΙΤΙΚΗ ΣΚΕΨΗ 4- ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΑΠΟΥΣΗ 2- ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ ΠΡΟΦΟΡΙΚΟΥ- ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ
17	ΝΑΙ	2-4 ΦΟΡΕΣ ΤΟ ΧΡΟΝΟ	ΝΑΙ	ΤΟ ΠΑΙΔΙ	ΝΑΙ	ΠΕΡΙΧΟΜΕΝΟ	3- ΝΑ ΑΝΟΚΤΗΣΕΙ ΓΕΝΙΚΕΣ ΓΝΩΣΕΙΣ 2- ΝΑ ΔΙΑΣΚΕΛΑΖΕΙ 1- ΝΑ ΑΓΑΠΗΣΕΙ ΤΟ ΔΙΑΒΑΣΜΑ	2- ΔΙΑΣΚΕΛΑΣΗ 5- ΓΝΩΣΗ 6- ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ 4- ΚΡΙΤΙΚΗ ΣΚΕΨΗ 3- ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΑΠΟΥΣΗ 1- ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ ΠΡΟΦΟΡΙΚΟΥ-

18	ΝΑΙ	ΕΝΑ ΚΑΘΕ ΜΗΝΑ	ΝΑΙ	ΜΑΜΑ	ΟΧΙ	ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ	5- ΝΑ ΜΑΘΕΙ ΝΑ ΓΡΑΦΕΙ 4- ΝΑ ΜΑΘΕΙ ΝΑ ΔΙΑΒΑΖΕΙ 2- ΝΑ ΑΠΟΚΤΗΣΕΙ ΓΕΝΙΚΕΣ ΓΝΩΣΕΙΣ 3- ΝΑ ΔΙΑΣΚΕΔΑΖΕΙ 1- ΝΑ ΑΓΑΠΗΣΕΙ ΤΟ ΔΙΑΒΑΣΜΑ	5- ΝΑ ΜΑΘΕΙ ΝΑ ΓΡΑΦΕΙ 4- ΝΑ ΜΑΘΕΙ ΝΑ ΔΙΑΒΑΖΕΙ 2- ΝΑ ΑΠΟΚΤΗΣΕΙ ΓΕΝΙΚΕΣ ΓΝΩΣΕΙΣ 3- ΝΑ ΔΙΑΣΚΕΔΑΖΕΙ 1- ΝΑ ΑΓΑΠΗΣΕΙ ΤΟ ΔΙΑΒΑΣΜΑ	ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ 4- ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΗ 3- ΓΝΩΣΗ 5- ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ 6- ΚΡΙΤΙΚΗ ΣΚΕΨΗ 2- ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΑΠΟΨΗΣ 1- ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ ΠΡΟΦΟΡΙΚΟΥ- ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ
19	ΝΑΙ	ΕΝΑ ΚΑΘΕ ΜΗΝΑ	ΝΑΙ	ΜΑΜΑ	ΟΧΙ	ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ	ΝΑ ΑΓΑΠΗΣΕΙ ΤΟ ΔΙΑΒΑΣΜΑ	1- ΓΝΩΣΗ 2- ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ 3- ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ ΠΡΟΦΟΡΙΚΟΥ- ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ	
20	ΝΑΙ	ΕΝΑ ΚΑΘΕ ΜΗΝΑ	ΝΑΙ	ΜΑΜΑ	ΟΧΙ	ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ	ΑΠΟΚΤΗΣΗ ΓΕΝΙΚΩΝ ΓΝΩΣΕΩΝ	2- ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΗ 4- ΓΝΩΣΗ 5- ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ 1- ΚΡΙΤΙΚΗ ΣΚΕΨΗ 6- ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΑΠΟΨΗΣ 3- ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ ΠΡΟΦΟΡΙΚΟΥ- ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ	

Πίνακας 31

ΠΙΝΑΚΑΣ 32: ΑΝΑΛΥΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΤΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΠΑΡΑΚΑΤΩ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ

ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΑΠΟΦΥΞΩΝ ΓΟΝΕΩΝ (ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΓΟΝΕΩΝ)- ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ 32-33

ΤΜΗΜΑ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟΥ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ Υ	32	33
1 ^ο ΤΜΗΜΑ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟΥ	3	ΝΑΙ	♦ ΚΑΙ ΜΕ ΤΑ ΔΥΟ
	4	ΝΑΙ	♦ ΜΕ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ ΑΠΟ ΤΗ ΝΗΠΙΑΓΩΓΟ ΣΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ
	5	ΝΑΙ	♦ ΜΕ ΜΙΑ ΑΠΛΗ ΔΙΑΛΕΞΗ ♦ ΜΕ ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΦΥΛΛΑΔΙΟ ΟΔΗΓΙΩΝ
	6	ΝΑΙ	♦ ΚΑΙ ΜΕ ΤΑ ΔΥΟ
	7	ΝΑΙ	♦ ΚΑΙ ΜΕ ΤΑ ΔΥΟ
	8	ΝΑΙ	♦ ΜΕ ΜΙΑ ΑΠΛΗ ΔΙΑΛΕΞΗ
	9	ΝΑΙ	♦ ΜΕ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ ΑΠΟ ΤΗ ΝΗΠΙΑΓΩΓΟ ΣΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ
	10	ΝΑΙ	♦ ΜΕ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ ΑΠΟ ΤΗ ΝΗΠΙΑΓΩΓΟ ΣΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ
	11	ΝΑΙ	♦ ΜΕ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ ΑΝΟ ΤΗ ΝΗΠΙΑΓΩΓΟ ΣΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ
	12	ΝΑΙ	♦ ΚΑΙ ΜΕ ΤΑ ΔΥΟ
2 ^ο ΤΜΗΜΑ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟΥ	13	ΝΑΙ	♦ ΜΕ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ ΑΠΟ ΤΗ ΝΗΠΙΑΓΩΓΟ ΣΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ
	14	ΝΑΙ	♦ ΜΕ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ ΑΠΟ ΤΗ ΝΗΠΙΑΓΩΓΟ ΣΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ
	15	ΝΑΙ	♦ ΜΕ ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΦΥΛΛΑΔΙΟ ΟΔΗΓΙΩΝ
	16	ΝΑΙ	♦ ΚΑΙ ΜΕ ΤΑ ΔΥΟ
	17	ΝΑΙ	♦ ΜΕ ΜΙΑ ΑΠΛΗ ΔΙΑΛΕΞΗ
	18	ΝΑΙ	♦ ΚΑΙ ΜΕ ΤΑ ΔΥΟ
	19	ΝΑΙ	♦ ΜΕ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ ΑΠΟ ΤΗ ΝΗΠΙΑΓΩΓΟ ΣΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ
	20	ΝΑΙ	♦ ΚΑΙ ΜΕ ΤΑ ΔΥΟ

Πίνακας 32

ΠΙΝΑΚΑΣ 33: ΑΝΑΛΥΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΤΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΠΑΡΑΚΑΤΩ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ

ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΣΤΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ (ΑΤΟΜΙΚΟ ΦΥΛΛΟ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗΣ ΣΤΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ)- 1^ο ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ

		ΑΡΙΘΜΗΣΗ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ										
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1 ^ο ΤΜΗΜΑ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟΥ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ											
	21	ΜΕ ΤΗ ΠΡΟΤΡΟΠΗ	ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΛΙΓΟΤΕΡΟ ΑΠΟ 5'	1	● ΓΝΩΣΗΣ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	«ΠΕΡΝΑΕΙ ΤΗΝ ΩΡΑ ΤΟΥ»	ΝΑΙ	ΟΧΙ
	22	ΜΕ ΤΗ ΠΡΟΤΡΟΠΗ	ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	5'	3	● ΓΝΩΣΗΣ ● ΜΙΚΡΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΠΡΟΣΗΛΩΜΕΝΟ	ΝΑΙ	ΟΧΙ
	23	ΜΕ ΤΗ ΠΡΟΤΡΟΠΗ	ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	10'	3	● ΜΥΘΟΛΟΓΙΑ ● ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΠΡΟΣΗΛΩΜΕΝΟ	ΝΑΙ	ΟΧΙ
	24	ΜΟΝΟ ΤΟΥ	ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	5'	1	● ΓΝΩΣΗΣ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΠΡΟΣΗΛΩΜΕΝΟ	ΝΑΙ	ΟΧΙ
	25	ΜΕ ΤΗ ΠΡΟΤΡΟΠΗ	ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	5'	1	● ΜΙΚΡΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΠΡΟΣΗΛΩΜΕΝΟ	ΝΑΙ	ΟΧΙ
	26	ΜΟΝΟ ΤΟΥ	ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	5'	2	● ΓΝΩΣΗΣ ● ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΠΡΟΣΗΛΩΜΕΝΟ	ΝΑΙ	ΟΧΙ
	27	ΜΟΝΟ ΤΟΥ	ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	5'	2	● ΓΝΩΣΗΣ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΠΡΟΣΗΛΩΜΕΝΟ	ΝΑΙ	ΟΧΙ
	28	ΜΟΝΟ ΤΟΥ	ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	10'	4	● ΓΝΩΣΗΣ ● ΜΙΚΡΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΠΡΟΣΗΛΩΜΕΝΟ	ΝΑΙ	ΝΑΙ
	29	ΜΕ ΤΗ ΠΡΟΤΡΟΠΗ	ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΛΙΓΟΤΕΡΟ ΑΠΟ 5'	4	● ΓΝΩΣΗΣ ● ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	«ΠΕΡΝΑΕΙ ΤΗΝ ΩΡΑ ΤΟΥ»	ΟΧΙ	ΟΧΙ
	30	ΜΕ ΤΗ ΠΡΟΤΡΟΠΗ	ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	10'	2	● ΜΙΚΡΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ ● ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	«ΠΕΡΝΑΕΙ ΤΗΝ ΩΡΑ ΤΟΥ»	ΟΧΙ	ΝΑΙ
	31	ΜΕ ΤΗ ΠΡΟΤΡΟΠΗ	ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	5'	3	● ΜΙΚΡΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΠΡΟΣΗΛΩΜΕΝΟ	ΝΑΙ	ΝΑΙ
	32	ΜΟΝΟ ΤΟΥ	ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	10'	1	● ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΠΡΟΣΗΛΩΜΕΝΟ	ΝΑΙ	ΟΧΙ
	33	ΜΟΝΟ ΤΟΥ	ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	10'	1	● ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΠΡΟΣΗΛΩΜΕΝΟ	ΝΑΙ	ΟΧΙ
34	ΜΕ ΤΗ	ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ	10'	7	● ΓΝΩΣΗΣ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΠΡΟΣΗΛΩΜΕΝΟ	ΝΑΙ	ΟΧΙ	
2 ^ο ΤΜΗΜΑ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟΥ												

35	ΠΡΟΤΡΟΠΗ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	5'	1	ΜΙΚΡΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΠΡΟΣΗΛΩΜΕΝΟ	ΝΑΙ	ΟΧΙ
	ΜΟΝΟ ΤΟΥ	ΕΛΕΥΘΕΡΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	5'	1	ΜΙΚΡΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΠΡΟΣΗΛΩΜΕΝΟ	ΝΑΙ	ΟΧΙ
36	ΜΟΝΟ ΤΟΥ	ΕΛΕΥΘΕΡΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	5'	1	ΜΙΚΡΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΠΡΟΣΗΛΩΜΕΝΟ	ΝΑΙ	ΟΧΙ
37	ΜΟΝΟ ΤΟΥ	ΕΛΕΥΘΕΡΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΛΙΓΟΤΕΡΟ ΑΠΟ 5'	1	ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	«ΠΕΡΝΑΕΙ ΤΗΝ ΩΡΑ ΤΟΥ»	ΟΧΙ	ΟΧΙ
38	ΜΟΝΟ ΤΟΥ	ΕΛΕΥΘΕΡΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	5'	6	ΓΝΩΣΗΣ ΜΙΚΡΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΝΑΙ	«ΠΕΡΝΑΕΙ ΤΗΝ ΩΡΑ ΤΟΥ»	ΝΑΙ	ΝΑΙ
					ΑΛΛΟ							

Πίνακας 33

ΠΙΝΑΚΑΣ 34: ΑΝΑΛΥΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΤΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΠΑΡΑΚΑΤΩ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ

ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ ΣΤΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ (ΑΤΟΜΙΚΟ ΦΥΛΛΟ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗΣ ΣΤΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ)- 2^Η ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ

ΤΜΗΜΑ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟΥ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙ ΟΥ	ΑΡΙΘΜΗΝ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ											
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
1 ^Ο ΤΜΗΜΑ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟΥ	39	ΜΟΝΟ ΤΟΥ	ΕΛΕΥΘΕΡΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	5'	3	● ΓΝΩΣΗΣ ● ΜΙΚΡΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΠΡΟΣΗΛΩΜΕΝΟ	ΝΑΙ	ΟΧΙ
	40	ΜΟΝΟ ΤΟΥ	ΚΑΘΟΡΙΣΜΕΝΗ ΩΡΑ	ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡ Ο ΑΠΟ 10'	1	● ΜΙΚΡΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΠΡΟΣΗΛΩΜΕΝΟ	ΝΑΙ	ΟΧΙ
	41	ΜΟΝΟ ΤΟΥ	ΕΛΕΥΘΕΡΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	5'	1	● ΓΝΩΣΗΣ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΠΡΟΣΗΛΩΜΕΝΟ	ΝΑΙ	ΟΧΙ
	42	ΜΟΝΟ ΤΟΥ	ΕΛΕΥΘΕΡΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	5'	2	● ΓΝΩΣΗΣ ● ΜΙΚΡΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	«ΠΕΡΝΑΕΙ ΤΗΝ ΩΡΑ ΤΟΥ»	ΝΑΙ	ΟΧΙ
	43	ΜΕ ΤΗ ΠΡΟΤΡΟΠΗ	ΕΛΕΥΘΕΡΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΛΙΓΟΤΕΡΟ ΑΠΟ 5'	1	● ΜΥΘΟΛΟΓΙΑ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	«ΠΕΡΝΑΕΙ ΤΗΝ ΩΡΑ ΤΟΥ»	ΝΑΙ	ΟΧΙ
	44	ΜΟΝΟ ΤΟΥ	ΕΛΕΥΘΕΡΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΛΙΓΟΤΕΡΟ ΑΠΟ 5'	1	● ΓΝΩΣΗΣ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	«ΠΕΡΝΑΕΙ ΤΗΝ ΩΡΑ ΤΟΥ»	ΝΑΙ	ΟΧΙ
	45	ΜΟΝΟ ΤΟΥ	ΕΛΕΥΘΕΡΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	5'	2	● ΜΙΚΡΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ ● ΑΛΛΟ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	«ΠΕΡΝΑΕΙ ΤΗΝ ΩΡΑ ΤΟΥ»	ΝΑΙ	ΟΧΙ
	46	ΜΟΝΟ ΤΟΥ	ΕΛΕΥΘΕΡΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	5'	2	● ΓΝΩΣΗΣ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΠΡΟΣΗΛΩΜΕΝΟ	ΝΑΙ	ΟΧΙ
	47	ΜΟΝΟ ΤΟΥ	ΕΛΕΥΘΕΡΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	5'	1	● ΓΝΩΣΗΣ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΠΡΟΣΗΛΩΜΕΝΟ	ΝΑΙ	ΝΑΙ
	48	ΜΟΝΟ ΤΟΥ	ΕΛΕΥΘΕΡΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	10'	3	● ΜΙΚΡΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ ● ΓΝΩΣΗΣ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΠΡΟΣΗΛΩΜΕΝΟ	ΝΑΙ	ΝΑΙ
	2 ^Ο ΤΜΗΜΑ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟΥ	49	ΜΟΝΟ ΤΟΥ	ΕΛΕΥΘΕΡΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡ Ο ΑΠΟ 10'	2	● ΜΙΚΡΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ ● ΓΝΩΣΗΣ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΠΡΟΣΗΛΩΜΕΝΟ	ΝΑΙ
50		ΜΟΝΟ ΤΟΥ	ΕΛΕΥΘΕΡΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	10'	1	● ΓΝΩΣΗΣ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΠΡΟΣΗΛΩΜΕΝΟ	ΝΑΙ	ΟΧΙ
51		ΜΟΝΟ ΤΟΥ	ΕΛΕΥΘΕΡΕΣ	ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡ Ο ΑΠΟ 10'	3	● ΜΙΚΡΕΣ	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΠΡΟΣΗΛΩΜΕΝΟ	ΝΑΙ	ΟΧΙ

52	ΜΟΝΟ ΤΟΥ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΘΟΡΙΣΜΕΝΗ ΩΡΑ	Ο ΑΠΟ 10'	8	☒ ΙΣΤΟΡΙΕΣ ☒ ΓΝΩΣΗΣ ☒ ΓΝΩΣΗΣ ☒ ΜΙΚΡΕΣ ☒ ΙΣΤΟΡΙΕΣ ☒ ΑΛΛΟ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΝΑΙ	«ΠΕΡΝΑΕΙ ΤΗΝ ΩΡΑ ΤΟΥ»	ΝΑΙ	ΟΧΙ
53	ΜΟΝΟ ΤΟΥ	ΚΑΘΟΡΙΣΜΕΝΗ ΩΡΑ	ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡ Ο ΑΠΟ 10'	6	☒ ΜΙΚΡΕΣ ☒ ΙΣΤΟΡΙΕΣ ☒ ΓΝΩΣΗΣ	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	«ΠΕΡΝΑΕΙ ΤΗΝ ΩΡΑ ΤΟΥ»	ΝΑΙ	ΟΧΙ
54	ΜΟΝΟ ΤΟΥ	ΕΛΕΥΘΕΡΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	5'	1	☒ ΓΝΩΣΗΣ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΠΡΟΣΗΛΩΜΕΝΟ	ΝΑΙ	ΟΧΙ
55	ΜΟΝΟ ΤΟΥ	ΚΑΘΟΡΙΣΜΕΝΗ ΩΡΑ	10'	5	☒ ΜΙΚΡΕΣ ☒ ΙΣΤΟΡΙΕΣ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΠΡΟΣΗΛΩΜΕΝΟ	ΝΑΙ	ΟΧΙ
56	ΜΟΝΟ ΤΟΥ	ΕΛΕΥΘΕΡΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	5'	2	☒ ΓΝΩΣΗΣ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	«ΠΕΡΝΑΕΙ ΤΗΝ ΩΡΑ ΤΟΥ»	ΝΑΙ	ΟΧΙ

Πίνακας 34

ΠΙΝΑΚΑΣ 35: ΑΝΑΛΥΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΤΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΠΑΡΑΚΑΤΩ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ

ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ ΣΤΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ (ΑΤΟΜΙΚΟ ΦΥΛΛΟ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗΣ ΣΤΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ)- 3^Η ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ

ΤΜΗΜΑ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟΥ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙ ΟΥ	ΑΡΙΘΜΗΣΗ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ												
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11		
1 ^Ο ΤΜΗΜΑ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟΥ	57	ΜΕ ΤΗ ΠΡΟΤΡΟΠΗ	ΕΛΕΥΘΕΡΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	10'	2	● ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ ● ΑΛΛΟ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	«ΠΕΡΝΑΕΙ ΤΗΝ ΩΡΑ ΤΟΥ»	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΟΧΙ
	58	ΜΕ ΤΗ ΠΡΟΤΡΟΠΗ	ΕΛΕΥΘΕΡΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	5'	1	● ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΠΡΟΣΗΛΩΜΕΝΟ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΟΧΙ
	59	ΜΟΝΟ ΤΟΥ	ΕΛΕΥΘΕΡΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡ Ο ΑΠΟ 10'	3	● ΓΝΩΣΗΣ ● ΜΙΚΡΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΠΡΟΣΗΛΩΜΕΝΟ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΟΧΙ
	60	ΜΟΝΟ ΤΟΥ	ΕΛΕΥΘΕΡΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΛΙΓΟΤΕΡΟ ΑΠΟ 5'	1	● ΓΝΩΣΗΣ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	«ΠΕΡΝΑΕΙ ΤΗΝ ΩΡΑ ΤΟΥ»	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΟΧΙ
	61	ΜΟΝΟ ΤΟΥ	ΕΛΕΥΘΕΡΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡ Ο ΑΠΟ 10'	3	● ΜΙΚΡΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ ● ΓΝΩΣΗΣ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΠΡΟΣΗΛΩΜΕΝΟ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ
	62	ΜΟΝΟ ΤΟΥ	ΕΛΕΥΘΕΡΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	10'	1	● ΓΝΩΣΗΣ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΠΡΟΣΗΛΩΜΕΝΟ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ
	63	ΜΟΝΟ ΤΟΥ	ΚΑΘΟΡΙΣΜΕΝΗ ΩΡΑ	10'	2	● ΜΙΚΡΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ ● ΑΛΛΟ	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΠΡΟΣΗΛΩΜΕΝΟ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΟΧΙ
	64	ΜΟΝΟ ΤΟΥ	ΕΛΕΥΘΕΡΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡ Ο ΑΠΟ 10'	1	● ΓΝΩΣΗΣ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΠΡΟΣΗΛΩΜΕΝΟ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ
	65	ΜΕ ΤΗ ΠΡΟΤΡΟΠΗ	ΕΛΕΥΘΕΡΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	5'	3	● ΜΙΚΡΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	«ΠΕΡΝΑΕΙ ΤΗΝ ΩΡΑ ΤΟΥ»	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΟΧΙ
	66	ΜΟΝΟ ΤΟΥ	ΕΛΕΥΘΕΡΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	5'	1	● ΓΝΩΣΗΣ	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΠΡΟΣΗΛΩΜΕΝΟ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΟΧΙ
67	ΜΟΝΟ ΤΟΥ	ΕΛΕΥΘΕΡΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΛΙΓΟΤΕΡΟ ΑΠΟ 5'	1	● ΓΝΩΣΗΣ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΠΡΟΣΗΛΩΜΕΝΟ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΟΧΙ	
68	ΜΟΝΟ ΤΟΥ	ΕΛΕΥΘΕΡΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡ Ο ΑΠΟ 10'	3	● ΓΝΩΣΗΣ ● ΜΙΚΡΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΠΡΟΣΗΛΩΜΕΝΟ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΟΧΙ	
69	ΜΟΝΟ ΤΟΥ	ΕΛΕΥΘΕΡΕΣ	ΛΙΓΟΤΕΡΟ	1	● ΜΙΚΡΕΣ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	«ΠΕΡΝΑΕΙ ΤΗΝ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΟΧΙ	

70	ΜΟΝΟ ΤΟΥ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΘΟΡΙΣΜΕΝΗ ΩΡΑ	ΑΠΟ 5' ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡ Ο ΑΠΟ 10'	4	ΙΣΤΟΡΙΕΣ ● ΓΝΩΣΗΣ ● ΜΙΚΡΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ ● ΜΥΘΟΛΟΓΙΑ ● ΑΛΛΟ	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΩΡΑ ΤΟΥ»	ΠΡΟΣΗΛΩΜΕΝΟ	ΝΑΙ	ΟΧΙ
71	ΜΟΝΟ ΤΟΥ	ΚΑΘΟΡΙΣΜΕΝΗ ΩΡΑ	10'	3	ΜΙΚΡΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ ● ΓΝΩΣΗΣ ● ΑΛΛΟ	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΠΡΟΣΗΛΩΜΕΝΟ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΟΧΙ
72	ΜΟΝΟ ΤΟΥ	ΕΛΕΥΘΕΡΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡ Ο ΑΠΟ 10'	4	● ΓΝΩΣΗΣ ● ΜΙΚΡΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ ● ΜΥΘΟΛΟΓΙΑ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΠΡΟΣΗΛΩΜΕΝΟ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ
73	ΜΟΝΟ ΤΟΥ	ΕΛΕΥΘΕΡΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡ Ο ΑΠΟ 10'	8	● ΜΙΚΡΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ ● ΜΥΘΟΛΟΓΙΑ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	«ΠΙΕΡΝΑΙ ΤΗΝ ΩΡΑ ΤΟΥ»	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ
74	ΜΟΝΟ ΤΟΥ	ΕΛΕΥΘΕΡΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΛΙΓΟΤΕΡΟ ΑΠΟ 5'	2	● ΓΝΩΣΗΣ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΠΡΟΣΗΛΩΜΕΝΟ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ

Πίνακας 35

ΠΙΝΑΚΑΣ 36: ΑΝΑΛΥΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΤΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΠΑΡΑΚΑΤΩ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ

ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΔΑΝΕΙΣΜΟΥ (ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ-ΔΑΝΕΙΣΜΟΣ)- 1^Η ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ
ΑΡΙΘΜΗΣΗ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ

ΤΜΗΜΑ ΝΗΣΙΑΓΩΓΕΙΟΥ	1	2	3	4	5	6
1^Ο ΤΜΗΜΑ						
ΝΗΣΙΑΓΩΓΕΙΟΥ						
ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ						
75	ΜΕ ΤΗ ΠΡΟΤΡΟΠΗ	• ΣΤΟ ΔΑΣΟΣ- ΣΟΦΙΑ ΖΑΡΑΜΠΟΥΚΑ- ΠΑΤΑΚΗΣ	ΑΦΙΕΡΩΝΕΙ ΧΡΟΝΟ	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ
76	ΜΕ ΤΗ ΠΡΟΤΡΟΠΗ	• ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΙΑΤΙΚΟ ΠΑΡΑΜΥΘΙ	ΑΦΙΕΡΩΝΕΙ ΧΡΟΝΟ	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ
77	ΜΕ ΤΗ ΠΡΟΤΡΟΠΗ	• ΤΑ ΠΡΩΤΑ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ	ΑΦΙΕΡΩΝΕΙ ΧΡΟΝΟ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΝΑΙ
78	ΜΕ ΤΗ ΠΡΟΤΡΟΠΗ	• ΔΕ ΦΟΒΑΜΑΙ... ΤΟ ΝΕΡΟ- ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΓΙΑΝΝΙΚΟΥ- ΜΟΝΤΕΡΝΟΙ ΚΑΙΡΟΙ	ΑΦΙΕΡΩΝΕΙ ΧΡΟΝΟ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΝΑΙ
79	ΜΕ ΤΗ ΠΡΟΤΡΟΠΗ	• ΤΑ ΤΡΙΑ ΜΙΚΡΑ ΛΥΚΑΚΙΑ- ΕΥΓΕΝΙΟΣ ΤΡΙΒΙΖΑΣ- ΜΙΝΩΑΣ	ΑΦΙΕΡΩΝΕΙ ΧΡΟΝΟ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΝΑΙ
80	ΜΕ ΤΗ ΠΡΟΤΡΟΠΗ	• ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΗ – ΕΙΡΗΝΗ- ΔΙΑΣΚ. ΣΟΦΙΑ ΖΑΡΑΜΠΟΥΚΑ- ΚΕΔΡΟΣ	ΑΦΙΕΡΩΝΕΙ ΧΡΟΝΟ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΝΑΙ
81	ΜΕ ΤΗ ΠΡΟΤΡΟΠΗ	• ΕΡΕΥΝΩ ΤΟ ΣΩΜΑ ΜΟΥ- ΣΥΓΧΡΟΝΟΙ ΟΡΙΖΟΝΤΕΣ	ΑΦΙΕΡΩΝΕΙ ΧΡΟΝΟ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΝΑΙ
82	ΜΕ ΤΗ ΠΡΟΤΡΟΠΗ	• ΤΟ ΔΣΧΗΜΟΠΑΠΟ- MODERN TIMES	ΑΦΙΕΡΩΝΕΙ ΧΡΟΝΟ	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ
83	ΜΕ ΤΗ ΠΡΟΤΡΟΠΗ	• Ο ΑΝΔΡΟΚΛΗΣ ΚΑΙ ΤΟ ΛΙΟΝΤΑΡΙ	ΠΑΙΡΝΕΙ ΣΤΗ ΤΥΧΗ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΝΑΙ
84	ΜΕ ΤΗ ΠΡΟΤΡΟΠΗ	• Η ΚΟΚΚΙΝΗ ΚΟΤΟΥΛΑ- ΖΩΡΖ ΣΑΡΗ- ΠΑΤΑΚΗΣ	ΑΦΙΕΡΩΝΕΙ ΧΡΟΝΟ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΝΑΙ
85	ΜΕ ΤΗ ΠΡΟΤΡΟΠΗ	• ΤΑ ΕΞΙ ΚΟΥΝΕΛΑΚΙΑ	ΑΦΙΕΡΩΝΕΙ ΧΡΟΝΟ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ
86	ΜΕ ΤΗ ΠΡΟΤΡΟΠΗ	• ΜΕΝΕΛΛΟΣ ΚΑΙ ΠΑΡΗΣ- ΣΟΦΙΑ ΖΑΡΑΜΠΟΥΚΑ- ΚΕΔΡΟΣ	ΑΦΙΕΡΩΝΕΙ ΧΡΟΝΟ	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΝΑΙ
87	ΜΕ ΤΗ ΠΡΟΤΡΟΠΗ	• ΛΟΥΛΑ Η ΠΕΤΑΛΟΥΔΑ- ΑΝΤΟΟΝ ΚΡΙΝGS- ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ	ΑΦΙΕΡΩΝΕΙ ΧΡΟΝΟ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ
88	ΜΕ ΤΗ ΠΡΟΤΡΟΠΗ	• ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΗ- ΟΙ ΟΡΝΙΘΕΣ- ΔΙΑΣΚ. ΣΟΦΙΑ ΖΑΡΑΜΠΟΥΚΑ- ΚΕΔΡΟΣ	ΑΦΙΕΡΩΝΕΙ ΧΡΟΝΟ	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ
89	ΜΟΝΟ ΤΟΥ	• Η ΠΟΥΠΟΥ ΚΑΙ Η ΚΑΡΑΟΤΑ- ΕΥΓΕΝΙΟΣ ΤΡΙΒΙΖΑΣ- ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ	ΑΦΙΕΡΩΝΕΙ ΧΡΟΝΟ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ
90	ΜΕ ΤΗ ΠΡΟΤΡΟΠΗ	• Η ΜΥΡΤΟ ΚΑΙ ΤΟ ΚΟΥΝΟΥΠΙ- ΕΥΓΕΝΙΟΣ ΤΡΙΒΙΖΑΣ- ΚΕΔΡΟΣ	ΑΦΙΕΡΩΝΕΙ ΧΡΟΝΟ	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ
91	ΜΕ ΤΗ ΠΡΟΤΡΟΠΗ	• ΜΙΑ ΤΙΓΡΗ ΦΟΒΕΡΗ, ΦΟΒΕΡΗ ΚΑΙ ΤΡΟΜΕΡΗ!- ΜΑΡΙΑΝΙΝΑ ΚΡΙΕΖΗ- ΑΜΜΟΣ	ΑΦΙΕΡΩΝΕΙ ΧΡΟΝΟ	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΝΑΙ
92	ΜΕ ΤΗ ΠΡΟΤΡΟΠΗ	• ΤΟΥΛΑ Η ΜΑΡΓΑΡΙΤΟΥΔΑ- ΑΝΤΟΟΝ ΚΡΙΝGS- ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ	ΑΦΙΕΡΩΝΕΙ ΧΡΟΝΟ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ

Πίνακας 36

ΠΙΝΑΚΑΣ 37: ΑΝΑΛΥΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΤΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΠΑΡΑΚΑΤΩ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ

ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΔΑΝΕΙΣΜΟΥ (ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ-ΔΑΝΕΙΣΜΟΣ)- 2^Η ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ

		ΑΡΙΘΜΗΝ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ					
		1	2	3	4	5	6
ΤΜΗΜΑ ΝΗΣΙΑΓΩΓΕΙΟΥ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ						
1 ^Ο ΤΜΗΜΑ ΝΗΣΙΑΓΩΓΕΙΟΥ	93	ΜΕ ΤΗ ΠΡΟΤΡΟΠΗ	• ΤΟ ΛΥΧΝΑΡΙ ΤΟΥ ΑΔΑΝΤΙΝ ΚΑΙ ΑΛΛΑ ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ- ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΙΑ ΠΑΡΑΜΥΘΙΩΝ- ΒΙΒΛΙΟ 5- ΣΤΡΑΤΙΚΗ	ΑΦΙΕΡΩΝΕΙ ΧΡΟΝΟ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ
	94	ΜΕ ΤΗ ΠΡΟΤΡΟΠΗ	• Η ΚΟΛΟΚΥΘΙΑ ΚΑΙ ΤΟ ΕΩΤΙΚΟ- ΑΝΑΡΙΚΟΠΟΥΛΟΣ ΝΙΚΟΛΑΣ- ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ	ΑΦΙΕΡΩΝΕΙ ΧΡΟΝΟ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ
	95	ΜΟΝΟ ΤΟΥ	• ΤΟ ΣΥΜΠΑΝ- ΑΝΝΑ ΧΑΤΖΗΜΑΝΩΛΗ- ΚΙΡΚΗ	ΑΦΙΕΡΩΝΕΙ ΧΡΟΝΟ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΝΑΙ
	96	ΜΟΝΟ ΤΟΥ	• Ο ΠΟΥΚ ΚΑΙ ΤΟ ΦΕΓΓΑΡΙ- ΑΡΓΥΡΩ ΚΟΚΟΡΕΛΗ- ΜΙΚΡΗ ΜΙΑΝΤΟΣ	ΑΦΙΕΡΩΝΕΙ ΧΡΟΝΟ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΟΧΙ
	97	ΜΕ ΤΗ ΠΡΟΤΡΟΠΗ	• Ο ΚΥΡΙΟΣ ΑΦΑΛΦΑ- ΓΙΟΛΑΝΤΑ ΤΣΙΑΜΠΟΚΑΛΟΥ- ΚΑΣΤΑΝΙΩΤΗ	ΠΑΙΡΝΕΙ ΣΤΗ ΤΥΧΗ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΝΑΙ
	98	ΜΕ ΤΗ ΠΡΟΤΡΟΠΗ	• ΕΡΕΥΝΩ ΤΟ ΣΩΜΑ ΜΟΥ- ΣΥΓΧΡΟΝΟΙ ΟΡΙΖΟΝΤΕΣ	ΑΦΙΕΡΩΝΕΙ ΧΡΟΝΟ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ
2 ^Ο ΤΜΗΜΑ ΝΗΣΙΑΓΩΓΕΙΟΥ	99	ΜΕ ΤΗ ΠΡΟΤΡΟΠΗ	• Αβγ ΑΛΦΑΒΗΤΑΡΙΟ- ΣΟΦΙΑ ΖΑΡΑΜΠΟΥΚΑ- ΚΕΛΡΟΣ	ΑΦΙΕΡΩΝΕΙ ΧΡΟΝΟ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ
	100	ΜΕ ΤΗ ΠΡΟΤΡΟΠΗ	• ΠΟΥ ΕΙΝΑΙ Ο ΣΠΟΤ;- ERIC HILL- ΕΡΕΥΝΗΤΕΣ	ΑΦΙΕΡΩΝΕΙ ΧΡΟΝΟ	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΝΑΙ
	101	ΜΟΝΟ ΤΟΥ	• Ο ΠΟΥΚ ΚΑΙ ΤΟ ΦΕΓΓΑΡΙ- ΑΡΓΥΡΩ ΚΟΚΟΡΕΛΗ- ΜΙΚΡΗ ΜΙΑΝΤΟΣ	ΠΑΙΡΝΕΙ ΣΤΗ ΤΥΧΗ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ
	102	ΜΟΝΟ ΤΟΥ	• Η ΜΕΛΠΩ Η ΜΟΝΑΔΙΚΗ- ΡΟΥΣΑΚΗ ΜΑΡΙΑ- ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ	ΑΦΙΕΡΩΝΕΙ ΧΡΟΝΟ	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΝΑΙ
	103	ΜΕ ΤΗ ΠΡΟΤΡΟΠΗ	• Ο ΦΩΚΟΣ ΗΘΕΛΕ ΝΑ ΚΟΙΜΑΤΑΙ ΜΕ ΠΑΡΕΑ- ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ ΒΑΓΓΕΛΗΣ- ΠΑΤΑΚΗΣ	ΑΦΙΕΡΩΝΕΙ ΧΡΟΝΟ	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΝΑΙ
	104	ΜΕ ΤΗ ΠΡΟΤΡΟΠΗ	• Η ΠΑΡΑΞΕΝΗ ΑΓΑΠΗ ΤΟΥ ΑΛΟΓΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΛΕΥΚΑΣ- ΜΠΟΥΛΩΤΗΣ ΧΡΗΣΤΟΣ- ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ	ΑΦΙΕΡΩΝΕΙ ΧΡΟΝΟ	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΝΑΙ
	105	ΜΕ ΤΗ ΠΡΟΤΡΟΠΗ	• ΠΟΙΟΝ ΑΓΑΠΑΕΙ Η ΜΑΜΑ;- ΠΑΡΑΣΧΟΥ ΣΟΦΙΑ- ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ	ΑΦΙΕΡΩΝΕΙ ΧΡΟΝΟ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ
	106	ΜΕ ΤΗ ΠΡΟΤΡΟΠΗ	• ΣΟΥ ΧΩ ΠΕΙ 1000 ΦΟΡΕΣ ΝΑ ΜΗΝ ΛΕΣ ΥΠΕΡΒΟΛΕΣ- ΛΙΖΑ ΒΑΡΒΟΓΛΗ- ΚΑΣΤΑΝΙΩΤΗΣ	ΑΦΙΕΡΩΝΕΙ ΧΡΟΝΟ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ

107	ΜΟΝΟ ΤΟΥ	• ΑΒΓ ΑΛΦΑΒΗΤΑ- ΠΑΡΑΣΧΟΥ ΣΟΦΙΑ- ΜΙΚΡΗ ΜΙΑΗΤΟΣ	ΠΑΙΡΝΕΙ ΣΤΗ ΤΥΧΗ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΟΧΙ
108	ΜΕ ΤΗ ΠΡΟΤΡΟΠΗ	• ΤΟ ΣΠΙΤΑΚΙ ΜΕ ΤΑ ΒΙΒΛΙΑ- ΝΕΡΑΝΤΖΗ ΧΡΥΣΗ- ΣΥΓΧΡΟΝΟΙ ΟΡΙΖΟΝΤΕΣ	ΑΦΙΕΡΩΝΕΙ ΧΡΟΝΟ	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ
109	ΜΕ ΤΗ ΠΡΟΤΡΟΠΗ	◆ ΤΟ ΛΟΥΛΟΥΔΟΠΑΙΔΟ- ΛΟΤΗ ΠΕΤΡΟΒΙΤΣ- ΑΝΑΡΟΥΤΣΟΠΟΥΛΟΥ- ΜΗΝΩΑΣ	ΑΦΙΕΡΩΝΕΙ ΧΡΟΝΟ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΟΧΙ
110	ΜΕ ΤΗ ΠΡΟΤΡΟΠΗ	◆ ΤΟ ΔΕΝΤΡΟ- ΔΕΛΗΘΑΝΑΣΗΣ	ΑΦΙΕΡΩΝΕΙ ΧΡΟΝΟ	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ

Πίνακας 37

ΠΙΝΑΚΑΣ 38: ΑΝΑΛΥΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΤΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΠΑΡΑΚΑΤΩ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ

ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΔΑΝΕΙΣΜΟΥ (ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ-ΔΑΝΕΙΣΜΟΣ)- 3^Η ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ

		ΑΡΙΘΜΗΣΗ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ					
		1	2	3	4	5	6
ΤΜΗΜΑ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟΥ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ						
1 ^Ο ΤΜΗΜΑ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟΥ	111	ΜΟΝΟ ΤΟΥ	• Ο ΚΥΡΙΟΣ ΑΛΦΑΛΦΑ- ΓΙΟΛΑΝΤΑ ΤΣΙΑΜΠΟΚΑΛΟΥ- ΚΑΣΤΑΝΙΩΤΗ	ΑΦΙΕΡΩΝΕΙ ΧΡΟΝΟ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ
	112	ΜΟΝΟ ΤΟΥ	• Ο ΣΠΟΤ ΠΑΕΙ ΣΧΟΛΕΙΟ- ERIC HILL- ΕΡΕΥΝΗΤΕΣ	ΑΦΙΕΡΩΝΕΙ ΧΡΟΝΟ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ
	113	ΜΟΝΟ ΤΟΥ	• ΤΑ ΤΡΙΑ ΜΙΚΡΑ ΛΥΚΑΚΙΑ- ΕΥΓΕΝΙΟΣ ΤΡΙΒΙΖΑΣ- ΜΙΩΔΑΣ	ΠΑΙΡΝΕΙ ΣΤΗ ΤΥΧΗ	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΝΑΙ
	114	ΜΕ ΤΗ ΠΡΟΤΡΟΠΗ	• ΜΥΘΟΛΟΓΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ- ΣΤΡΑΤΙΚΗ	ΑΦΙΕΡΩΝΕΙ ΧΡΟΝΟ	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ
	115	ΜΕ ΤΗ ΠΡΟΤΡΟΠΗ	• ΟΙ ΒΡΕΓΜΕΝΕΣ ΝΥΧΤΕΣ ΤΗΣ ΚΑΙΤΗΣ- ΚΥΡΙΤΣΗ- ΤΖΙΩΤΗ ΙΩΑΝΝΑ- ΜΙΚΡΗ ΜΙΛΗΤΟΣ	ΑΦΙΕΡΩΝΕΙ ΧΡΟΝΟ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ
2 ^Ο ΤΜΗΜΑ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟΥ	116	ΜΟΝΟ ΤΟΥ	• Ο ΜΙΚΡΟΥΛΗΣ ΔΙΑΣ- ΜΑΣΤΟΡΗ ΒΟΥΛΑ- ΠΑΤΑΚΗΣ	ΑΦΙΕΡΩΝΕΙ ΧΡΟΝΟ	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΝΑΙ
	117	ΜΟΝΟ ΤΟΥ	• ΚΑΛΗΝΥΧΤΑ ΓΟΡΙΑΚΙ-REGGY RATHMANN- ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ	ΑΦΙΕΡΩΝΕΙ ΧΡΟΝΟ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ
	118	ΜΟΝΟ ΤΟΥ	• Ο ΧΑΡΗΣ ΚΑΙ Ο ΜΟΒ ΜΑΡΚΑΔΟΡΟΣ- ΚΡΟΚΕΤ ΤΖΟΝΣΟΝ- ΚΑΣΤΑΝΙΩΤΗΣ	ΑΦΙΕΡΩΝΕΙ ΧΡΟΝΟ	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΝΑΙ
	119	ΜΟΝΟ ΤΟΥ	• ΣΟΥ ΧΩ ΠΕΙ 1000 ΦΟΡΕΣ ΝΑ ΜΗΝ ΛΕΣ ΥΠΕΡΒΟΛΕΣ- ΛΙΖΑ ΒΑΡΒΟΓΛΗ- ΚΑΣΤΑΝΙΩΤΗΣ	ΑΦΙΕΡΩΝΕΙ ΧΡΟΝΟ	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΝΑΙ
	120	ΜΟΝΟ ΤΟΥ	• ΤΑ ΔΥΟ ΑΣΤΕΡΑΚΙΑ- ΛΑΜΠΡΙΝΙΔΗΣ ΑΝΤΩΝΗΣ- ΑΚΡΙΤΑΣ	ΑΦΙΕΡΩΝΕΙ ΧΡΟΝΟ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ
	121	ΜΟΝΟ ΤΟΥ	• Η ΜΕΛΠΩ Η ΜΟΝΑΔΙΚΗ- ΡΟΥΣΑΚΗ ΜΑΡΙΑ- ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ	ΑΦΙΕΡΩΝΕΙ ΧΡΟΝΟ	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ
	122	ΜΟΝΟ ΤΟΥ	• Η ΧΩΡΑ ΧΩΡΙΣ ΓΑΤΕΣ- ΤΡΙΒΙΖΑΣ ΕΥΓΕΝΙΟΣ- ΚΕΔΡΟΣ	ΑΦΙΕΡΩΝΕΙ ΧΡΟΝΟ	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ
	123	ΜΟΝΟ ΤΟΥ	• ΕΧΩ ΡΑΜΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΗ ΓΟΥΝΑ ΣΟΥ- ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΥ ΜΑΪΡΑ- ΠΑΤΑΚΗΣ	ΑΦΙΕΡΩΝΕΙ ΧΡΟΝΟ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ
	124	ΜΟΝΟ ΤΟΥ	• Ο ΠΟΥΚ ΚΑΙ ΤΟ ΦΕΓΓΑΡΙ- ΑΡΓΥΡΩ ΚΟΚΟΡΕΛΗ- ΜΙΚΡΗ ΜΙΛΗΤΟΣ	ΠΑΙΡΝΕΙ ΣΤΗ ΤΥΧΗ	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΝΑΙ
	125	ΜΟΝΟ ΤΟΥ	• ΕΙΜΑΙ Η ΑΔΙΚΗ- ΦΩΤΕΙΝΗ ΜΥΛΩΝΑ- ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ	ΠΑΙΡΝΕΙ ΣΤΗ ΤΥΧΗ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΟΧΙ

126	ΜΟΝΟ ΤΟΥ	• ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΤΟΥ ΓΥΑΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΓΙΑΛΟΥ – ΤΣΙΛΙΜΕΝΗ ΤΑΣΟΥΔΑ-ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ	ΑΦΙΕΡΩΝΕΙ ΧΡΟΝΟ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ
127	ΜΟΝΟ ΤΟΥ	• Ο ΜΠΑΛΛΟΥ ΣΤΟ ΠΑΡΚΟ- ΑΡΓΥΡΩ ΚΟΚΟΡΕΛΗ- ΜΙΚΡΗ ΜΙΛΗΤΟΣ	ΑΦΙΕΡΩΝΕΙ ΧΡΟΝΟ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ
128	ΜΟΝΟ ΤΟΥ	• ΤΟΥΔΑ Η ΜΑΡΓΑΡΙΤΟΥΔΑ- ΑΝΤΩΝ ΚΡΙΝΓΣ- ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ	ΠΑΙΡΝΕΙ ΣΤΗ ΤΥΧΗ	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΝΑΙ

Πίνακας 38

ΠΙΝΑΚΑΣ 39: ΑΝΑΛΥΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΤΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΠΑΡΑΚΑΤΩ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ

ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΔΑΝΕΙΣΜΟΥ (ΔΕΥΤΕΡΑ Ή ΤΡΙΤΗ-ΔΑΝΕΙΣΜΟΣ)- 1^Η ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ

ΤΜΗΜΑ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟΥ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ	ΑΡΙΘΜΗΣΗ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ			
		1	2	3 Α	3 Β
1 ^Ο ΤΜΗΜΑ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟΥ	129	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΜΟΝΟ ΤΟΥ
	130	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΜΕ ΤΗ ΠΡΟΤΡΟΠΗ
	131	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	
	132	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΜΕ ΤΗ ΠΡΟΤΡΟΠΗ
	133	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΜΕ ΤΗ ΠΡΟΤΡΟΠΗ
	134	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΜΕ ΤΗ ΠΡΟΤΡΟΠΗ
	135	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΜΕ ΤΗ ΠΡΟΤΡΟΠΗ
	136	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΜΕ ΤΗ ΠΡΟΤΡΟΠΗ
	137	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΜΟΝΟ ΤΟΥ
	138	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΜΕ ΤΗ ΠΡΟΤΡΟΠΗ
2 ^Ο ΤΜΗΜΑ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟΥ	139	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΜΟΝΟ ΤΟΥ
	140	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΜΟΝΟ ΤΟΥ
	141	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΜΕ ΤΗ ΠΡΟΤΡΟΠΗ
	142	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΜΕ ΤΗ ΠΡΟΤΡΟΠΗ
	143	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΜΟΝΟ ΤΟΥ
	144	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΜΕ ΤΗ ΠΡΟΤΡΟΠΗ
	145	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΜΕ ΤΗ ΠΡΟΤΡΟΠΗ
	146	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	

Πίνακας 39

ΠΙΝΑΚΑΣ 40: ΑΝΑΛΥΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΤΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΠΑΡΑΚΑΤΩ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ

ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΔΑΝΕΙΣΜΟΥ (ΔΕΥΤΕΡΑ Ή ΤΡΙΤΗ-ΔΑΝΕΙΣΜΟΣ)- 2^Η ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ

		ΑΡΙΘΜΗΣΗ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ			
		1	2	3 Α	3 Β
ΤΜΗΜΑ ΝΗΣΙΑΓΩΓΕΙΟΥ 1^Ο ΤΜΗΜΑ ΝΗΣΙΑΓΩΓΕΙΟΥ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ				
	147	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΜΕ ΤΗ ΠΡΟΤΡΟΠΗ
	148	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΜΕ ΤΗ ΠΡΟΤΡΟΠΗ
	149	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΜΟΝΟ ΤΟΥ
	150	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΜΕ ΤΗ ΠΡΟΤΡΟΠΗ
	151	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΜΕ ΤΗ ΠΡΟΤΡΟΠΗ
	152	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΜΕ ΤΗ ΠΡΟΤΡΟΠΗ
	153	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΜΟΝΟ ΤΟΥ
	154	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΜΟΝΟ ΤΟΥ
	155	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΜΕ ΤΗ ΠΡΟΤΡΟΠΗ
	156	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΜΟΝΟ ΤΟΥ
	157	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΜΟΝΟ ΤΟΥ
	158	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΜΟΝΟ ΤΟΥ
	159	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΜΟΝΟ ΤΟΥ
160	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΜΟΝΟ ΤΟΥ	
161	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΜΕ ΤΗ ΠΡΟΤΡΟΠΗ	
162	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΜΕ ΤΗ ΠΡΟΤΡΟΠΗ	
163	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΜΕ ΤΗ ΠΡΟΤΡΟΠΗ	
164	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΜΕ ΤΗ ΠΡΟΤΡΟΠΗ	
2^Ο ΤΜΗΜΑ ΝΗΣΙΑΓΩΓΕΙΟΥ					

Πίνακας 40

ΠΙΝΑΚΑΣ 41: ΑΝΑΛΥΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΤΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΠΑΡΑΚΑΤΩ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ

ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΔΑΝΕΙΣΜΟΥ (ΔΕΥΤΕΡΑ Ή ΤΡΙΤΗ-ΔΑΝΕΙΣΜΟΣ)- 3^Η ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ

		ΑΡΙΘΜΗΣΗ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ			
		1	2	3 Α	3 Β
ΤΜΗΜΑ ΝΗΣΙΑΓΩΓΕΙΟΥ 1^Ο ΤΜΗΜΑ ΝΗΣΙΑΓΩΓΕΙΟΥ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ				
	165	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΜΟΝΟ ΤΟΥ
	166	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΜΕ ΤΗ ΠΡΟΤΡΟΠΗ
	167	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΜΟΝΟ ΤΟΥ
	168	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΜΟΝΟ ΤΟΥ
	169	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΜΟΝΟ ΤΟΥ
	170	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΜΟΝΟ ΤΟΥ
	171	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΜΕ ΤΗ ΠΡΟΤΡΟΠΗ
	172	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΜΟΝΟ ΤΟΥ
	173	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΜΟΝΟ ΤΟΥ
2^Ο ΤΜΗΜΑ ΝΗΣΙΑΓΩΓΕΙΟΥ	174	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	
	175	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΜΟΝΟ ΤΟΥ
	176	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΜΟΝΟ ΤΟΥ
	177	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΜΟΝΟ ΤΟΥ
	178	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΜΕ ΤΗ ΠΡΟΤΡΟΠΗ
	179	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΜΕ ΤΗ ΠΡΟΤΡΟΠΗ
	180	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΜΟΝΟ ΤΟΥ
	181	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΜΕ ΤΗ ΠΡΟΤΡΟΠΗ
	182	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΜΕ ΤΗ ΠΡΟΤΡΟΠΗ

Πίνακας 41

ΠΙΝΑΚΑΣ 42: ΑΝΑΛΥΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΤΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΠΑΡΑΚΑΤΩ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ ΤΗΣ ΛΕΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΑΠΟ ΤΗ ΝΗΠΙΑΓΩΓΟ

	183	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ	184
ΑΡΙΘΜΗΝΗ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ	ΝΗΠΙΑΓΩΓΟΣ 1 ^{ΟΥ} ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟΥ	ΝΗΠΙΑΓΩΓΟΣ 2 ^{ΟΥ} ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟΥ	
1	ΝΑΙ	ΝΑΙ	
1 Α	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ ΣΤΗ ΒΙΒΛΙΟΦΗΚΗ ◆ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΤΗ ΣΥΖΗΤΗΣΗ ΤΗΣ ΔΕΥΤΕΡΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΣΗ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΩΝ ◆ ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΤΥΠΟΥ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ ΚΑΤΑ ΤΗ ΣΥΖΗΤΗΣΗ- ΑΝΑΓΝΩΣΗ ΒΙΒΛΙΩΝ ΑΠΟ ΕΞΑΣ ΚΑΙ ΣΕ ΑΛΛΕΣ ΩΡΕΣ ΤΗΣ ΒΑΘΜΑΔΑΣ 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ ΣΤΗ ΒΙΒΛΙΟΦΗΚΗ ◆ ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΤΥΠΟΥ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ ΚΑΤΑ ΤΗ ΣΥΖΗΤΗΣΗ- ΑΝΑΓΝΩΣΗ ΒΙΒΛΙΩΝ ΑΠΟ ΕΞΑΣ ΚΑΙ ΣΕ ΑΛΛΕΣ ΩΡΕΣ ΤΗΣ ΒΑΘΜΑΔΑΣ ◆ ΑΛΛΟ 	ΝΑΙ
2	ΝΑΙ	ΝΑΙ	
2 Α	<p>Η ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ ΣΥΝΕΒΑΛΕ ΣΤΗΝ:</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΚΡΙΤΙΚΗΣ ΣΚΕΨΗΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ◆ ΒΟΗΘΗΣΕ ΤΗ ΔΙΑΘΕΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕ ΤΟ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΤΥΠΟ ΒΙΒΛΙΟΥ 	<p>Η ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ ΣΥΝΕΒΑΛΕ ΣΤΟ/ ΣΤΗΝ:</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ ΝΑ ΚΑΤΑΝΟΟΥΝ ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΚΑΛΥΤΕΡΑ ΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ ◆ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΚΡΙΤΙΚΗΣ ΣΚΕΨΗΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ◆ ΝΑ ΠΑΙΞΟΥΝ ΜΕ ΤΙΣ ΛΕΞΕΙΣ ◆ ΝΑ ΑΠΟΛΛΑΥΣΟΥΝ ΤΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ <p>ΕΣΤΡΕΨΕ ΤΟ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΣΕ ΟΛΟΥΣ ΤΟΥΣ ΤΥΠΟΥΣ ΒΙΒΛΙΩΝ</p> <p>Ο ΕΜΠΛΟΥΤΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΒΙΒΛΙΟΦΗΚΗΣ ΒΟΗΘΗΣΕ ΣΤΗ ΔΙΑΘΕΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ</p>	ΝΑΙ
3	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ
4 i	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ
4 ii	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ
5	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ
6	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ ΑΝΑΓΝΩΣΤΙΚΗΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑΣ ◆ ΠΡΟΦΟΡΙΚΟΣ ΛΟΓΟΣ ◆ ΠΛΟΥΣΙΟ , ΟΡΘΟΤΕΡΟ ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ ΑΝΑΓΝΩΣΤΙΚΗΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑΣ ◆ ΠΡΟΦΟΡΙΚΟΣ ΛΟΓΟΣ ◆ ΠΛΟΥΣΙΟ , ΟΡΘΟΤΕΡΟ ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ ◆ ΔΕΞΙΟΤΗΤΑ ΓΡΑΦΗΣ 	ΝΑΙ
7	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ΟΙ ΓΟΝΕΙΣ ΗΤΑΝ ΘΕΤΙΚΟΙ ΚΑΙ ΠΡΟΦΥΜΟΙ ΣΤΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ◆ ΥΠΗΡΧΑΝ ΕΞΑΙΡΕΣΕΙΣ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΣΑΝ ΤΗΝ ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ ΤΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ ΤΗΝ ΣΥΓΚΕΚΡΙΜΕΝΗ ΜΕΡΑ 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ΟΙ ΓΟΝΕΙΣ ΕΝΘΟΥΣΙΑΣΤΗΚΑΝ ΒΛΕΠΟΝΤΑΣ ΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΝΑ ΑΝΟΙΓΕΙ ΠΡΟΣ ΤΑ ΕΞΩ ◆ ΕΥΑΙΣΘΗΤΟΠΟΙΗΘΗΚΑΝ ΚΑΙ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΘΗΚΑΝ ΩΣΤΑ ΣΤΗΝ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΠΟΥ ΤΟΥΣ ΕΓΙΝΕ ◆ ΛΟΓΩ ΤΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ ΤΟΥΣ ΥΛΟΠΟΙΗΘΗΚΑΝ ΠΟΛΥ ΓΡΗΓΟΡΑ ΟΙ ΣΤΟΧΟΙ 	ΝΑΙ

ΟΧΙ

- ❖ ΠΑΡΑ ΤΗΝ ΑΡΧΙΚΗ ΕΠΙΦΥΛΑΚΤΙΚΟΤΗΤΑ, ΗΤΑΝ ΜΙΑ ΘΕΤΙΚΗ ΚΑΙ ΕΠΟΙΚΟΔΟΜΗΤΙΚΗ ΕΜΠΕΙΡΙΑ
- ❖ Η ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΗ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΑΠΟ ΣΑΣ ΜΕ ΒΟΗΘΗΣΕ ΝΑ ΕΠΕΞΕΡΓΑΖΟΜΑΙ ΠΡΟ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΑ ΚΑΙ ΜΕ ΠΟΙΟ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΑ ΤΡΟΠΟ ΤΑ ΒΙΒΛΙΑ
- ❖ Ο ΕΜΠΛΟΥΤΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΒΙΒΛΙΟΦΗΚΗΣ ΜΕ ΒΙΒΛΙΑ ΠΟΙΚΙΛΟΥ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ ΗΤΑΝ ΓΙΑ ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΝΑ ΕΠΠΛΕΟΝ ΕΡΕΘΙΣΜΑ ΣΤΟ ΝΑ ΕΠΙΛΕΓΟΥΝ ΤΗ ΓΩΝΙΑ ΑΥΤΗ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΑ ΜΕ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝ
- ❖ Η ΘΕΤΙΚΗ ΑΝΤΑΠΟΚΡΗΣΗ ΤΩΝ ΓΟΝΙΩΝ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΚΑΙ ΓΕΝΙΚΑ ΤΟ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝ ΠΟΥ ΔΕΙΧΝΑΝΕ ΓΙΑ ΤΟ ΒΙΒΛΙΟ ΠΟΥ ΕΧΕΙ ΔΑΝΕΙΣΤΕΙ ΤΟ ΠΑΙΔΙ ΤΟΥΣ ΗΤΑΝ ΜΙΑ ΕΥΧΑΡΙΣΤΗ ΕΚΠΛΗΞΗ

Πίνακας 42

ΟΧΙ

- ❖ ΕΙΧΑΜΕ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΗ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ
- ❖ ΠΛΟΥΤΙΣΑΜΕ ΤΙΣ ΒΙΒΛΙΟΦΗΚΕΣ ΤΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ
- ❖ ΠΕΤΥΧΑΜΕ ΜΙΑ ΠΟΛΥ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΤΟΥΣ ΓΟΝΕΙΣ
- ❖ ΒΟΗΘΗΘΗΚΑΜΕ ΣΤΗ ΔΙΑΘΕΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ
- ❖ ΕΞΗΡΑΣΑΜΕ ΤΗΝ ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΣΗ ΝΑ ΔΟΥΜΕ ΤΗΝ ΑΠΟΔΟΣΗ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΝΑ ΒΕΛΤΙΩΝΕΤΑΙ ΧΩΡΙΣ ΠΙΕΣΗ ΚΑΙ ΙΔΙΑΙΤΕΡΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΗ ΜΑΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ

ΠΙΝΑΚΑΣ 43: ΑΝΑΛΥΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΤΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΠΑΡΑΚΑΤΩ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ

ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΑΙΟΦΕΩΝ ΓΟΝΕΩΝ (ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΓΟΝΕΩΝ)- ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ 1-7

		ΑΡΙΘΜΗΣΗ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ								
		1	1 Α	2	2 Α	3	4	5	6	7
ΤΜΗΜΑ ΝΗΣΙΑΓΩΓΕΙΟΥ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ									
	185	ΝΑΙ	2- ΑΥΞΗΣΕ ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ ΑΝΑΓΝΩΣΗΣ ΒΙΒΛΙΩΝ 1- ΑΥΞΗΣΕ ΧΡΟΝΟ ΝΑ ΤΟ ΞΕΦΥΛΛΙΖΕΙ 3- ΕΚΑΝΕ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ 4- ΑΛΛΑΞΕ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ 5- ΠΙΟ ΥΠΕΥΘΥΝΟ ΣΤΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΠΙΣΤΡΟΦΗΣ ΒΙΒΛΙΟΥ	ΝΑΙ	1- ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΝΟΣΑΣΤΑΝ ΠΙΟ ΣΥΧΝΑ ΣΤΗΝ ΑΝΑΓΝΩΣΗ ΒΙΒΛΙΟΥ 2- ΑΥΞΗΣΑΤΕ ΤΙΣ ΦΟΡΕΣ ΠΟΥ ΤΟΥ ΔΙΑΒΑΖΑΤΕ ΜΕ ΔΙΚΗ ΣΑΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ 4- ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΚΑΙ ΤΙΣ ΕΙΚΟΝΕΣ 3- ΑΛΛΑΞΑΤΕ ΤΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΩΝ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ 5- ΑΛΛΑΞΑΤΕ ΤΟ ΣΤΥΛ ΤΩΝ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ 6- ΑΥΞΗΣΑΤΕ ΤΙΣ ΕΠΙΣΚΕΨΕΙΣ ΣΤΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΤΙΣ ΓΕΙΤΟΝΙΑΣ ΜΑΖΙ ΜΕ ΤΟ ΠΑΙΔΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ
	186	ΝΑΙ	1- ΑΥΞΗΣΕ ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ ΑΝΑΓΝΩΣΗΣ ΒΙΒΛΙΩΝ 3- ΑΥΞΗΣΕ ΧΡΟΝΟ ΝΑ ΤΟ ΞΕΦΥΛΛΙΖΕΙ 2- ΕΚΑΝΕ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ❖ ΑΛΛΟ	ΝΑΙ	2- ΑΥΞΗΣΑΤΕ ΤΙΣ ΦΟΡΕΣ ΠΟΥ ΤΟΥ ΔΙΑΒΑΖΑΤΕ ΜΕ ΔΙΚΗ ΣΑΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ 3- ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΚΑΙ ΤΙΣ ΕΙΚΟΝΕΣ 4- ΑΛΛΑΞΑΤΕ ΤΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΩΝ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ 5- ΑΛΛΑΞΑΤΕ ΤΟ ΣΤΥΛ ΤΩΝ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ
	187	ΝΑΙ	❖ ΑΥΞΗΣΕ ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ ΑΝΑΓΝΩΣΗΣ ΒΙΒΛΙΩΝ ❖ ΑΥΞΗΣΕ ΧΡΟΝΟ ΝΑ ΤΟ ΞΕΦΥΛΛΙΖΕΙ ❖ ΕΚΑΝΕ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ	ΟΧΙ		ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΝΑΙ
	188	ΝΑΙ	❖ ΑΥΞΗΣΕ ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ ΑΝΑΓΝΩΣΗΣ ΒΙΒΛΙΩΝ ❖ ΑΥΞΗΣΕ ΧΡΟΝΟ ΝΑ ΤΟ	ΝΑΙ	❖ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΝΟΣΑΣΤΑΝ ΠΙΟ ΣΥΧΝΑ ΣΤΗΝ ΑΝΑΓΝΩΣΗ ΒΙΒΛΙΟΥ ❖ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΝΑΙ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΚΑΙ ΤΙΣ ΕΙΚΟΝΕΣ

ΞΕΦΥΛΛΙΖΕΙ
❖ ΠΙΟ ΥΠΕΥΘΥΝΟ ΣΤΗ
ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ
ΕΠΙΣΤΡΟΦΗΣ ΒΙΒΛΙΟΥ

189 ΝΑΙ ΝΑΙ ΝΑΙ ΝΑΙ ΝΑΙ ΝΑΙ ΝΑΙ ΝΑΙ ΝΑΙ ΝΑΙ

2- ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΝΟΣΑΣΤΑΝ ΠΙΟ
ΣΥΧΝΑ ΣΤΗΝ ΑΝΑΓΝΩΣΗ ΒΙΒΛΙΟΥ
1- ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΚΑΙ ΤΙΣ ΕΙΚΟΝΕΣ
3- ΑΛΛΑΞΑΤΕ ΤΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΩΝ
ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ

190 ΝΑΙ ΝΑΙ ΝΑΙ ΝΑΙ ΝΑΙ ΝΑΙ ΝΑΙ ΝΑΙ ΝΑΙ ΝΑΙ

❖ ΑΥΞΗΣΕ ΧΡΟΝΟ ΝΑ ΤΟ
ΞΕΦΥΛΛΙΖΕΙ
❖ ΕΚΑΝΕ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΕΣ
ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ
❖ ΠΙΟ ΥΠΕΥΘΥΝΟ ΣΤΗ
ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ
ΕΠΙΣΤΡΟΦΗΣ ΒΙΒΛΙΟΥ

191 ΝΑΙ ΝΑΙ ΝΑΙ ΝΑΙ ΝΑΙ ΝΑΙ ΝΑΙ ΝΑΙ ΝΑΙ ΝΑΙ

❖ ΑΛΛΟ

192 ΝΑΙ ΝΑΙ ΝΑΙ ΝΑΙ ΝΑΙ ΝΑΙ ΝΑΙ ΝΑΙ ΝΑΙ ΝΑΙ

❖ ΑΥΞΗΣΕ ΧΡΟΝΟ ΝΑ ΤΟ
ΞΕΦΥΛΛΙΖΕΙ
❖ ΕΚΑΝΕ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΕΣ
ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ
❖ ΠΙΟ ΥΠΕΥΘΥΝΟ ΣΤΗ
ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ
ΕΠΙΣΤΡΟΦΗΣ ΒΙΒΛΙΟΥ

❖ ΑΛΛΟ
❖ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΝΟΣΑΣΤΑΝ ΠΙΟ
ΣΥΧΝΑ ΣΤΗΝ ΑΝΑΓΝΩΣΗ ΒΙΒΛΙΟΥ
❖ ΑΥΞΗΣΑΤΕ ΤΙΣ ΦΟΡΕΣ ΠΟΥ ΤΟΥ
ΔΙΑΒΑΖΑΤΕ ΜΕ ΔΙΚΗ ΣΑΣ
ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ
❖ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΚΑΙ ΤΙΣ ΕΙΚΟΝΕΣ
❖ ΑΛΛΑΞΑΤΕ ΤΟ ΣΤΥΛ ΤΩΝ
ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ

193 ΝΑΙ ΝΑΙ ΝΑΙ ΝΑΙ ΝΑΙ ΝΑΙ ΝΑΙ ΝΑΙ ΝΑΙ ΝΑΙ

1- ΑΥΞΗΣΕ ΧΡΟΝΟ ΝΑ ΤΟ
ΞΕΦΥΛΛΙΖΕΙ
2- ΕΚΑΝΕ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΕΣ
ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

194 ΝΑΙ ΝΑΙ ΝΑΙ ΝΑΙ ΝΑΙ ΝΑΙ ΝΑΙ ΝΑΙ ΝΑΙ ΝΑΙ

2- ΑΥΞΗΣΕ ΧΡΟΝΟ ΝΑ ΤΟ
ΞΕΦΥΛΛΙΖΕΙ
1- ΠΙΟ ΥΠΕΥΘΥΝΟ ΣΤΗ
ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΠΙΣΤΡΟΦΗΣ
ΒΙΒΛΙΟΥ

1- ΑΥΞΗΣΑΤΕ ΤΙΣ ΦΟΡΕΣ ΠΟΥ ΤΟΥ
ΔΙΑΒΑΖΑΤΕ ΜΕ ΔΙΚΗ ΣΑΣ
ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ
2- ΑΛΛΑΞΑΤΕ ΤΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΩΝ
ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ

195 ΝΑΙ ΝΑΙ ΝΑΙ ΝΑΙ ΝΑΙ ΝΑΙ ΝΑΙ ΝΑΙ ΝΑΙ ΝΑΙ

1- ΑΥΞΗΣΕ ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ
ΑΝΑΓΝΩΣΗΣ ΒΙΒΛΙΩΝ
2- ΑΥΞΗΣΕ ΧΡΟΝΟ ΝΑ ΤΟ
ΞΕΦΥΛΛΙΖΕΙ
3- ΠΙΟ ΥΠΕΥΘΥΝΟ ΣΤΗ
ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΠΙΣΤΡΟΦΗΣ
ΒΙΒΛΙΟΥ

3- ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΝΟΣΑΣΤΑΝ ΠΙΟ
ΣΥΧΝΑ ΣΤΗΝ ΑΝΑΓΝΩΣΗ ΒΙΒΛΙΟΥ
1- ΑΥΞΗΣΑΤΕ ΤΙΣ ΦΟΡΕΣ ΠΟΥ ΤΟΥ
ΔΙΑΒΑΖΑΤΕ ΜΕ ΔΙΚΗ ΣΑΣ
ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ
2- ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΚΑΙ ΤΙΣ ΕΙΚΟΝΕΣ

196 ΝΑΙ ΝΑΙ ΝΑΙ ΝΑΙ ΝΑΙ ΝΑΙ ΝΑΙ ΝΑΙ ΝΑΙ ΝΑΙ

1- ΑΥΞΗΣΕ ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ

1- ΑΥΞΗΣΑΤΕ ΤΙΣ ΦΟΡΕΣ ΠΟΥ ΤΟΥ

		ΑΝΑΓΝΩΣΗΣ ΒΙΒΛΙΩΝ 2- ΑΥΞΗΣΕ ΧΡΟΝΟ ΝΑ ΤΟ ΞΕΦΥΛΛΙΖΕΙ 4- ΕΚΑΝΕ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ 3- ΠΙΟ ΥΠΕΥΘΥΝΟ ΣΤΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΠΙΣΤΡΟΦΗΣ ΒΙΒΛΙΟΥ	ΔΙΑΒΑΖΑΤΕ ΜΕ ΔΙΚΗ ΣΑΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ 2- ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΚΑΙ ΤΙΣ ΕΙΚΟΝΕΣ 4- ΑΛΛΑΞΑΤΕ ΤΟ ΣΤΥΛ ΤΩΝ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ 3- ΑΥΞΗΣΑΤΕ ΤΙΣ ΕΠΙΣΚΕΦΕΙΣ ΣΤΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΤΙΣ ΓΕΙΤΟΝΙΑΣ ΜΑΖΙ ΜΕ ΤΟ ΠΑΙΔΙ							
197	ΝΑΙ	2- ΑΥΞΗΣΕ ΧΡΟΝΟ ΝΑ ΤΟ ΞΕΦΥΛΛΙΖΕΙ 1- ΕΚΑΝΕ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ 3- ΠΙΟ ΥΠΕΥΘΥΝΟ ΣΤΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΠΙΣΤΡΟΦΗΣ ΒΙΒΛΙΟΥ	1- ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΚΑΙ ΤΙΣ ΕΙΚΟΝΕΣ 2- ΑΛΛΑΞΑΤΕ ΤΟ ΣΤΥΛ ΤΩΝ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ 3- ΑΥΞΗΣΑΤΕ ΤΙΣ ΕΠΙΣΚΕΦΕΙΣ ΣΤΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΤΙΣ ΓΕΙΤΟΝΙΑΣ ΜΑΖΙ ΜΕ ΤΟ ΠΑΙΔΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ
198	ΝΑΙ	1- ΑΥΞΗΣΕ ΧΡΟΝΟ ΝΑ ΤΟ ΞΕΦΥΛΛΙΖΕΙ 2- ΕΚΑΝΕ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ	❖ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΝΟΣΑΣΤΑΝ ΠΙΟ ΣΥΧΝΑ ΣΤΗΝ ΑΝΑΓΝΩΣΗ ΒΙΒΛΙΟΥ	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΝΑΙ
199	ΝΑΙ	1- ΕΚΑΝΕ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ 3- ΑΛΛΑΞΕ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ 2- ΠΙΟ ΥΠΕΥΘΥΝΟ ΣΤΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΠΙΣΤΡΟΦΗΣ ΒΙΒΛΙΟΥ ❖ ΑΛΛΟ	1- ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΚΑΙ ΤΙΣ ΕΙΚΟΝΕΣ 2- ΑΛΛΑΞΑΤΕ ΤΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΩΝ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ 3- ΑΛΛΑΞΑΤΕ ΤΟ ΣΤΥΛ ΤΩΝ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ 4- ΑΥΞΗΣΑΤΕ ΤΙΣ ΕΠΙΣΚΕΦΕΙΣ ΣΤΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΤΙΣ ΓΕΙΤΟΝΙΑΣ ΜΑΖΙ ΜΕ ΤΟ ΠΑΙΔΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ
200	ΝΑΙ	❖ ΑΥΞΗΣΕ ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ ΑΝΑΓΝΩΣΗΣ ΒΙΒΛΙΩΝ ❖ ΑΥΞΗΣΕ ΧΡΟΝΟ ΝΑ ΤΟ ΞΕΦΥΛΛΙΖΕΙ ❖ ΕΚΑΝΕ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ❖ ΑΛΛΑΞΕ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ ❖ ΠΙΟ ΥΠΕΥΘΥΝΟ ΣΤΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΠΙΣΤΡΟΦΗΣ ΒΙΒΛΙΟΥ	❖ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΝΟΣΑΣΤΑΝ ΠΙΟ ΣΥΧΝΑ ΣΤΗΝ ΑΝΑΓΝΩΣΗ ΒΙΒΛΙΟΥ ❖ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΚΑΙ ΤΙΣ ΕΙΚΟΝΕΣ ❖ ΑΛΛΑΞΑΤΕ ΤΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΩΝ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΝΑΙ
201	ΝΑΙ	1- ΑΥΞΗΣΕ ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ ΑΝΑΓΝΩΣΗΣ ΒΙΒΛΙΩΝ 3- ΑΥΞΗΣΕ ΧΡΟΝΟ ΝΑ ΤΟ ΞΕΦΥΛΛΙΖΕΙ 2- ΕΚΑΝΕ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΕΣ	2- ΑΥΞΗΣΑΤΕ ΤΙΣ ΦΟΡΕΣ ΠΟΥ ΤΟΥ ΔΙΑΒΑΖΑΤΕ ΜΕ ΔΙΚΗ ΣΑΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ 1- ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΚΑΙ ΤΙΣ ΕΙΚΟΝΕΣ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ
5- ΑΛΛΑΞΕΙ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ
ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ
4- ΠΙΟ ΥΠΕΥΘΥΝΟ ΣΤΗ
ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΠΙΣΤΡΟΦΗΣ
ΒΙΒΛΙΟΥ

202	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----

1- ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΝΟΣΑΣΤΑΝ ΠΙΟ
ΣΥΧΝΑ ΣΤΗΝ ΑΝΑΓΝΩΣΗ ΒΙΒΛΙΟΥ
4- ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΚΑΙ ΤΙΣ ΕΙΚΟΝΕΣ

Πίνακας 43

ΠΙΝΑΚΑΣ 44: ΑΝΑΛΥΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΤΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΠΑΡΑΚΑΤΩ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ

ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΑΠΟΨΕΩΝ ΓΟΝΕΩΝ (ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΓΟΝΕΩΝ)- ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ 7Α- 10

		ΑΡΙΘΜΗΣΗ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ			
		7 Α	9	9 Α	10
ΤΜΗΜΑ ΝΗΣΙΑΓΩΓΕΙΟΥ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ				
	185	5- ΓΛΩΣΣΑ 1- ΠΛΟΥΣΙΟΤΕΡΟ ΚΑΙ ΟΡΘΟΤΕΡΟ ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ 2- ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΓΡΑΜΜΑΤΩΝ 3- ΠΙΟ ΣΥΝΘΕΤΟ ΛΟΓΟ 4- ΑΥΞΗΣΗ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ ΓΕΝΙΚΑ ΚΑΙ ΤΑ ΒΙΒΛΙΑ ΚΑΙ ΤΑ ΕΝΤΥΠΑ	ΝΑΙ	ΟΛΟ ΤΟ ΧΡΟΝΟ	ΝΑΙ
	186	2- ΓΛΩΣΣΑ 3- ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΓΡΑΜΜΑΤΩΝ 1- ΑΥΞΗΣΗ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ ΓΕΝΙΚΑ ΚΑΙ ΤΑ ΒΙΒΛΙΑ ΚΑΙ ΤΑ ΕΝΤΥΠΑ 4- ΚΑΤΑΚΤΗΣΗ ΓΝΩΣΕΩΝ ΓΕΝΙΚΑ	ΟΧΙ	ΟΛΟ ΤΟ ΧΡΟΝΟ	ΝΑΙ
	187	❖ ΓΛΩΣΣΑ ❖ ΑΥΞΗΣΗ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ ΓΕΝΙΚΑ ΚΑΙ ΤΑ ΒΙΒΛΙΑ ΚΑΙ ΤΑ ΕΝΤΥΠΑ	ΝΑΙ	ΟΛΟ ΤΟ ΧΡΟΝΟ	ΝΑΙ
	188	❖ ΑΥΞΗΣΗ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ ΓΕΝΙΚΑ ΚΑΙ ΤΑ ΒΙΒΛΙΑ ΚΑΙ ΤΑ ΕΝΤΥΠΑ ❖ ΚΑΤΑΚΤΗΣΗ ΓΝΩΣΕΩΝ ΓΕΝΙΚΑ	ΟΧΙ	ΟΛΟ ΤΟ ΧΡΟΝΟ	ΝΑΙ
	189	❖ ΠΛΟΥΣΙΟΤΕΡΟ ΚΑΙ ΟΡΘΟΤΕΡΟ ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ ❖ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ❖ ΠΙΟ ΣΥΝΘΕΤΟ ΛΟΓΟ	ΕΙΝΑΙ ΑΝΑΓΚΑΙΟ ΝΑ ΓΙΝΕΙ ΑΝΑΝΕΩΣΗ ΤΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ	ΟΛΟ ΤΟ ΧΡΟΝΟ	ΝΑΙ
	190	❖ ΠΛΟΥΣΙΟΤΕΡΟ ΚΑΙ ΟΡΘΟΤΕΡΟ ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ ❖ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ❖ ΑΥΞΗΣΗ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ ΓΕΝΙΚΑ ΚΑΙ ΤΑ ΒΙΒΛΙΑ ΚΑΙ ΤΑ ΕΝΤΥΠΑ	ΝΑΙ		ΝΑΙ
	191	❖ ΓΛΩΣΣΑ ❖ ΠΛΟΥΣΙΟΤΕΡΟ ΚΑΙ ΟΡΘΟΤΕΡΟ ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ ❖ ΠΙΟ ΣΥΝΘΕΤΟ ΛΟΓΟ ❖ ΑΥΞΗΣΗ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ ΓΕΝΙΚΑ ΚΑΙ ΤΑ ΒΙΒΛΙΑ ΚΑΙ ΤΑ ΕΝΤΥΠΑ ❖ ΚΑΤΑΚΤΗΣΗ ΓΝΩΣΕΩΝ ΓΕΝΙΚΑ	ΝΑΙ	ΟΛΟ ΤΟ ΧΡΟΝΟ	ΝΑΙ
	192	5- ΓΛΩΣΣΑ 1- ΠΛΟΥΣΙΟΤΕΡΟ ΚΑΙ ΟΡΘΟΤΕΡΟ ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ 2- ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΓΡΑΜΜΑΤΩΝ	ΟΧΙ	ΟΛΟ ΤΟ ΧΡΟΝΟ	ΝΑΙ

193	3- ΗΙΟ ΣΥΝΘΕΤΟ ΛΟΓΟ 4- ΑΥΕΗΗ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ ΓΕΝΙΚΑ ΚΑΙ ΤΑ ΒΙΒΛΙΑ ΚΑΙ ΤΑ ΕΝΤΥΠΑ ❖ ΚΑΤΑΚΤΗΗ ΓΝΩΣΕΩΝ ΓΕΝΙΚΑ	ΝΑΙ	ΟΛΟ ΤΟ ΧΡΟΝΟ	ΝΑΙ
194	❖ ΠΛΟΥΣΙΟΤΕΡΟ ΚΑΙ ΟΡΘΟΤΕΡΟ ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ ❖ ΑΝΑΓΝΩΡΙΗ ΓΡΑΜΜΑΤΩΝ	ΝΑΙ	ΟΛΟ ΤΟ ΧΡΟΝΟ	ΝΑΙ
195	❖ ΓΛΩΣΣΑ ❖ ΠΛΟΥΣΙΟΤΕΡΟ ΚΑΙ ΟΡΘΟΤΕΡΟ ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ ❖ ΑΝΑΓΝΩΡΙΗ ΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ❖ ΚΑΤΑΚΤΗΗ ΓΝΩΣΕΩΝ ΓΕΝΙΚΑ	ΝΑΙ	ΟΛΟ ΤΟ ΧΡΟΝΟ	ΝΑΙ
196	2- ΓΛΩΣΣΑ 3- ΠΛΟΥΣΙΟΤΕΡΟ ΚΑΙ ΟΡΘΟΤΕΡΟ ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ 1- ΑΝΑΓΝΩΡΙΗ ΓΡΑΜΜΑΤΩΝ 4- ΑΥΕΗΗ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ ΓΕΝΙΚΑ ΚΑΙ ΤΑ ΒΙΒΛΙΑ ΚΑΙ ΤΑ ΕΝΤΥΠΑ	ΝΑΙ	ΟΛΟ ΤΟ ΧΡΟΝΟ	ΝΑΙ
197	❖ ΠΛΟΥΣΙΟΤΕΡΟ ΚΑΙ ΟΡΘΟΤΕΡΟ ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ	ΝΑΙ	ΟΛΟ ΤΟ ΧΡΟΝΟ	ΝΑΙ
198	❖ ΠΛΟΥΣΙΟΤΕΡΟ ΚΑΙ ΟΡΘΟΤΕΡΟ ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ ❖ ΑΝΑΓΝΩΡΙΗ ΓΡΑΜΜΑΤΩΝ	ΝΑΙ	ΟΛΟ ΤΟ ΧΡΟΝΟ	ΟΧΙ
199	❖ ΓΛΩΣΣΑ ❖ ΑΝΑΓΝΩΡΙΗ ΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ❖ ΑΥΕΗΗ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ ΓΕΝΙΚΑ ΚΑΙ ΤΑ ΒΙΒΛΙΑ ΚΑΙ ΤΑ ΕΝΤΥΠΑ ❖ ΑΛΛΟ	ΝΑΙ	ΟΛΟ ΤΟ ΧΡΟΝΟ	
200	❖ ΓΛΩΣΣΑ ❖ ΠΛΟΥΣΙΟΤΕΡΟ ΚΑΙ ΟΡΘΟΤΕΡΟ ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ ❖ ΑΥΕΗΗ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ ΓΕΝΙΚΑ ΚΑΙ ΤΑ ΒΙΒΛΙΑ ΚΑΙ ΤΑ ΕΝΤΥΠΑ ❖ ΚΑΤΑΚΤΗΗ ΓΝΩΣΕΩΝ ΓΕΝΙΚΑ	ΝΑΙ	ΟΛΟ ΤΟ ΧΡΟΝΟ	ΝΑΙ
201	1- ΓΛΩΣΣΑ 2- ΠΛΟΥΣΙΟΤΕΡΟ ΚΑΙ ΟΡΘΟΤΕΡΟ ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ 3- ΑΝΑΓΝΩΡΙΗ ΓΡΑΜΜΑΤΩΝ 4- ΗΙΟ ΣΥΝΘΕΤΟ ΛΟΓΟ 5- ΑΥΕΗΗ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ ΓΕΝΙΚΑ ΚΑΙ ΤΑ ΒΙΒΛΙΑ ΚΑΙ ΤΑ ΕΝΤΥΠΑ	ΝΑΙ	ΟΛΟ ΤΟ ΧΡΟΝΟ	ΝΑΙ
202	❖ ΓΛΩΣΣΑ ❖ ΑΝΑΓΝΩΡΙΗ ΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ❖ ΑΥΕΗΗ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ ΓΕΝΙΚΑ ΚΑΙ ΤΑ ΒΙΒΛΙΑ ΚΑΙ ΤΑ ΕΝΤΥΠΑ ❖ ΚΑΤΑΚΤΗΗ ΓΝΩΣΕΩΝ ΓΕΝΙΚΑ	ΝΑΙ	ΟΛΟ ΤΟ ΧΡΟΝΟ	ΝΑΙ

ΛΙΓΟ ΜΕ ΔΥΣΚΟΛΕΨΕ
ΕΠΕΙΔΗ ΔΕ ΜΙΛΑΩ ΤΕΛΕΙΑ
ΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

Πίνακας 44

ΠΙΝΑΚΑΣ 45: ΑΝΑΛΥΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΤΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΠΑΡΑΚΑΤΩ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ

ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΑΠΟΨΕΩΝ ΓΟΝΕΩΝ (ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΓΟΝΕΩΝ)- ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ 11- 12

ΤΜΗΜΑ ΝΗΣΙΑΓΩΓΕΙΟΥ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ	ΑΡΙΘΜΗΝ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ		
		11	12 ΘΕΤΙΚΑ 12 ΑΡΝΗΤΙΚΑ	
	185	<ul style="list-style-type: none"> ΙΔΙΑΙΤΕΡΗ ΧΑΡΑ, ΔΙΟΤΙ ΟΤΑΝ ΟΙ ΓΟΝΕΙΣ ΜΠΟΡΟΥΜΕ ΝΑ ΔΙΔΑΧΤΟΥΜΕ ΑΠΟ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΟΥΣ ΑΝΘΡΩΠΟΥΣ, ΤΗΝ ΤΕΧΝΗ ΤΗΣ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΓΙΝΟΜΑΣΤΕ «ΚΑΛΥΤΕΡΟΙ ΓΟΝΕΙΣ» 	<ul style="list-style-type: none"> ΕΙΝΑΙ ΠΟΛΥ ΘΕΤΙΚΗ Η ΣΚΕΨΗ ΚΑΙ Ο ΤΡΟΠΟΣ ΜΕ ΤΟΝ ΟΠΟΙΟ ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΜΑΘΑΙΝΟΥΝ Ν' ΑΓΑΠΟΥΝ ΤΑ ΒΙΒΛΙΑ 	<ul style="list-style-type: none"> ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΕΣ «ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ» ΤΩΝ ΓΟΝΙΩΝ ΚΑΙ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΗ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΤΟΥΣ ΑΠΟ ΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΟΥΣ ΑΝΘΡΩΠΟΥΣ.
	186	<ul style="list-style-type: none"> ΈΝΩΣΑ ΝΑ ΣΥΝΔΗΜΙΟΥΡΓΩ ΜΕ ΤΙΣ ΕΙΔΙΚΟΥΣ ΚΑΙ ΤΙΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥΣ, ΩΣ ΓΟΝΙΟΣ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΑΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΤΡΟΦΗ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ ΜΟΥ, ΜΕ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΑΤΑΛΛΗΛΗ ΚΑΘΟΔΗΓΗΣΗ ΘΕΩΡΩ ΟΤΙ ΤΟΥ «ΥΠΕΛΕΙΞΑ» ΚΑΙ ΕΓΩ ΑΚΟΜΑ ΜΙΑ ΠΗΓΗ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗΣ ΑΝΑΤΡΟΦΟΛΟΤΗΣΗΣ, ΤΟ ΒΙΒΛΙΟ. 	<ul style="list-style-type: none"> ΣΩΣΤΑ ΕΠΙΛΕΓΜΕΝΑ ΒΙΒΛΙΑ, ΚΑΤΑΛΛΗΛΗ ΚΑΘΟΔΗΓΗΣΗ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ, ΘΕΤΙΚΗ ΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΣΥΝΕΧΗΣ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΤΗΣ ΝΗΣΙΑΓΩΓΟΥ, ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ. 	
	187	<ul style="list-style-type: none"> ΕΥΧΑΡΙΣΤΑ, ΓΙΑΤΙ ΤΟ ΧΑΡΗΚΕ ΠΕΡΕΣΣΟΤΕΡΟ ΤΟ ΠΑΙΔΙ ΚΑΙ ΕΛΕΙΞΕ ΜΕΓΑΛΟ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝ ΓΙΑ ΤΑ ΒΙΒΛΙΑ, ΗΕΡΩΔΙΚΑ, Κ.Τ.Λ. 	<ul style="list-style-type: none"> ΕΠΙΡΡΟΗ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ ΣΤΟ ΘΕΜΑ ΤΟΥ ΔΕΞΙΛΟΓΙΟΥ, ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΦΑΝΤΑΣΤΙΚΩΝ ΙΣΤΟΡΙΩΝ ΜΟΝΟ ΤΟΥ ΑΠΟ ΤΙΣ ΕΙΚΟΝΕΣ ΠΟΥ ΕΒΛΕΠΕ, ΑΓΑΠΗ ΓΙΑ ΤΟ ΒΙΒΛΙΟ, ΥΠΕΥΘΥΝΟΤΗΤΑ ΣΤΟ ΝΑ ΤΟ ΕΠΙΣΤΡΕΨΕΙ ΣΕ ΚΑΛΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ. 	
	188	<ul style="list-style-type: none"> ΠΟΛΥ ΘΕΤΙΚΑ 	<ul style="list-style-type: none"> ΒΟΗΘΗΣΕ ΣΤΟ ΝΑ ΣΧΗΜΑΤΙΣΩ ΜΙΑ ΠΙΟ ΘΕΤΙΚΗ ΑΠΟΨΗ ΓΙΑ ΤΑ ΒΙΒΛΙΑ 	
	189	<ul style="list-style-type: none"> ΈΝΩΣΑ ΝΑ ΕΠΙΒΕΒΑΙΩΝΟΝΤΑΙ ΠΟΛΛΑ ΠΡΑΓΜΑΤΑ ΠΟΥ ΣΚΕΦΤΟΜΟΥΝΑ ΓΙΑ ΤΟΝ ΤΡΟΠΟ ΑΝΑΓΝΩΣΗΣ ΕΝΟΣ ΒΙΒΛΙΟΥ, ΑΛΛΑ ΔΕΝ ΗΜΟΥΝ ΣΙΓΟΥΡΗ ΟΤΙ ΗΤΑΝ ΣΩΣΤΑ, ΜΕΧΡΙ ΠΟΥ ΕΓΓΙΝΕ Η ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΜΕ ΤΟΥΣ ΕΙΔΙΚΟΥΣ. 	<ul style="list-style-type: none"> ΠΟΛΥ ΚΑΛΟ, ΝΑ ΣΥΝΕΧΙΣΤΕΙ, ΜΕ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΑ ΚΑΙΝΟΥΡΙΑ ΚΑΙ ΜΕ ΠΟΙΚΙΛΑ ΘΕΜΑΤΑ ΒΙΒΛΙΑ. 	<ul style="list-style-type: none"> ΤΑ ΒΙΒΛΙΑ ΠΟΥ ΑΛΛΑΖΟΥΝ ΠΟΛΛΑ ΧΕΡΙΑ ΚΑΤΑΣΤΡΕΦΟΝΤΑΙ. ΝΑ ΤΗΡΟΥΝΤΑΙ ΠΙΟ ΑΥΣΤΗΡΟΙ ΚΑΠΟΙΟΙ

ΚΑΝΟΝΕΣ ΚΑΛΗΣ
ΧΡΗΣΗΣ. ΝΑ ΥΠΑΡΧΟΥΝ
ΟΧΙ ΜΟΝΟ ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ
ΑΛΛΑ ΚΑΙ ΑΛΛΑ ΕΝΤΥΠΑ
(Π.Χ. ΚΟΜΙΞ ΠΑΙΔΙΚΑ
ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΑ)

190

• ΕΙΝΑΙ ΩΡΑΙΟ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΛΟΜΗΤΙΚΟ ΝΑ ΥΠΑΡΧΕΙ
ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕΤΑΞΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΚΑΙ
ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ. ΕΙΜΑΙ ΚΑΙ ΕΓΩ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΣ
ΚΑΙ ΞΕΡΩ ΤΗ ΣΠΟΥΔΑΙΟΤΗΤΑ ΑΥΤΗΣ ΤΗΣ
ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ.

• ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΔΙΑΒΑΣΑΝ
ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΑ ΚΑΛΑ
ΒΙΒΛΙΑ. ΟΙ ΓΟΝΕΙΣ ΑΠΟ
ΤΗΝ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΠΟΥ
ΕΓΙΝΕ, ΚΑΤΑΛΑΒΑΝ ΤΗ
ΣΠΟΥΔΑΙΟΤΗΤΑ ΤΗΣ
ΠΑΙΔΙΚΗΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ
ΚΑΙ ΜΑΘΑΝΕ ΤΡΟΠΟΥΣ
ΝΑ ΜΟΙΡΑΣΤΟΥΝ ΜΕ ΤΟ
ΠΑΙΔΙ ΤΟΥΣ ΤΗ ΧΑΡΑ ΠΟΥ
ΔΙΝΕΙ ΤΟ ΔΙΑΒΑΣΜΑ
ΚΑΠΟΙΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ

192

• ΟΜΟΡΦΑ

• ΔΕΝ ΕΙΧΑΜΕ ΤΙΠΟΤΑ
ΣΤΗΝ ΑΛΛΗ ΧΩΡΑ. ΜΟΥ
ΑΡΕΣΕ.

193

• ΎΝΙΩΣΑ ΒΑΘΙΑ ΣΥΓΚΙΝΗΣΗ. ΑΙΣΘΑΝΘΗΚΑ ΟΤΙ
ΚΑΤΙ ΚΑΛΟ ΓΙΝΕΤΑΙ ΣΤΟ ΧΩΡΟ ΤΗΣ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΙΔΙΑΙΤΕΡΑ ΤΗΣ
ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ ΠΟΥ ΤΟΣΟ ΣΗΜΑΝΤΙΚΗ ΕΙΝΑΙ ΓΙΑ
ΤΗ ΘΩΡΑΚΙΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ
ΠΑΙΔΙΟΥ ΠΟΥ ΣΤΟ ΜΕΛΛΟΝ ΚΑΛΕΙΤΑΙ ΝΑ
ΑΠΟΤΕΛΕΣΕΙ ΕΝΕΡΓΟΣ ΠΟΛΙΤΗΣ ΣΕ ΑΥΤΗ ΤΗ
ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΠΟΥ ΖΟΥΜΕ.

• ΑΠΟΚΤΗΣΗ ΠΕΡΑΙΤΕΡΩ
ΓΝΩΣΕΩΝ, ΑΥΞΗΣΗ
ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ ΓΙΑ
ΑΠΟΚΤΗΣΗ ΓΝΩΣΕΩΝ,
ΑΥΞΗΣΗ ΕΛΕΥΘΕΡΟΥ
ΧΡΟΝΟΥ ΤΩΝ ΓΟΝΕΩΝ,
ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΗ ΗΡΕΜΙΑ.

• ΑΥΞΗΣΗ ΤΩΝ ΕΞΟΔΩΝ,
ΛΟΓΩ ΑΓΟΡΑΣ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ.
ΤΟΥ ΕΓΙΝΕ ΕΜΜΟΝΗ ΙΔΕΑ
ΤΟ ΒΙΒΛΙΟ ΜΕ
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΝΑ ΜΗΝ
ΕΝΔΙΑΦΕΡΕΤΑΙ ΓΙΑ
ΕΞΩΣΧΟΛΙΚΕΣ
ΑΝΑΖΗΤΗΣΕΙΣ.

194

• ΕΥΧΑΡΙΣΤΑ ΓΙΑΤΙ ΕΝΗΜΕΡΩΘΗΚΑ ΚΑΙ
ΣΥΜΜΕΤΕΙΧΑ ΣΕ ΜΙΑ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ΠΟΥ
ΑΦΟΡΑ ΕΜΕΝΑ ΚΑΙ ΤΟ ΠΑΙΔΙ.

• ΒΟΗΘΑΕΙ ΤΟΥΣ ΓΟΝΕΙΣ
ΣΤΟ ΠΩΣ ΝΑ ΔΙΑΛΕΞΟΥΝ
ΕΝΑ ΒΙΒΛΙΟ, ΑΛΛΑ ΑΠΛΑ
ΚΑΙ ΣΤΟ ΤΡΟΠΟ
ΑΝΑΓΝΩΣΗΣ.

195

• ΉΤΑΝ ΑΡΚΕΤΑ ΚΑΛΟ ΑΥΤΟ ΠΟΥ ΕΓΙΝΕ

• ΤΟ ΠΑΙΔΙ ΚΑΙ Ο ΓΟΝΙΟΣ
ΉΤΑΝ ΔΕΣΜΕΥΜΕΝΟΣ.

• ΖΗΤΟΥΣΕ ΣΥΝΕΧΕΙΑ
ΑΓΟΡΑ ΒΙΒΛΙΟΥ

196

• ΠΟΛΥ ΚΑΛΑ.

• ΑΥΞΗΘΗΚΕ ΤΟ
ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝ
ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΟ ΓΙΑ ΤΟ
ΒΙΒΛΙΟ.

• ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΜΑΘΑΝΕ ΝΑ
ΑΓΑΠΑΝΕ ΤΑ ΒΙΒΛΙΑ ΚΑΙ
ΝΑ ΤΑ ΠΡΟΣΕΧΟΥΝΕ.

197
198
199

• ΉΤΑΝ ΜΙΑ ΕΥΚΑΙΡΙΑ ΝΑ «ΕΙΣΒΑΛΛΟΥΜΕ» ΣΤΗ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΟΤΗΤΑ ΤΟΥ Π. ΣΤΑΘΜΟΥ ΚΑΙ ΣΤΗ ΖΩΠ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ ΜΕΣΑ Σ' ΑΥΤΟΝ ΜΕ ΕΝΑΝ ΤΡΟΠΟ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΟ ΕΠΟΙΚΟΔΟΜΗΤΙΚΟ ΚΑΙ ΝΑ ΔΙΕΡΕΥΝΟΥΜΕ ΤΑ ΘΕΜΑΤΑ ΠΡΟΣ ΣΥΖΗΤΗΣΗ ΜΑΖΙ ΤΟΥ.

• ΉΣΩΘΑ ΕΠΙΡΕΠΕ ΝΑ ΥΠΑΡΧΟΥΝ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΕΣ Η ΚΑΛΥΤΕΡΑ ΔΙΑΜΟΡΦΩΜΕΝΕΣ ΘΕΜΑΤΙΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ ΤΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ ΠΡΟΣ ΑΝΑΓΝΩΣΗ.

200	• ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΠΟΥ ΕΜΑΘΑ ΤΟΝ ΣΩΣΤΟ ΤΡΟΠΟ ΑΝΑΓΝΩΣΗΣ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΚΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ.	• ΛΕΙΤΟΥΡΓΗΣΕ ΘΕΤΙΚΑ ΣΤΟ ΠΑΙΔΙ ΜΟΥ, ΠΟΥ ΠΡΙΝ ΔΕΝ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΟΥΣΕ ΚΑΙ ΔΕΝ ΤΟ ΕΝΔΙΕΦΕΡΕ ΝΑ ΑΚΟΥΣΕΙ ΝΑ ΤΟΥ ΔΙΑΒΑΣΩ ΚΑΠΟΙΟ ΠΑΡΑΜΥΘΙ.	• ΘΑ ΗΤΑΝ ΕΠΙΤΥΧΕΣΤΕΡΟ ΕΑΝ ΥΠΗΡΧΕ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΗ ΠΟΙΚΙΛΙΑ ΒΙΒΛΙΩΝ ΕΤΣΙ ΩΣΤΕ ΝΑ ΜΗΝ ΑΝΑΓΚΑΖΟΝΤΑΙ ΝΑ ΕΠΙΛΕΞΟΥΝ ΚΑΠΟΙΑ ΣΤΙΓΜΗ ΕΝΑ ΒΙΒΛΙΟ ΠΟΥ ΔΕΝ ΤΟΥΣ ΠΡΟΣΕΛΚΥΕΙ.
201		• ΉΦΕΡΕ ΠΙΟ ΚΟΝΤΑ ΠΟΛΛΑ ΠΑΙΔΙΑ ΣΤΟ ΒΙΒΛΙΟ ΚΑΙ Η ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΠΟΥ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΘΗΚΕ ΕΠΗΡΕΑΣΕ ΤΟΥΣ ΓΟΝΕΙΣ ΣΤΟΝ ΤΡΟΠΟ ΑΝΑΓΝΩΣΗΣ ΤΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ.	
202		• ΒΟΗΘΗΣΕ ΤΟ ΠΑΙΔΙ ΜΟΥ ΣΤΟ ΝΑ ΜΑΘΕΙ ΤΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΛΥΤΕΡΑ ΚΑΙ ΝΑ ΔΙΑΒΑΣΕΙ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΟ.	

Πίνακας 45

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ

004000074657

